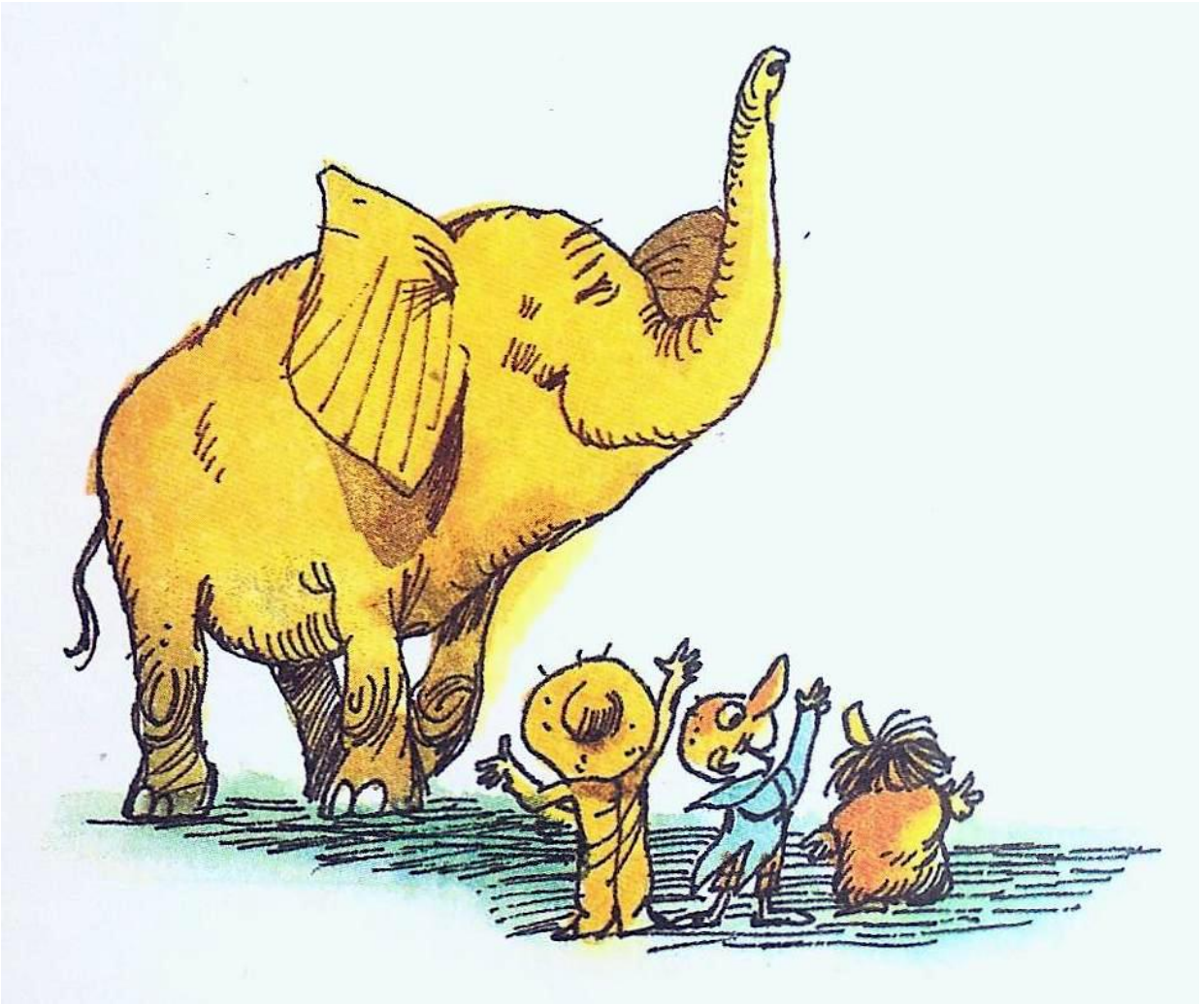

ЕНО РАУД И ОТНОВО МАНШОН, ПОЛУОБУВКА И МЪХЕСТА БРАДА

Превод от естонски: Дора Янева-Медникарова, 1988

chitanka.info

КНИГА ПЪРВА

СЛАВАТА

Смелчагите се настаниха на кръгла масичка в една открита сладкарница под платнения чадър, който приличаше на шарена гъба.

— Какво ще кажете, ако си поръчаме пасти? — предложи Полуобувка.

— И лимонада — добави Маншон.

Мъхеста брада нямаше нищо против.

— Ще се надумкаме здравата и заминаваме на почивка — не млъкваше Полуобувка. — Край морето — това се казва живот!

Маншон и Мъхеста брада намериха това предложение за напълно разумно. И по-рано бяха отваряли дума за почивка на море, но все нещо

непредвидено се изпречваше на пътя им. Сега наистина бяха свободни и можеха да си го позволят.

— Съгласен съм — оживи се Мъхеста брада. — Ще си направим една хубава екскурзия с автофургона и после ще се наслаждаваме на шепота на морските вълни.

— Прекрасно! — кимна Маншон.

Вече не ги свърташе на едно място. Къде се дяна тази сервитьорка? Няма да тръгнат гладни, я! Най-напред ще си похапнат хубаво, пък после другото.

Заозъртах се наоколо. Никаква сервитьорка! Но много се изненадаха, когато забелязаха, че от другите маси всички погледи бяха насочени към тях.

— Странно, какво толкова интересно намират в нас? — учуди се малко обезпокоен Маншон.

Полуобувка сви рамене.

— Бъркат ни с някого — подметна той.

— С кого ли? — обади се и Мъхеста брада.

Беше трудно да се отговори на този въпрос. И наистина, имаше ли други човечета като тях?

За да се избави от това натрапчиво любопитство, Маншон измъкна от пазвата си новия вестник, разтвори го широко и заби нос в него.

— Виж дали не съобщават нещо за беритбата на горски плодове — помоли го Мъхеста брада. — Мисля, че вече е време.

През последните дни горските плодове в брадата му бяха започнали да зреят, но без официално разрешение Мъхеста брада не смееше дори да се докосне до тях.

Маншон пробяга набързо с очи по страниците на вестника.

— Не, и дума не споменават за беритба на горски плодове!

И в същия миг бузите му пламнаха от възмущение.

— О-о! — възкликна Маншон, смъкна вестника и се взря с ококорени очи в своите приятели.

— Е-е? — с надежда го погледна Мъхеста брада. — За мене ли откри нещо?

— Не, не! — отвърна Маншон. — Има нещо много интересно. Я чуйте!

И тържествено зачете:

— „Ние всички помним онези дни, когато целият ни град беше окупиран от грозните плъхове. Те изгризваха храната ни, съсипваха имота ни, заплашваха децата ни. Бяхме пред гибел. И тогава се появиха смелчагите.“

— Смелчагите! — не се стърпя Полуобувка. — Това се отнася за нас!

— Именно! — отбеляза Маншон. И продължи да чете: — „Те безстрашно се изправиха срещу плъховете. С удивителна находчивост поведоха към града огромна армия котки, която врхлетя като вълна срещу страшната напасть. И тези кошмарни за любимия град дни и нощи преминаха в историята.“

— Образно и проникновено казано — обади се Мъхеста брада. — Само дето не споменават, че по-рано котките пък заплашваха града.

— И за нашите медали нищо не се казва — добави Полуобувка.

— Да, да! — припомни си Мъхеста брада. — Първо трябваше да подмавим котките да напуснат града. Затова плъховете успяха да го завладеят толкова лесно. Именно ние направихме фаталната грешка.

— Ама моля ти се — сопна му се Полуобувка, — не дрънкай глупости! Просто трябваше да направим всичко това. Ако не бяхме извели котките от града, нямаше да спечелим ордени за храброст. А ако не бяхме спасили града от плъховете, нито един вестник нямаше да спомене и дума за нас.

Мъхеста брада не се впусна в спор с Полуобувка и Маншон, а продължи да чете:

— „Кои са те, прекрасните смелчаги, спасители на родния ни град? Всеки от нас лесно ще ги разпознае — и тримата са ниски на ръст и напомнят джуджетата от приказките. При това всеки от тях е по своему оригинален. Маншон е облечен в огромен маншон, Мъхеста брада има неподражаема брада от мъх, а Полуобувка носи обувки с отрязани носове, та да може свободно да мърда пръстите на краката си на всички страни. Тримата живеят в чудесен червен автофургон, в който си имат всичко необходимо.“

Но най-силно смелчагите се трогнаха от следното: „Скъпи съграждани! Нека в днешното си благополучие не забравяме смелчагите! Отнасяйте се към тях с дължимото внимание! Проявявайте своето уважение към тях!“

— Ах, дявол да го вземе! — смути се Мъхеста брада.

— Сега ми е ясно защо всички тези хора в сладкарницата са ни зяпнали така!

Полуобувка се озърна наоколо.

— А-ха! — възторжено се провикна той. — Ето че сме център на внимание. Гледат ни! Гледат ни с уважение!

Но не мина само с едното гледане. От съседната маса се надигна дебела лелка и ласкаво усмихната, запристъпва към тях.

— От все сърце ви благодаря, мои малки спасители! — рече тя с нежен глас. — Именно заради вас в мазето ми са се запазили всички буркани със сладко. Плъховете тъкмо бяха проникнали там, когато вие врхлетяхте с вашите котки и сложихте край на безобразията им.

И преди още смелчагите да се окопитят, тя измъкна от чантата си три шоколадови бонбона и тикна по един в устата на всекиго от тях.

Приятелите се пообъркаха. Не, нямаха нищо против бонбоните, но трябваше да се знае, че те не са никакви си там дребосъчета, та всеки, когато му скимне, да им слага в устата по един бонбон! И то пред очите на толкова народ!

Положението съвсем се затегна, когато жената неочаквано грабна Маншон и горещо взе да го прегръща:

— Ох, мой мъничък! — глезеше се тя. — Толкова си мекичък, толкова си мил! Чакай да те погала, чакай да ти се порадвам!

Тя прокара длан по главата и по лицето на Маншон, разроши козината на маншона му на всички страни.

Маншон пламна от смущение и взе да мънка:

— Но моля ви се! — сумтеше отчаян той. — Стига толкова!

Жената не го и чуваше.

— Ох, мъничък мой! — ласкаво повтаряше тя и продължаваше да го гали. — Такъв един мекичък! Как да не те грабне човек на ръце!

Мъхеста брада и Полуобувка гледаха с нескрито възмущение. Но какво можеха да сторят?

Най-сетне жената върна Маншон обратно на стола му.

— Нечувано! — яростно избухна той и се зае да пригладжа козината на маншона си, за да се пооправи след тия любезности.

В този момент дамата се прокрадна към Полуобувка.

— О, ето те и тебе, мое мило пиленце! — рече тя и все така усмихната, посегна да сграбчи и него.

Но внезапно се случи нещо невероятно. Истеричен писък и дамата светкавично отскочи от Полуобувка. Усмивката на лицето ѝ мигом замръзна, по голия ѝ лакът ясно се откроиха следи от остри зъбки.

Маншон и Мъхеста брада стояха като гръмнати. Досадното поведение на тази жена наистина премина всякакви граници, но чак пък да бъде ухапана! Е, това не биваше да става!

— Полуобувка! — строго го смъмра Мъхеста брада. — Да ухапеш една дама! На какво прилича това?

Но Полуобувка дори не мигна.

— Тя вече ми натика един бонбон в устата — ядно отвърна той. — Но да се оставя и да ме милва, няма да го бъде!

— И ти си едно кученце! — сърдито поклати глава Мъхеста брада.

— Но не и домашно — троснато се озъби Полуобувка.

Жената скоро се съвзе от уплахата и дори се опита да позаглади положението.

— Ах ти, немирнико! — заплаши тя с пръст Полуобувка. — Няма да ти се разсърдя... Но друг път не бъди такъв!...

Опита се да се усмихне, но нищо не излезе. После се отдръпна от тях и си отиде на масата.

Скандалът премина тихомълком, но настроението на смелчагите се развали. Полуобувка скоро осъзна, че не постъпи почтено, но само с едното разбиране нещата не се оправят.

Маншон съкрушено промълви:

— Да си вървим вече, а?

Съгласиха се с него. И защо ли да се мотаят повече тук, където бяха в центъра на вниманието, застрашени от нови пристъпи на прекалено уважение.

Само че късно се сетиха.

— Добре дошли в нашата скромна сладкарница! За нас е истинска радост да обслужим именно вас!

Това беше сервитьорката, която започна да сваля от подноса всевъзможни лакомства и цяла камара лимонадени шишета.

— Извинете — избоботи Мъхеста брада. — Навярно има грешка. Ние още нищо не сме си поръчали!

Сервитьорката се засмя.

— Не се безпокойте — отвърна тя. — Заведението плаща.

И като видя, че смелчагите не я разбират, поясни:

— Вие спасихте града ни от плъховете. Ако не бяхте дошли, те щяха да излапат всички пасти до една, а и брашно едва ли биха оставили, за да направим нови. Ето защо искаме да ви нагостим както подобава!

Сервитьорката пожела на приятелите добър апетит и се отдалечи.

— Масата ни се огъна от пасти и сметана! — ахна Полуобувка и реши здравата да си похапне. — Богата работа!

— Точно така — поклати глава Маншон. — Съмнявам се обаче, че ще успеем да излапаме цялата тая грамада.

— Пасти като пасти! Ще се наложи май да се преяжда. Но щом е в наша чест... — усмихна се Мъхеста брада.

— И през ум не ми е минавало, че бремето на славата е толкова тежко — добави Маншон. — Хората са ни зяпнали, като да сме редки екземпляри от животинския свят. Пък и туй страхотно милване преди малко...

— Само незабавното отпътуване на почивка може да ни спаси! — отсече Полуобувка.

Смелчагите оживено започнаха да лапат, та по-скоро да се махнат оттук. Купчината ароматни пасти се смаляваше, а заедно с това постепенно се възвръщаше и доброто им настроение.

РАЗДАВАНЕ НА АВТОГРАФИ

— Ух, ще се пръсна от ядене — заяви Маншон.

— И аз повече нищо не мога да преглътна — изпъшка Мъхеста брада.

— Ще изям още една плодова паста и край! — реши Полуобувка.

А масата едва побираше сладкишите и лимонадите, които сервитьорката неспирно носеше и носеше.

— Много ви молим — обърна се към нея Мъхеста брада, — повече нищо не ни носете! Пастите са чудесни, лимонадите — идеално газирани, но не можем повече!

Сервитьорката съчувствено сви рамене:

— Разбирам ви! Почерпката от нашата сладкарница свърши, но дамата, която ухапахте, поръча за вас тези двайсет и четири пасти.

Мъхеста брада се загледа във вработетата, които подскачаха край масите и столовете и обираха трохите.

— Да оставите тези торти на птичетата, а? — помоли той.

Но сервитьорката поклати глава:

— Не е красиво, ще обидим хората. За вас е поръчано, моля ви!

Смелчагите се озърнаха безпомощно.

— Още две хапки и загивам, без да съм се порадвал на морето — проплака Маншон. — Не можем ли да се изнижем оттук, без да ни види някой?

— И аз мисля така, нямаме друг изход! — съгласи се Полуобувка. — Тази слава ще ни накара да си плюем на петите!

Мъхеста брада потъна в дълбок размисъл.

— Като сянка е славата — неотлъчна и неизбежна! Няма къде да се денем от нея! Но да опитае!

Решението бе взето и те само дебнеха подходящия момент за бягство. Не чакаха дълго. Сервитьорката се наведе над една отдалечена маса и се зае да пресмята нещо. Тъкмо тогава смелчагите безшумно станаха и излязоха от сладкарницата.

Автомобилът на Маншон беше гариран недалеч на една площадка в градския парк.

— Какво унижение! — потресен каза Мъхеста брада. — Да се измъкваме скришом като крадци, без да сме сторили нещо лошо.

— И защо? — възмути се Полуобувка. — Заради една нищо и никаква известност!

Но твърде скоро се увериха колко прав беше Мъхеста брада, като им каза, че никак не е лесно да се изплъзнеш от собствената си слава. Тъкмо се добраха до автомобила, когато някакъв младеж току се изпречи пред тях.

— Моля ви, поспрете за малко! — вежливо се поклони той. — Имам една молба към вас, скъпи герои!

Приятелите спряха задъхани и изненадани.

— Съжалявам — заядливо подхвърли Полуобувка, — в отпуск сме, а когато хората са на почивка, никой не бива да ги безпокои.

Младежът се стъписа смутен.

— Тогава моля да ме извините — отново се поклони той, — но не знаех! Просто исках да ви помоля за един автограф.

— О, автограф! — избоботи Мъхеста брада.

Приятелите единодушно решиха, че не бива да отхвърлят една толкова мила молба.

— Е, добре, добре! — усмихна се Мъхеста брада.

— Такава дреболия, разбира се! — добави много поласкан и Полуобувка.

Младежът им подаде едно тефтерче и смелчагите увековечиха своите имена.

— От все сърце ви благодаря! — каза безкрайно щастливият младеж. — И моля да ме извините, задето ви обезпокоих по време на вашия отпуск.

Приятелите побързаха към автомобила, за да се настанят най-после в него и да се отправят към морския бряг. Но твърде скоро разбраха, че сториха голяма грешка, като взеха тъй присърце молбата на младежа. Едва направили две-три крачки, пред тях като изпод земята изникна един едър мъж с протритата чанта в ръка. Той измъкна от нея празен бял лист и грубо им подвикна:

— Я дайте и на мен по един автограф!

— Извинете, но бързаме! — опита да се промъкне край него Маншон.

Мъхеста брада също се намеси:

— В отпуск сме, пътуваме и нямаме миг свободно време!

Мъжът с чантата внезапно се разгневи:

— А-ха, за един може, за друг не може! — гръмна над главите им той. — Нямате право тъй да се отнасяте с хората! И аз съм гражданин като онзи там, на когото току-що дадохте автограф!

Смелчагите разбраха, че с такъв тип не се излиза на глава, и мълчаливо драснаха набързо имената си. Човекът си тръгна намръщен, без да благодари, и даже нещо си мърмореше под носа.

— Моля ви за автограф!

— И на мен!

— И на мен!

Приятелите се стъписаха. Около тях се беше насъбрала огромна тълпа. Всеки държеше нещо — кой бележник, кой календарче или просто най-обикновен лист. Искаха само едно — автограф! Какво можеха да сторят смелчагите?

Подписваха се един след друг без отдих: „Мъхеста брада, Полуобувка, Маншон... Мъхеста брада, Маншон, Полуобувка... Полуобувка, Маншон, Мъхеста брада...“ И тъй нататък, и тъй нататък!

Това беше толкова изнурително — кой можеше да предположи! Опашката растеше все повече и повече. Ужас! Мъже, жени, дори дребни дечица. Старци, които едва се държаха на крака. Блъскаха се, напираха от всички страни, прииждаха и не му се виждаше краят! Жадуваха само за едно — автограф!

— Ох, не мога да си поема дъх! — простена Полуобувка. — Ръката ми изтръпна.

„Полуобувка, Маншон, Мъхеста брада... Мъхеста брада, Полуобувка, Маншон...“ Пишеха ли, пишеха! И нямаше край!

— Останах без сили — вдигна глава Мъхеста брада.

— И аз не мога! — едва не проплака Маншон. — Чак пръстите на краката ми се схванаха.

Полуобувка обгърна с безнадежден поглед струпаните край тях хора.

— Да прекъснем, а? — уморено предложи той.

— Молим ви, от цял час висим на опашката! — зароптаха хората.

Някой даже изкряска:

— Какво умувате толкова? Славата ли ви плаши?

— Пак тази слава! — разярен, едва чуто изръмжа Полуобувка. — Излиза, че заради нея трябва да рискуваме здравето и живота си! На тия май им се ще в гроба да ни вкарат!

Вече съвсем изтощени, те пишеха един през друг:

„Мъхеста брада, Полуобувка, Маншон... Маншон, Полуобувка, Мъхеста брада... Полуобувка, Мъхеста брада, Маншон... Мъхеста брада, Маншон, Полуобувка...“ И в миг се разнесе болезнен вик:

— Помощ, загивам! — Полуобувка разпери ръце и се строполи на земята.

Хората се стреснаха.

— Припадна! — дочу се нечий глас. Друг изрази своето възхищение:

— Със сетни сили даваше своя автограф!

— Хората са големи егоисти! — измърмори една лелка, която беше успяла вече да си вземе автограф. — Все искат нещо, блъскат се! А за здравето и живота на тия дребосъчета дори не помислят!

— Дали не издъхна? — запита един висок човек с ръждиви мустаци, който се промъкваше напред с голяма метла. Навярно беше градският метач, как иначе, щом беше тук с метла.

При тия думи хората още повече се развълнуваха.

Полуобувка лежеше неподвижен и с изблещени очи. Маншон и Мъхеста брада се суетяха край него, изгубили ума и дума от страх.

Пръв се съвзе Мъхеста брада.

— Трябва да отнесем Полуобувка в колата — извика той. — И веднага да отидем за лекар!

— По-добре да докарам автофургона тук — оживи се Маншон, — по-удобно ще бъде, той поне е на колела! Полуобувка си няма...

Мъхеста брада неволно метна поглед към краката на Полуобувка и остана изумен. Колелца той наистина си нямаше, но затова пък трескаво въртеше пръсти насам-натам.

„Нашият Полуобувка — помисли си Мъхеста брада, — и в гроба няма да миряса с тия крака!“

Но това сега никак не беше важно. Положението ставаше критично и трябваше да предприемат нещо.

— Отивай за колата — нареди Мъхеста брада на Маншон. — Аз ще пазя Полуобувка, да не го стъпче тълпата.

Маншон мигновено скочи и решително си запробива път. А то не беше лесно — любопитните от края на опашката напиреха застрашително, хората бяха наблъскани гъсто един до друг, яйце да хвърлиш, няма къде да падне.

— Моля, дайте път! — викаше Маншон и се провираше между краката на множеството като през непроходима джунгла.

Добре, че метачът с рижите мустаци се притече на помощ на Маншон. Той юнашки размаха метлата и се зае да разчиства пътя пред него. Макар и трудно, двамата успяха да се доберат до автофургона.

Маншон се настани зад волана, натисна клаксона и изобщо не вдигна ръка от него. Тревожният вой помогна повече от метлата на метача. Струпаните хора се отдръпнаха и дадоха път на Маншон, който скоро се озова на местопроизшествието.

— Имате ли носилка?

Носилка нямаха, но разполагаха с походно легло, което Маншон незабавно измъкна от колата.

— Внимателно — развикаха се наоколо. — Може да е получил сътресение на мозъка.

Маншон и Мъхеста брада крайно предпазливо настаниха Полуобувка на походното легло и го понесоха.

В този момент някой се провикна от изумление:

— Боже мой! Пръстите на краката му още шават!

„Пръстите на краката, ами да! — сети се Мъхеста брада. — Полуобувка ще трябва да си вземе нови обувки със здрави бомбета! Поне да не личи, че и когато е припаднал, пак развихря тоя танц с пръстите на краката си. Колко странно! Да бъдеш в безсъзнание, а пръстите на краката ти да се въртят като бесни!“

С тези мисли Мъхеста брада пое походното легло откъм долния край и прикри с брадата си тялото на Полуобувка, та поне да не прави впечатление. Маншон грабна леглото откъм главата и тримата най-после се добраха до автофургона.

Новината за пъргавите пръсти на Полуобувка мигом се разнесе между хората и се наложи всеобщото мнение, че сигурно е получил гърчове, горкият!

Дори когато автомобилът отдавна беше отпътувал, хората все още стояха в парка и обсъждаха чудната история с пръстите на Полуобувка.

— Горкичкият! — окайваха го те. — Тъй много да си изпати!

НА ЩАНДА ЗА ДЕТСКИ ИГРАЧКИ

Веднага щом Маншон изведе автофургона от площадката в парка и зави по първата попаднала му улица, Полуобувка скочи от походното легло.

— Е? — радостно възкликна той. — Как ви се вижда моята военна хитрост?

Мъхеста брада зяпна изненадан.

— Военна хитрост ли? Ти на този припадък военна хитрост ли му викаш? Пък ние с Маншон направо се побъркахме от страх!

Полуобувка прихна да се смее.

— А какво в края на краищата ми оставаше да направя? — спокойно обясни той. — Грохнах от умора, залитах до припадък, а ония ми ти ловци на автографи напират ли, напират!

— Още не мога да дойда на себе си от тази безумна история — обади се зад волана и Маншон. — За съжаление не беше възможно да припадна и аз, който тогава щеше да кара колата.

— Така е — съгласи се Полуобувка. — А сега трябва някак да се доберем най-сетне до морето!

— Да се надяваме, че там поне ще се отървем от тази слава — въздъхна Маншон. — Не ми се вярва да се е разнесла извън града. Едва ли някой край морето ще се разтича за нашите автографи.

Полуобувка блажено се изтегна на походното легло:

— Представям си как ще се заривам в пясъка! — размечта се той. — Ще си поръчам цял куп лимонади, ще си отпивам от време на време по глътка — ела да ме видиш тогава! Красота!

Маншон внезапно натисна спирачките и така закова автофургона, че Полуобувка и Мъхеста брада едва не се пребиха.

— Какво стана? — стресна се Полуобувка.

Маншон посочи към витрините на един магазин, до който беше спрял.

— Мисля, че ще трябва да си купим едно-друго — обясни той. — Когато е на почивка, човек се нуждае от толкова много неща, а тук навярно ще можем да си купим всичко необходимо.

Полуобувка и Мъхеста брада се съгласиха с него. И без обяснения беше ясно, че покупките можеха да направят почивката им само по-интересна и по-съдържателна.

— Аз ще си купя бяла кърпа за главата — обади се Полуобувка. — Слънцето край морето е силно и ме е страх от слънчев удар.

— На всяка цена трябва да си взема кошничка за горски плодове — реши Мъхеста брада. — Току-виж настъпило времето за бране.

И така смелчагите слязоха от колата и отидоха право в магазина.

— Господи! — ахна Маншон. — Колко много неща! Как ли при този богат избор ще купим онова, което ни трябва!

Смесиха се с многобройните купувачи и се заоглеждаха наляво и надясно.

— Спортни принадлежности! — провикна се Полуобувка. — Как сме могли до ден-дневен да не се занимаваме с никакъв спорт!

Отпуската е тъкмо за това и непременно трябва да се снабдим с нещо.

Мъхеста брада и Маншон не изпаднаха във възторг от предложението му.

— Да си вземем по един туристически екип — предложи Мъхеста брада. — Ще ни се намери време за кратки излети. Да се запознаем с природните красоти и живописния морски бряг.

— И не забравяйте хавлии! — напомни Маншон. — Представете ли си колко е приятно да се разхождаш край морето, наметнат с една мека хавлия.

Полуобувка тъкмо отвори уста да спомене още нещо за спорта, когато погледът му остана прикован върху щанда за играчки и спортните принадлежности мигом се изпариха от главата му.

— Страшна работа! — смая се той. — Я вижте какви играчки има там!

— За какво са ни играчки? — озадачи се Маншон.

Полуобувка изобщо не го чу, ами се запровира напред към играчките. Мъхеста брада и Маншон, щат не щат, трябваше да го последват. Цяла изложба на всевъзможни надувни играчки! Очите на Полуобувка блеснаха.

— Погледнете само! — рече той и протегна ръка към наредените играчки. — Прелест!

— Е, и? — настръхна Мъхеста брада. — Да не си решил да купиш всичко?

— Защо пък не? — изпъчи се Полуобувка. — Надувни играчки! Тъкмо за море! Дори и да се зариваме в пясъка, и лимонада след лимонада да пием, пак ще ни доскучае без тях!

Маншон и Мъхеста брада се замислиха. Ами ако Полуобувка се окажеше прав? Синьо еднообразно море! И каква приятна изненада за окото — надувни играчки във вид на най-различни животни. Изпълваш ги с въздух и се носиш върху тях по морската шир.

— Е, какво толкова ще умуваме! — реши Маншон и се обърна към продавачката: — Моля, един крокодил за мене!

— А на мен един лъв! — поръча Мъхеста брада.

— Аз искам слон — отекна гласът на Полуобувка. — Но с по-дълъг хобот, ако може!

Продавачката мило им се усмихна:

— Чудесен избор! — похвали ги тя. — Само животни от южните страни!

Тя сякаш си спомни нещо и добави:

— Имаме един интересен комплект. Днес го пуснаха в продажба и веднага го разграбиха. Сега ще ви го покажа.

Тя смъкна огромна картонена кутия:

— Вижте! — отвори я пред тях. — Три малки надувни човечета, онези, които освободиха нашия град от плъховете.

Продавачката сърчно разопакова кутията и нареди пред смелчагите три гумени човечета — Маншон, Полуобувка и Мъхеста брада.

— Невероятно! — изуми се Маншон. И опипа пълничката ръчица на надувния Маншон.

— Нали?! — съгласи се продавачката.

Тя рече да добави още нещо, но неочаквано млъкна и втренчи очи в тях.

— Наистина — скромно се усмихна Мъхеста брада. — Има някакво сходство с нас.

В същия миг усмивка грейна и по лицето на продавачката.

— Приятно ми е да ви обслужа — рече тя. — И пак ви казвам, че направихте много сполучлив избор.

От своя страна и смелчагите зарадваха продавачката, като си купиха играчките, направени специално за тях.

— Един Маншон за мене — поръча си Маншон.

— Мъхеста брада за мен!

— Десет Полуобувки за мене! — смая всички Полуобувка. — Да имам какво да подарявам на приятелите си!

— Добре, добре — усмихваше се продавачката. — Хубаво е да се подарява нещо, което прилича на самия теб.

Тя опакова покупката в хартия, приятелите платиха и вежливо се сбогуваха.

— Е, това е! — рече Маншон. — Сега ни трябва само да си вземем по един туристически екип. Но най-напред ще вземем хавлиите и още някои дреболии.

Полуобувка обаче беше обсадил съседния щанд, където имаше играчки с пружина.

— Престани, Полуобувка! — сурово подвикна след него Мъхеста брада. — Нямаме никаква нужда от подобни играчки.

— Точно тъй! — съгласи се и Маншон. — Никакви играчки повече! Хавлии ни трябват!

Полуобувка се закова на място и с укор изгледа своите приятели.

— Забравихте ли моето безрадостно детство? — промълви той. — Никой никога не ме е милвал, нито ми е подарявал играчки. Най-последно аз мога да имам някаква играчка, а вие ме упрекувате!

Маншон и Мъхеста брада се умълчаха и примирено се загледаха в Полуобувка, когато той отново приближи до щанда.

— Какво обичате? — запита продавачката.

Полуобувка пробяга с очи по рафтовете. Автомобилчета, автобуси, трактори, патици, кокошки, жабчета... На какво ли да се спреш?

— Какво бихте ме посъветвали да си купя?

Продавачката го изгледа внимателно.

— Вие да не сте?... Знаете ли — прошепна тя, — останало е само едно мишленце, играчката на Полуобувка. Бях решила да го запазя за свои приятели, но ще го дам на вас. Струва ми се, че мишленцето ще ви грабне сърцето.

Продавачката измъкна изпод щанда едно мишле, нави го и го пусна. Мишлето с тихо бръмчение запълзя.

Полуобувка гледаше като омагьосан.

— Чудесно! — възкликна той. — Толкова е мило!

— Виждате ли — засмя се продавачката. — Досетих се, че веднага ще ви се хареса.

Полуобувка не скриваше своя възторг. Заръкопляска, заподскача.

— Чудо! — развика се той. — Истинско чудо!

Маншон и Мъхеста брада се приближиха до него. Играчката се хареса и на тях.

А Полуобувка подскачаше като смахнат, танцуваше, въртеше се така, че чак ризата му изскочи от панталона. И тогава...

Нещо тупна на пода. Неговото истинско мишле. С малките си колелца, очукано и овехтяло. Затова пък истинското!

— Миличкото ми! — наведе се над него Полуобувка. — Как можах да те забравя?

Нежно и затрогващо вдигна мишлето, докосна го с устните си и в миг забрави другото мишле, макар да беше с пружина.

В ХОТЕЛА

В края на краищата смелчагите нищо не купиха. Дори и мишлето с пружината.

— Чувствата са къде-къде по-важни от вещите! — разсъди Мъхеста брада. — Това никога не бива да се забравя!

— Давай газ на север! — махна с ръка Полуобувка и опипа под ризата си своето мишле. — Слънце, въздух и вода! Това ни очаква!

Потеглиха.

Но още на първото кръстовище тълпа от народ се юрна към тях и Маншон трябваше да удари спирачките.

— Милите ни дребосъчета! — раздадох се викове. — Нашите доблестни спасители! Нашите малки и смели любимци!

Движението съвсем замря.

Полуобувка махаше с ръка за поздрав и предизвикваше бурни овации. Щракаха фотоапарати. Някой им подаде в колата пълна кошница с ябълки. Едно момче нарисова върху покрива с тебешир озарените от усмивки лица на Полуобувка, Мъхеста брада и Маншон.

Но те съвсем не се усмихваха вече.

— Кога ли ще се измъкнем от града? — разтревожи се Маншон.

— Няма да е скоро! — поклати глава Мъхеста брада. — Образно казано, обградени сме от своята слава като от стена!

— Точно тъй — подкрепи го Полуобувка. — Ние сме нейни пленници.

Но в същото време той продължаваше да маха с ръка и тълпата ревеше като обезумяла.

— Стига си махал така! — смърри го Маншон. — Разпалваш ентусиазма на хората.

Но Полуобувка сякаш не го чу.

— Е, стига де! — скара му се и Мъхеста брада. — Ти май искаш да си останем тук като пленници на славата?

Полуобувка и този път премълча, но престана да ръкомаха. Мъхеста брада каза самата истина. Какво да се прави — Полуобувка беше безкрайно поласкан от вниманието към тях и тук славата нямаше никаква вина!

Навалицата се люлееше край автомобиля им и кой знае как щеше да свърши всичко, ако Маншон не беше зърнал зданието отсреща. Там пишеше: „Хотел“.

— Скъпи приятели! — наруши мълчанието Маншон. — Ясно е, че не можем се измъкна от града. Да се настаним по-добре ей в този хотел! Ще си вземем стая, ще отдъхнем, както се полага. А утре рано-рано, докато улиците са още пусти, тихо мълком изчезваме оттук!

— Прекрасно! — провикна се Полуобувка. — Как ти се струва това, Мъхеста брада?

— Чувал съм, че в хотелите има асансьор — колебливо отвърна Мъхеста брада. — Ами ако вратата случайно затисне брадата ми?

Полуобувка прихна да се смее.

— Няма да остане затворена завинаги, я! Щом асансьорът спре, вратата сама се отваря.

Тия думи напълно успокоиха Мъхеста брада. Смелчагите слязоха от автомобиля и си запробиваха път през ликуващия народ към стъклени врати на модерния хотел. Миг след това вече се озъртаха очаровани в огромния вестибюл.

Там непрекъснато сновяха хора — един идва, друг заминава, някой се допитва до администратора, мнозина купуват вестници и

сувенири от щанда. Униформени носачи разнасяха цели камари от куфари ту към изхода, ту към асансьора. Смелчагите останаха доволни, че засега никой не им обръщаше внимание. И не беше чудно — в хотела отсядаха хора от най-различни градове, дори от други държави. И никой не подозираше, че тук бяха дошли такива славни смелчаги.

— Великолепен хотел! — отбеляза Полуобувка. — Вижда се, че тук наистина може да си отдъхне човек!

А пръстите на краката му шаваха ли, шаваха — за тях нямаше почивка.

— Какво ще кажете, да наемем една стая, а? — обади се Маншон. Мъхеста брада поривисто закима:

— Ще ни дадат хубава стая, не ще и дума. Като сме тъй прочути!

Приблжиха се до администратора. В момента при него нямаше никой и той се взираше в някакъв списък. Имаше такъв непроницаем и сериозен вид, че нашите смелчаги дълго не смееха да отворят уста.

— Може ли една стая за нас? — реши се най-после Маншон.

А Мъхеста брада уточни:

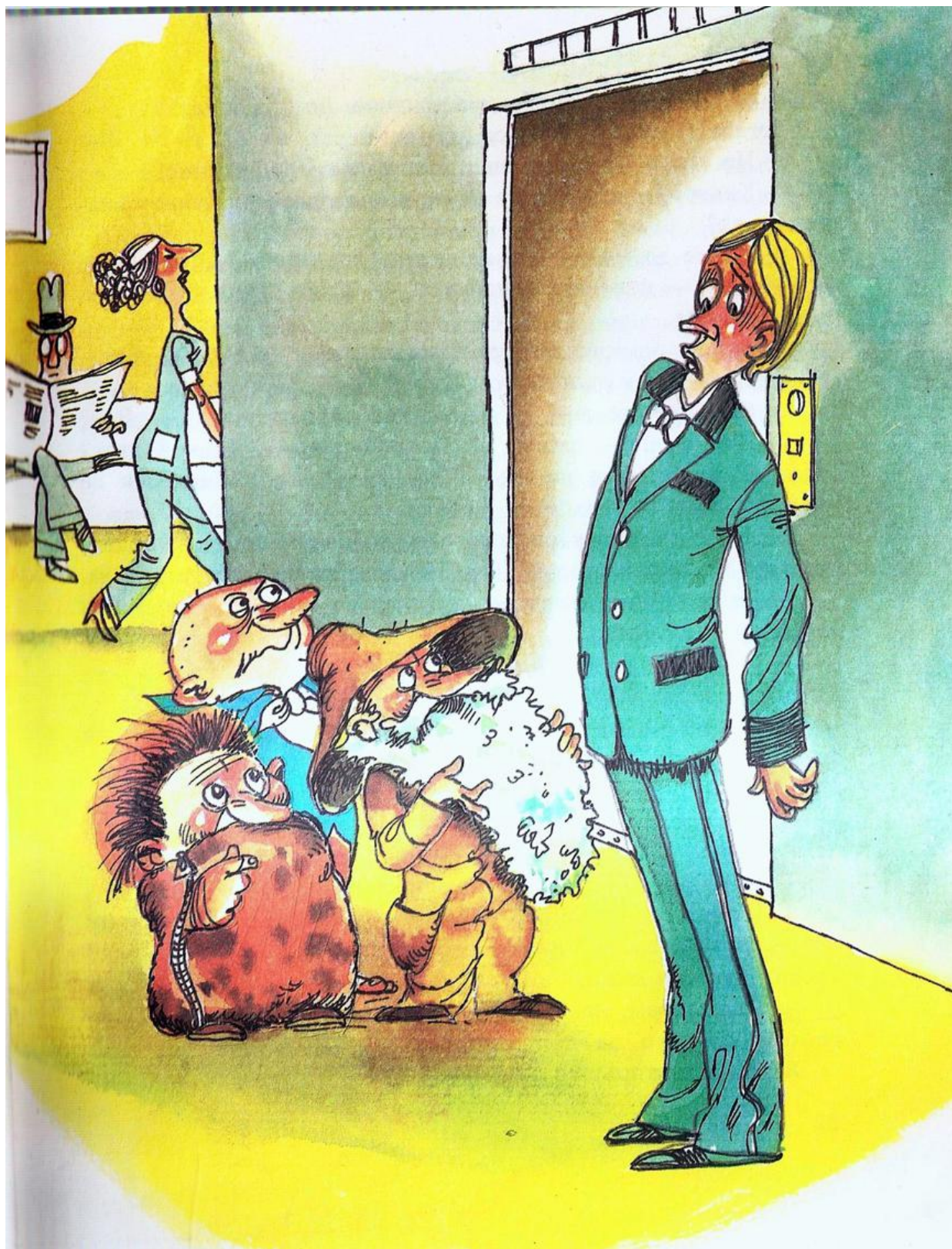
— Стая с балкон!

Администраторът не вдигна глава.

— Резервирана ли е? — рязко попита той.

Смелчагите не схванаха смисъла на този въпрос и скромно се умълчаха. Администраторът все така се взираше в онзи списък. Нито един мускул не трепна по лицето му.

— В командировка ли сте? — най-сетне проговори той.

И отново отговорът беше мълчание.

Тогава Полуобувка не се стърпя:

— Не сме в командировка! Ние сме си просто ние!

— Какво? — стресна се администраторът. — Какво означава това?

— Идете да ни видите на щанда за играчки, щом не ни познавате! — поясни Полуобувка. — Трите нови кукли там, това сме ние.

Едва сега администраторът вдигна очи и се загледа в тях. Намръщаното му лице мигом засия.

— Но това сте вие! — възкликна радостно той. — Вие?

— Ние ами! — оживи се Полуобувка. — Че кой друг?

— Защо веднага не ми се обадохте? — угоднически се усмихна администраторът.

Беше местен човек, следователно добре осведомен за подвизите им. Захвърли списъка и грабна схемата на стаите в хотела.

— За вас имаме луксозен двустаен апартамент. Просторен и с всички удобства.

— С балкон ли е? — заинтересува се Мъхеста брада. — Има балкон, нали?

— За съжаление няма! — отвърна администраторът. — Но банята е отлична, с вана!

— Чувате ли се какво говорите? — настръхна Полуобувка. — Според вас Мъхеста брада във ваната ли да спи? Той да не е земноводно!

Този рязък тон обърка администратора.

— Моля за извинение — смотолеви той. — Не ме разбрахте добре. В апартамента наистина има само две легла, но също и един чудесен диван.

— Съжалявам, не! — възрази Мъхеста брада. — Аз спя само на открито, на чист въздух.

Администраторът се замисли.

— В такъв случай ни поставяте в много неудобно положение. Няма да ви пратя да спите на двора, я!

— Защо не? Какво от това, че ще пренощувам там?

Като чу това, администраторът сякаш се поуспокои.

— Двортът е добре поддържан и общо взето, доста тих. В дъното имаме много прилична кучешка колибка — занарежда той. — Даваме я на ония от гостите, които водят със себе си кучета. Добре, че колибката

е свободна в момента. Е, не можем да я сравняваме с един луксозен апартамент, но очевидно ще се чувствувате добре и в нея. Пък и вашият ръст ми вдъхва надежда, че ще се сместите там. Да наредя ли да ви сложат прясно сено или възглавница.

— Благодаря, няма нужда — съвсем го успокои Мъхеста брада.
— Обичам да спя на голата земя.

— Е, добре! Щом вече сте свикнали така!

Администраторът подаде ключа, като им пожела приятно прекарване. Смелчагите платиха сметката и се насочиха към асансьора, който щеше да ги отнесе на тринайстия етаж до техния апартамент.

Мъхеста брада боязливо наблюдаваше как вратите на асансьора сами се отварят и затварят.

— Тринайстия етаж — замърмори той. — Точно пък тринайстия! Само да не се закачи брадата ми! Ами ако асансьорът се повреди? И докато чакаме техника!... Я за всеки случай да напъхам брадата си в пазвата!

Но се случи нещо неочаквано. Към тях се приближи млад човек с униформа на служител от хотела и надутото им съобща:

— Строго е забранено непълнолетни да ползват асансьора без придружители.

— Я го виж колко е важен? — заяде се Полуобувка. — Едва навършил-ненавършил четиринайсет години и решил нас да поучава!

Действително този служител беше съвсем юноша. Дори брада нямаше още, ами едва забележим мъх.

— Този хлапак не е и чувал за нас! — не млъкваше Полуобувка.
— Не чете ли вестници?

Приказваше си Полуобувка, но това не им помогна. Наложиха се Мъхеста брада да извади брадата си и да я разпростре върху гърдите.

Чак тогава той се обърна към младия човек и го запита:

— Извинете, моля, виждали ли сте някога у непълнолетен такава брада?

Полуобувка не закъсня да уязви момчето:

— Е, не е все пак едва набол мъх над горната устна!

Младежът прехапа език и като пламна целия, направи им път да минат.

Смелчагите влязоха в асансьора, но кой знае защо, той пое надолу. Никой от тях не беше се возил още с асансьор и естествено и

тримата се вълнуваха. Мъхеста брада с две ръце държеше брадата си. Маншон се изпоти от напрежение, а Полуобувка яростно въртеше палците на краката си.

Когато асансьорът тръгна нагоре, Маншон се помъчи да се усмихне и като бършеше потта от челото си, заяви:

— Като виенско колело, има да се возим нагоре-надолу!

Сигурно от вълнение той пак обърка асансьора с виенското колело.

Ето го и тринайстия етаж!

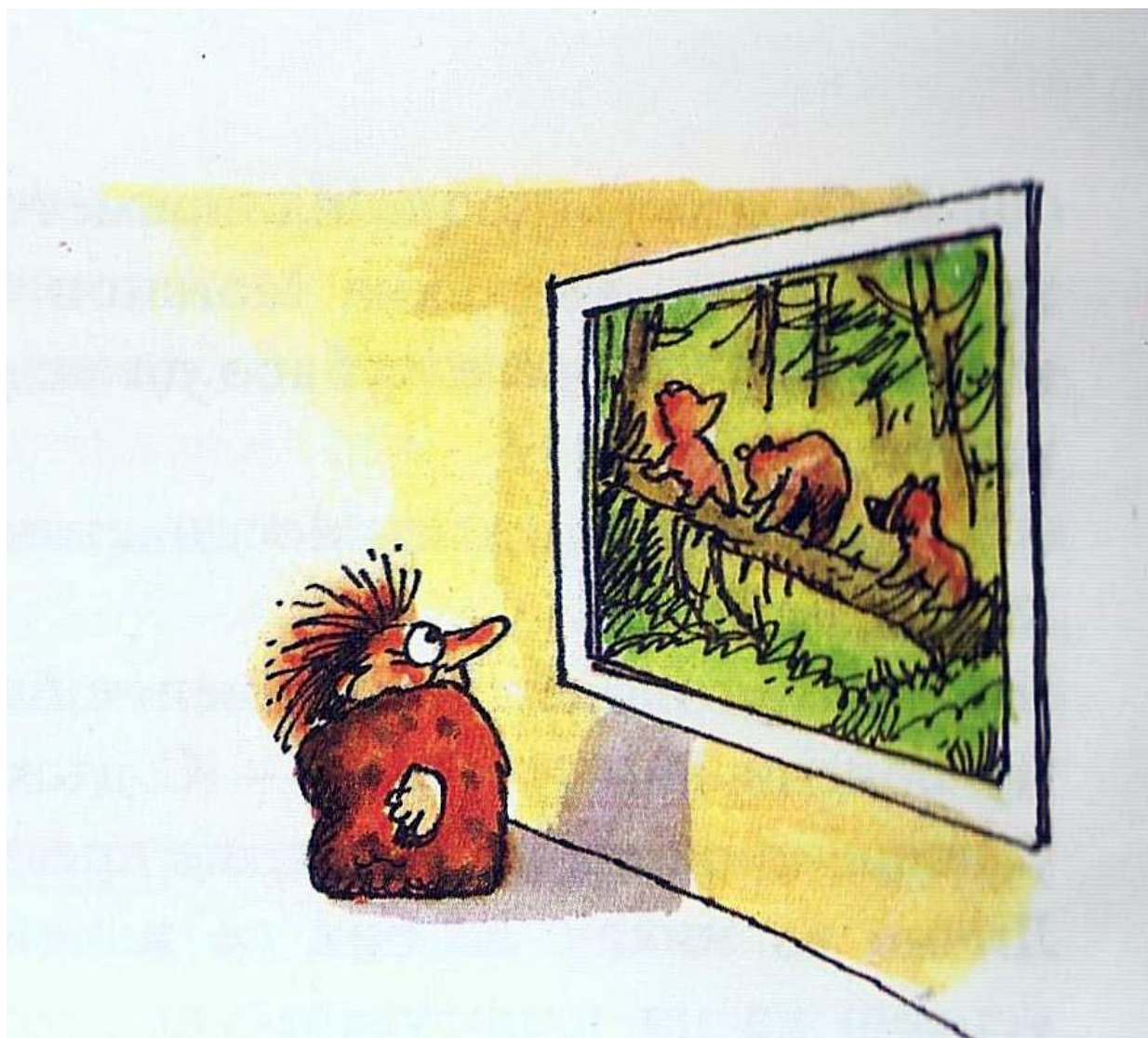
— Най-сетне! — възкликна Полуобувка. — Жалко, че не успяхме да изпаднем в безтегловност!

Бяха прекалено възбудени.

— Врата като всяка друга! — рече Мъхеста брада. — Асансьорът не е чак толкова страшно нещо!

Потърсиха номера на апартамента си, отключиха и влязоха вътре.

НЕПОЗНАТАТА ГОСТЕНКА

Луксозният двустаен апартамент напълно заслужаваше името си. Чудесни стаи, какъв ли не разкош и даже стъклена гарафа с вода, която Полуобувка пресуши на един дъх.

— Все си е по-добре от обикновена вода — огледа се победоносно той, сякаш наистина не беше пил просто само вода.

Мъхеста брада се изправи пред огледалото в огромна позлатена рамка и се зае да сресва разрошената си брада. А Маншон се увлече да

разглежда картините по стените.

Още от дете той обичаше рисунките, особено тези, които изобразяваха животни. И сега остана приятно изненадан, когато се спря пред една картина, нарисувана с цветни бои три мечки, заиграли се в гората.

— Три мечки! — възкликна Маншон. — Гледайте! Три мечки заедно!

— Луксозен апартамент, няма що! — отсъди Полуобувка. — Навярно в другите стаи мечките по картините са по-малко.

Обади се и Мъхеста брада:

— Мечките вече оредяват из нашите гори. Хубаво е, че поне по картините ги срещаме.

— Съжалявам, че на времето не можах да се изуча за художник — въздъхна Маншон със скрити нотки на печал в гласа. — Толкова е хубаво да се рисуват мечки и въобще всякакви животни!

— Никога не е късно да станеш художник — успокои го Мъхеста брада.

— Ще трябва да започнеш с по-дребните неща — поиска да му обясни Полуобувка. — С дъждовни червеи например. Ако успееш да нарисуваш тях, ще преминеш към по-сложните неща. Лично аз никак не бих се изненадал, ако накрая и кенгуру успееш да ни нарисуваш.

Но Маншон безнадеждно махна с ръка:

— Ох, оставете! Минало ми е времето на мен. Излишно е да ме утешавате.

Полуобувка пристъпи към него и дружески сложи ръка върху рамото му.

— Не се отчайвай, скъпи приятелю! — ободри го той. — Не си художник, вярно е! Но затова пък си голям поет. Когато поискаш, можеш да напишеш стихотворение и за дъждовните червеи, и за кенгуруто.

— Вярно е! — усмихна се Маншон. — Честно казано, така си е! Но писането не би ме прославило толкова.

— Скъпи Маншон — едва не избухна Мъхеста брада, — не виждаш ли как ни дойде до гуша от сегашната ни слава? Отвсякъде ни дебнат! Едва тук можем да се надяваме на малко спокойствие.

Още недовършил и телефонът върху писалището иззвъня. Приятелите просто потрепераха и в недоумение се спогледаха.

— Ето ти го спокойствието! — кипна Полуобувка. — Раздрънкал ми се тоя телефон като звънче, окачено на коча!

— Няма да се обаждаме! — отсече Мъхеста брада. — Нищо добро няма да излезе от това.

— ... шест... седем... осем... девет... — започна да брои сигналите Полуобувка.

— Кой ли може да е? — зачуди се Маншон.

Мъхеста брада сви рамене.

— ... тринайсет... четирнайсет... петнайсет... — броеше Полуобувка.

Онзи, който звънеше, беше страшно настойчив и не затваряше телефона.

— ... осемнайсет... деветнайсет... дваисет...

— Може да е грешка... — изрази надежда Маншон.

Мъхеста брада пак сви рамене:

— ... дваисет и четири... дваисет и пет... дваисет и шест... дваисет и седем... — не млъкваше Полуобувка.

Нервите им не издържаха.

Почти едновременно те протегнаха ръце към телефона.

Полуобувка се оказа най-пъргав и грабна слушалката:

— Ало!

— Ало-о-о! — прозвуча приятен женски глас, толкова ясен, че Маншон и Мъхеста брада също го чуха. — Стаята на смелчагите ли е?

Нямаше грешка!

— Не стая, а луксозен апартамент с три мечки — важно обясни Полуобувка. — Откъде се обаждате?

— От вестибюла на вашия хотел — отвърна непознатата. — Незабавно трябва да се срещнем!

— По какъв въпрос? — опита се да я отклони Полуобувка.

— По много важен! — прозвуча отговорът.

Полуобувка се извърна озадачен към Маншон и Мъхеста брада, но те го гледаха съвсем объркани.

— Коя е пък тази? — шепнешком се осведоми Мъхеста брада.

Полуобувка машинално повтори по телефона, и то съвсем не шепнешком:

— Всъщност коя сте вие?

Въпросът, прозвуча рязко и неучтиво, но непознатата не се засегна.

— Веднага идвам! — заяви тя. — Ще се видим!

Трак. И от слушалката зазвучаха къси сигнали.

— Ало! — развика се Полуобувка.

Сигналите продължаваха.

— Остави слушалката на мястото ѝ! — нареди му Маншон.

— Ей сега ще дойде! — обади се Мъхеста брада.

— Ще чакаме! — мрачно заяви Полуобувка.

Не се наложи да чакат дълго. След две-три минути на вратата се почука.

— Моля! — извика Полуобувка.

Непознатата влезе.

Беше добре облечена дама на средна възраст и с приятна външност. Би изглеждала много по-добре, ако не беше тъй силно начервена. На ушите ѝ висяха големи златни обеци, по пръстите ѝ блестяха скъпоценните камъчета на пръстени, а на китките звънтяха сребърни гривни.

— Здравейте, мои малки приятели! — фамилиарно поздрави тя.

— Видях пред хотела вашия автомобил и реших, че сте отседнали тук.

Маншон непохватно ѝ подаде стол и тя седна, взря се в картината с трите мечки и внезапно съкрушена, призна:

— Да знаете само колко съм самотна!

— О-о! — погледна я Маншон със съчувствие. — И аз съм бил самотен. Разбирам ви прекрасно! Вие пишете ли си писма?

— Не, не! — отвърна дамата. — Дори и през ум не ми е минавало да си пиша писма. Според мен това е работа за ученици или за писатели. Предпочитам живото слово, какво са мъртвите букви. Затова съм дошла при вас, скъпи мои!

— Само да си побъбрим ли? — изненада се Мъхеста брада.

— Не, разбира се! — продължи дамата. — Ако трябва да бъда откровена докрай, не съм дошла само за едната приказка. Дълго време имах кученце, едно очарователно същество, но то остаря и угасна от слабост. Сега идвам да видя дали някой от вас няма да ми го замести?

— Да замести кученцето? — ахна Мъхеста брада.

— Именно — мило му се усмихна дамата. — Това е и моята молба към вас.

В стаята се възцари гробно мълчание.

— Извинете! — обърна се към дамата Маншон. — Как така?! Кученцето ваш събеседник ли е било? Животните не разсъждават и не умеят да говорят.

— Вие ме разбирате съвсем едностранчиво, скъпи мой! — пак се усмихна дамата. — Не е задължително събеседникът да умее да говори. Важното е да слуша! А моето кученце тъкмо това умееше да прави.

И отново мълчание, което дамата наруши:

— Имам установени навици — заяви тя. — От моя страна всичко ще бъде много коректно.

Тя изпитателно се взря в смелчагите.

— Ей този от вас, с брадата, ми е най-симпатичен — посочи Мъхеста брада.

— Какво? — стресна се Мъхеста брада. — За мен ли си мислите?

— Да, да! — потвърди тя. — Вие сте толкова екзотичен! Същинска жива ваза с цветя!

Тя се изви към Полуобувка и Маншон и добави:

— Много ви моля да не се засягате. Предпочитам брадация, но съвсем не искам да ви обидя. Разберете ме добре, просто нямам място и за тримата. Жилището ми е малко.

— Извинете! — запротестира Мъхеста брада. — Преди всичко аз...

— Разбирам, разбирам — не му даде да довърши тя. — Вие сте едно приказно човече, нали? Тъкмо затова ви искам. Виждате ли, има хора, които отглеждат кученца, други — папагали или костенурки, бели мишки или морски свинчета. Но честна дума, още не съм чула някой да си има човече като вас. Ще бъда съвсем оригинална, съгласете се!

Мъхеста брада се напъваше да измисли някакъв мотив, с който да прогони тази жена, но нищо не му идваше на ум. В този момент Маншон се обърна към дамата:

— Когато си самотен, идва безсънието — рече той. — Вярвам, че и вас ви спохождат често безсънни нощи. Ако действително сте самотна, както казахте преди малко.

— Това е вярно — потвърди дамата. — Безсънието наистина ми причинява много грижи.

— Виждате ли — продължи Маншон. — Работата е в това, че Мъхеста брада спи само на чист въздух. Нощем вие въобще няма да

имате възможност да разговаряте с него, а вашето безсъние, както и преди, ще продължава.

Полуобувка мигом схвана накъде бие Маншон и побърза да добави:

— Мъхеста брада дори и в този луксозен апартамент няма да остане. Ще спи на двора.

— Така ли? — вдигна вежди гостенката. — Странен навик! Но човек лесно може да се отучи от много привички.

Междувременно и Мъхеста брада се съвзе.

— За нищо на света няма да изоставя своите приятели! — заяви решително той. — Ние тримата никога няма да се разделим и винаги ще споделяме и радости, и скърби!

— Чудесно казано! — трогна се Маншон и скришом избърса една сълза.

Полуобувка не остана безучастен:

— Нашият Мъхеста брада е истински другар — обърна се той към дамата. — Вземете си друго кученце, рибки... или каквото там искате.

Жената видимо се засегна.

— Вие не ме учете, млади момко! — нахвърли се тя срещу Полуобувка. — Въртете пръстите на краката си колкото щете, но езика си дръжте зад зъбите! Дали ще взема рибки или морски лъвове си е лично моя работа!

— Извинете, моля! — побърза да я успокои Маншон. — Полуобувка съвсем не искаше да ви обиди. Лично аз с удоволствие бих рисувал моржове. За съжаление не се изучих за художник и това остава една несбъдната мечта.

Тези дълбокомислени думи на Маншон оказаха своето въздействие.

— От мечтите вреда няма — отвърна дамата, вече съвсем успокоена. — Мечтата е просто необходимост за един самотен човек.

Дамата се надигна, оправи една къдрица пред огледалото и тихо промълви:

— Отивам си! Довиждане, скъпи мои!

— Довиждане! — отвърнаха в хор смелчагите.

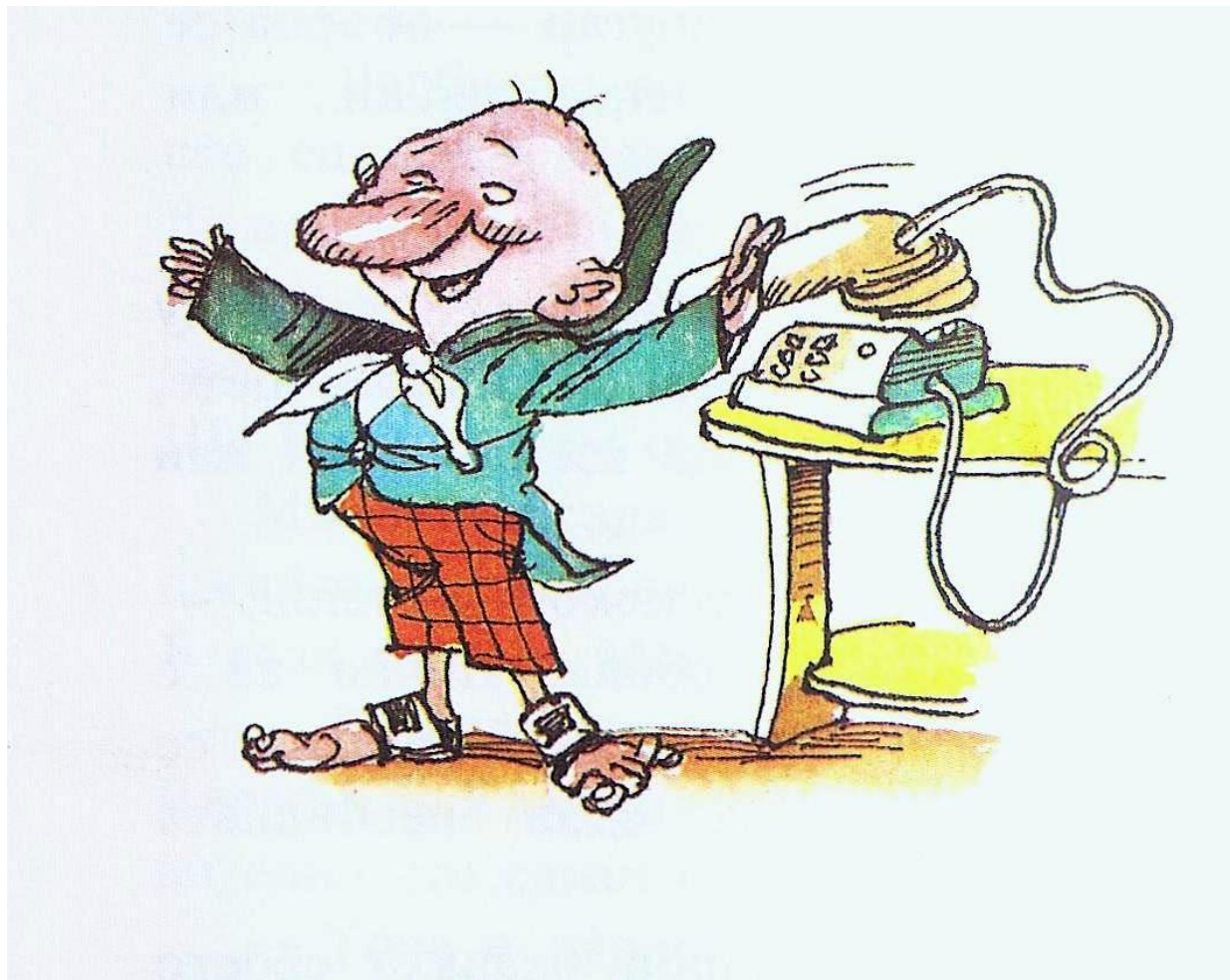
Вратата се отвори и се затвори след нея. Отиде си! Приятелите останаха замислени, без да отронят нито дума. В този момент

телефонът отново иззвъня — екливо и неочаквано както преди малко.

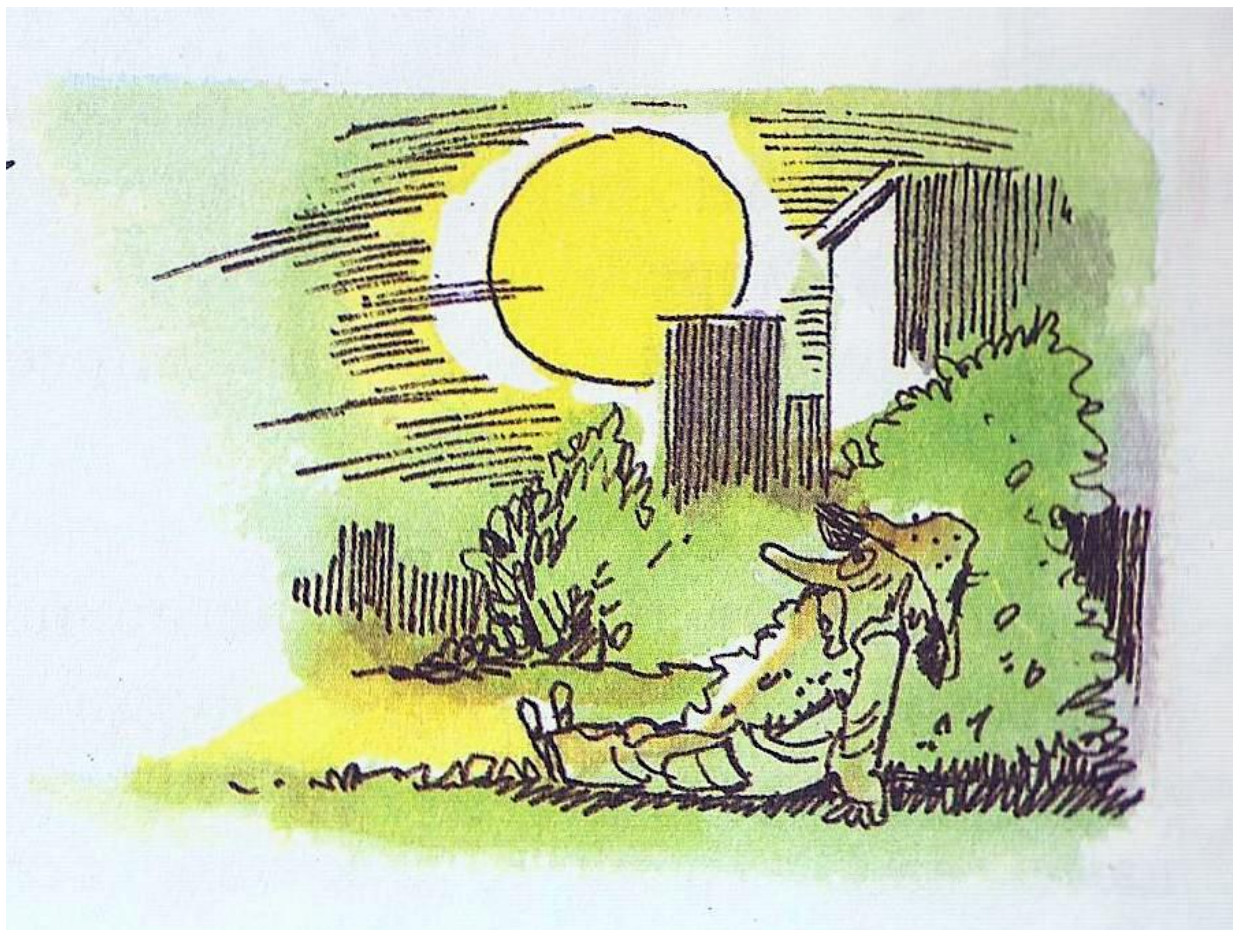
Полуобувка грабна слушалката:

— Стаята на смелчагите ли е? — прозвуча непознат женски глас.

— Не! Това е гнездо на мечтите! — отвърна Полуобувка и енергично тракна слушалката върху вилката на телефона.

ТАЙНСТВЕНАТА СЯНКА

Мъхеста брада отиде да спи под люляковите храсти в двора на хотела.

Нощта настъпи и доведе със себе си тишината. Заглъхна музиката в ресторанта, затихнаха градските улици — никакъв шум от мотори, нито човешка гълчава. Един след друг угасваха прозорците на хотела. Дори на тринайстия етаж луксозният апартамент не светеше. Звездни огърлици обсипаха небесния свод.

Всичко беше чудесно, но защо ли сънят не идваше? Мъхеста брада се въртеше от една страна на друга. Прогони тежките мисли, постара се да лежи, без да шавне, но и това не му помогна. Когато посред нощ се показа огромната златна лупа, стана съвсем невъзможно да заспи. Преди да легне, Маншон беше докарал автофургона в двора и

сега лунните лъчи падаха точно върху фаровете. Те заблестяха тревожно и неприятно като две безкрайно зли очища.

Странна, необяснима тревога потискаше Мъхеста брада. Какво ли го безпокоеше? Нямаше причина — нали отиваха на почивка! Рано сутринта щяха да напуснат този град и щяха да се отправят към топлия морски бряг. Там, образно казано, щяха да измият от себе си тази досадна слава, която не ги оставяше на мира. С една дума, всичко им беше наред. Но сънят все не идваше! Що да стори?

Припомни си прастарата мъдрост за приспиване и започна да брой наум.

„Едно, две, три, четири... — броеше той и стискаше клепачи. — ... дванайсет, тринайсет, четиринайсет, петнайсет...“

Напразно! В този миг си припомни как Полуобувка отчиташе сигналите на телефона. Ах, този телефонен разговор! И онази дама! Ами ако тя го открадне сега, когато заспи? Нали се оплакваше, че страда от безсъние?...

При тази мисъл Мъхеста брада съвсем се разсъни и даже забрави да брой. Дамата! Що за странно желание? Да го вземе със себе си и да го държи вместо кученце! Как да не се тревожи сега? Да го сравняват с кученце!

„Разбира се — разсъждаваше Мъхеста брада, — няма нищо лошо в това, че животните са точно такива. Но да се съмняват в тебе дали си човек! Просто унизително!“

Точно сега, когато го бяха взели за куче, Мъхеста брада си спомни, че администраторът го беше посъветвал да пренощува в кучешката колибка. Трябваше да е нейде в двора. Мъхеста брада внезапно поиска да узнае нещо повече за живота на кучетата и реши на всяка цена да открие колибката.

Надигна се и внимателно се огледа.

Аха, ето я къде е! Лунните лъчи падаха върху малка къщичка без прозорци, която вместо врата имаше една кръгла дупка. Колибка като колибка.

Мъхеста брада бавно се приближи до нея и взе да я оглежда:

„Интересно, как ли се чувствуват кучетата там?“ — помисли си той.

За да бъде съвсем наясно, вмъкна се вътре с пълзене и заднишком, съвсем по кучешки.

— Не е лошо — каза си Мъхеста брада, когато се загледа през дупката навън.

Нека си представи, че наистина е куче. Какво ли трябваше да чувства сега? Трудно му беше на Мъхеста брада да отгатне. А безпокойството, което стягаше душата му, прерасна в неприятно предчувствие за нещо лошо.

„От лунната светлина ще да е!“ — помисли си той.

Луната наистина навява тревожни мисли и това не е тайна за никого. Нали и кучетата при пълнолуние вият срещу нея.

Но ето че луната взе да се снишава към хоризонта и призрачните сенки из двора се удължиха.

„Какво ли изпитват кучетата, когато се взират в сенките на нощта?“ — помисли си Мъхеста брада. — „Какво ли им е, когато проследяват дългата сянка на покрива, поела след залязващата луна?“

И в тоя момент...

Мъхеста брада дори потрепера! Толкова се беше вгълъбил в ролята на куче, че с голямо усилие се удържа да не лавне.

Из двора се мярна още една сянка, която я нямаше преди. И тази сянка... беше на човек!...

Тихо и безшумно той се промъкна до автофургона на Маншон. Поспря се там, завъртя се наоколо, надникна през стъклата вътре... Сега Мъхеста брада съвсем ясно разбра как би се държало едно куче. То би се втурнало с неукротима ярост към тайнствената сянка.

Но Мъхеста брада все пак не беше куче! Не му харесваше този човек, който сновеше край автомобила им, но остана в колибката. Искаше да види какво ще стане по-нататък!

А сянката се закова на едно място. Пълна тишина! Сянката оставаше безмълвна като всяка сянка.

Кой ли можеше да бъде? Да не е пък някой любител на автографи? Разбрал, че смелчагите нощуват в автофургона, и решил да ги помоли за автографи. Добрал се е през нощта при тях, иска да е пръв на опашката! Не, не може един любител на автографи да се промъква така посред нощ към тях! Автографите се дават за добър спомен. А този се мотае край автофургона като потаен крадец!

Ами ако наистина беше крадец?! То пък какво ли ще им открадне? Автофургона ли? Едва ли! Всеки знае, че с него няма да

стигне далече. Смелчагите са прочути, известни надлъж и нашир. Знае се и автофургонът им!

Мъхеста брада внезапно съзря в ръцете на непознатия голяма пазарска чанта. Може пък да е дошъл просто да изрази своето уважение към тях. Може би носи в чантата нещо за почерпка — пирожки например!

Мъхеста брада се усмихна, без да ще! Сети се, че едно куче би се държало съвсем по друг начин. Никога и през ум не би му минало за пирожки. Виж, за някой кокал сигурно би си помечтало!

Сянката отново се раздвижи и бавно се отдалечи. Голямата пазарска чанта свободно се люшкаше и Мъхеста брада разбра, че в нея няма нито пирожки, нито кокал!

Скоро сянката се мярна и край люляковите храсти, тъкмо там, където Мъхеста брада се беше излегнал най-напред. Той мислено благодари на администратора от хотела, който му беше препоръчал тази колибка. В сравнение с люляковите храсти, сега беше на по-сигурно място.

Тайнственият непознат запали джобно фенерче и светлината зашари под храстите.

„Нищо, нищо няма да откриеш! — с насмешка си помисли Мъхеста брада. — Да беше минал преди малко оттам...”

Той се успокои съвсем и ето че очите му взеха сами да се затварят. Стори му се, че чува далечна песен на звънчета. Не, не! Откъде можеха да се вземат звънчета тук? Тъй ами!

Когато Мъхеста брада отвори очи, светлината на джобното фенерче беше угаснала. Утринната заря багреше края на небето.

„Скоро ще съмне!“ — помисли си Мъхеста брада.

Ще дойдат Маншон и Полуобувка, тримата ще се настанят в автофургона и рано-рано ще се понесат през още пустите улици на града. Ще стигнат топлото море, където вълните се плискат спокойно и навяват сън. Приятелите ще се зариват в пясъка, всеки от тях ще награби лимонади, колкото му побират ръцете. От време на време ще отпиват по глътка, по две. И ще бъде тъй приятно, тъй приятно...

Мъхеста брада задряма.

Присъниха му се невероятни неща.

Пак зазвъняха звънчета... Прекрасен зимен ден! Над снежната равнина се носи приспивен сладък звън. О, не — лято е! Приятно грее

слънцето... Майка му е опънала люлка наред полето. Мъхеста брада е още съвсем мъничък, толкова мъничък, че брадата му стига едва до кръста. Майка му го взема в прегръдките си, вдига го от люлката и го люлее на ръце. Нани-нани-на! Толкова е приятно, толкова е хубаво!

ИЗЧЕЗВАНЕТО НА МЪХЕСТА БРАДА

Маншон се разбуди рано, много преди изгрев слънце. Без да губи време, той скочи от леглото и се залепи до прозореца. Чудесно! Улиците пусти — не се вижда ни човек, ни автомобил. Само една подранила цистерна за мляко профуча наблизко, а край хотела вече метеше един метач.

Маншон дръпна завесите и се хвърли към Полуобувка, който още спеше:

— Време е да тръгваме — развика се той и раздруса Полуобувка по рамото. — Морето ни зове!

Полуобувка отвори очи и веднага рипна от леглото.

— Морето ни зове! Морето ни зове! — извика окрилен той. — Най-после започва нашият отпуск! Първо една хубава екскурзия с автомобила и после всички удоволствия, които ни предлага морето!

Но тъй като морето беше все още далече, Полуобувка набързо се вмъкна в банята, за да вкуси от нейните радости — нали вече бяха в отпуск!

Дълго се мота вътре и когато най-сетне излезе, изглеждаше пободър и по-весел от когато и да било.

— Ваната е като малко море — сладостно промърмори той. — Ободрява и освежава!

Маншон с удоволствие би се изкъпал, преди да тръгнат, или поне би взел един душ, но не искаше да бъде на път с мокър маншон. Затова само си изми ръцете и наплиска лицето си.

Повече нямаха какво да правят в този луксозен апартамент. Превъртяха ключа и слязоха с асансьора долу.

За разлика от вчера във фойето беше необичайно тихо. Никакви хора. Само администраторът стърчеше на своето място. Маншон и Полуобувка пристъпиха към него да му предадат ключа.

— О-о? — изненада се той. — Няма ли да останете още никой и друг ден?

— Не, не! — отвърна Маншон. — В отпуск сме и веднага тръгваме за морето.

— Първо ще си направим една автоекскурзия и после — на плажа! — обясни Полуобувка.

— Е, да, напълно ви разбирам — въздъхна администраторът. — Остава ми само да съжалявам, че тъй бързо напускате нашия хотел.

— Какво да се прави! — поклати глава Маншон.

— Надявам се, че сте останали доволни от удобствата, които ви предложихме.

— Разбира се — побърза да потвърди Маншон. — Картината с трите мечки ми направи най-силно впечатление.

— И банята няма грешка! — обади се Полуобувка. — Ваната ми се стори като море. Жалко, че нямаше малко пясък, хубавичко щях да се зарина.

— Но защо не сте ми казали? — затюхка се администраторът. — Щях да уредя и пясък да ви сложат. Разбирам аз от тия работи.

Маншон се смути:

— Ех, и вие пък сега!... — смотолеви той. — Не е необходимо.

Полуобувка също се опита да успокои администратора:

— Няма нищо — много ласкаво каза той. — За толкова кратко време не си струва да се внася пясък вътре. Изкарахме някак си.

— Изкарахте някак си ли? — повтори объркан администраторът. — Никога няма да си простя, че в такъв луксозен апартамент сте изкарали някак си! Много ви моля, когато друг път се отбиете тук, поискайте всичко, но по-навреме.

— Знам ли какво ще ни трябва? — измънка Маншон.

— Трябва да знаете! — заяви администраторът. — Ето, както за този пясък сега, пък и каквото и да е друго...

Вече се беше съмнало. По улиците се появиха първите пешеходци, забързани за работа. Раздвижиха се и колите.

— Да побързаме! — предложи Маншон. — Още е рано, ще успеем да се придвижим.

Кривнаха към ъгъла покрай високата арка на хотела и влязоха в двора.

Скоро Маншон седна зад кормилото и запали мотора.

— А къде е нашият мил Мъхеста брада? — изненада се той и се заоглежда наоколо.

— Кой го знае къде хърка, завит под дебелията си брада! — рече Полуобувка.

Маншон наду клаксона. Но Мъхеста брада не се показва. Още един, по-дълъг сигнал. И пак никой не се обади.

— Странно! — обезпокои се Маншон. — Та Мъхеста брада се събужда винаги преди нас.

Той натисна за трети път клаксона и тъй като Мъхеста брада не се появи, Маншон угаси мотора.

— Трябва да го потърсим!

Надникнаха под храстите на люляка, в кучешката колибка, претършуваха целия двор. От Мъхеста брада нямаше и помен.

— Да не е пък заминал? — неуверено се обади Полуобувка. — Усетил е зова на морето и е тръгнал натам. Да, да! Морето понякога така омагьосва, че...

— Не дрънкай глупости! — махна с ръка Маншон. — Мъхеста брада може и да е дочул зова на морето, но не е такъв приятел той, да ни изостави, без да каже дума. Забрави ли какво каза на оная дама вчера? Никога нямало да ни изостави, щял да дели с нас и радост, и скръб!

— Точно така! — отвърна Полуобувка. — Но къде се е дянал сега? Ние тук се тревожим за него, а той пет пари не дава.

Маншон се замисли.

Наистина, къде е Мъхеста брада? Станало е нещо!

— Само дано не го е настъпил някой, докато е спал — стресна се Полуобувка. — Такива неща понякога завършват много зле.

Маншон и Полуобувка се спогледаха силно разтревожени.

— Дано не е станало такова нещо... — с треперещ глас промълви Маншон. — Ако някой го е настъпил в тъмното?... Възможно е!

— Да, да — разбъбра се Полуобувка. — Натрошили са му костите, смазали са го. Да се надяваме, че са го отнесли навреме в болницата.

Лицето на Маншон стана бяло като платно.

— Натрошили са му костите, смазали са го!... — взе да повтаря той. — И то в самото начало на тъй дългоочаквания отпуск?... Ужас!

— Ах, не е приятно, разбира се — отбеляза Полуобувка. — Да се припицаш на плажа, а кракът ти да е гипсиран — каква ти почивка! Гипсът си е гипс! Ти как мислиш?

Маншон не отвърна. Изглеждаше съвсем объркан. Опита се да си представи как ли страдаше сега Мъхеста брада в болницата. Самсамичък сред чужди хора. Никакъв близък няма при него — да го окуражава и утешава. Маншон много добре знаеше какво нещо е самотата! Толкова самотен се беше чувствувал преди, но все пак си беше здрав и читав. Ако беше изпаднал в беда като техния приятел тогава?... Очите му плувнаха в сълзи.

— Ама какво ти става? — учуди се Полуобувка.

Когато зърна сълзите, които се търкаляха по маншона на Маншон, просто съжали, че приятелят му не се възползува от ваната в луксозния апартамент. Все едно маншонът му вече подгизна. И какво значение има дали е мокър от вода, или от сълзи?

— Ох, нещастен наш Мъхеста брада! — завайка се Маншон. — Къде ли лежиш сега със счупени нозе?

— Не бъди чак толкова уверен — понечи да го успокои Полуобувка. — Не знаем още дали са счупени и двата му крака, или само единият.

— Хм!

— А защо не? Знаем ли? Може да не са счупени краката.

Това вече не биваше да го казва.

— Ръцете ли? — ахна Маншон и пак се заля в сълзи.

О, господи! Нима Мъхеста брада е сторил някому нещо лошо със своите ръце? Напротив! С ръцете си той събираше горски плодове и гощаваше своите приятели. С ръцете си вареше вкусен чай от еленов мъх и бранеше невинните птичета от злите котараци. Прибра при себе си дори отровното змийче и му стана като по-голям брат. О, беда! Ръцете му — натрошени! Да не може да прави добрини с тях!

Маншон нареждаше тъй неудържимо, че и Полуобувка се умърлуши.

— Ох! — изпъшка той и преглътна няколко пъти. — Може пък едната му ръка да си е останала здрава. Нали не знаем къде точно са го настъпили!

— Коя от двете му ръце според теб е останала здрава? — хлипаше Маншон. — Лявата или дясната?

— Да се надяваме, че е дясната — отвърна Полуобувка, но в този миг и той самият се разрида. Хвърли се в прегръдките на Маншон.

Никой от тях не беше в състояние повече дума да продума. Проливаха сълзи върху раменете си, бяха неутешими!

Сълзите на Полуобувка се ронеха по гърба на Маншон и дрехата му наистина съвсем подгизна.

В БОЛНИЦАТА

Най-после сълзите на Маншон и Полуобувка пресъхнаха и те се взряха един в друг с очи, дълбоко натъжени и зачервени от плач.

— Трябва да се действа! — пръв проговори Маншон.

— Правилно! — съгласи се Полуобувка. — Бездействието е равносилно на смърт!

Решиха най-напред да отидат в болницата. Ако предположението им се окажеше вярно и някой наистина беше настъпил през нощта Мъхеста брада, би трябвало да е откаран в болницата. Но едва се измъкнаха от двора и мигом им стана ясно, че няма лесно да си пробият път. Настъпил беше най-напрегнатият час, колите се носеха като железен порой по улиците, стотици хора бързаха за работа. Когато забелязаха колата на смелчагите, те се спряха и после се юрнаха към тях. Няколко момчета вече надничаха през стъклата.

— Пак сме пленници на славата — загрижено се обади Полуобувка. — Винаги сме обкръжени от маса народ!

— Прав си! — въздъхна Маншон.

Изневиделица долетя една линейка. Дочу се вой на сирена, хората се стъписаха и после взеха да се озъртат. Автомобилите се заковаха по улиците, всичко затихна. Линейката се зададе като вихър.

— Сега или никога! — извика Маншон.

Когато линейката се изравни с хотела, той даде газ, автомобилът им подскочи и в следващия миг Маншон се залепи точно зад линейката.

— Ще я следваме! — обясни Маншон. — Да става каквото ще!

— Само внимавай да не налетиш отгоре ѝ! — предупреди го Полуобувка.

Маншон нищо не отвърна. Караше след бясно носещата се пред тях линейка и това поглъщаше цялото му внимание. Само да успее да се справи! И да не налети отзад! Най-нищожната грешка или леко разсейване можеха да причинят тежка злополука.

Навсякъде автомобили и пешеходци навреме и почтително правеха път на линейката. След нея безпрепятствено се промъкваше автофургонът на Маншон. Никому и през ум не минаваше, че смелчагите следват линейката, за да се придвижат напред. На нито един пазител на реда не би му хрумнало да обвини Маншон в превишаване на скоростта. Всички смятаха, че смелчагите се носят след линейката, за да се изпълни някакво тяхно желание, или бързат за важна работа.

Линейката спря пред болницата. И когато санитарите изнесоха на носилка пострадалия човек и се запътиха към входа на болницата, приятелите ги последваха. Влязоха заедно с тях.

Едва сега Маншон се сети, че не носят нищо на Мъхеста брада.

— При болен не се ходи с празни ръце! — затюхка се той. — Трябваше нещо да му вземем — плодове или цветя.

Но Полуобувка беше на друго мнение.

— Да няма рожден ден! — възрази той. — Помисли си само какво може да излезе! Мъхеста брада е целият в гипс, а ние го отрупваме с цветя.

— Добре де! — съгласи се Маншон. — За цветята как да е! Но можехме все пак да му вземем нещо вкусно.

Полуобувка отново се възпротиви.

— Мъхеста брада цени повече чувствата, отколкото вещите — отсече той. — Могат ли да се сравняват някакви си сладкиши с истинското приятелство? Наша задача е да дадем морална подкрепа на Мъхеста брада, а не да го гощаваме.

Полуобувка беше съвсем убедителен. Точно така! Никакви мармалади или кутии с бонбони не могат да заменят едно искрено съчувствие.

Но как щяха да открият Мъхеста брада? Болницата е огромна, няма да тръгнат от стая в стая, я! Смелчагите смутено се заозъртаха. Забелязаха един човек с бяла престилка, който се запъти към тях. По очилата и малката шапчица те се досетиха, че това ще да е лекарят.

— Извинете, моля — изпречи се пред него Маншон. — Бихте ли ни казали в коя стая лежи Мъхеста брада?

— А-а, братият?... — измърмори лекарят, поспря се и се позамисли. — Онзи, дето се занимава с животни ли?

— Да, да — побърза да потвърди Полуобувка. — Животните са най-голямата му слабост.

— Вярвам, вярвам — поклати глава лекарят и лицето му прие много сериозен вид. — За съжаление подобна слабост понякога се заплаща скъпо и прескъпо.

— Няма съмнение — съгласи се Полуобувка. — Аз винаги съм бил нащрек с животните. Веднъж имах глупостта да се изправя пред един плъх и повярвайте ми, здравата щях да си изпата.

Маншон обаче нямаше никакво желание тъкмо сега да споделя мнения и впечатления за животните.

— Кажете ни как е той! — смело заговори лекаря Маншон.

Полуобувка добави:

— Боим се да не би... да са го настъпили.

Лекарят смъкна очилата си и започна да ги трие с носна кърпа. После каза:

— Страхувам се, че имате право!

Кръвта им се смрази! Смелчагите пребледняха.

— Как така? — смая се Маншон.

— Възможно ли е? — възкликна Полуобувка.

Лекарят сложи очилата си.

— За съжаление така е! — отвърна той. — Не допускам, че подобно нещо се случва всеки ден, но сега наистина е станало.

— Трябва да го видим! — прошепна Маншон.

Полуобувка гракна като чайка:

— Незабавно трябва да го видим!

Лекарят се взря в тях:

— Вие какви сте му?

— Негови приятели — отговори Маншон.

— Ние сме единствените му приятели — уточни Полуобувка. — Освен нас той си няма нийде никого.

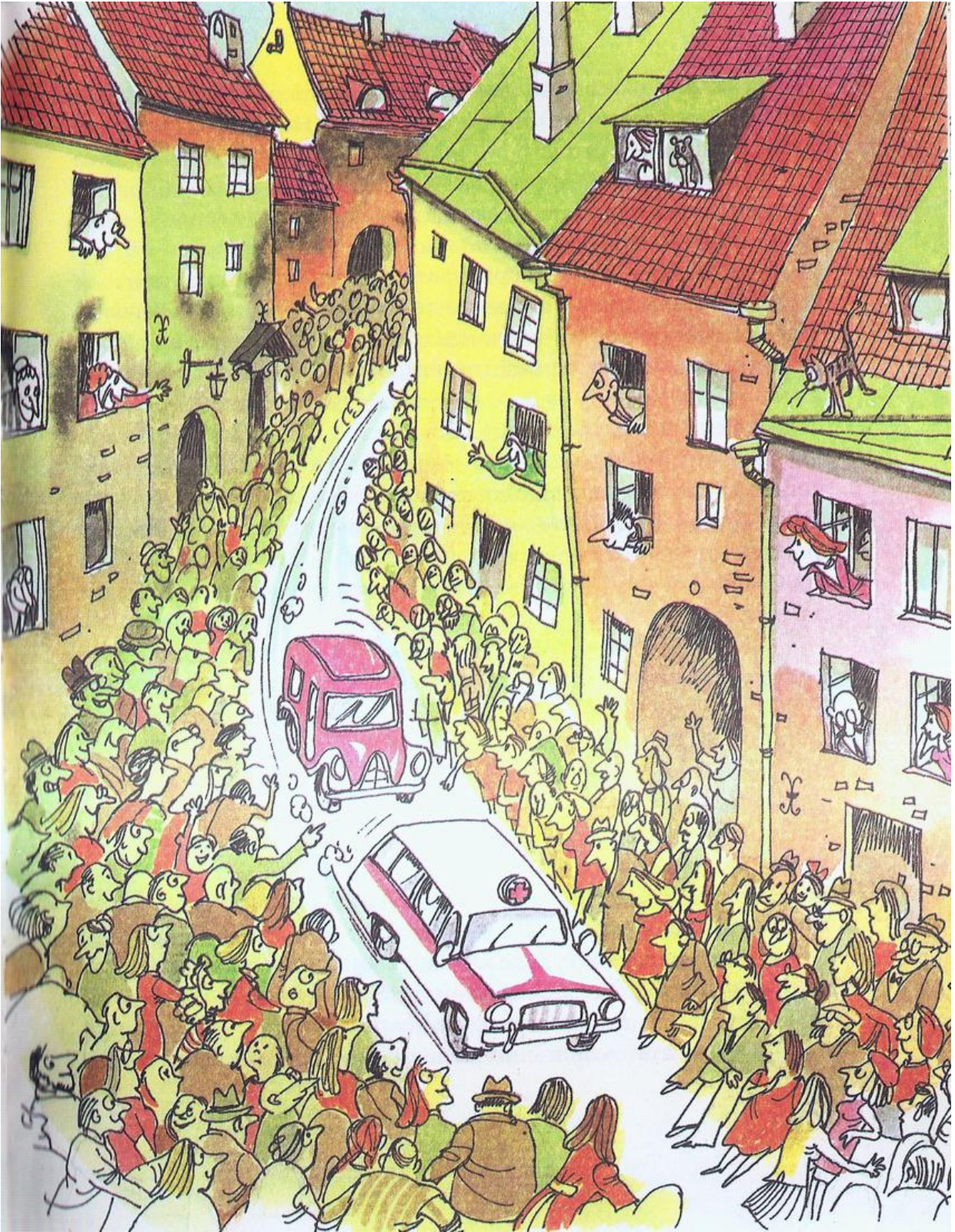
— Ах, така ли? — зачуди се лекарят. — Е, щом освен вас той си няма никой друг, приемам на своя отговорност да ви разреша свиждане. Надявам се да му вдъхнете кураж.

Смелчагите закимаха в знак на съгласие.

— Но имайте предвид, че положението му е критично — продължи лекарят. — Щом сте му приятели, ще ви разкрия, че ребрата му са натрошени, а и някои от вътрешните органи са наранени. Не бива да оставате дълго при него. Най-много пет минути!

Смелчагите отново кимнаха и тогава лекарят ги поведе по дългия коридор. Накрая спряха пред една врата.

— Чуваш ли? — изплашено прошепна Полуобувка. — Кой стене там?

Не беше необходимо да се послушват кой знае колко време, за да чуят странните звуци от стаята. Неясни, неразбрани думи и болезнен стон.

— Вашият приятел стене непрекъснато — съобщи им лекаря. — Наложил се да го настанем в самостоятелна стая, та да не безпокои другите болни.

С тези думи той отвори вратата и ги покани вътре.

— Имате гости! — подвикна той и се обърна към смелчагите: — Не искам да ви преча със своето присъствие, но много ви моля, не повече от пет минути. По-късно, когато започне да се пооправя, ще увеличим времето за свиждане.

Маншон и Полуобувка се сбогуваха с лекаря и пристъпиха към леглото на болния. Но каква беше тяхната изненада, когато зърнаха в него един съвсем непознат млад човек с дълга черна брада. В тъмните му очи се мярна радост и... очевидно смущение.

Смелчагите се заковаха на местата си, не смееха дори да шавнат.

— Казвам се Волдемар — прекъсна болният мълчанието и протегна ръка към тях. — Наистина се радвам да се запозная с вас.

— Маншон! — представи се Маншон и протегна ръка към него: — Приятно ми е!

— Радостта ми е безкрайна! — заяви Полуобувка и на свой ред подаде ръка на болния. — Бяхме се изплашили, че тук лежи нашият приятел...

Маншон забеляза как очите на Волдемар се замъглиха и побърза да прекъсне Полуобувка:

— Бояхме се, че тук лежи наш неизвестен приятел, и то целият в гипс — поясни той. — Сега с облекчение виждаме, че ръцете ви са здрави и читави.

— И краката — допълни Волдемар и тъгата в очите му се разсея. — Само ребрата ми са счупени и ми е поразместено едно-друго. Но пак ми се размина! Да те настъпи цял слон, как мислите?

— Слон ли? — смаяха се Маншон и Полуобувка.

— Именно слон — поясни Волдемар. — Ама вие не знаете ли? Аз се занимавам с животните в зоопарка и тъкмо там ме настъпи слонът.

— С животните трябва да се внимава — с разбиране отбеляза Полуобувка. — Веднъж и с мен се случи нещо подобно. Но тогава аз

настъпих не слон, разбира се, а едно отровно змийче. Бях на косъм от смъртта.

— Тъй е то! — съгласи се Волдемар. — С животните трябва да се внимава.

— Навярно много страдате? — съчувствено запита Маншон. — Още от вратата дочухме как пъшкате.

— Пъшкам ами! — призна Волдемар. — Но не от болка, а от мъка. За моя любим слон ми е мъчно, затова стена така.

— Не разбирам — смая се Полуобувка. — Слонът те е настъпил, а ти си се разпъшкарал от мъка по него!

— Именно — закима Волдемар. — Не зная как да си го обясня, но е така.

Лицето на Волдемар просветна. Дори брадата му не можа да скрие това. Погледът му омекна и стана някак замечтан. Маншон и Полуобувка мигновено схванаха, че в мислите си Волдемар е при своя слон. И тактично се умълчаха.

В този момент вратата се отвори и в стаята влезе сестрата, стиснала в ръка термометрите.

— Добро утро! — поздрави тя Волдемар и ласкаво кимна към Маншон и Полуобувка. — Как се чувствувате днес?

— Благодаря за вниманието, сестра Кирсипуу — каза Волдемар. — Много съм добре! Както виждате, и гости си имам.

— Виждам, виждам — отвърна сестрата и подаде термометър на Волдемар, който веднага го мушна под мишницата си. — Надявам се, че гостите няма да те преуморят.

Като рече това, тя оправи одеялото на Волдемар и си излезе. Нейните последни думи напомниха на Маншон и Полуобувка, че е време да тръгват и те. Пет минути не са много време и навярно вече бяха изтекли.

— Кога ще дойдете пак? — запита Волдемар.

Маншон и Полуобувка се спогледаха. Кога ли можеха да дойдат?

— Може би утре? — измънка Маншон.

— Точно така! — разпали се Полуобувка. — Утре!

— Вие не разбирате колко радост ми доставихте с вашето посещение — усмихна им се Волдемар.

А когато вратата тракна зад гърба на Маншон и Полуобувка, в стаята отново се разнесоха тежки стонове.

— Дотук беше много хубаво — рече Полуобувка, — но още нищичко не сме узнали за нашия Мъхеста брада.

Решиха да се обърнат към регистрацията. Но там им казаха, че никакъв Мъхеста брада не е записван в болницата.

— Може заради малкия му ръст да са го отнесли в детското отделение — предложи администраторът.

Маншон и Полуобувка обясниха обаче, че брадата на Мъхеста брада стига чак до земята и затова е изключено да е в детското.

— Напълно разбирам затрудненията ви — съчувствено отвърна администраторът — и ако него наистина са го настъпили, както предполагате, непременно ще го вземем в болницата. Но преди това вие просто трябва да го откриете.

— Така е — съгласи се Полуобувка.

Беше им ясно, че ще продължават да търсят Мъхеста брада. Но в болницата повече нямаше какво да правят. Благодариха на администратора и си излязоха.

ЯКИЧКА ЗА МАНШОН

В болницата Маншон и Полуобувка спряха на главната стълба.

— А сега накъде? — клюмна Полуобувка.

— Натам, откъдето пристигнахме — пак след някоя линейка! — отвърна му Маншон.

Друг избор нямаха. Улиците сигурно вече гъмжаха от народ. Нямаше съмнение, че автомобилът им пак ще бъде обсаден. Нищо

друго не им оставаше, освен да тръгнат след някоя линейка. И щяха да търсят Мъхеста брада в оная посока, в която благоволи да ги поведе линейката.

Не се наложи да чакат дълго. Ето го познатият вой на сирена и спирачките на нова линейка изскърцаха до самото стълбище. Някаква врата се отвори — смъкнаха една носилка и набързо я понесоха към болницата.

— Да запалим мотора — оживи се Маншон. — Може би ще трябва веднага да тръгнем!

Имаше право. Едва-що седнаха и забоботи моторът, когато санитарите на линейката вече се върнаха. Линейката незабавно се втурна напред и Маншон едва успя да я настигне.

Започна дива гонитба, но Маншон отлично се справяше и безотказно следваше линейката. Воят на сирената магически отваряше път и за двете коли.

Скоро приятелите взеха да изпитват безпокойство. За кратко време прекосиха града и вече се носеха към крайните квартали. Спогледаха се в недоумение:

— Накъде сме тръгнали? — викна Полуобувка. — Вече сме извън града.

Точно така беше. Отминали бяха и табелката, която сочеше границата на града. Край тях се ширнаха ниви и ливади. Линейката увеличи скоростта. Маншон се опита да я догони, но моторът очевидно прегря и той трябваше да спре.

— Я да зарежем тая гонитба — предложи Маншон.

— Отдавна трябваше да го сторим — подкрепи го Полуобувка.

Те излязоха от автомобила и седнаха край канавката да си поемат дъх.

— Чудесно е след толкова време да се озовем отново сред природата! — озърташе се наоколо Маншон.

Полуобувка кимна:

— Да-а! — дълбокомислено произнесе той. — Понякога се налага да оставаш сред природата, защото тя не търпи празно място.

Маншон не разбра какво точно искаше да му каже Полуобувка, но думите му го накараха да се замисли. Природата не търпи празно място... Точно така е! Навярно Мъхеста брада някъде сега се е сврял. Та нали и той самият беше частица от природата. Без съмнение! И в

интерес на истината трябва да се признае, че Мъхеста брада действително е едно прекрасно творение на природата. С чудесната си брада в момента нейде и някъде той запълваше едно празно място в природата. Но къде?... Мястото на Мъхеста брада в техния автомобил беше празно! Ако природата действително не търпеше празно място, то някой трябваше да им замести Мъхеста брада.

Маншон пропъди тази мисъл. Никой не можеше да им замести Мъхеста брада. Той беше техен приятел. А приятелят е незаменим! Мъхеста брада единствен можеше да има свое място при тях, независимо къде се намиреше сега!

— Да вървим! — решително заяви Маншон и стана.

— Защо? — учуди се Полуобувка. — Тъкмо започнах да се наслаждавам на природата.

Но Маншон остана непреклонен.

— Никакви наслади не бива да ни изкушават — отсече той. — Трябва да открием Мъхеста брада!

В отговор Полуобувка само изпъшка, надигна се и скоро автомобилът им се насочи обратно към града.

Този път Маншон караше съвсем бавно. Беше разсеян, можеше да направи някоя беля. Но ето че и на безопасна скорост понякога става нещастие.

Внезапно насред пътя изскочи едно пухкаво кученце. То трябваше да прекоси и да избяга, но се зазяпа в автофургона им и замръзна точно срещу тях. Взираше се изненадано в Маншон, а и Маншон така беше поразен от странното поведение на кученцето, че едва в последния момент се сети да натисне спирачките.

Колата се закова.

— Гледай го ти, кученцето му с кученце! — ядоса се Полуобувка. — Животът ли му е дотегнал, що ли?

Нищо подобно! Кученцето с ясни очички се взираше в Маншон и даже започна да върти опашка!

— Вземи си го за якичка — подкачи Полуобувка Маншон. — Виж го само как те гледа! Неговото кожухче и твоят маншон си приличат. По-хубава яка нийде няма да си намериш.

— Престани с тези глупави шеги! — сопна му се Маншон.

Но откровено казано, кученцето и неговият маншон си приличаха като две капки вода. Козината им беше еднакво дълга с точно същия

жълто-кафяв цвят. Навярно поради това и между Маншон и кученцето се зароди симпатия.

Маншон внимателно даде газ, заобиколи кученцето и продължи нататък.

И ето че Полуобувка се развива:

— Тича след нас! С всички сили!

Маншон надникна през страничното огледало и го видя. Кученцето ситно-ситно подтичваше с късите си крачета, изплезило розово езиче.

Полуобувка размисли, и то съвсем сериозно.

— Искате да го вземеш! Сигурно е домашно кученце.

Маншон едва забележимо намали скоростта.

— Всяко куче трябва да си има стопанин — разсъди Полуобувка.
— Когато кучето само открие своя стопанин, остава му вярно до гроб като истински приятел.

Маншон отново се взря в огледалото. Кученцето съвсем ги приближи. Напрегнало всички сили, то се стараеше да покаже на Маншон своята преданост. Можеше ли той да се откаже от такъв подарък? Знаеше Маншон какво означава тъгата по искрен приятел. Толкова дълго беше живял сам! Никой не би могъл да оцени по-добре от него истинската дружба.

Маншон натисна спирачка и автомобилът се закова на място.

— Какво има? — изви очи към него Полуобувка.

— Отвори вратата! — нареди Маншон.

Полуобувка отвори и там мигом се появи рошавата глава на кученцето.

Маншон се усмихна:

— Влизай вътре, Якичка! — подвикна той. — Какво се чудиш, хайде!

Кученцето не дочака да му се повтори. С премерен скок то рипна и се озова в автомобила.

— Прие името си — каза Маншон.

Якичка се стрелна към него, подскочи на коленете му, протегна се и лизна с език лицето му.

— Спокойно, миличко! — приласка го Маншон и внимателно отстрани кученцето, но не много далеч от себе си. — Няма да мога да карам, ако седиш на коленете ми. Сега иди да поздравиш и Полуобувка.

Якичка остави Маншон на мира, но дори не погледна към Полуобувка. Залепи се на пода на автомобила тъкмо зад Маншон и остана напълно равнодушно към всичко наоколо. Полуобувка дори не се засегна.

— Умно кученце! — отсъди той. — Куче, което се лепи за всекиго, нищо не струва. То трябва да държи само на стопанина си. Истинското куче не върти опашка пред всеки срещнат.

Автомобилът навлезе в центъра на града. И тъй като сега пред тях нямаше линейка, която да им отваря път, Маншон караше по тихи безлюдни улички. Оказа се, че опасенията им са напразни. Хората бяха заети отново със своите грижи и сякаш съвсем бяха забравял за автофургона на Маншон.

— Сега накъде? — попита Полуобувка.

— Разбира се, към хотела, — отвърна Маншон. — Трябва ни банята, да окъпем Якичка.

Кученцето наистина трябваше незабавно да бъде окъпано. Гъстата му козина беше набита с прах, под коремчето и по лапичките имаше засъхнала кал.

Но Маншон беше безкрайно щастлив. Имаше свое куче! То самичко беше избрало стопанина си, обичаше го и щеше да го защитава. Дори не бе мечтал за подобно нещо! Съдбата щедро го възнагради за онези години, преживени в самота. Първо му подари приятели, а сега — и кученце!

„Само трябва да внимавам да не си загубя ума от толкова щастие! — укоряваше се Маншон. — Да не забравя другите, които са в беда!“

Сети се отново за Мъхеста брада и нещо го жегна. Вместо него в автомобила се настани Якичка. Но... Мъхеста брада!...

— Полуобувка! — викна Маншон. — Знам вече къде може да е погребан Мъхеста брада.

Сякаш гръм от ясно небе удари бедната глава на Полуобувка.

— Погребан? — съкрушен повтори той. — Що за приказки?

Маншон се усети, че от вълнение пак е объркал приказките си.

— Искях да кажа, че сега разбирам къде е погребано кученцето — смутено се усмихна той.

Полуобувка с облекчение въздъхна, после метна поглед към Якичка, сякаш да се увери, че и кученцето си е живо и здраво.

— Шегата настрани — подхвана сериозно Маншон. — Помниш ли? Онази дама, която ни идва на гости в хотела, спомена за своето кученце.

— Да! — кимна Полуобувка. — Вместо него искаше да си вземе Мъхеста брада.

— Точно така! — продължи Маншон. — На дамата ѝ липсваше нейното кученце. Следователно в природата се беше образувало, тъй да се рече, празно място, което тя беше решила да запълни с нашия Мъхеста брада. Но той не се съгласи доброволно и дамата просто го е откраднала през нощта. След като Мъхеста брада от своя страна остави в нашата кола празно място, то незабавно беше заето от Якичка.

Полуобувка се удари по челото:

— Ти си гений! — ревна той. — Истински гений! Онази дама е откраднала Мъхеста брада. Просто се чудя как още сутринта не се досетихме!

— Едва сега, след като се появи Якичка, мислите ми тръгнаха в правилна посока — обясни Маншон. — Точно кучето ми отвори очите!

След малко Маншон и Полуобувка се добраха до хотела. Никой не се опита да ги спре, макар там както и преди да гъмжеше от народ.

Когато Маншон паркира автофургона в двора, Полуобувка му рече:

— Никак няма да се изненадам, ако Якичка умее да души и ни поведе по сигурна следа.

Маншон наостри уши.

— Мислиш ли?...

— Ами как! — тръсна глава Полуобувка. — Якичка е умен пес! Отведе мислите ти в правилна посока и сега хич няма да се чудя, ако ни отведе при самия Мъхеста брада.

— Великолепно! Да опитаме веднага!

— Не, най-напред трябва да дадем на Якичка да помирише някаква вещ на Мъхеста брада — поясни Полуобувка. — Тогава ще знае каква е неговата миризма и ще успее да го проследи по нея.

— Превъзходно! — почти извика Маншон. — Веднага ще вземем нещо от Мъхеста брада и започваме издирването. Когато Якичка попадне на следите, от цялата ни беда ще остане само половината.

В автомобила обаче не се намери нищичко, което да подсказе миризмата на Мъхеста брада. Единственото, което напомняше за него, беше купената от щанда за детски играчки гумена кукла Мъхеста брада. Все едно нищо, тъй като куклата си имаше своя миризма.

— Във всеки случай Якичка поне ще види как изглежда Мъхеста брада — разсъди Полуобувка. — Ще има някаква представа за него и поне ще знае кого трябва да търси.

Маншон нямаше възражения. Те избърсаха гумения Мъхеста брада и го показаха на Якичка. Но ползата от това беше нищожна, защото без миризмата Якичка все едно никога не можеше да попадне на Мъхеста брада, колкото и добре да познаваше външния му вид.

— Нима съвсем нищичко не ни е останало от нашия беден Мъхеста брада? — изненада се Маншон.

— Така излиза — отвърна Полуобувка. — На рождения му ден непременно трябва да му подарим нещо.

Маншон се умълча и погледът му, сведен към пода, случайно съзря снопче мъх от брадата на Мъхеста брада.

— О-о! — възкликна той. — Я виж, мъх! Сега имаме всичко, което ни е нужно!

— Наистина! — плесна с ръце Полуобувка. — Това снопче навярно пази неговата миризма.

Маншон вдигна снопчето и го подаде на Якичка да го подуши. В началото кученцето не разбираше какво искат от него и се опита да налапа мъха. Тогава Маншон му показва как трябва да се помирише и то сякаш се досети. Ноздрите му се разшириха и то прояви към снопчето определен интерес. После Полуобувка отвори вратата на автомобила и смелчагите стъпиха в двора на хотела заедно с Якичка.

— Търси, миличко! — подкани го Маншон. — Търси Мъхеста брада!

Кучето мигом се втурна да души насам и натам, завъртя се в кръг, мушна се и под люляковите храсти.

— Търси, търси! — окуражи го Маншон.

Кучето постоя малко под храстите и без да вдига нос от земята, се устреми към кучешката колибка. Обнадеждени, Маншон и Полуобувка го последваха.

Стигнаха колибката, Якичка поспря за миг и ловко се мушна вътре.

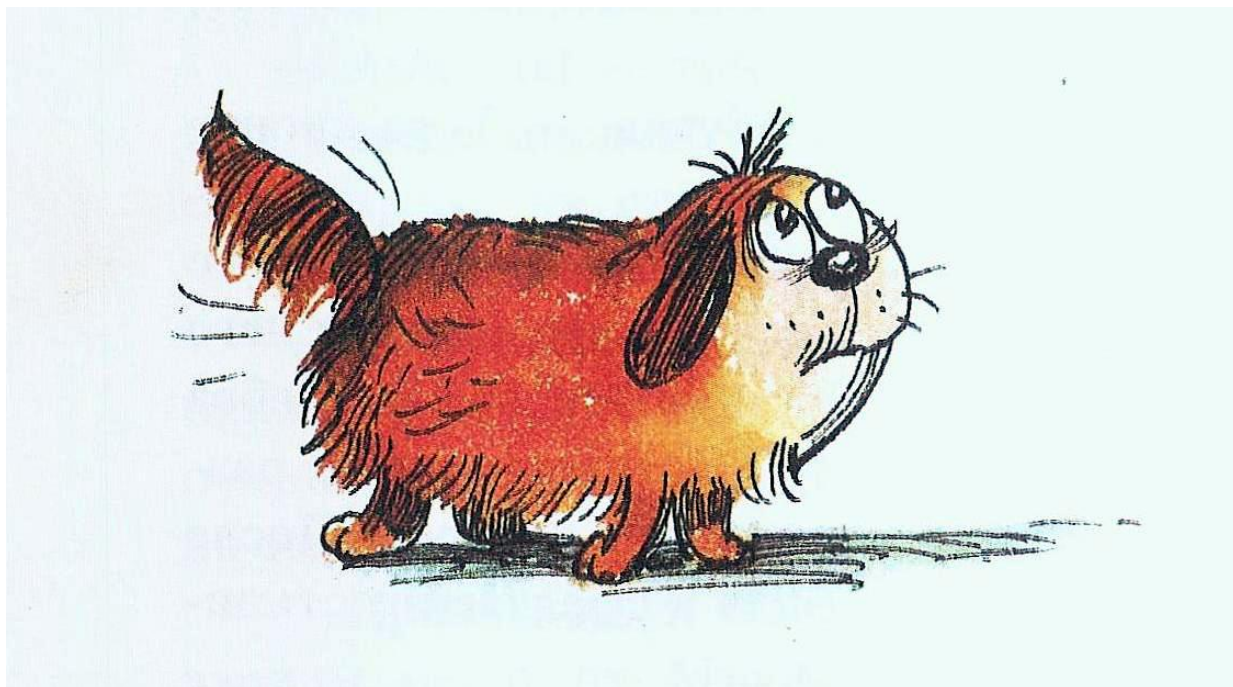
Полуобувка беше разочарован.

— Ох! — изпъшка той. — Май от него няма да излезе никакъв следотърсач!

След малко Якичка излезе от колибката и погледна към Маншон с виновен поглед, като махаше опашка. Ще не ще, Маншон трябваше да сподели впечатлението на Полуобувка.

— Ние просто го надценихме! — тъжно поклати глава той.

Откъде Полуобувка и Маншон можеха да знаят, че Мъхеста брада го бяха отнесли в чанта от кучешката колибка и тъкмо затова от него не бяха останали следи по земята.

МЪХЕСТА БРАДА В ПЛЕН

Едва следобед Мъхеста брада се пробуди от дълбокия си сън. Отвори очи и се огледа, но не видя нищо друго освен една тясна ивица светлинка над главата си.

Какво е това? Къде се намираше? Добре си спомняше, че снощи преспа в кучешката колибка сред двора на хотела. Там и трябваше да се пробуди.

Мъхеста брада протегна ръка и зашари наоколо. Скоро разбра, че не е колибката, а... Пак опипа с ръка... Чанта! Светлинката, която струеше над него, означаваше, че чантата е просто отворена. Как е попаднал тук?

Мъхеста брада си припомни среднощната тайнствена сянка, която сновеше из двора със същата такава чанта. Сърцето му се разтуптя. Той

светкавично рипна и се опита да погледне през отвора навън.

Боже господи! В първия миг Мъхеста брада дори затвори очи от ужас, но след малко все пак си наложи да погледне. Беше увиснал между небето и земята в буквалния смисъл на думата. През отвора на чантата погледът му се зарея чак до края на улицата, препълнена с хора. Ами ако падне сега долу? Чантата висеше окачена на дълъг прът пред един от прозорците на третия етаж. Ужас!

— Събуди ли се, миличък? — разнесе се познат глас.

Мъхеста брада не се обади. Беше като хипнотизиран. Този глас е на онази дама от хотела! Похитила го е, докато е спал...

— Добро утро, миличкият ми!

С тези думи жената издърпа пръта и внесе чантата вътре. Мъхеста брада усети как се залюля и дочу нежен звън, който мигновено му припомни снощния сън. Разбира се, звънтяха гривните на дамата! Звънчетата от неговия сън! Ами разлюляната люлка? Чантата, в която беше спал и сънувал, какво друго?

— Как спа, скъпи мой? — запита дамата, сякаш отгатнала мислите на Мъхеста брада. — Какво сънува?

— Видях се отново малък — нацупено отвърна Мъхеста брада. — И майка ми ме люлееше в люлка.

— Хубаво предсказание! — радостно възкликна жената. — Тук при мен ще започнеш нов живот, нещо като второ детство, мъничък мой! И ако трябва да бъда откровена, ще проуча въпроса за твоето осиновяване. Ще стана твоя втора майка, ще се грижа за теб и ще те обичам.

— Извинете! — разлюти се не на шега Мъхеста брада. — Но аз съм малко по-възрастен от вас!

Дамата се разсмя:

— Може и така да е — съгласи се тя. — Във всеки случай този сън ми подсказва, че трябва да предприема нещо за осиновяването ти. Аз вярвам в сънища. Твоят сън означава много повече от някаква си незначителна разлика в годините.

Мъхеста брада горчиво съжали, че посвети дамата в тайните си, затова почти грубо изкрещя:

— Ще се грижите за мен като майка, ще ме обичате, така ли? А сте ме спуснали от прозореца като изпрана дреха, окачена да съхне!

— Но слушай! — дамата повиши тон. — Ти си съвсем несправедлив към мен, дребосъчето ми! Разбрах, че спиш само на чист въздух, някъде извън стаите. Та затова, разбираш ли?...

И тъй като Мъхеста брада не благоволи да ѝ отвърне, тя продължи:

— Аз проявих рядка находчивост, за да ти намеря най-чист въздух, а ти ме упрекваш! Когато се развали хладилникът ми, само така успявам да запазя месото. Съхранява се много по-добре, отколкото ако е в стаята ми или в кухнята. Стига да не е на слънце.

„Стана тя! — клюмна съкрушен Мъхеста брада. — Сега пък и с прясно месо ме сравняват. Сякаш не горя от мисли и чувства, ами съм някакво парче салам!“

Но отвърна съвсем друго:

— О, да, естествено!

Лека-полека той осъзнаваше, че се налага да бъде по прикрит. Защо да дразни напразно жената? По-добре е да си мисли, че се е примирил с положението си. А когато приспи бдителността ѝ ще му бъде по-лесно да се измъкне оттук. Трябва да избяга на всяка цена! Просто невъзможно беше да си представи, че остава завинаги тук като играчка в ръцете на някаква си дама.

— Моят дом е и твой! Разбирам, че ще потъгуваш в началото, докато свикнеш, но се надявам, че това няма да продължи дълго.

Мъхеста брада се умълча. После помоли за едно кафе.

Закуската вече беше сервирана в столовата. Каната с кафето, покрита с везана кърпа, вдигаше пара. Варените яйца се гушеха под бродирани гуглички. Бял хляб, черен, типов. Колбаси, шунка, кашкавал. Разбира се, и масло, мляко и сметана. Чинийки с извара, настъргани моркови.

Жената настани Мъхеста брада до себе си и му върза една кърпа с разкошно избродирано зайче.

— Това е малък подарък, специално за теб съм я правила. Надявам се, че харесваш зайчетата.

— Харесвам ги — отвърна Мъхеста брада и злобно изскърца със зъби.

Но се наложи веднага да зине с уста, тъй като пред лицето му се мярна пълна лъжичка. Дамата беше решила да го нахрани и в това нямаше нищо лошо.

— По-нататък ще свикнеш да ядеш сам — рече тя и тикна в устата му още една препълнена лъжичка. — Но засега се налага да ти помагам, нали тъй!

Закуската се проточи. Мъхеста брада кипеше от гняв, присядаше му всеки залък! Но външно се показва спокоен. Заедно с препълнените лъжички геройски преглъщаше и унижението. Когато най-последно закуската свърши, Мъхеста брада все пак скърпи няколко благодарствени думи, които процеди през зъби.

— Чудесен си, слънчице! — трогна се дамата. — Когато по-нататък разбера какво най-много обичаш, само него ще ти приготвям.

„Не обичам аз храна, която насила ми тикат в устата“ — помисли да каже Мъхеста брада, но за всеки случай не отвърна нищо.

Тъкмо Мъхеста брада и жената станаха от масата и на вратата се позвъни.

— О, ти ли си? Много се радвам! Съвсем не те очаквах днес!

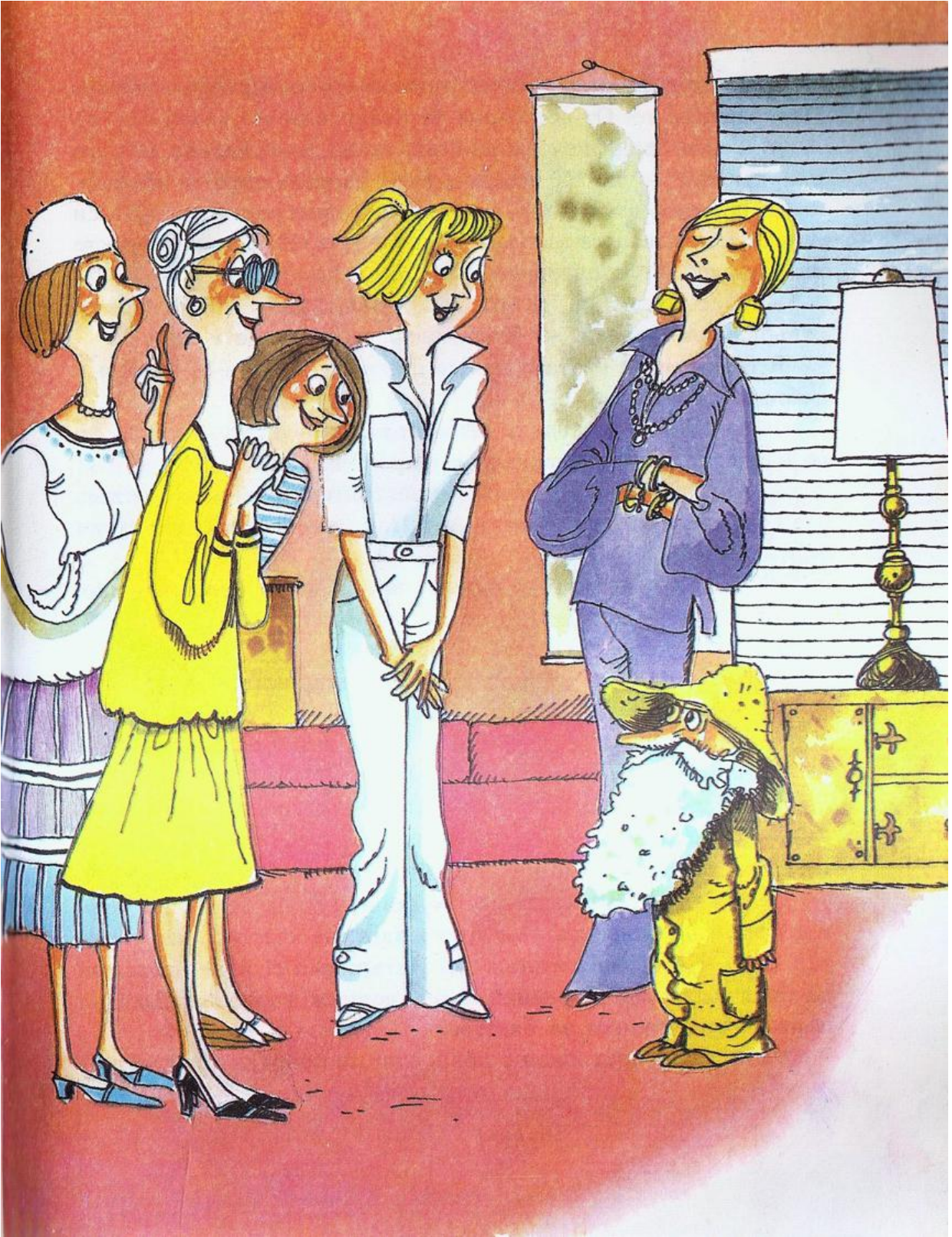
— Как така? — смая се гостенката. — Нали рано тази сутрин ми позвъни да дойда да видя твоето дребосъче!

— О, да! — смутено се усмихна домакинята. — Толкова се замаях с него, че съм забравила.

И поведе гостенката към хола. Тя беше нейна приятелка.

— Къде е нашият герой на деня? — запита новодошлата, като стовари върху тоалетната масичка кутията с торта, която носеше.

Мъхеста брада пристъпи напред, за да се покаже на гостенката. Спря на сред хола и застана мирно.

— Господи, колко е мил! — възхити се приятелката. — Поздравявам те! От все сърце те поздравявам!

Мъхеста брада не разбра кого точно поздравяват — него или дамата, — но за всеки случай направи дълбок поклон.

— И колко е вежлив! — възкликна приятелката. — Да си имаш такова нещо в къщи, е цяло щастие. Никога няма да те посрами като господарка!

— Е, опитвам се да го възпитавам добре! — скромно отвърна домакинята. — Като начало съвсем не е лошо!

В този миг на вратата пак се позвъни. Дамата се извини и побърза да отвори.

— Ах, вие! — раздаде се нейният радостен глас. — Никак не се надявах... Но ви очаквах, разбира се!

— А къде е дребосъчето? — настоятелно запитаха отвън.

Този път гостенките бяха две. Пак приятелки, с две кутии торти в ръце.

— Колко е сладък! — възкликнаха и двете едновременно.

Мъхеста брада злорадо си помисли дали тия не са близначки. Но отново два пъти се поклони.

— Бра-а-во! — изръкопляскаха новодошлите.

Жената започна да реди масата. Но пак се позвъни...

Гостите нямаха свършване. Все приятелки на домакинята, които идваха да видят Мъхеста брада. И всяка влачеше някакви сладкиши. И по един и същи начин изразяваха възхищението си от Мъхеста брада.

Обзе го страшно, отчаяние. Докога щеше да търпи този ужасен, жалък плен? Нима ще остане тук за вечни времена и тепърва ще привиква към друг живот, на което се надяваше тая дама. Не, и още веднъж не! Нетърпимо е! А се налагаше да бъде търпелив! Търпение и още веднъж търпение! До... до първата възможност за бягство.

Холът беше претъпкан с хора, едва се побраха край масичката за кафе. Скоро компанията се увлече в приказки и сякаш го забравиха.

„За какво съм й притрябвал, има си толкова много приятелки?“ — чудеше се Мъхеста брада.

Той се покатери на прозореца и отчаяно започна да се взира навън. Остана на това място до вечерта. Когато най-сетне гостите се разотидоха, беше толкова късно, че Мъхеста брада просто трябваше да си легне да спи.

НАЙ-ВИСОКИЯТ ЧОВЕК НА СВЕТА

След като Якичка не успя да открие следите на Мъхеста брада, Маншон и Полуобувка решиха да се върнат в хотела. Щяха да продължат издирването по-късно. Но едва кривнаха зад ъгъла, когато зърнаха много хора, изпълнили площада. Те се вълнуваха, а тълпата нарастваше просто пред очите им.

— Ох, че се наредихме! — промърмори Полуобувка. — Чак такова внимание не съм очаквал!

— Най-важното е да запазим спокойствие — окуражи го Маншон, докато си пробиваха път към хотела. — Ще се престорим, че сме свикнали на подобно внимание. За нас то е нещо обикновено, нали?

Промъкваха се, а сърцата им лудо биеха. Якичка ги следваше неотлъчно.

Пред входа на хотела дебнеше цяла рота журналисти с фотоапарати и филмови камери.

— Добре ще е да им се поусмихнем — разсъждаваше на глас Полуобувка. — Та да не им се сторим надменни... то не е една беля!

Маншон беше убеден, че най-важното е да се държат естествено.

— Точно така! — отсече той. — Едно непресторено държане подкупва хората.

— Именно! — съгласи се Полуобувка. — Да опитаме! Но все пак трябва да поздравим хората с няколко думи. Иначе ще бъде съвсем неучтиво.

— Добре де! Две-три приказки все ще мога да кажа!

И вече започна да обмисля краткото си приветствие.

— След всяка реч има овации — напомни Полуобувка. — Да не забравиш да се поклониш.

— Може — съгласи се Маншон. — Ще го направим скромно и преди всичко естествено!

Най-после се измъкнаха от навалищата и се покачиха на стълбището на хотела. Само две стъпала още и всички ще ги видят.

Маншон решително се обърна и отправи поглед към хората.

Но какво беше това? Никой не им обръщаше внимание. Нито един фотоапарат не щракна, нито една кинокамера не зажува. И никой не погледна към тях.

— Излиза, че речта ми отпада! — смути се Маншон.

Полуобувка се озъби злобно:

— Хората не винаги знаят какво искат!

— Остави — тупна го по рамото Маншон. — Не сме дошли тук за овации, а да се настаним в хотела.

През голямата стъклена врата влязоха във вестибюла. Ето го и познатия администратор.

— О-о! — изненада се той. — Връщате ли се? Напълно ви разбирам, подобен случай не бива да се пропуска.

Смелчагите се спогледаха.

— Какъв случай? — озадачено запита Маншон.

Сега пък администраторът се учуди:

— Не знаете ли? — поклати глава той. — Не може да бъде! Целият град говори за това.

И тъй като Маншон и Полуобувка го слушаха и явно нищо не разбираха, администраторът добави с тържествен тон:

В нашия град е пристигнал най-високият човек на света. Всеки момент го очакваме в хотела!

— Значи това било! — поклати глава Полуобувка. — Онази тълпа там него чака, нали?

— Разбира се! — усмихна се администраторът. — Само него!

Маншон и Полуобувка не споменаха, че съвсем неотдавна точно тъй посрещаха и тях. Просто попитаха дали има свободна стая в хотела.

— Не мога да ви дам луксозния апартамент сега — извини се администраторът. — Разбирате ме, нали? Там ще настаним най-високия човек на света. Но една по-малка стая близо до апартамента е свободна. Така ще видите най-високия човек на света и като негови съседи може да получите автограф.

— Все ни е едно — ухили се Полуобувка. — Главното е да имаме покрив над главата си.

Администраторът им подаваше ключа, когато забеляза Якичка и присви късогледите си очи.

— О, небеса! — изтръпна администраторът. — Какво се е случило с вашия приятел, че лази сега на четири крака?

На Маншон му стана неловко, но побърза да обясни, че това съвсем не е Мъхеста брада, а едно кученце, което са решили да приберат при себе си.

— А-а, тъй значи! — успокои се администраторът. — Ще наредя да постелят сено в кучешката колибка, за да може нашето кученце да се наспи добре.

— Много сте внимателен — благодари Маншон.

— Извинете, но къде остана вашият брадат приятел?

— Изчезна! — отвърна Маншон.

— Вероятно са го отвлекли — уточни Полуобувка.

Един през друг те споделиха своите подозрения за онази дама, която ги посети в хотела.

— За съжаление не знаем нито името, нито адреса ѝ — въздъхна Маншон. — Но ще я търсим навред, макар това да ни отнеме много време.

— Разбира се — съгласи се администраторът. — Ще я намерите. Мъхеста брада се набива в очи, онази жена няма как да го опази в тайна.

Тази забележка накара Полуобувка да пламне:

— Мъхеста брада никак не бие на очи — заяде се той. — Само най-високият човек на света може да бъде забелязан.

Администраторът не долови горчивия намек в думите на Полуобувка.

— Е, все ще откриете вашия Мъхеста брада! Всичко ще излезе наяве.

Така обнадеждени от администратора, смелчагите заедно с Якичка се вмъкнаха в асансьора, стигнаха тринайстия етаж и отвориха своята стая до луксозния апартамент.

— О-о! — възкликна Маншон, щом прекрачи прага. — Ето ги и трите мечки. Аз пък си мислех, че в по-малките стаи мечките ще бъдат по-малко!

На стената висеше точно същата картина с трите мечки. Това ги накара веднага да свикнат с новата обстановка. Якичка също беше възторжена и весело залая.

— По мечките лае — обясни Полуобувка. — За следотърсач не я бива, ама виж, от изкуство разбира!

Маншон снизходително се усмихна. Изкуството за него беше нещо велико. Не можеше току-тъй да се шегуват.

— Хайде да окъпем кучето! — каза Маншон, без да очаква възражения. — Иначе стаята ни ще се превърне в развъдник на бълхи.

— Ами да — отвърна Полуобувка. — Бълхите най-напред ще се изпокрият в козината на мечките, а след това ще наскочат по леглата ни.

Маншон влезе в банята. Потече обилна топла вода и скоро ваната се напълни. Къпането можеше да започва.

— Якичка! — подвикна Маншон. — Скачай вътре.

Кучето безстрашно се приближи и се остави да го пуснат във ваната. И дори не мигна, когато Маншон изсипа върху му цяло шише шампоан. Беше от главата до петите в пяна и Маншон старателно се зае да го измие.

Точно в същия момент Полуобувка се развика:

— Иде! Чуваш ли какъв шум се вдига в коридора?

Маншон се послуша. В коридора се носеше тропот на обуца и гълчава! Бяха вече пред вратата им. Полуобувка не издържа и надникна навън.

— Ето го! — извика той. — Страшна работа! Висок като върлина! Маншон мигом заряза Якичка и се втурна към вратата да види.

— Милостиви боже! — смая се той. — В сравнение с нас този човек е направо исполин!

Леко прегърбен, за да не се удари в тавана, най-високият човек на света се приближаваше към луксозния апартамент. Лицето му беше мрачно и уморено. Нямаше къде да избяга, беше плътно обграден от хора. Едни искаха да го зърнат, други — автограф да им даде, трети — просто да му стиснат ръката. Той спря близо до апартамента, но така бе притиснат, че едва ли щеше да успее да направи последната крачка до вратата. И подобно положение бяха неведнъж и нашите приятели, затова искрено съчувстваха на най-високия човек на света.

— Обръч на славата — промърмори Полуобувка. — Добре ни е познат.

Най-високият човек на света се спря и безпомощно размаха предългите си ръце. Опита се да каже нещо, но напразно. В коридора вдигаха страшна врява.

И точно в този момент се показва кучето.

Цялото покрито с пяна, то се промуши между краката на Маншон и Полуобувка и с лай се втурна по коридора. Разтърси козината си и пяната се разлетя, пръсна се по дрехите на хората и даже по лицата им. Всички се отдръпнаха, вдигаха ръце да се запазят от пяната, криеха се един зад друг.

Единствено най-високият човек на света не загуби само обладание. С един-два скока той стигна вратата и ключът изщрака в ключалката. Успя все пак да се усмихне и да благодари на смелчагите, преди да изчезне в своя апартамент.

— Якичка! — развика се Маншон. — Бързо ела тук!

Якичка веднага се върна, сякаш се досети, че задачата е изпълнена. Маншон доизкъпа кученцето и го настани в ъгъла на стаята, за да изсъхне кожухчето му.

Подразбрали, че най-високият човек на света няма намерение да се показва навън, хората постояха, постояха и започнаха да се разотиват. Коридорът скоро утихна.

— Най-после оставиха на спокойствие този нещастник! — поклати глава Маншон.

— Направо е страшно да се помисли до какво състоянието е докарала природата с този висок ръст. По-рано не ми е идвало даже и на ум, но сега разбирам колко ни е провървяло с нашия ръст.

— Да-а! — замислено отвърна Маншон. — Наистина трябва да благодарим на съдбата за този наш късмет!

Някой тихо почука на вратата. Полуобувка стана и отвори.

— Ще разрешите ли?

— О-о! — ахна Полуобувка.

На вратата стоеше най-високият човек на света. Сега и Маншон пристъпи смаян към него.

— Моля, заповядайте! — покани го той. — Не се бойте от кучето, то почти е изсъхнало след банята.

Най-високият човек се наведе силно напред, прекрачи и затвори вратата след себе си.

— От сърце благодаря на вас и на вашето кученце! Просто ме избавихте!

Подаде ръка на Маншон и се представи:

— Моите приятели ме наричат Антената!

— Аз пък съм Маншон — с все сила разтърси ръката на новия си познат Маншон.

Полуобувка също протегна ръка:

— Моите приятели ме наричат Полуобувка!

Още веднъж си стиснаха ръцете, а после най-високият човек на света се настани в креслото, предложено му от Маншон.

— Едва сега дойдох на себе си — рече той и се огледа наоколо. — Какво спокойствие! Честно казано, отбих се при вас, за да се избавя поне за минута от славата си. В моя луксозен апартамент телефонът непрекъснато звъни.

— Позната история — с разбиране го погледна Маншон.

— И навярно само дами ви звънят? — попита Полуобувка.

— Най-често дами! — потвърди най-високият човек на света. — Но и мъже звънят, дори малки деца. И всеки иска нещо важно! Един — да си кореспондираме, друг — да ме нарисува. Повярвайте, животът ми е станал истински кошмар!

— Тежко се живее, станеш ли прочут! — съгласи се Маншон.

— Точно така! — отвърна най-високият човек на света. — Прочут си, а не можеш да разполагаш със себе си. Често трябва да се измъквам през задните врати като куче!

— Много добре ви разбираме! — разбъбра се Полуобувка. — И ние не знаехме какво е това слава, но сега сме съвсем наясно. Не принадлежиш на себе си, ако си прочут.

И разказа как и те се бяха заплели във възела на славата.

— За щастие това време отмина! — обяви Полуобувка. — А откак вие се появихте в града, на нас просто не ни обръщат внимание!

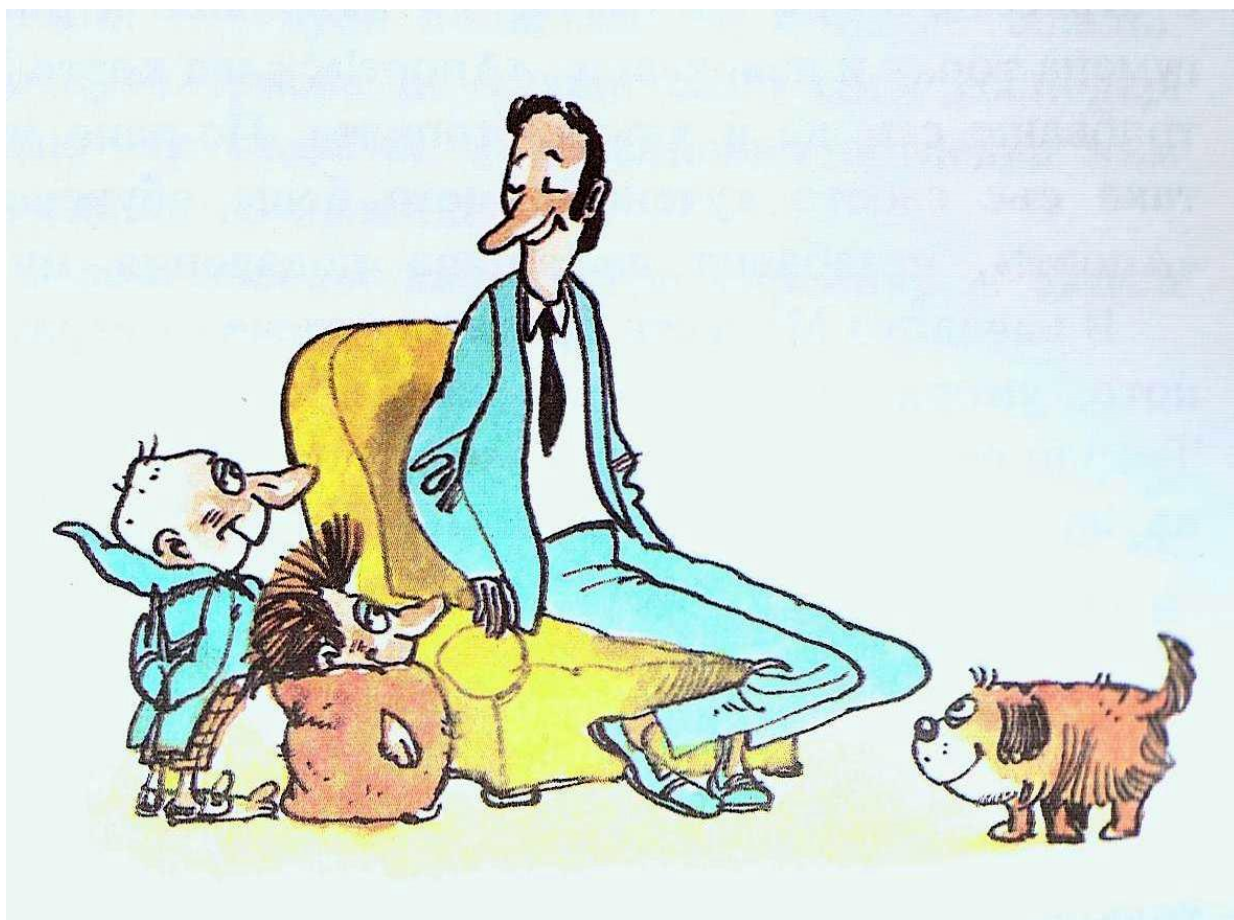
Най-високият човек на света се усмихна накриво:

— Е, значи все някаква полза имало и от мен!

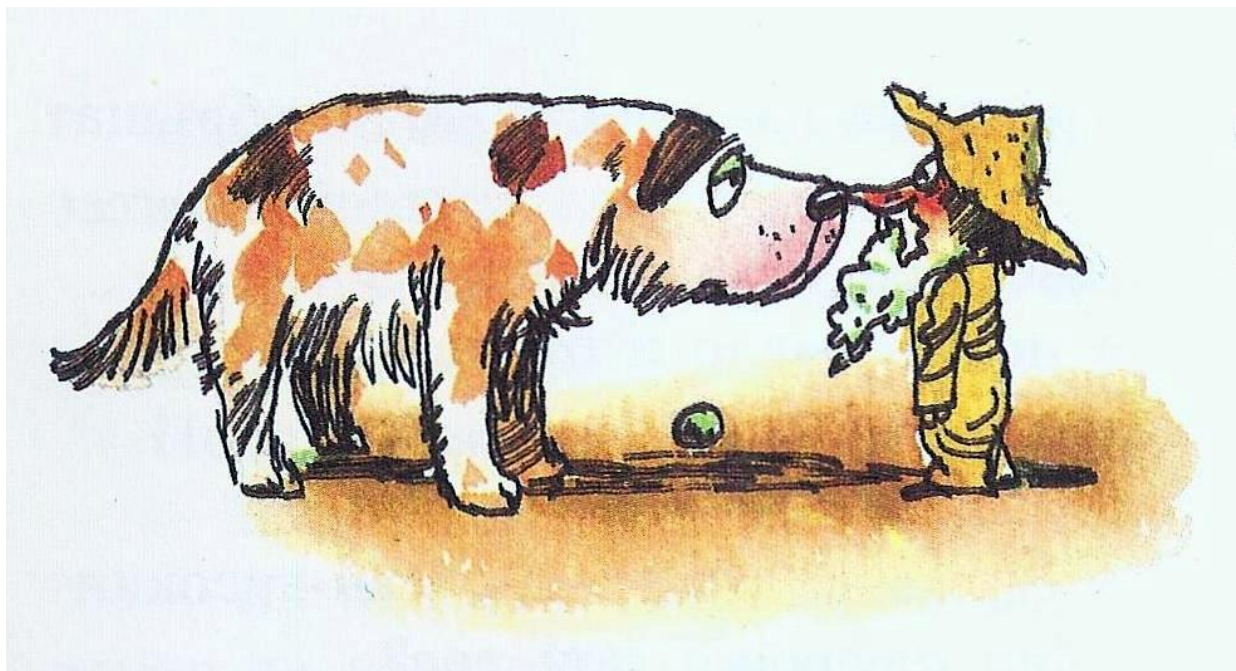
В този момент телефонът иззвъня. Маншон вдигна слушалката.

— Извинете — разнесе се женски глас. — Най-високият човек на света да се е отбил случайно при вас?

Маншон погледна към мястото, където седеше най-високият човек на света, но него го нямаше. Изнизал се беше от стаята им незабелязано като сянка.

САНБЕРНАРСКОТО КУЧЕ БЕНО

На другия ден веднага след закуска дамата започна да играе с Мъхеста брада на топка. Тя хвърляше в ръцете му малка гумена топка и извикваше: „Апорт!“, след което Мъхеста брада трябваше сам да ѝ хвърли топката. По-рано тя беше играла така със своето кученце, което беше обучено, щом кажеш „Апорт!“, незабавно да връща подадения му предмет.

В началото Мъхеста брада се увлече от играта, но монотонното, уморително търчане нагоре-надолу скоро му дотегна. Твърдо реши да се възпротиви на тази прищявка, но за щастие на вратата се позвъни и домакинята изтича да отвори.

— О-о, сестра Кирсипуу! — дочу се откъм антрето приятно изненаданият ѝ глас: — Какво неочаквано посещение!

— Защо неочаквано? — зачуди се гостенката. — Нали вчера ми позвънихте и ме поканихте да видя вашия любимец?

— Да, да! — засмя се госпожата. — Наистина! Но знаете ли, толкова много грижи и внимание иска, че вече съвсем се обърках.

— Напълно ви разбирам — съчувствено отвърна сестра Кирсипуу. — Когато съм с Бено, и с мен е същото.

Гостенката влезе в стаята, а заедно с нея и едно огромно санбернарско куче, много интелигентно на вид. „Навярно това е онзи Бено“ — помисли си Мъхеста брада.

— Лягай! — заповяда му сестра Кирсипуу.

Но Бено сякаш не я чу. Взираше се в Мъхеста брада, а после с подчертано достойнство направи няколко крачки към него и го докосна с нос по лицето.

Мъхеста брада се усмихна. Кучето изведнъж му се стори най-близкото същество тук. Той потупа Бено по главата и му прошепна:

— Легни де!

Този път Бено мигновено се просна в нозете на Мъхеста брада.

Това не се хареса много на сестра Кирсипуу.

— Хей, я стани! — грубо подвикна тя, а после обясни: — Възпитаното куче трябва да слуша само своя господар!

Бено неохотно се надигна, като виновно погледна към Мъхеста брада, сякаш се извиняваше.

— Ха така! — вече ласкаво каза сестра Кирсипуу. — Лягай сега!

Бено изпълни заповедта.

Домакинята се загледа в кучето и внезапно пожела да покаже на сестра Кирсипуу, че и нейният възпитаник не е по-лош. Тя направи няколко крачки към Мъхеста брада и викна:

— Мъхеста брада, лягай!

Но Мъхеста брада остана да стърчи като кол.

— Лягай! — повтори дамата.

Мъхеста брада пак не помръдна. Нещо в него забушува, закипя. Това „Лягай!“ беше отправено към него. Умът му подсказваше да изпълни заповедта, ако искаше да приспи бдителността на тази жена, за да избяга оттук. Но сърцето му въстана! Собственото му достойнство се разбунтува. А достойнството е нещо по-силно от разума.

— Няма да легна! — отсече Мъхеста брада.

По бузите на дамата избиха алени петна.

— Трябва да легнеш! — заяде се тя. — Заповедта е такава!

— Аз пък няма да легна и толкоз! — държеше на своето Мъхеста брада.

Дамата вдигна ръка. Страшно раздразнена, тя едва не напердаши Мъхеста брада. Но реши да се овладее и ето, на чие то ѝ разцъфна пресилена усмивка. После занарежда на сестра Кирсипуу:

— Виждате ли колко е упорит понякога? Трябва да се заема сериозно с възпитанието му.

— О, да! — съгласи се сестра Кирсипуу. — Знаеш ли колко труд ми струваше, докато направя от Бено толкова добро куче.

Мъхеста брада седна до Бено и се зае да реше козината му.

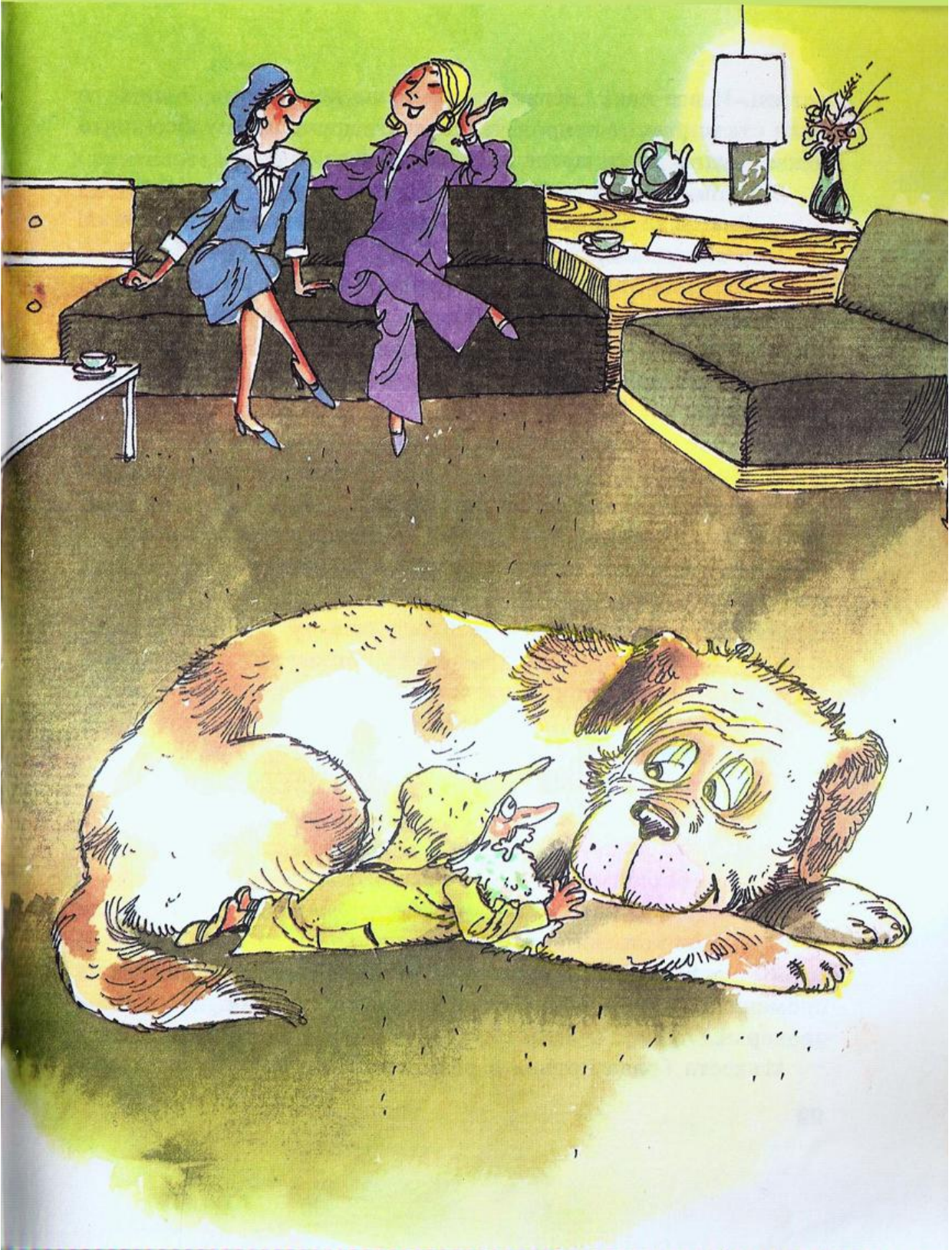
— Вижте! — обади се пак сестра Кирсипуу. — Колко добре се разбират! Много пъти съм си мислила да си осиновя едно дете. За компания на Бено. Но ако река да взема момче, има да ме разиграват двамата!

Домакинята нищо не отвърна и отиде в кухнята да свари кафе. След малко двете с гостенката седнаха край масичката и поведоха разговор за трудностите по възпитанието.

Мъхеста брада се надвеси над ухото на Бено:

— Да знаеш само колко съм нещастен тук! — едва чуто му прошепна той.

Бено със съчувствие отправи към него големите си умни очи. Навярно разбираше в какво безизходно положение беше попаднал Мъхеста брада. Трогнат, Мъхеста брада взе да разказва патилата си, докато решише козината на Бено.

На пръв поглед сякаш нямаше от какво да се оплаква. Дамата се грижеше добре за него, в дома й имаше всички удобства. Само до телефона му беше строго забранено да се доближава. Дори чист въздух не му липсваше — нощем дамата го изнасяше в отворената чанта на балкона. Понякога дори го лъхваше ветреца. И все пак... Животът тук беше непоносим. Насила го бяха откъснали от природата, далеч от другарите му, без които беше трудно да си представи своя живот! Внезапно Мъхеста брада наостри уши.

— Знаете ли, вчера ги видях ония — Маншон и Полуобувка! — рече сестра Кирсипуу.

Сърцето на Мъхеста брада трепна. Значи те са някъде тук! Неговите верни приятели! Не са го изоставили! Не са го забравили!

Дамата хвърли тревожен поглед към Мъхеста брада, но той се направи, че нищо не е чул, и както и преди, усърдно се занимаваше с кожухчето на Бено.

— Мислех си, че са отпътували вече! — тихо отвърна дамата. — Да ви наля ли още кафе?

— Само половин чашка, моля! — отвърна сестра Кирсипуу. — И да знаете къде ги зърнах само? В болницата... там, където работя.

В болницата ли? Мъхеста брада едва не извика от ужас! Но в последния миг завря нос в Бено. Защо и как са попаднали в болницата? Да не се е случило нещо?

— Какво е станало? — прояви интерес и домакинята. — Когато разговарях с тях в хотела, бяха съвсем добре.

— И сега са здрави и читави — отвърна сестра Кирсипуу. — Просто дошли на посещение при един свой познат. Някакъв работник от зоопарка, настъпил го слонът.

— Слонът ли? — изуми се госпожата.

— Ами да! — закима сестра Кирсипуу. — Какви ли работи не стават на тоя свят.

Жените продължиха своя разговор, но нито дума повече не споменаха за Маншон и Полуобувка, нито за онзи работник от зоопарка.

Мъхеста брада потъна в размисъл.

Маншон и Полуобувка бяха някъде тук! То се знае — ще го търсят! Но той няма да стои със скръстени ръце и да чака приятелите

му да го избавят. Не можеше ли да измисли нето, което да му открие път към жадуваната свобода?

И ето... Внезапна мисъл осени Мъхеста брада!

Бено! Това санбернарско куче Бено! Санбернарите са най-благородните същества. Винаги са помагали на изпадналите в беда... Именно със санбернарски кучета откриват и затрупани от лавина хора. С тях, само с тях!

„Няма по-добри кучета от санбернарите! — трескаво мислеше Мъхеста брада. — И ако Бено е истински санбернар, какво ще му струва да спаси един смелчак?“

Мъхеста брада тихомълком се промъкна до Бено и сякаш доловило настроението му, кучето се просна на пода така, че Мъхеста брада свободно се пхна под корема му. Чудесно! Колко е гъста козината, хубавичко ще се скрие в нея.

Тъкмо тогава домакинята и сестра Кирсипуу се сбогуваха.

— Трябва да тръгвам, следобед съм дежурна в болницата.

Домакинята стана да я изпрати.

— Добре си побъбрихме — заяви тя. — Неусетно мина времето.

Сестрата хвърли поглед към Бено.

— Хайде, тръгваме си!

Мъхеста брада здраво се вкопчи в козината на Бено и се притисна към корема му. Успя да подпхне краката си под, каишката на шията му и това го улесни да се закрепил по-добре.

Бено стана някак по-тромаво, отколкото друг път, но на сестрата това не й направи впечатление. Бено внимателно се измъкна в антрето. Мъхеста брада здраво се държеше за него и остана напълно скрит под корема му.

Домакинята отвори вратата и подаде ръка на сестра Кирсипуу:

— Всичко най-добро! — пожела й тя.

— И на вас — отвърна сестра Кирсипуу и също й стисна ръката. — Но къде остана вашият мъничък възпитаник? Няма ли да си вземе довиждане с нас?

Госпожата извърна поглед.

— Кой го знае в кой ъгъл се е заврял — смути се тя. — Навярно се срамува от своето непослушание и глупавото си поведение!

— Така е по-добре! — засмя се сестра Кирсипуу. — Додето изпитват срам, все още нищо не е загубено.

Мъхеста брада не смееше да шавне, затаил дъх. В този момент сестра Кирсипуу погали с ръка Бено и му заповяда с победоносна нотка в гласа:

— Ти, Бено, няма от какво да се срамуваш! Я кажи сега довиждане на стопанката!

Бено много добре я разбра. Още от мъничко кутре го бяха научили как да си взима довиждане. Прекрасно знаеше какво трябваше да направи сега — да се вдигне на задните си лапи, да помаха с дясната си предна лапа и да лавне дружелюбно.

Така и стори Бено. Но стана нещо неочаквано. Вместо Кучето да лавне за довиждане, разнесе се ужасеният вик на домакинята:

— Мъхеста брада!

В този миг и сестра Кирсипуу видя Мъхеста брада. Положението му беше твърде комично — прострян надолу с главата, бедният смелчак висеше по цялата дължина на корема на кучето.

— Как не те е срам, Мъхеста брада! — отчая се госпожата и в гласа ѝ можеше да се долови истинска болка.

Мъхеста брада разбра, че бягството му пропадна. Шумно скочи на пода и заяви:

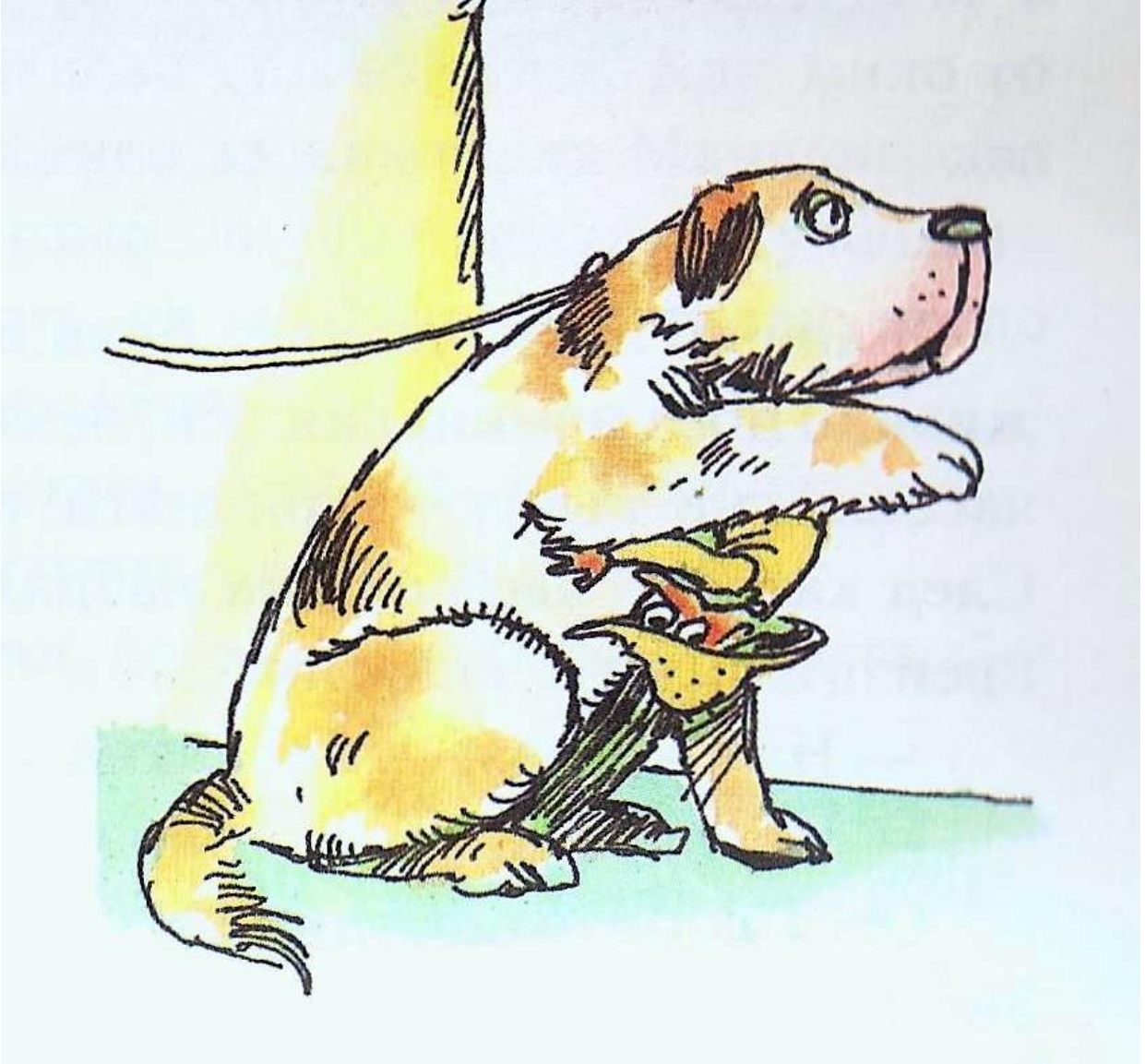
— Просто исках да се поразходя.

Не се и надяваше, че ще му повярват, но пак повтори:

— Исках да се поразходя!

Дамата не благоволи да му отвърне.

А сестра Кирсипуу се почувствува някак неловко и побърза да се изниже навън заедно със своя Бено.

ЯКИЧКА ПРЕЯЖДА

Маншон и Полуобувка бяха така преуморени от всичко преживяно през изминалия ден, че се пробудиха от сън едва когато часовникът върху старинната кула отброи дванайсет удара. След като хубаво се бяха наспали, сега и двамата бяха бодри, изпълнени с енергия.

— На работа! — провикна се Полуобувка.

— На работа! — повтори думите му и Маншон.

Отидоха в бюфета на хотела и набързо закусиха с голям апетит.

— А сега да открием и Мъхеста брада! — каза Маншон.

Полуобувка вдигна пръст, за да му припомни нещо:

— Забравяш, скъпи мой, че на двора те очаква едно друго живо същество. И ако се не лъжа, то е малко, мило кученце, на което също му се ще да хапне нещо.

— О, боже мой! — усмихна се засрамен Маншон. — Как щях да забравя! Явно остарявам, щом паметта ми ми изневерява така!

Полуобувка се засегна:

— Я не дрънкай глупости! По твоя маншон не съм забелязал още нито едно бяло косъмче. Чисто и просто не си свикнал да се грижиш за още някого.

— Така ли мислиш?

— Разбира се! — потвърди Полуобувка. — Който се е наел да си има куче, вече не принадлежи на себе си. Казано по-точно принадлежи на своето куче.

Маншон мълчаливо прие тези думи и даже малко се натъжи. Никога ли нямаше да принадлежи сам на себе си? Как така? Почувствува се някак угнетен, но като си спомни как снощи беше повел кучето си към двора на хотела да го настани в колибката, настроението му отново се възвърна. Как мило го беше погледнало то, как жалостиво заскимтя, та Маншон едва се реши да го изостави само в колибката. Кученцето беше тъй привързано към него, че и Маншон нямаше нищо против да принадлежи само на него.

Той енергично пристъпи към бюфета и поръча:

— Моля ви, по един килограм шунка и пача!

— Толкова много? — смая се момичето на бюфета. — За едно дребосъче!

Маншон свъси вежди:

— Не е за мен — важно обясни той. — Имам си куче!

— Искам да те предпазя от увлечения, скъпи Маншон! — вдигна пръст Полуобувка. — Внимавай да не разглезиш кучето си, че после ще ти изяде ушите!

— А как иначе? — отвърна Маншон.

Продавачката вече претегляше шунката и попита:

— Да я оставя ли малко повече?

— Разбира се! — съгласи се Маншон.

Полуобувка си знаеше, че няма защо да го уговаря повече да внимава за кучето си. Сърцето на Маншон беше обзето от внезапна любов с такава сила, че беше излишно да се надява, че ще се придържа към някакви разумни граници.

„Главното е, че го обича! — примири се Полуобувка. Нека глези кучето си, негова работа!“

Маншон изпитваше радост, която Полуобувка не можеше да проумее.

Момичето от бюфета вече опаковаше шунката и се зае с пачата.

— Чудесна телешка пача! — обади се тя. — Съвсем прясна, днес ми я донесоха. И аз си имам кученце. Фокстериер. Вашето каква порода е?

Каква ли порода беше Якичка? Маншон съвсем не знаеше и в отговор само сви рамене. Но Полуобувка побърза да отговори:

— Смелтериер! Най-добрата порода, само за смелчаги.

— Ах, смелтериер! — мило се усмихна момичето. — Тази телешка пача е хубава и лесно смилаема. Да ги направим ли два килограма?

— Моля! — съгласи се Маншон и не забеляза как изохка Полуобувка.

Маншон грабна по един пакет под мишница и така забърза към своя любимец, че Полуобувка едва го догонваше по коридора.

Наложи се да почакаат асансьора и обикновено спокойният Маншон изведнъж се оказа страшно нетърпелив:

— Невъзможно! — пъхтеше той под тежестта на пакетите. — Уж първокласен хотел, а никакъв ред! Асансьорите им тромави като мулета!

— Не се горещи, де! — успокояваше го Полуобувка. — По-рано или по-късно, има ли значение? Якичка няма да зарита от глад!

— Тъй значи, а! — сопна му се Маншон.

Асансьорът пристигна. Маншон и Полуобувка се спуснаха долу, а когато изтичаха в двора, веднага разбраха, че Якичка съвсем не примираше от глад. Пъргаво се втурна от колибката и радостно заподскача край тях.

— Якичка, кученцето ми! — разнежи се Маншон.

Якичка лаеше щастливо. Рипваше към гърдите на Маншон, но тъй като той беше нисичък, Якичка просто го прескачаше. Ето и сега, само от вежливост Якичка се завъртя около Полуобувка, а после не се отдели от Маншон и подскачаше, без да откъсва очи от него.

Неочаквано кучето се закова на място и ноздрите му се разшириха.

— Аха, усети храната! — подхвърли Полуобувка.

Маншон блажено се усмихна. Разви първо шунката, после и пачата и тикна всичко това под носа на Якичка.

— Я виж, ще ти хареса ли?

Кучето не дочака повторна покана и яростно захапа пачата.

— Яж, яж! — подканваше го Маншон. — Пачата е телешка, съвсем прясна.

— И лесно смилаема! — добави Полуобувка.

— Хареса му — засмя се Маншон.

Най-после пачата свърши.

— Страшно е! — възхити се Полуобувка. — Просто невероятно! Такова едно мъничко същество, къде побра в себе си толкова пача?

Маншон се направи, че не го чу.

— Жалко, че не помолихме продавачката да нареже шунката на парченца — изломоти той. — Такова малко кученце как ще се справи с цяло парче шунка?

Полуобувка разбра накъде биеше Маншон. Имаше предвид джобното му ножче, с което можеше да нареже шунката.

Полуобувка въздъхна отегчен, извади ножчето и се зае с шунката. Отрязва парченце и Якичка веднага го налага, отрязва друго — пак.

— Бедничкото ми то! — въздишаше Маншон. — Кой знае откога не е яло!

— Може и така да е — съгласи се Полуобувка. — Но аз не бих го хранил с такива лакомства, тъкмо защото е гладувало. Като го гледам сега, чак и на мен ми се прияде.

— Ти да не се каниш да излапаш храната на бедното кученце? Ако нещо остане, тогава да!...

Но на Якичка дори не му стигна. Омете всичко до трошица и втрени в Маншон такива очи, като да му беше малко.

— Дали да не му купя още? — попита Маншон.

Полуобувка не се сдържа:

— Не прекалявай с тази твоя слабост! Ако то не знае мяра, поне ти бъди разумен! Ще ти кажа, че преяждането е нещо по-лошо от гладуването! И големият познавач на природата Мъхеста брада ще ти каже същото!

— Така ли мислиш? — загрижено отвърна Маншон.

— Разбира се! Никак не бих се изненадал, ако това пиршество докара някое разстройство на Якичка.

— Какво да правя сега? — уплаши се Маншон. — Как да го предпазя да не се разболе?

— Има само едно средство — важно заяви Полуобувка. — Да се изведе на разходка.

— Разходка ли? — изненада се Маншон. — Чисто и просто разходка?

— Точно така — потвърди Полуобувка. — Всеки, който притежава куче, знае, че трябва да го води на разходка. А ако кучето е преяло, трябва да ходиш с него през целия ден.

— Ти си уверен, че ще помогне, а? — обнадежден запита Маншон.

— Сигурен съм! — кимна Полуобувка. — Само че трябва да му купим една верижка и после да го заведем в парка или на някоя поляна, където никой няма да ни пречи да го разхождаме.

Маншон въздъхна облекчено.

— Да вървим тогава! Да не губим време!

Издирването на Мъхеста брада засега трябваше да се отложи. Какво да правят, та нали Якичка им е на главата сега. И Мъхеста брада би одобрил това, дори можеше да ги похвали. В никакъв случай не би позволил да го търсят, щом кучето е с разстроен стомах.

РАЗХОДКАТА НА МЪХЕСТА БРАДА

Домакинята се настани в креслото и заръча на Мъхеста брада да застане мирно до нея.

— И така, мой мъничък — втренчи тя непроницаем поглед в Мъхеста брада, — каза ми, че си искал да се поразходиш?

— Искам, разбира се — кимна Мъхеста брада. — Ходилата страшно ме засърбят, ако дълго време не стъпвам по земя.

— Добре! — съгласи се дамата. — Да допуснем, че това е така. Но моля ти се, защо трябваше да се завираш под корема на кучето? Защо не ми каза какво искаш?

— Боях се, че няма да ме разберете — обясни Мъхеста брада. — Днес хората така са свикнали да седят в къщи. Излизат навън само ако имат неотложна работа.

— Виж, това не се отнася до мен — усмихна се дамата. — Не зная само как ще можем да се разхождаме.

Но ето че след малко тя заяви:

— Заедно ще се разхождаме, миличкият ми!

Мъхеста брада се умърлуши. В главата му се блъскаха какви ли не мисли. На разходка с нея... Няма да му се удаде да ѝ се изплъзне тъй лесно. С него щяла да се разхожда... Как ще ѝ избяга тогава...

— Не се ли радваш? — прекъсна мислите му тя.

— Радвам се — избоботи Мъхеста брада. — Образно казано, направо плувам в морето на радостта!

— Наблизо има разкошен парк — осведоми го дамата. — Чудесен природен кът сред каменния град. Там ще чуеш песента на птиците, ще вдъхнеш аромата на цветята. Ще усетиш земята под нозете си.

„Дано успея да се шмугна някъде под храстите — мислено продължи разговора Мъхеста брада. Така да се скрия, че никой да не ме намери...“

Уви, всички планове безнадеждно рухнаха само за миг. Дамата стана, отвори едно шкафче и каза:

— Нашийникът и верижката на кучето ми все още са добре запазени. Ето ги тук. Няма да се обидиш, ако ги използвам, нали? Според мен много ще ти отиват.

Мъхеста брада не можа да си поеме дъх. Нашийник ще му слага пък тая! Нашийник и верижка като на куче!

— Я да видим, мъничкия ми! — приближи се тя до него. — Как ли ще стане тая работа?

От изумление Мъхеста брада не смогна да продума, не се и помръдна дори. Затвори очи, изпълнен с ужас. И тогава усети как нашийникът опаса гърлото му, после се проточи и верижката.

— Е? Как е? Стяга ли те?

Мъхеста брада преглътна.

— Стиска ми гърлото — оплака се той.

Но дамата не му обърна внимание.

— Трябва да свикваш! С всичко се свиква!

Мъхеста брада най-сетне отвори очи и умолително погледна към нея.

— Знаете ли — отчаяно започна той, — на малките деца им слагат ремъци, когато се учат да ходят. Те се закрепят около гърдите и помагат на малкото да се държи здраво на краката си. Не бихте ли купили и за мен такова нещо? Ще изглеждам някак по-солиден.

Това предложение не ѝ хареса.

— Че какво дете си ти? — възрази дамата. — Ходиш добре, не залиташ. Не е ли така? Я си помисли само как би изглеждал с брада на старец, пък с бебешки ремъци? Истински цирк!

Нямаше смисъл да се спори с нея. Нали е от онези хора, които правят каквото си щат.

— Разбира се, трябва да ти сложа и намордника! — спомни си дамата.

— Как? — изкрещя Мъхеста брада. — Защо?

— Ще изглеждаш съвсем добре! — успокои го тя.

И с мигновено движение му нахлузи намордника през главата. Сега устата му беше тъй яко затисната, че не можеше да отрони нито дума, камо ли да протестира.

Така излязоха навън и поеха към парка.

— Главното е сега да не се дърпаш напред, иначе ще те стяга нашийникът.

Самата тя обаче бързо крачеше напред и Мъхеста брада едва я догонваше.

Доста повървяха и в един миг Мъхеста брада се сети, че никой не му обръща внимание. Хората сега се държаха съвсем другояче. Само поглеждаха към него и се усмихваха, никой не се спря за автограф, нито някой изрази уважение към него. „Да, славата ми е залязла — натъжи се Мъхеста брада. — Колко мимолетно е всичко на този свят!“

Но той не знаеше истинската причина. И как да се досети, че в града е пристигнал най-високият човек на света. Сега той бе център на вниманието и към него бяха отправени всички почести.

„Не бива да се разчита на славата — размишляваше Мъхеста брада. — Човешкото достойнство е над всяка слава и него трябва да опазиш. Да се оценява личността не по преходната слава. Достойнството трябва да бъде съхранено и когато славата угасне. Макар и вързан с верижка, пак да се държиш достойно. Не е така лесно,

разбира се! И за кучетата е истинско изпитание. Това не винаги им се удава, особено с намордник.“

Така или иначе, Мъхеста брада реши да не проклина съдбата си.

Мислите му се насочиха към природата. Живата, вечната природа! Вече бяха стигнали до парка.

Сега дамата стана по-внимателна, защото в парка той изведнъж забърза напред и опъна верижката.

— Потърпи малко! — скара му се тя. — Забрави ли какво ти казах? Да не се дърпаш!

Мъхеста брада позабави крачка и те тръгнаха из алеите, които се виеха сред дървета и храсти.

— Чудесен парк! — не скриваше своя възторг дамата. — Прелестно място за отдих и размисъл!

Вървяха съвсем бавно, дамата току се спираше, за да може Мъхеста брада да вдъхне аромата на разкошните цветя.

— Почти всички водят кучетата си на разходка тук — осведоми го тя. — Когато моята Жужа беше още жива, идвахме даже по два пъти на ден!

Дамата се разбъбри както никога досега. Говореше за парка, за своето кученце Жужа и за какво ли не още! Мъхеста брада я слушаше с половин ухо. Тайничко пхна ръка под брадата си и заопипва нашийника. Как ли би могъл да го разкопчае?

Ах, само да успее... От едната страна на алеята е лехата с цветя, но от другата са такива гъсти храсти, че... Мигом би се изгубил в тях. Нека да го хване тогава! Ще го намери сред тия буйни хрусталаци, но друг път...

Не напипа никаква закопчалка. Гола каишка. Случайно или нарочно, закопчалката беше обърната чак на тила му. Да можеше да извие този нашийник и да го смъкне отпред! Да става каквото ще, трябва да го направи!...

— Какво има? — рязко го дръпна дамата.

Мъхеста брада мигом прибра ръката си изпод брадата!

— Не си струва да опитваш — ехидно му рече жената. — Закопчалката е чак на тила ти.

Продължиха да се разхождат. Засега трябваше да се откаже от планове си за бягство.

Зададе се един възрастен човек, придружен от огромно куче със страхотно грозна муцуна.

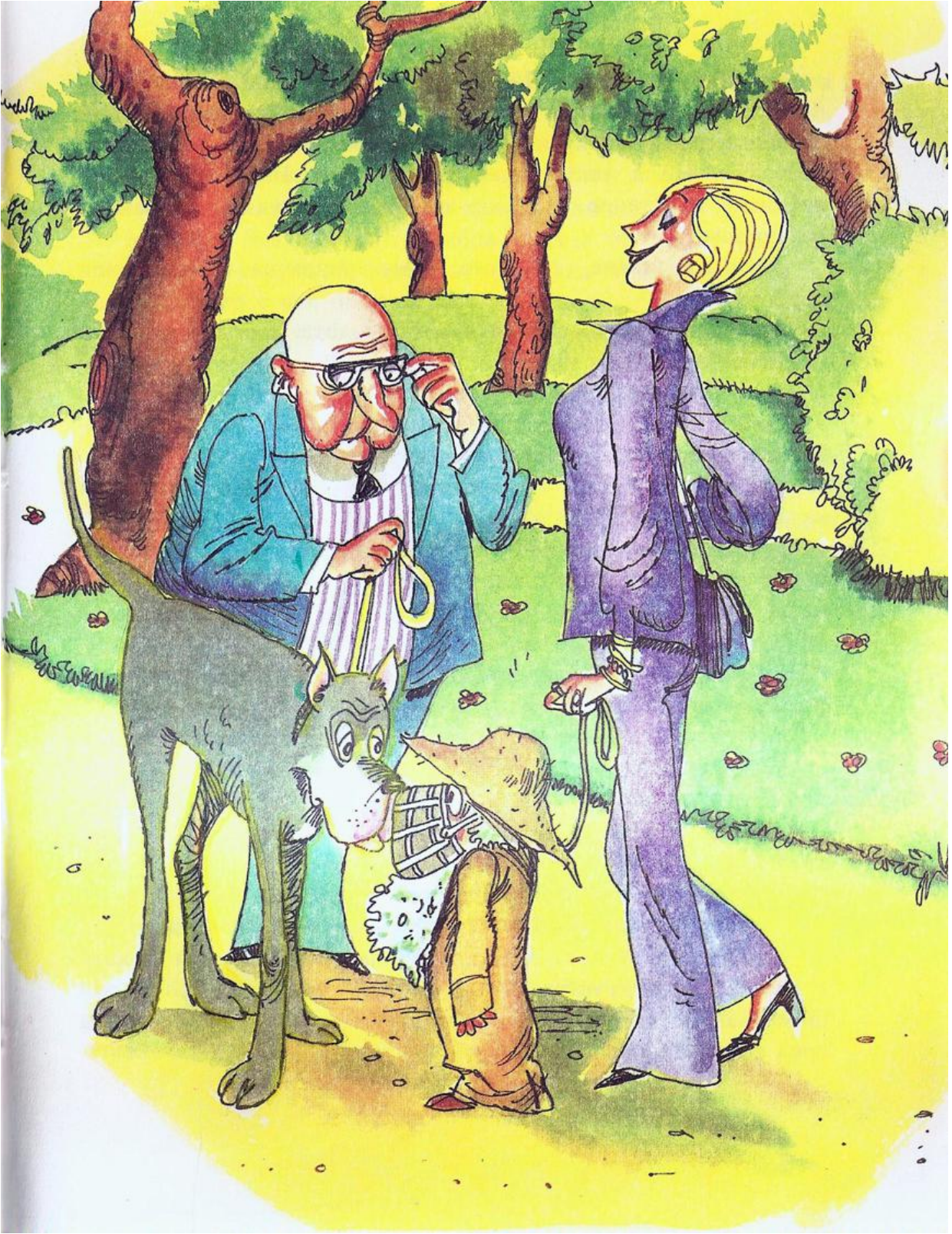
— Това е дог — обясни госпожата. — Най-едрото куче на света.

Когато приближиха до тях, старецът спря и догът последва примера му. Човекът впи очи в Мъхеста брада, кучето му също.

— Извинете — обърна се старецът към дамата, — чиста порода ли е?

Ставаше дума естествено за Мъхеста брада.

Догът завря ужасната си муцуна в Мъхеста брада и съвсем неприлично започна да го души.

„И кучето като стопанина си! — разгневен помисли Мъхеста брада. — Еднакво досадни и двамата!“

Но дамата не се засегна, този невероятен въпрос дори ѝ се хареса.

— О, моето дребосъче е чистокръвно — похвали се тя.

— А бихте ли ми казали откъде го имате? Интересува ме такова кученце.

— За съжаление то е единствен екземпляр — вежливо се усмихна дамата. — Друг представител от този род няма, ако толкова ви интересува.

— Ах, тъй значи! — зачуди се старецът и лицето му видимо посърна.

— Наистина е невъзможно! — откровено се засмя дамата. — Но вие имате чудесен дог!

— О, да! — избоботи старецът и продължи своя път.

Догът избоботи като него и го последва.

— Видя ли? — победоносно възкликна дамата. — Неговият дог е чудесен, но ето че ми завидя за теб!

Продължиха да се разхождат и навлязоха дълбоко в парка. Срещаха все повече и повече кучета.

— Гледай — рече дамата и посочи едно кученце, — това е френска болонка, много рядък екземпляр. То е като сянка на своя господар, изобщо не може да живее без него.

Мъхеста брада долови в гласа ѝ особена нежност.

— Моята Жужа също беше френска болонка — добави тя.

Известно време вървяха мълчаливо, после дамата пак взе да му показва различните породи кучета.

— Ньюфаундлендско — посочи тя едро, черно като смола, с гъста козина куче, което мина наблизо. — Те са най-добрите плувци и най-важното, умеят да спасяват удавници!

— М-м! — искаше да продума нещо и Мъхеста брада.

— А това е ирландски сетер — посочи дамата едно високо, с големи провиснали уши ловно куче. — Онова до него е пудел, страшно весело същество. А това...

Гласът на дамата внезапно секна. Мъхеста брада вдигна смутено очи към нея.

— Да се връщаме — прошепна яростно тя. — Бързо в къщи!

ПРЕСЛЕДВАНЕТО

Дамата се въртна назад и хукна да бяга, като повлече след себе си и Мъхеста брада.

Не разбираше какво ѝ стана на тази жена! Защо се е паникьосала такава?

„Накъде е хукнала? И как грубо ме дърпа за верижката!“

В тоя миг до Мъхеста брада стигна познат глас:

— Мъхеста брада-а-а!

И още един, също тъй добре познат глас:

— Мъхеста брада-а! Поча-а-ка-ай!

Тръпки го побиха. Маншон и Полуобувка! Възможно ли е? Маншон и Полуобувка! Полуобувка и Маншон!

Едва му се удаде да извърне глава назад.

Ами ясно е, те са! И двамата! Устремно го догонват. И някакво кученце тича с тях. Откъде ли са го взели? Ех, куче като куче! Това няма значение сега! Ох, братлета, по-бързо!

Маншон и Полуобувка тичаха, опънало верижката, кучето им лаеше и бягаше с тях колкото му държат силите. Но и дамата не губеше време. Не й личеше да се е уморила, тичаше като луда и безжалостно го влачеше след себе си.

— Ча-а-ка-а-ай!

Как да спре? Как да почака?

Трябваше да стори нещо! Сега, когато свободата беше толкова близо, както никога досега!

Само миг размисъл — и се реши! Просна се на алеята и жената вече наистина трябваше да го влачи. Не можеше да тича така бързо.

На Мъхеста брада също не му беше лесно. Дърпаше с две ръце верижката към себе си, за да не се удуши! Коленете и лактите му се натъртиха и окървавиха, но той понасяше всичко. Трябваше да спечели време!

Дамата спря за миг и се огледа.

— Мъхеста брада! — гневно подвижна тя. — Ставай веднага!

Но Мъхеста брада не чуваше. Опрял ухо в земята, до него долиташе звънкият лай на кученцето, приближаваха се Маншон и Полуобувка. Те бяха тук! Все по-близо! Ще го спасят!

— Мъхеста брада, ставай! — ревна дамата.

Той повдигна глава и погледна назад. Стотина метра, не повече... го отделяха от свободата! Полуобувка се беше откъснал напред. Маншон с дебелия си дреха би изостанал още повече, ако не се държеше здраво за верижката на кученцето, което просто го влачеше след себе си. Чудесно кученце! И как тичаше само! Истинско куче, решило да помогне на своя стопанин...

Дамата също се озърна и мигом разбра, че всяко забавяне ще й струва скъпо. Досети се, че Мъхеста брада се надява да го освободят, затова не помръдва. И тя се наведе, грабна го на ръце и полетя.

Колкото да се извиваше и да риташе Мъхеста брада, нищо не помогна. Тя здраво го притискаше в ръцете си и тичаше ли, тичаше!

Но ето че започна да диша по-тежко и това вдъхна надежда на Мъхеста брада. Не беше толкова тежък, но навярно беше уморително да го носиш така и да бягаш с него. Ох, веднъж да ги настигнат Полуобувка и Маншон!

О, свобода! Тъй скъпа и свидна! Полуобувка и Маншон вече бяха много близо! Мъхеста брада ясно съзря лицата им, които излъчваха

твърдата решимост да го освободят.

Паркът свърши. Пред тях се ширна шумна улица.

„Ако не тук, то поне на улицата Маншон и Полуобувка ще заловят тази вероломна жена!“ — ободряваше се Мъхеста брада.

Имаше основание да мисли така — дамата се препъна на няколко пъти и тичаше с несигурна крачка.

— Проклети смелчаги! — едва си поемаше дъх тя. — Разбойници!

— Мъхеста брада! — това беше Полуобувка. — След миг сме при тебе!

Полуобувка и Маншон бяха на двайсетина крачки, не повече.

Но се случи нещо неочаквано. По улицата се зададе едно свободно такси.

Дамата се спусна към него и стиснала Мъхеста брада с лявата си ръка, с дясната замаха припряно. Таксито спря. Додето Мъхеста брада се опомни, метнаха го върху задната седалка на колата.

— Къде да карам? — попита шофьорът.

Жената каза адреса.

Но преди още шофьорът да даде газ, някой диво заудря по стъклото. Полуобувка! А ето че до него се озова и Маншон.

— Да ги кача ли? — изви въпросителен поглед шофьорът.

— Не, не! Нямаме нищо общо с тях! Някакви хулигани, които ни подгониха още в парка.

— Ясно! — кимна шофьорът. И таксито потегли.

Мъхеста брада остана като гръмнат. Нима всичко свърши? Никаква надежда?! Маншон и Полуобувка бяха тук, отделяше ги само стъклото на автомобила!...

В този трагичен момент Мъхеста брада забеляза, че стъклото на таксито откъм неговата страна е отворено. Съвсем до него — и отворено. Хрумна му гениална идея. Бързо откъсна от брадата си една боровинка и незабелязано от дамата я метна през стъклото навън.

Маншон и Полуобувка, които гледаха безпомощно след таксито, забелязаха, че от него нещо падна.

Какво ли беше? Нещо съвсем дребничко, дори не можаха да го открият веднага!

Маншон и Полуобувка тръгнаха по пътя и внимателно се взираха в асфалта. Якичка също усети, че нещо се търси, и завря нос в платното

на улицата. Изведнъж Полуобувка се развика: — Боровинка!

Наведе се, вдигна боровинката и я показа на Маншон.

— Да-а! — замислено изломоти Маншон. — Боровинка като боровинка!

— Току-що откъсната! — подчерта Полуобувка.

Те се спогледаха.

— Ти чел ли си приказки като малък?

— Разбира се! Цели томове! — похвали се Полуобувка.

— В такъв случай сигурно се досещаш какво означава тя боровинка — продължи Маншон. — Отвлечените от приказките са правили същото — хвърлят било камъчета, било трошици, или както сега горски плодове, за да съобщят на своите приятели накъде ги отвлечат.

— А птиците изкълват трошиците и плодовете... После край! — разтревожи се Полуобувка.

— Вярно е! — замисли се Маншон. — Не само в приказките, но и сега може да се случи същото. Затова веднага да проследим Мъхеста брада, докато птиците не са ни изпреварили.

— Мислиш ли, че Мъхеста брада ще успее докрай да ни посочи пътя? — усъмни се Полуобувка.

Маншон беше повече от сигурен.

— Сече му мозъкът на Мъхеста брада! Пък и боровинките са му подръка.

Нямаше закога да губят време. Бавно поеа по посоката, в която се изгуби таксито, като през цялото време търсеха по земята горските боровинки.

След някое време Полуобувка каза:

— Дано тази дама не замъкне Мъхеста брада нейде извън града. Ходилата ми се натъртиха от това тичане днес.

Маншон също беше страшно уморен, дори повече от Полуобувка, защото караше автомобил и съвсем беше отвикнал да ходи пеша.

Но кой ти гледа умората — Маншон и Полуобувка вървяха напред. Сега, когато бяха зърнали тъй отблизо печалното лице на Мъхеста брада, просто не можеха да спрат издирването му.

— Ето! — провикна се Полуобувка. — Още една боровинка!

Бяха стигнали до един кръстопът. Полуобувка откри правилната посока по боровинката и това им вдъхна по-голяма увереност.

Маншон откри следващата боровинка. После отново Полуобувка! Нямахте съмнение, бяха на прав път. Умората като че се смъкна от плещите им, крачките им станаха по-твърди.

— Стоп! — подвижна Полуобувка.

Цяла шепа горски плодове! И тъкмо на това място! Защо ли Мъхеста брада е изхвърлил толкова много от тях?

— Едно, две, три — броеше Полуобувка. — Седем, осем, девет... единайсет, дванайсет... Цели дванайсет!

Маншон и Полуобувка озадачени се гледаха.

— Сигурно Мъхеста брада е решил, че повече няма да му потрѣбват! — предположи Маншон.

— Сигурно е пристигнал тук някъде — досети се Полуобувка.

— Хвърлил е толкова плодове, за да не отминем случайно — размишляваше Маншон.

И забелязаха цял наниз от боровинки и горски плодове по земята, който водеше през улицата към входа на един многоетажен блок.

— Ясно! — отсече Полуобувка. — Значи тук живее нашият Мъхеста брада.

— Булевард „Свобода“ — прочете на ъгъла Маншон. — Номер девет.

Полуобувка поклати глава:

— Булевард „Свобода“! Я виж ти, да си затворник, и то на булевард „Свобода“.

Ясно като бял ден — поне сега знаеха къде се намира Мъхеста брада. Вдигнаха глави и заоглеждаха прозорците на жилищния блок. В този момент на третия етаж се отвори един от тях и на него окачиха голяма чанта върху дълъг прът.

— Странно. Откога хората държат тъй чантите си? — учуди се Полуобувка.

И нозете им тупна нещо. Боровинка! Тя падна точно от онази чанта!

Естествено Маншон и Полуобувка не можеха да знаят, че Мъхеста брада се беше престорил на много уморен и още щом прекрачи прага, си даде вид, че заспива. Когато най-после захърка, на дамата не ѝ оставаше друго, освен да го сложи в чантата и да го изнесе както обикновено. Точно на това разчиташе и Мъхеста брада. Маншон и Полуобувка нямаха представа, че той беше откъснал и хвърлил

последния горски плод от брадата си, след което, капнал от умора, се унесе в сън.

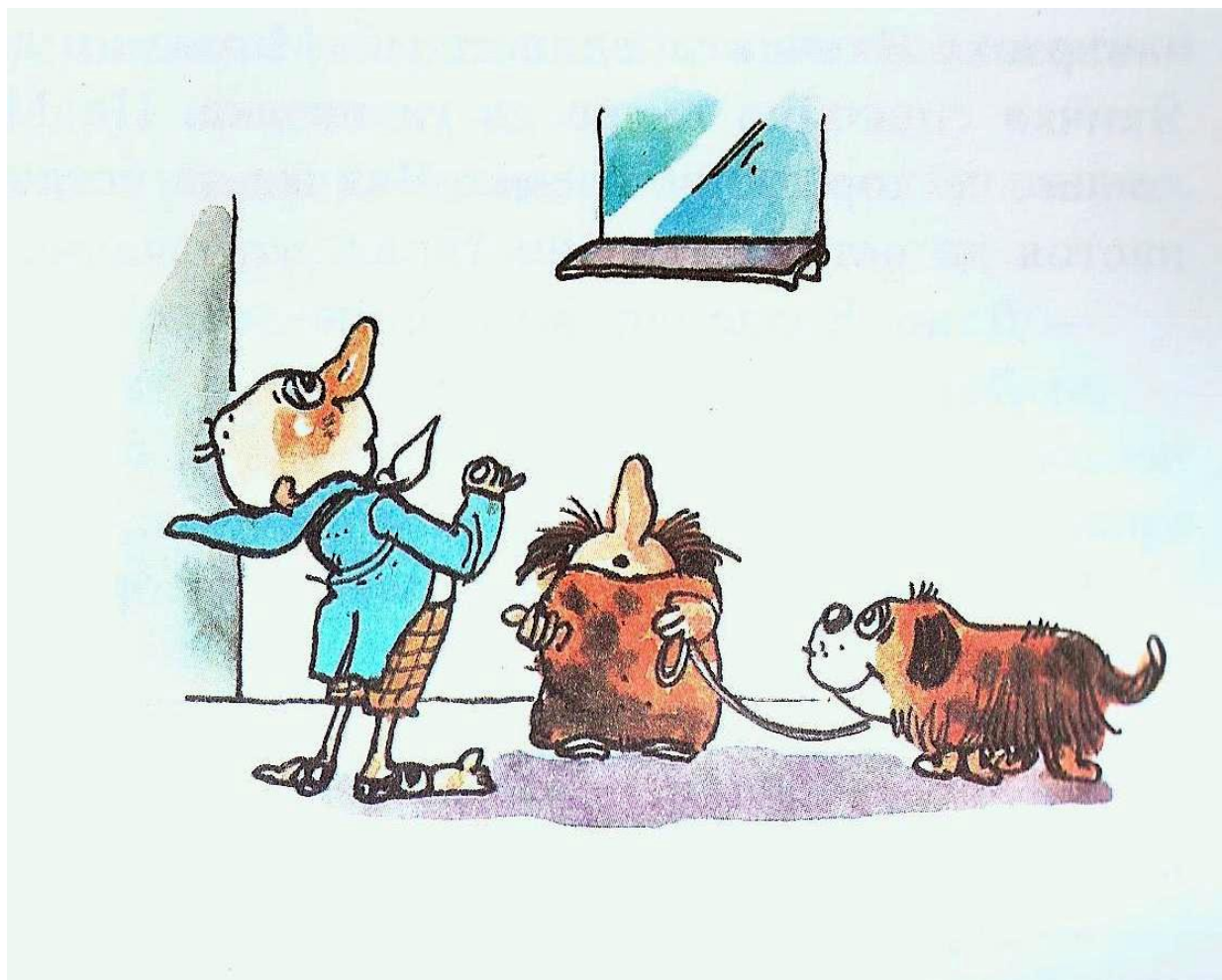
А за Маншон и Полуобувка оставаше най-важното — да измъкнат Мъхеста брада от чантата.

Да го измъкнат... Но как? От това място не може да го достигне и смъкне даже най-високият човек на света...

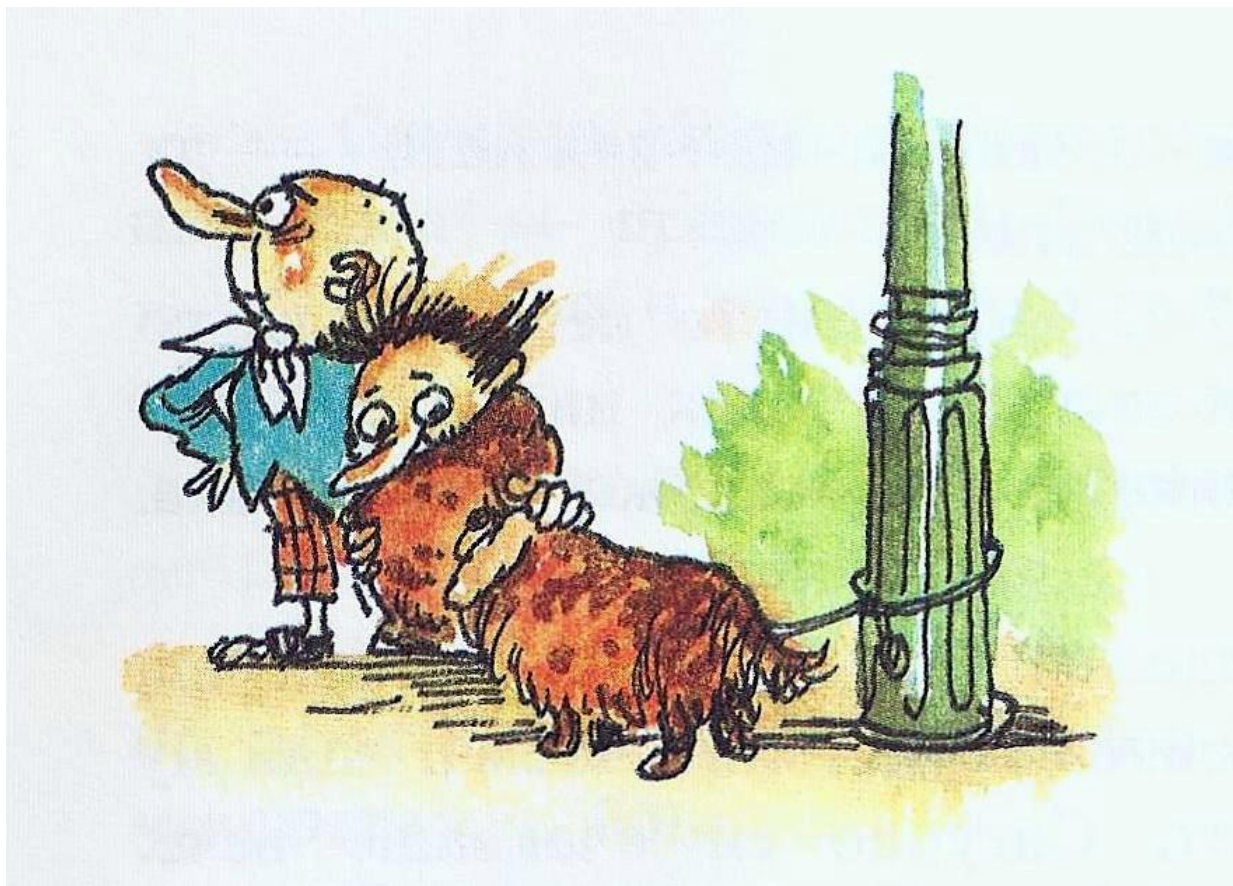
— Да се посъветваме с някого — предложи Полуобувка.

Но с кого?...

Мигом си спомниха за Волдемар. Единственият в този град, комуто можеха да доверят своите затруднения. Пък и нали му бяха обещали да го посетят. Сигурно ги очакваше вече. Волдемар нямаше нито роднини, нито приятели. Кого ли друго можеше да очаква да го посети в болницата?

ПЛАН ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ

Щом пристигнаха в болницата, Маншон и Полуобувка завързаха Якичка за един стълб. Можеха и да не го правят — Якичка спокойно щеше да ги изчака. Но Маншон се безпокоеше, че хората ще вземат Якичка за бездомно куче. Затова настоя да остане вързано.

— Дано Волдемар днес е по-добре! — каза Маншон.

— Дано! — повтори Полуобувка. — Но най-опасно е това, че когато човек започне да оздравява, бърза да се вдигне на крака и става нетърпелив.

Влязоха в болницата, преминаха край гардероба и по коридора се насочиха към стаята на Волдемар.

Насреща им се зададе сестра Кирсипуу със спринцовка и ампули в ръка. Миналия път не им обърна никакво внимание, но сега на лицето

й грейна усмивка.

— Здравейте, дребосъчета! — поспря се тя при тях. — Идвате пак при чичо Волдемар, а?

Смелчагите учтиво ѝ се поклониха.

— Именно! — потвърди Полуобувка.

А Маншон запитва:

— Как е той сега?

— Трудно е да се каже нещо определено — приветливо ги осведоми сестрата. — Стене както и преди, страх да те хване. Иначе не му липсва апетит, а и температурата му поспадна. Полека-лека се оправя.

— Неспокоен ли е? — полюбопитствува Полуобувка.

— О, да! — отвърна сестра Кирсипуу. — Много е неспокоен.

— Добър признак! — кимна Полуобувка.

Сестрата продължи:

— Право да ви кажа, дотегнаха ми вече неговите капризи. От него просто не ми остава време за другите болни. Днес ми е звънил поне десет пъти. И знаете ли за какво? Да ме пита кога ще го посетите пак!

— Ние ли? — изненада се Маншон.

— Ами да — усмихна се сестрата. — Каза ми още, че освен вас, нямам никой друг на света.

Тя тръгна, но си спомни за нещо, обърна се и ги попита!

— Вие бяхте смелчагите, нали?

— Да — потвърдиха те в един глас.

— Значи не съм се излъгала — успокои се сестрата. — Четох нещо за вас във вестниците. А къде е третият смелчак?

Можеха ли да помислят дори, че сестра Кирсипуу прекрасно знае каква е съдбата на Мъхеста брада.

— Отвякоха го! — отвърна Полуобувка.

— Отвлекли ли са го? — смая се сестрата. — Боже мой!

Този път беше напълно искрена. Нейната приятелка не беше ѝ обяснила откъде и как се беше сдобила с Мъхеста брада. Тъкмо затова сестра Кирсипуу ги запитва:

— Как се случи това?

— Просто го откраднаха — отвърна Маншон. — Засега нищо повече не знаем.

— И представете си — намеси се Полуобувка, — открадна го една дама. Но ние вече имаме адреса ѝ — булевард „Свобода“, номер девет.

— Точно така! — потвърди Маншон. — Ако зависеше от него, Мъхеста брада нито за миг не би останал там. Ние добре го познаваме.

— Само че... — повиши глас Полуобувка. — Да се надяваме, че това няма да е задълго.

Любопитство жегна сестрата.

— Наистина ли?

— Ще го освободим — кимна ѝ Маншон.

Полуобувка добави:

— Искаме да се посъветваме с Волдемар как да направим това.

— О-о! — отвърна сестрата. — Интересно, много интересно! Чичо Волдемар ще ви даде наистина добър съвет.

Тя неочаквано се разбърза.

— Трябва да вървя — усмихна им се тя. — Чакат ме!

И си тръгна, макар никой да не я чакаше. Отиде веднага телефонира на своята приятелка.

— Извинете, че ви безпокоя — заговори тя, когато отсреща вдигнаха слушалката. — Но в града се носят неприятни слухове. Казват, че вие сте отвлекли дребосъчето и сега насила го държите при себе си. Какво ли не измислят хората!

— Кой? — раздаде се от другия край на жицата. — Кой ги мънка тия?

И когато сестра Кирсипуу ѝ предаде подробно своя разговор Маншон и Полуобувка, тя отвърна с горчивина:

— Надявам се, че вие, сестра Кирсипуу, не вярвате на подобни измишльотини! Намерих това дребосъче заспало върху голата земя в една кучешка колибка. Нима е отвлечане това, че го настаних в дома си. Нима е насилие, че като родна майка грижа за него, храня го, обичам го?

— Не го взимайте присърце! — опита се да я успокои сестра Кирсипуу. — Празни приказки! Но все пак бъдете нащрек, те кроят план за освобождение. Ако науча нещо повече, веднага ще ви позвъня.

— Много съм ви благодарна! — трогна се дамата. — Цялата вечер ще си бъда у дома.

В това време Маншон и Полуобувка почукаха на вратата на Волдемар. И дочуха пак стонове.

— Моля! — високо се обади Волдемар.

Когато смелчагите влязоха, той просто засия:

— Най-сетне! От ранни зори ви чакам!

Маншон му подаде букет цветя, а Полуобувка сложи на нощното шкафче кутия шоколадови бонбони. Този път и двамата бяха единомудни, че с празни ръце не се отива при болен. Волдемар явно се трогна. Отвори кутията и им я подаде да се почерпят.

— Хапнете си! — покани ги той. — Не се стеснявайте!

Те никак не се стесняваха. Маншон взе един, а Полуобувка цели седем бонбона.

— Как се чувствуваш? — запита Маншон.

Волдемар сърдито изръмжа:

— Много добре, но тия тук са решили да ме държат в болницата бог знае докога. Всяка нощ сънувам моя слон. Не мога да живея без него. Физическите страдания са нищо пред болката на душата. Но вие едва ли разбирате нещо от всичко това.

— Защо да не разбираме? — засегна се Полуобувка.

А Маншон добави:

— И нас ни разделиха насила с един приятел.

— Така ли? — повдигна вежди Волдемар.

Маншон и Полуобувка му разказаха всичко от игла до конец. Как онази дама им дойде на гости, как после Мъхеста брада изчезна, как неочаквано се срещнаха в парка и как се добраха до адреса на тая жена.

— И сега Мъхеста брада е затворен — рече в заключение Полуобувка. — Напъхали са го в чантата, която в момента виси през един прозорец на третия етаж.

Волдемар изслуша цялата тази история с интерес и искрено състрадание.

— А бе то тия жени... — въздъхна той. — Цял живот съм се държал на една педя от тях. И добре съм правил! Нищо добро не може да се очаква от тях. Но така е било и тъй ще си остане!

Вратата на стаята тихичко се отвори и при тях влезе сестра Кирсипуу. Беше дочула последните думи на Волдемар.

— Вия какво одумвате жените? — закана му се тя. — А кой ще се грижи за вас, ако не са те? Тук в болницата кой нави оправя? Такива

като мен например! Представителка на нежния пол.

От учтивост Волдемар не ѝ възрази, но по израза на лицето му можеше да се разбере, че не оценява особено високо грижите, полагани от нея.

На Маншон и Полуобувка им беше ясно, че сестрата няма никаква работа при тях, нито пък Волдемар я беше повикал.

— Мога ли да ви бъда полезна с нещо? — запита сестрата и в този миг забеляза цветята, които беше донесъл Маншон.

— Ето на, виждате ли, че не можете без жените? Цветята веднага трябва да се сложат във вода.

— О, да, забравихме! — избоботи за извинение Маншон и се огледа за ваза.

Но сестрата вече беше намерила, пусна крана и наля вода, след което натопи цветята в нея. После оправи възглавницата на Волдемар и любезно се обърна към него:

— Ако има нещо, позвънете!

Когато вратата се затвори след нея, Волдемар промърмори:

— Дотегнала ми е с тези нейни грижи! Понякога имам чувството, че си играе с мен като с кукла.

— Горкият Мъхеста брада навярно е в същото положение — Побърза да добави Маншон.

— Възможно е — кимна Волдемар. — Вашият приятел навярно има страшна брада. А жените днес на такива брадати налитат. Като работник в зоопарка мога да твърдя, че колкото по-рошаво и по-космато е едно животно, толкова повече се харесва на разните му там дамички. В зоопарка ще ги видите как се трупат и не крият желанието си, че искат да ги притежават, да ги мачкат в ръцете си. Но аз ви казвам, скъпи приятели, че животните не са никакви играчки...

— Правилно! — побърза да се съгласи Полуобувка. — Нашият Мъхеста брада не е някакво животинче и все пак...

Волдемар го прекъсна:

— И все пак е живо същество, нали? А никое живо същество не бива да се превръща в играчка. Трябва да му се прекланяме, както се прекланяме пред самия живот.

Волдемар потъна в размисъл. Между веждите му се появи дълбока бръчка. Маншон и Полуобувка не се досещаха за какво толкова

размишлява, но той беше тъй съсредоточен, че те не се решаваха да го безпокоят с въпроси.

Най-после лицето на Волдемар се разведри.

— Ще смъкнем вашия Мъхеста брада от прозореца с хобот!

— С хобот ли? — ахна Полуобувка.

— С какъв хобот? — не проумяваше Маншон.

— Със слонски естествено — обясни им Волдемар. — С какъв друг хобот?

— Боже господи! — дочуха нечие възкликание до вратата.

И тримата се обърнаха натам. Сестра Кирсипуу беше влязла безшумно при тях, без да я забележат.

— Боже господи! — повтори тя. — Такъв смел и находчив план! Възможно ли е да освободите дребосъчето с хобот?

Волдемар не отговори. Той метна към сестра Кирсипуу недоверчив поглед.

— Вземете си един бонбон, моля! — най-последно продума той.

Сестра Кирсипуу си взе от кутията един бонбон.

— Хайде още един! — отново я покани Волдемар.

Нямаше как, беше ги дочула и вече знаеше за техния план. В никакъв случай не биваше да я дразнят. Иначе всичко ще отиде по дяволите!

— Благодаря — усмихна им се сестрата и лапна още един бонбон.

— Днес сте много любезен!

— Надявам се любезността ни да бъде взаимна — строго я погледна Волдемар.

— Но разбира се!

Сестрата пак оправи възглавницата му и се измъкна също тъй неусетно, както беше дошла.

Едва дочакал да си излезе, Волдемар се надигна и стана от леглото. Закрачи напред-назад, после спря и произнесе твърдо и решително:

— Ще освободим Мъхеста брада още тази нощ! Ще се намерят сили у мен, нищо, че ребрата ми са счупени!

ВОЛДЕМАР ДЕЙСТВУВА

— Ти виждал ли си някога жива мечка? — обърна се Маншон към Полуобувка.

След като погостуваха на Волдемар, те се върнаха в хотела и в момента се любуваха на картината с трите мечки.

— И слон не съм виждал — отвърна Полуобувка, — но тази вечер ще го видя.

— И аз се надявам, че ще го видим — призна си Маншон. — По най-много ще се радвам, ако видим сред нас Мъхеста брада жив и здрав.

— Точно така! — кимна обнадежден Полуобувка. — След толкова време пак ще мога да му стисна ръката.

Увлечени в приказки, не усетиха кога започна да се смрачава. До ушите им достигнаха приглушените удари на часовника от градската кула.

— Десет е! — промълви Маншон.

— Време е да се залавяме за работа! — стана неспокоен Полуобувка.

Пригответяха се да вървят и до тях рипна кученцето Якичка, което през цялото време тихичко подремваше в нозете на Маншон. Слязоха с асансьора и се отбиха при администратора да си оправят сметката за хотела.

— Сигурно сте открили брадаткото, щом сте решили да си заминавате вече? — любопитствува администраторът.

— Има нещо такова — потвърди Полуобувка. — Само след два часа той ще бъде свободен.

— Поздравявам ви, поздравявам ви! — подаде им ръка администраторът. — Но както виждам, брадаткото все още не е с вас. Да ви запазя ли за всеки случай стаята? Поне за още ден-два? Може и да се върнете!

Маншон категорично махна с ръка:

— Планът за неговото освобождаване е обмислен до най-малки подробности — заяви той.

Полуобувка добави:

— Взривяваме всички мостове зад себе си! А да взривиш мостовете за отстъпление е вече половин победа!

Администраторът се усъмни:

— Планът е едно — замислено произнесе той, — а неговото изпълнение — съвсем друго нещо. Планът може да е обмислен до най-дребния детайл и все пак да го провали някоя случайност.

— В нашия план са предвидени всички случайности — отсече Полуобувка. — Най-големият ни коз е един слон!

— Слон ли? — смая се администраторът.

— Именно! — усмихна му се Полуобувка. — В сценария е въведен един жив слон, а той няма да ни подведе.

— Да, разбира се! — съгласи се замислено администраторът. — Щом разчитате на слона, навярно ще успеете.

Смелчагите платиха сметката и седнаха в автомобила.

— Мостовете са взривени! — твърдо повтори Маншон.

— А сега само напред! — извика Полуобувка.

Маншон даде газ и автомобилът подскочи на място. Най-напред към булевард „Свобода“, да се убедят, че чантата виси на прозореца. Ако я няма там, това ще да бъде една от ония фатални дреболии, за които предупреди администраторът.

— Отшумя нашата слава — кой знае как се сети Маншон.

— Но ми се струва, че най-високият човек на света ѝ се радва още по-кратко време от нас!

И наистина автофургонът на Маншон не предизвикваше никакво любопитство. Някои хора поглеждаха към тях, но интересът им стигаше до тук. Във всеки случай смелчагите не се бояха сега от нищо и Маншон спокойно се носеше по шумните у пици.

— Славата — мъдруваше Полуобувка — блясва като мълния и мигом угасва.

— Така е почти винаги — съгласи се Маншон.

Стигнаха и булевард „Свобода“.

— Там е! — провикна се Полуобувка. — Всичко е наред.

Чантата висеше на мястото си.

— Но дали хоботът на слона ще достигне на такава височина — обезпокои се Маншон.

Полуобувка беше съвсем сигурен:

— Ако слонът се изправи на задните си крака и протегне хобот, и по-нависоко ще стигне!

Маншон не знаеше дали слонът на Волдемар умее да се изправя на задните си крака, но думите на Полуобувка го успокоиха. Волдемар сам се беше нагърбил да спасява Мъхеста брада. Той беше сериозен човек, който държи на думата си. Най-важното сега беше да се свържат с него, а той навярно знаеше колко е дълъг хоботът на неговия слон.

Повишиха скорост и тръгнаха към болницата. Имаха сериозен, съсредоточен вид в очакване на важните събития. Дори Якичка подразбра, че става нещо особено. Ушите на кучето щръкнаха, ноздрите му душеха въздуха. Но освен миризма на бензин, навярно не долавяха нищо друго.

Ето че се показва и болницата. Маншон намали скоростта, за да не вдига излишен шум. Не биваше да привличат вниманието.

Добре, че стоята на Волдемар гледаше към двора, а под прозореца растяха буйно разлистени дървета и храсти. Маншон отмина главния

вход, направи полукръг около зданието и спря близо до прозореца на Волдемар.

Моторът утихна. Такава тишина. Повечето от прозорците тъмнееха, също и този на стаята на Волдемар.

— Да не е заспал? — зачуди се Полуобувка.

Маншон сви рамене:

— Я да се послушаме. Чуе ли се хъркане, значи спи.

— Ако е буден, трябва да чуем стонове — напомни Полуобувка.

— Остане ли сам, Волдемар започва да стене и да пъшка от мъка.

— Може само да е задрямал — намери разрешението Маншон.

Ослушаха се внимателно. Пълна тишина. Нито стон, нито хъркане.

— Трябва да дадем някакъв сигнал — предложи Полуобувка. — Няма да стърчим тук, докато съмне, я!

Имаше право, но що да сторят?

Полуобувка се сети — измъкна прашката си, слезе от автомобила, взе едно камъче и замери с него прозореца на Волдемар. Зън-н-н!

В същия миг оттам се показва разгневеното лице на Волдемар:

— Защо вдигате врява? — изсъска той. — Цялата болница ще вдигнете на крак!

— Прощавай! — прошепна Полуобувка. — Решихме, че си задрямал.

— Задрямал?! — изуми се Волдемар. — Как ще дремя точно в такъв момент? Не спя, а се подготвям!

Изчезна от прозореца и след няколко мига пак се показва.

— Нямате ли нещо, което да напъхам под одеялото? — запитва той. — Сестра Кирсипуу не бива да разбере, че ме няма!

Маншон и Полуобувка мигом се досетиха за какво става дума и какво му е нужно на Волдемар. Но откъде да го вземат?! Нещо тъй голямо, че да го замести!

Внезапно Полуобувка си спомни за гумените кукли, които беше купил от магазина за играчки.

— Имам десет гумени Полуобувки! В името на свободата на Мъхеста брада съм готов да жертвувам девет от тях.

Волдемар се успокои напълно. Маншон и Полуобувка се заеха да надуват играчките и после ги подхвърлиха през прозореца на Волдемар.

Девет бяха достатъчни. Сега под одеялото сякаш наистина се гушеше някой, все едно, че Волдемар спеше, завит презглава.

Настъпи решителният момент. Как щеше да успее Волдемар със своите счупени ребра и наранени вътрешни органи да скочи от прозореца? Какво от това, че беше на първия етаж. В неговото положение това беше твърде рисковано.

Както си беше в раираната болнична пижама, Волдемар се задържа върху перваза на прозореца, спуснал надолу крака.

— Какво става? — шепнешком запита Полуобувка.

— Знам ли? — простичко отвърна Волдемар. — Трябва да скачам, а хич ме няма в тази дисциплина.

— Ами спусни се по стената — посъветва го Полуобувка. — Много по-лесно е.

— Да се спусна, ама и за това никак не ме бива — призна унило Волдемар.

Тишина! Тягостна тишина!

Волдемар седеше на перваза, а смелчагите долу щяха да се пръснат от притеснение.

— Какво има още? — не се стърпя и подвижна Полуобувка.

— Събирам кураж! — отвърна Волдемар, съвсем посърнал.

Но внезапно наостри слух.

— Стъпки! Чувам стъпки по коридора!

И в същия миг скочи. Глух удар в тъмното и сподавен стон. Волдемар се просна на земята.

— Тихо, тихо! — Маншон прегърна Якичка, понеже започна да ръмжи и настръхна.

В стаята на Волдемар светна. Разбира се, сестра Кирсипуу правеше проверка. Не забеляза нищо подозрително. Волдемар спи, завит презглава — тя угаси и се измъкна на пръсти.

— Размина ми се — прошепна Волдемар. — Този път ми се размина. Но ако се върне, ще разбере цялата хитрост.

— Ударихте ли се? — запита го изтръпнал Полуобувка.

— По-скоро страшно се изплаших! — призна си Волдемар.

Той се настани в автофургона и погали кучето, което заръмжа нещо.

— Умно куче! — рече Волдемар. — Веднага познава добрите хора.

После обясни на Маншон по кои улици да минат, за да стигнат до зоопарка.

Зоопаркът се оказа недалеч от болницата, но пътуваха доста бавно. Маншон не се решаваше да повиши скорост с претоварения автомобил. Волдемар беше доста едър мъж.

Но ето ги и пред големия портал на зоопарка, където трябваше да стои нощният пазач.

Волдемар слезе от колата.

— Охо-о! — изненада се пазачът. — Отново в строя, така ли?

— Само временно — отвърна той. — Как е моят слон?

— Тъгува по тебе — отвърна пазачът. — Не кусва нито хапка и добре, че от време на време пийва по малко вода.

Волдемар се усмихна трогнат.

— Ще трябва да го поразходя из града. Това ще му възвърне апетита.

Пазачът запремига:

— Как така? Да го разходиш из града ли? Не-е, такова нещо няма да разреши. Затова съм тук, да пазя нито едно животно да не прекрачи портала. През деня прави каквото щеш със своя слон! Но нощем аз отговарям за него!

— Скъпи приятелю — започна Волдемар, — твой дълг е не само да пазиш животните, но и да се грижиш за тях. Ако не поразходя слона, той ще продължи да гладува, ще рухне съвсем и ти ще бъдеш виновен за това...

Волдемар продължи в този дух и беше толкова настойчив, че пазачът накрая отстъпи.

— Вземай слона и се махай от главата ми — вдигна ръце той. — Но не забравяй, че навън ти отговаряш за него!

Пазачът отвори и Волдемар изтича до клетката на своя слон. Маншон и Полуобувка гледаха усмихнати след него.

— Трудно е да се повярва, че ребрата му са начупени — не се сдържа Маншон.

— Ребрата, да, но не и душата — заключи Полуобувка.

ЗАКУСКА С ПАЛАЧИНКИ

Приятен мирис разбуди Мъхеста брада от дневния му сън. Дамата правеше палачинки. Но странно — този път Мъхеста брада остана съвсем равнодушен. Макар да обичаше палачинки, днес нямаше никакъв апетит, нищо не му се хапваше.

В този миг си спомни, че окъса всички плодове от брадата си и съвсем се умърлуши. Дали е разрешено да се бере тазгодишната реколта? Не наруши ли наредбите? При тази мисъл му стана още по-тежко. Отвътре се разнесе звън на прибори, които дамата редеше по масата, и Мъхеста брада реши да ѝ се обади, че е буден.

— Извинете, ще бъдете ли така любезна да надзърнете във вестника и да видите дали вече е разрешено да се берат горските

плодове?

Тя мигом заряза подреждането на масата, втурна се към прозореца и внесе Мъхеста брада заедно с чантата.

— Ей сегичка ще узнаем! — приятелски му отвърна тя.

Грабна вестника, огледа набързо последната страница и намери каквото търсеше:

— Разрешено е! От днес!

Разрешено! От днес! Камък падна от сърцето на Мъхеста брада. От днес! Повече не му и трябваше.

— Искаш да береш плодове ли, мъничкият ми? — запита дамата.

— О, не! — отвърна Мъхеста брада, докато се измъкваше от чантата. — Питам само...

— Може би предпочиташ палачинки със сладко от горски плодове?

— Благодаря, не искам!

— А със сладко от ягоди? Имам ягодово сладко.

Мъхеста брада не й отвърна.

— Със сладко от малини?

И този път Мъхеста брада отказа.

— Но как може? — засегна се дамата. — Ще ядеш палачинки със захар тогава, а със сладкото ще ти направя нещо друго.

Мъхеста брада се умълча. Настроението му се подобри, щом разбра, че брането на плодове е разрешено. Но апетит все още нямаше. Не беше ял нищичко, но и нищичко не му се хапваше. Да не е изпаднал в меланхолия? Тъй пусто беше на душата му!

„Откъде се взе у мен това безразличие? — чудеше се Мъхеста брада. — Сигурно затова, защото спасението беше тъй близко... и не успя.“

Имаше ли смисъл да живее вече? Нищо не го интересуваше... Или не! Той трябваше да се измъкне от лепкавата тиня на безразличието! Маншон и Полуобувка знаеха къде се намира. И все щяха да измислят нещо, за да го спасят, да му върнат свободата. Не бива да губи надежда. Трябва да калява волята си! Най-важното е да не се примирява. С равнодушието безпощадно трябва да се воюва.

И Мъхеста брада бодро извика:

— Искам сладко от ягоди!

Долу равнодушието! Важното е да желае нещо!

— Най-последно — учуди се дамата. — Пък аз вече си мислех, че си се разболял.

— Разболял ли? Аз никога не съм боледувал!

— Не може да бъде! Аз пък си представях как ще се грижа за теб, надвесена над болничното легло.

Ти сложи на масата пълна чиния с палачинки, сладко от ягоди и наля мляко в чашите.

— Хайде на закуска!

Седнаха. Госпожата върза кърпата на Мъхеста брада, тикна под носа му чинийката с палачинки, нарязани на хапки, и ги поля със сладко. После набодне на вилицата едно парченце и го поднесе към устата на Мъхеста брада. Той се понамръщи, но все пак го лапна и задъвка.

— Чудесно! — похвали го дамата. — Много си сладък, когато се храниш, дребосъчето ми!

Мъхеста брада забеляза, че днес тя е особено мила. Откъде можеше да знае за телефонния ѝ разговор със сестра Кирсипуу? Той беше заспал тогава. Но от този момент госпожата стана мила и любезна с него. В душата ѝ се загнезди съмнение, което постоянно я човъркаше, и тя не можеше да го прогони.

— Мой мъничък приятелю! Признай си нещо, но моля ти се, съвсем честно! Смяташ ли, че съм те отвлякла?

Мъхеста брада измърмори нещо несвързано. Що за безобразие? Натиква го да спи в една чанта, а на всичко отгоре и го разпитва дали не смята, че е отвлечен?

— Мислиш ли, че те държа насила тук? — продължи патата. — Кажи, не се стеснявай!

Дявол да го вземе! Образно казано, държат го заключен със седем ключа, следят го на всяка крачка, разхождат го с нашийник и верижка като домашно кученце, а после го разпитват дали не си мисли, че го държат насила тук?

Мъхеста брада не разбираше накъде бие дамата със странните си въпроси и затова избегна прекия отговор.

— А вие как бихте нарекли моето положение тук?

Дамата сложи още един зальк в устата му.

— Бих го нарекла благополучие — усмихна се тя. — Или тези палачинки не ти харесват?

— Харесват ми — призна си Мъхеста брада.

— Е, виждаш ли?

В този момент телефонът иззвъня. Тя стана и вдигна слушалката.

— Ало!

— Имам още една новина за вас — прозвуча бодрият глас на сестра Кирсипуу. — Много е забавно, слушайте сега!

— А-ха! — отвърна дамата. — Слушам ви!

Опита да се покаже безразлична, за да заблуди Мъхеста брада.

— Канят се да свалят вашето дребосъче от прозореца с хобот! Как ви се струва това, а?

Тя не разбра веднага и сестра Кирсипуу трябваше да повтори всичко, което беше чула в стаята на Волдемар. А от себе си добави:

— Техният разбойнически план е навярно добре обмислен. Трудно ми е да разбера кога ще го изпълнят. Волдемар трябва да кротува в леглото още няколко седмици, но няма да се изненадам, ако внезапно изчезне от стаята. Той е същински лъв и е способен на всичко.

— Така ли? — възкликна дамата. — Толкова ли е силен?

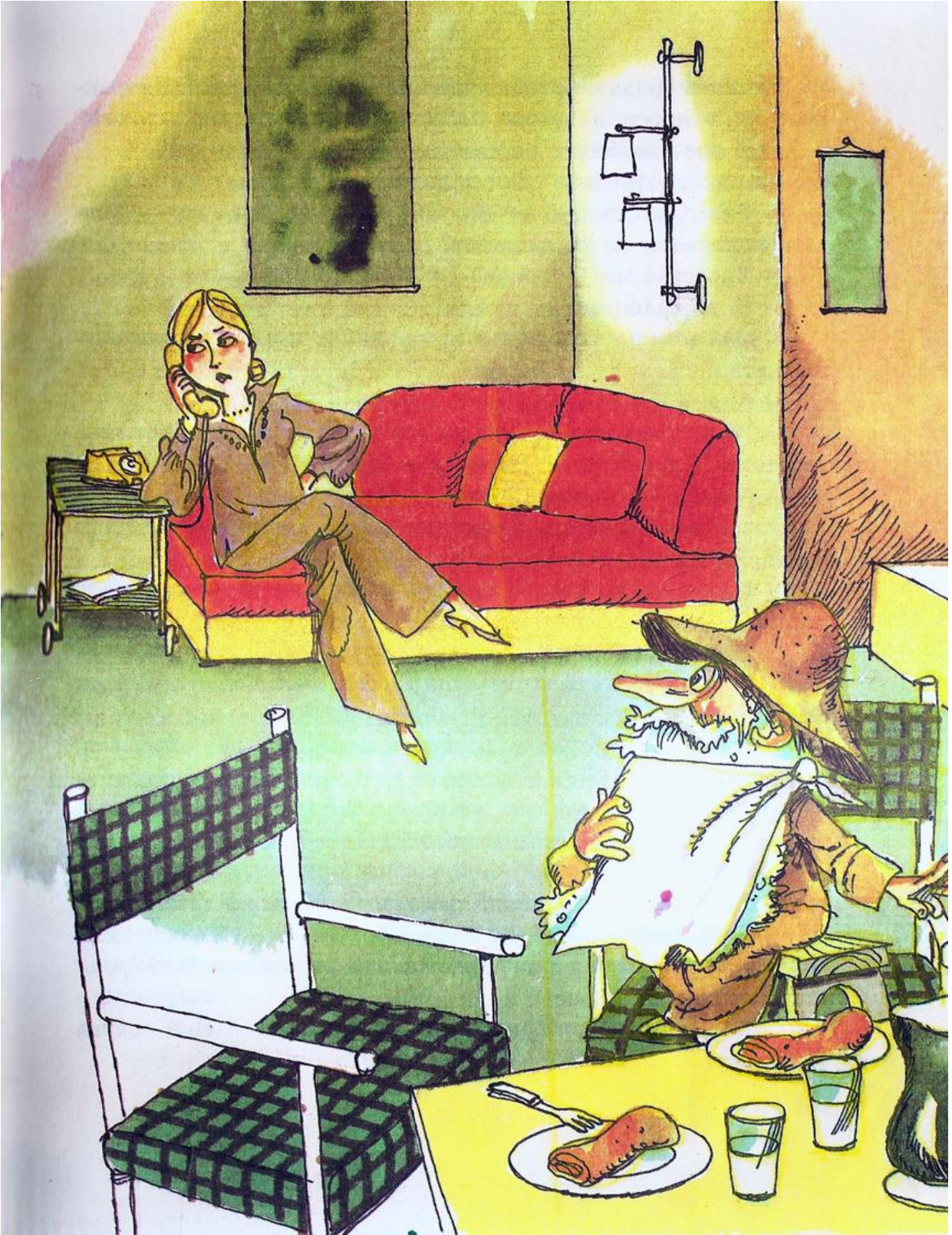
— Страшно! — потвърди сестра Кирсипуу. — Висок е цели два метра, има гъста черна брада като на разбойник. И въпреки това носи добро сърце.

— Добро сърце ли? — зачуди се дамата. — При такава външност?

— Именно! Толкова е взел присърце положението на Мъхеста брада, че е решил да го освободи.

Последната забележка никак не се хареса на дамата.

— Тъй значи! — сухо отвърна тя. — Е, ще чакам новини!

И тракна слушалката. Седна на масата и добави нови палачинки в чинията. После изпитателно се взря в Мъхеста брада и рече:

— Довечера ще спиш в къщи на дивана!

Мъхеста брада пребледня.

— Защо?

— Много си ми бледичък. Страхувам се да не настинеш!

— Но аз никога още не съм спал в стая — опита се да възрази Мъхеста брада. — Никога!

— Ти и никога не си боледувал досега — припомни му дамата. — Но аз трябва да бдя за здравето ти.

Залъкът заседна в устата на Мъхеста брада. Не му върви! Тъкмо сега, когато беше успял да съобщи на Маншон и Полуобувка къде се намира, ще бъде оставен през нощта между четирите стени на своя затвор. Ами ако Маншон и Полуобувка се опитат да го освободят тъкмо тази нощ? А щом не видят чантата да виси от прозореца навън, какво ще правят?

— Не хапваш вече — стресна го дамата. — Няма да те оставя да спиш сега навън, за да не те духне вятърът.

Потънал в нерадостните си мисли, Мъхеста брада мълчеше. Дамата също се умълча. Повече нямаше какво да си кажат, макар че поседяха на масата още някое време.

Когато взе да се смрачава, жената се зае да мие съдовете, но преди това настави Мъхеста брада на дивана. Той остана крайно изненадан, когато я видя да изнася празната чанта на прозореца.

— Защо? — заекна Мъхеста брада. — Защо правите това?

— Ей така! Просто по навик!

Тя пооправи одеялото му и влезе в кухнята. Не след дълго се върна и седна в креслото. Дълбоко замислена, от време на време тя поглеждаше към Мъхеста брада, който неспокойно се въртеше в постелята.

— Хайде, спи спокойно! — промълви тя. — Бедното ми дребосьче!

Но Мъхеста брада все не можеше да се успокои.

— Горкият! — пак въздъхна жената.

Телефонът отново иззвъня. Тя стана и вдигна слушалката.

— Изчезна! — с развълнуван глас я осведоми сестра Кирсипуу. — Искам да кажа, че Волдемар е изчезнал. През прозореца е избягал. Тази

нощ сигурно ще имате гости.

— О-о! — възкликна дамата.

— Бъдете нащрек!

— Непременно, благодаря! — отвърна тя и затвори телефона.

РАЗДЯЛА

Нощта настъпи. Улиците на града опустяха. Само тук-таме проблясваха фаровете на леки коли и закъснели минувачи бързаха към къщи.

Автофургонът зави по булевард „Свобода“.

— Давай сега! — прошепна Полуобувка.

Но Маншон караше бавно, за да не изостава от тях Волдемар, яхнал своя слон.

— Карай малко по-бързо! — не се стърпя Полуобувка. — Това търрене ми скъса нервите!

Маншон хвърли поглед в страничното огледало, забеляза слона и поклати глава:

— Търпение! Щом живееш, трябва да имаш търпение!

Полуобувка разбра, че Маншон е силно развълнуван, иначе нямаше да измисля поговорки. И чудно ли е! Самият Полуобувка не беше на себе си. Та нали всяка минута ги приближаваше до техния скъп приятел Мъхеста брада!

— Двайсет и едно... деветнайсет... седемнайсет... — зае се да чете номерата на къщите Полуобувка.

Сега или никога! Съдбата на приятеля им Мъхеста брада е сложена на везните. По-точно — намира се в една пазарска чанта.

И ето че тази съдбовна чанта се показва най-после.

— Девети номер! — съобщи Полуобувка.

Бяха пристигнали. Маншон спря колата и изключи мотора.

— Сега ще видим какво умее слонът! — рече той.

Наистина всичко зависеше само от слона. Със своя хобот той трябваше да свърши най-важното.

Ето че стигнаха и Волдемар спря слона точно под чантата.

— Тази ли е? — запита той и посочи нагоре.

— Точно тя! — потвърди Маншон.

Волдемар се намести по-удобно върху гърба на слона.

— И Мъхеста брада е в нея? — осведоми се той.

— Именно! — увери го Полуобувка. — Може да е заспал сега.

— Хм! — замисли се Волдемар.

А междувременно слонът мятеше хобота си насам-натам.

— Да го смъкнем, а? — обади се Волдемар.

— И дано успеем — промълви Маншон.

Полуобувка започна да нервничи.

— Какво чакаме още?

— Прав си! — съгласи се Волдемар. — Да не се бавим повече.

Наведе се над ухото на слона и нещо му прошепна.

Маншон и Полуобувка зачакаха като вцепенени. Добре ли обясни Волдемар на своя слон, че трябва да смъкне тъкмо онази чанта? Все пак Волдемар не е цирков дресьор, а обикновен работник от зоопарка. Пък и неговият слон също не е от цирка, та да прави чудеса.

Съмненията им се оказаха напразни. Хоботът на слона се устреми тъкмо към чантата. Този Волдемар така беше привързан към своя слон, че двамата се разбираха отлично.

Хоботът напипа чантата и я подхвана.

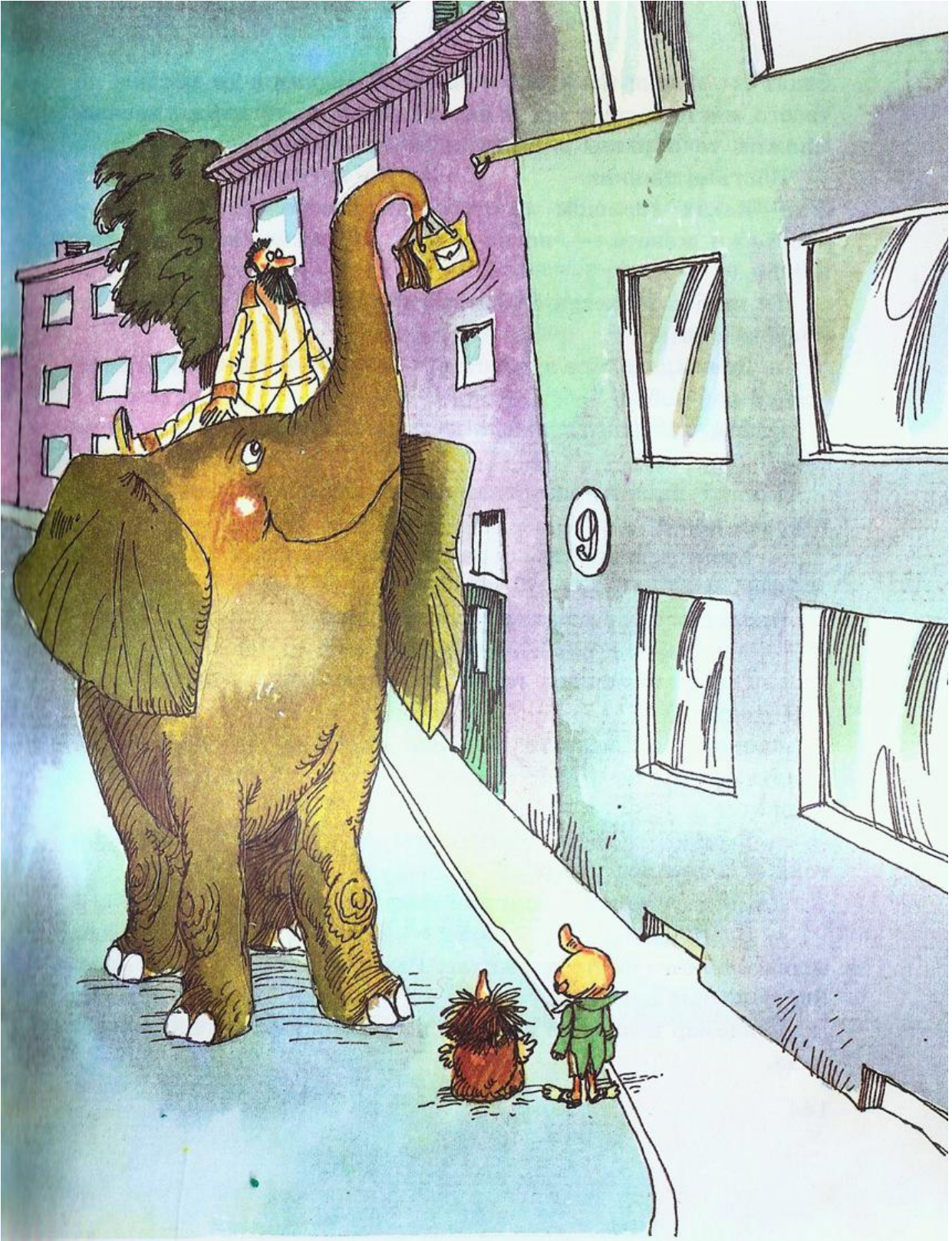
— Ах, дано не изгърси Мъхеста брада долу! — изтръпна Маншон.

Напразна тревога! Слонът измъкна чантата от дългия прът така изкусно, че Маншон и Полуобувка просто ахнаха.

— Видя ли? — възторжено се провикна Полуобувка.

— Невероятно! — на свой ред възкликна Маншон.

И Волдемар остана доволен, затова признателно потупа слона.

Чантата висеше в края на хобота и бавно се снижаваше към земята. Слонът сякаш разбираше, че трябва да внимава, и затова лекичко я положи на земята.

— Готово! — развика се Полуобувка.

И двамата изтичаха до чантата.

— Той вътре ли е? — запита Волдемар от гърба на слона.

— Вътре ами! — блажено се усмихна Маншон. — Спи!

Смелчагите се вглеждаха в своя заспал другар и сърцата им преливаха от умиление. Мъхеста брада си беше вече при тях. Край на патилата! След толкова дълъг плен, най-сетне отново си беше при тях! Свободен!

Неочаквано Мъхеста брада отвори очи и не може да познае веднага Маншон и Полуобувка.

— Къде съм? — объркано попита той.

— Свободен си! — усмихна му се Маншон.

И Полуобувка се разсмя на свой ред:

— Смъкнахме те от високото с хобот!

Мъхеста брада седна в чантата.

— Невъзможно! — избоботи той. — Просто невъзможно!

— Не се е разсънил още! — изви очи Полуобувка към Маншон.
— Не може да повярва.

Мъхеста брада постепенно се разприказва:

— Наистина съм съвсем объркан — рече той. — Буден съм и пак не смея да повярвам. Вие ли сте това, скъпи приятели?

— Ние ами! — възкликна Полуобувка.

— А онзи там върху слона е Волдемар — поясни Маншон. — На него трябва да благодариш за своето освобождаване.

Мъхеста брада се измъкна от чантата и направи дълбок поклон към Волдемар.

— Много ви благодаря — учтиво каза той. — От все сърце!

Огледа се предпазливо наоколо и изпъшка:

— Ох, страх ме е да не е само един прекрасен сън! Та нали трябваше тази вечер да спя не в чантата, а на дивана в стаята, та никой да не ме измъкне оттам!

— Ама съвземи се най-сетне! — раздруса го Полуобувка. — Я сядай в колата и да тръгваме! Ще има кога да ни разкажеш за своите сънища!

Мъхеста брада го послуша и вече се беше запътил към автомобила, когато неочаквано край тях се разнесе развълнуван глас:

— Милото ми дребосъче, разреши ми да се сбогувам с теб! Нека да те прегърна още веднъж!

Смелчагите застинаха на местата си, Якичка изплашено залая от колата, а Волдемар замърмори нещо, седнал върху гърба на слона.

— Вие! — изуми се Мъхеста брада, който мигом позна дамата по гласа. — Какво правите тук?

Ето че се показва и тя. Излезе иззад телефонната кабина, където от дълго време беше очаквала появата на Маншон, Полуобувка и Волдемар.

— Преди всичко нека разсея твоите съмнения — мило се обърна тя към Мъхеста брада. — Никакъв сън не е това, ами е наяве. Ти наистина остана да спиш върху дивана, но после аз те преместих в чантата.

— Защо? — учуди се Мъхеста брада.

Случайно дочух, че твоите приятели се канят да те освободят — обясни дамата. — Мислих, мислих и се убедих, че твоето място е сред тях и нямам право да те държа насила. Сложих те обратно в чантата, за да те освободят.

Настъпи тишина.

— Искях скришом да проследя освобождението ти — продължи жената, — но не устоях. Поне още веднъж да те погала...

Тя грабна Мъхеста брада в прегръдките си и в очите ѝ се появиха сълзи.

— Довиждане, мое дребосъче! — сбогува се тя. — Желая ти всичко най-добро!

Отново настъпи тишина, в която всеки си мислеше за нещо свое.

Когато дамата най-после се прости с Мъхеста брада, отправи поглед към слона.

— Какво великолепно същество! — възхити се тя. — Чиста порода ли е?

Въпросът беше отправен към Волдемар.

— Африкански слон! — обясни ѝ той.

— О-о! — възкликна тя. — Знаете ли колко много обичам животните!

Волдемар се закашля. Дълбоко в себе си той отбеляза, че дамата съвсем не е тъй ужасна, както си я беше представял. Напротив...

— В зоопарка имаме още по-интересни животни — обясни ѝ той. — Един ден ще мога да ви поразкажа за тях.

Дамата се усмихна и изтри сълзите си.

— Благодаря! — отвърна тя. — Трогната съм и приемам великодушното ви предложение. Радвам се, че се запознахме, вие наистина сте човек с много добро сърце, както разправят.

Волдемар целият се изчерви, но в тъмното това не се забеляза.

— И аз се радвам, че се запознахме така неочаквано тихо отвърна той.

Дойде време за раздяла. Дамата още веднъж притисна Мъхеста брада до гърдите си.

— Приятно пътуване! — пожела им тя и погали по главата всеки един от смелчагите.

— Щастлив път! — обади се и Волдемар от гърба на слона. — Пишете, когато намерите време!

— Непременно! — обеща му Маншон. — Отдавна вече не съм писал никакви писма.

Смелчагите се настаниха в автомобила.

Маншон запали мотора и вдъхновено издекламира:

*— Кръвта ни пламенно се втурна —
зове напред морето бурно!*

От доста време Маншон не беше съчинявал стихове и Полуобувка реши, не сега това е много добър знак.

Автомобилът на смелчагите се понесе сред дълбоката нощ и скоро напусна града.

КНИГА ВТОРА

УЖАСНОТО ПРОИЗШЕСТВИЕ В ГОРАТА

Малкият автофургон на Маншон и този път се носеше с най-голяма скорост. Смелчагите бързаха за морето. Жадуваха да си починат най-сетне край ласкавия плясък на вълните, на свеж морски въздух.

— О, море! Мое море! — затананика Полуобувка някаква песничка, която бе слушал някога.

Прекъсна го Якичка — кученцето на Маншон.

То неочаквано вирна муцунка и тревожно зави.

Слънцето припичаше и макар есента да приближаваше, беше все още твърде горещо. И сигурно морската вода беше топла...

Навлязоха в една гора. По този път още не бяха минавали. Маншон трябваше да спре автофургона и да погледне в картата.

— Ето тук пътят прави широк завой — обади се след малко той. — През гората е по-направо, но...

— През гората ли? — възкликна Мъхеста брада. — Много ми харесва да пътувам през гора!

— И на мен също — вдигна очи Маншон, — но нямаме точна карта. Ще попаднем в някое затънтено място и как да се изразя... ще трябва опипом да се промъкваме.

Но Полуобувка подкрепи Мъхеста брада.

— По-прекият път е за предпочитане — разпали се той. — Не може винаги да се осланяме на някакви си карти!

Маншон се колебаеше.

— Никога не знаеш накъде ще те изведе един горски път — предупреди той.

Думите му обаче съвсем не охладиха ентусиазма на Полуобувка.

— Всички пътища водят към морето! Не си ли чувал тази поговорка?

Вместо да отговори, Маншон се зае внимателно да изучава картата.

— Зад тази гора, вдясно, е морето. А наляво има голямо блато. Струва ми се, че съществува и друга поговорка — всички пътища водят в блатото.

— Не съм чувал такава поговорка — нетърпеливо го прекъсна Полуобувка.

Маншон се усмихна и сгъна картата.

— Добре! Ще минем през гората, щом и двамата настоявате!

— Да се отбием и край блатото — обади се Мъхеста брада. — Ще си наберем вкусни боровинки. Те виреят по влажните блатисти места. Когато бях малък и по-често се къпех, в брадата ми растяха повече боровинки. Трябва да ви кажа, че тези преки плодове са най-вкусните на света.

— У-ха! — облиза се Полуобувка. — Защо не се отбием в блатото да си наберем от тия боровинки?

Маншон решително се противопостави:

— Натам се пътува с вериги на колелата — обясни им той. — Пък и нашата цел е морето, не сме тръгнали за боровинки.

Не посмяха повече да му възразяват. Маншон даде газ и автофургонът наближи гората. Мъхеста брада смъкна стъклото:

— Какъв въздух! И как ухае в тази гора!

После направо призна, че предпочита гората пред морето. Пътуването до там можеше да продължи много дълго, но му беше все едно, стига пътят да минаваше през гората.

С тихо боботене автофургонът навлизаше все по-дълбоко в горските дълбини. Гора, гора!... Каква красота наоколо, благословено спокойствие! Смелчагите се взираха през стъклата навън и не усещаха как се изнизва времето. Слънцето вече клонеше към залез, когато Маншон съзря един ручей край пътя и удари спирачките.

— Да си налеем малко прясна вода — каза той.

Бяха тръгнали набързо от града и големият бидон за мляко, в който наливаха вода, сега беше до половината празен.

Маншон стана от седалката, грабна една кофа и слезе от колата. Полуобувка и Мъхеста брада го последваха — да се поразтъпчат след дългото пътуване и да глътнат малко чист въздух.

Но какво ставаше с Якичка? Сгушило се в автофургона, кученцето жаловито скимтеше.

— Я вижте! — пръв забеляза Мъхеста брада. — Якичка трепери като лист.

— Трепери ли? — угрижи се Маншон. — Да няма температура?

Полуобувка опипа носа на кучето.

— Температура няма — отвърна той, — но ноздрите му са разширени.

Якичка дишаше на пресекулки, сякаш беше подушило нечия неприятна миризма.

— Трябва да има нещо във въздуха — поразмисли Мъхеста брада.

Маншон протегна ръка и потупа Якичка по гърба.

— Не бой се, миличко! — нежно рече той. — Само ще гребна вода и веднага тръгваме.

Кученцето се успокои и Маншон, с кофа в ръка, заситни към ручея.

Но какво е това?

Огромно куче! Като изпод земята то изскочи пред Маншон. Козината му бе жълто-сива, с подвита опашка и щръкнали уши. Очите му искряха със зли пламъчета.

— На вълк ми прилича — пребледня Полуобувка.

Мъхеста брада потвърди:

— Вълк, това е вълк!

Кучето Якичка ги беше предупредило! Още отдалече подуши вълка! И как не се досетиха по-рано?

— Къц-къц! — помами Маншон вълка.

И в същия миг!...

Маншон политна във въздуха и кофата се изгърколи със звън на земята. Вълкът сграбчи нашия смелчак, метна го като чувал на гърба си и изчезна в храстите край ручея.

Ужасен, Полуобувка мигом измъкна прашката от джоба си, но вече нямаше по кого да стреля. Мъхеста брада направо се беше вкаменил, с поглед, впит натам, накъдето беше изчезнал вълкът с Маншон на гърба.

— Якичка, бързо! — изрева Полуобувка.

Кучето вече се беше измъкнало от автофургона. Нима вълкът толкова се отдалечи, че миризмата му не го плашеше?

— Търси Маншон! — прошепна Мъхеста брада.

Якичка завря нос в земята и старателно задуши. Оттам, откъдето Маншон тръгна за ручея, кучето пое следата.

Полуобувка и Мъхеста брада предпазливо го последваха.

След малко Якичка уплашено изджафка и се закова на място.

— Следите на Маншон прекъсват — вгледа се Полуобувка.

— Вместо следи от Маншон, сега трябва да дирим отпечатыци от вълчи лапи — обясни Мъхеста брада.

Якичка започна да лае, но бързо утихна.

— Колебае се! — разбра Полуобувка.

— Със себе си се бори — добави Мъхеста брада. — Сега всичко зависи от това, кое чувство ще надделее — любовта към стопанина или страхът от вълка!

Кучето отчаяно заскимтя. Козината на гърба му настръхна.

— Събира смелост! — предположи Полуобувка.

Якичка колебливо пристъпи напред и пое по следите на вълка.

— Ами сега? — изпъшка Мъхеста брада. — Какво ще правим ние сега?

Онова, което плашеше Якичка, ужаси и самите тях. Бояха се от вълка — и още как! Но от друга страна, Маншон беше най-добрият им приятел.

— Да вървим! — отсече Полуобувка.

Решиха и тръгнаха след Якичка с разтуптени сърца. Но Якичка спря объркано край ручея.

— Следите се изгубиха — промълви Мъхеста брада.

— Вълкът е преплувал ручея — изказа мислите си гласно Полуобувка.

Кучето бе допуснало същото. Само миг колебание и то скочи във водата. Но на отсрещния бряг не откри следите. Завърна се при Мъхеста брада и Полуобувка.

Следите бяха изчезнали.

— Край! — промълви съвсем отпаднал Полуобувка. — Какво ще правим, Мъхеста брада? Има ли някаква надежда?

Мъхеста брада просто не беше в състояние да проговори. Пред очите му още се мяркаше свирепият вълк със страшните зъби... Дали имаше надежда? Не, по-добре да не мислят за лошото!

ЗАЩИТНИЯТ ОГЪН

Слънцето слизаше все по-ниско. Клоните на дърветата вече се криеха в полумрак. Мъхеста брада и Полуобувка бяха седнали под една огромна ела.

— Мръква се! — обади се Полуобувка. — Какво ще правим?

— Трябва хубаво да обмислим — отвърна Мъхеста брада.

— О, мили Маншон! — завайка се Полуобувка. — Къде ли си и как ли страдаш сега?

— По това време на годината във вълчето леговище трябва да има малки — припомни си Мъхеста брада. — След като метна Маншон на гърба си, вълкът сигурно го е отнесъл там.

— Леговището му навярно е далече — каза сякаш на себе си Полуобувка. — Вълкът не ловува край бърлогата си!

Умислен, Мъхеста брада не му отвърна. Скоро слънцето съвсем угасна и падна мрак. И в този миг се чу:

— У-у-у, ху-у-у!

Полуобувка скочи като изстрелян с прашка.

— Чу ли? — прошепна той. — Вълк вие!

И отново прозвуча:

— У-у-у, ху-у-у!

Този приглушен и жаловит глас идваше съвсем отблизо. Наистина ли беше вълк?

Над тях безшумно премина някаква сянка и Мъхеста брада се досети:

— Бухал! Тръгнал е на лов!

Полуобувка разтреперан се сви до Мъхеста брада.

Забеляза, че Якичка дори не се помръдна. Ако нейде наблизко имаше вълк, Якичка щеше да се държи съвсем другояче.

Това го успокои.

— Преди малко чухме гласа на бухала — обади се след кратко мълчание Мъхеста брада, потънал в размисъл. — Но и вълците имат навик да вият по залез слънце. А също и сутрин при изгрев. И малките вълчета още в леговището вият. Бухалът ми напомни за това.

— Слушай! — оживи се Полуобувка. — Ще ги открием по воя им!

— Разбира се! — кимна Мъхеста брада. — В такова тихо време, каквото е сега, вълчийт вой се чува на няколко километра. Иначе вълците са много хитри, но ей така се издават.

Умълчаха се. Вслушваха се да чуят вълчия вой. Настъпи дълбока нощ и те изпаднаха в отчаяние.

Бедният Маншон! Знаеше ли той сега, че приятелите му мислят само за него? Или може би вече нищо не чувствуваше.

Непрогледна тъмнина!

— Вълците не се обадиха — изохка Полуобувка.

— Не ни остава друго, освен да дочакаме изгрева. Вълците и тогава вият — утеши го Мъхеста брада.

Опитаха се да подремнат. Не се знаеше дали ще могат да затворят очи, но нали трябваше да насъберат сили. Какви ли изпитания ги очакват занапред!

Мъхеста брада се зае да събира съчки из тъмната гора.

— Трябва да се запали огън — обясни той. — Силният огън е най-добра защита срещу вълците.

— Може би този път ще спиш в автофургона? — запита Полуобувка. — Леглото на Маншон е свободно.

Но за Мъхеста брада спането под открито небе беше принципен въпрос.

— Якичка ще ти прави компания — кратко отсече той.

Полуобувка примами кучето и те се прибраха в автофургона. Мъхеста брада запали огън и се изтегна край него.

— У-у-у! Ху-у-у!

Това, разбира се, беше пак бухалът, който пореше въздуха и търсеше плячка. После се зарея нейде надалече и вече никакъв не се чу.

Величественият покой на горската вечер ободри Мъхеста брада. Мисълта за трагичната участ на Маншон глождеше душата му, но болката не беше тъй остра и пронизваща. Тревожното напрежение лека-полека спадаше. Мъхеста брада се търкулна по корем, да не би някоя искра да подпали брадата му, и без да усети, очите му се затвориха. Заспа.

В същото време Полуобувка се мятеше в постелята. След всичко преживяно сърцето му лудо биеше. Не шаваше дори с пръстите на краката си, а това наистина беше лош признак.

Някъде след полунощ и Полуобувка се унесе в неспокоен сън, но не задълго.

Якичка! Якичка се напъха под одеялото при Полуобувка, заскимтя уплашено и го близна няколко пъти по лицето.

— Ох-ох! — избоботи Полуобувка. — Що за навици имаш, миличко?

Но Якичка скимтеше и се гушеше в него, като че ли търсеше закрила. Сякаш електрически ток премина по тялото на Полуобувка. Вълкът! Вълкът е наблизил! Якичка и преди скимтеше по същия начин. Вълкът е дошъл и дебне за нова жертва.

А това, разбира се, можеше да бъде само клетият Мъхеста брада, който заради глупавия си навик беше решил и тази толкова опасна нощ да прекара под открито небе.

Без да размисля дълго, Полуобувка отметна одеялото и се втурна към стъклото на автофургона.

Огънят си гореше и осветяваше в тъмната нощ един доста широк кръг, който стигаше чак до ручея.

Слава богу, Мъхеста брада лежеше здрав и читав край огъня, унесен в дълбок сън.

И в този момент Полуобувка съзря вълка. Откъм ручея се дочу цамбуркане и вълкът изскочи оттам като четириног призрак.

Полуобувка понечи да викне, за да предупреди Мъхеста брада, но нещо го стисна за гърлото.

Вълкът се насочи към огъня и спря на няколко крачки от него. Мъхеста брада право беше казал, че огънят е най-сигурна защита срещу вълците! Страхуват се, не смеят да наближат! Какво ли щеше да стане сега?

Но онова, което последва, накара Полуобувка да се вцепени от страх. Вълкът протегна лапи и почти се надвеси над огъня. От мократа му муцуна се разлетяха пръски вода. От огъня се разнесе тихо съскане и пламъците започнаха да гаснат. Вълкът се засили обратно към ручея. Потопи муцуната си във водата и пак се върна при огъня. Надвеси се над него...

Трябваше незабавно да се направи нещо! Но какво?

Водните пръски гасяха пламъка. Полуобувка разбра какво искаше вълкът! Обърка се. Ако още веднъж вълкът излееше вода, съвсем щеше да угаси огъня. Тогава Мъхеста брада оставаше беззащитен. И после... Вълкът щеше да прескочи огъня и да грабне неговия другар, тъй както беше отнесъл и Маншон...

Полуобувка се опита да викне. Но гърлото му така се беше стегнало, даже шепот не се чу. Да събере кураж и да хукне към Мъхеста брада! Но не! Вълкът за трети път се върна от ручея.

„О, защо не се научих да карам автомобил?“ — с отчаяние си помисли Полуобувка.

Сега щеше да запали автофургона и мигом да спаси Мъхеста брада. Но Полуобувка нищичко не разбираше от шофиране. Можеше само да натиска клаксона и толкоз...

Клаксона! Да, поне това можеше да направи!

Полуобувка се метна зад волана и натисна клаксона. Сигналът раздра нощната тишина — неочаквано и гръмко! Вълкът потрепера и спря като закован!

Мъхеста брада също се стресна. Седна и се огледа наоколо. Само един миг — и разбра какво се беше случило.

Подскочи и измъкна от огъня една главня. Завъртя я над главата си и я метна натам, откъдето дебнеше вълкът. Но от него нямаше и помен.

ЕДНА НЕОБИКНОВЕНА ЕЗДА

Когато вълкът го метна на гърба си, Маншон не схвана веднага грозящата го опасност. Никога преди не беше си имал работа с вълци. И сега си мислеше, че това е просто едно голямо куче. Така или иначе, кучетата винаги се бяха отнасяли дружелюбно с Маншон, затова той не се изплаши. Кучето е поискало да си поиграят и така, на шега, ще го поноси малко върху гърба си.

— Къц-къц! — потупа той вълка по гърба.

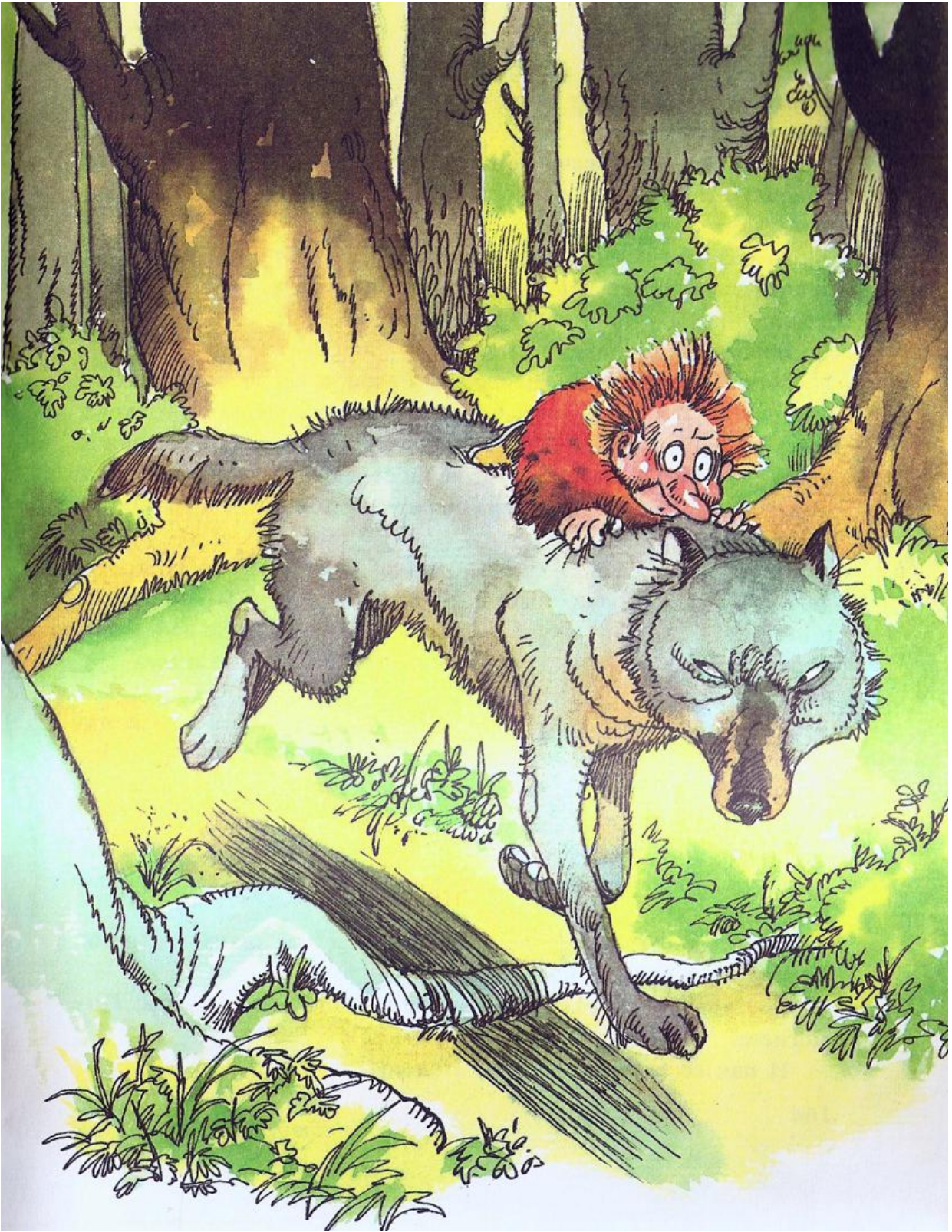
А той скочи към ручея. Маншон си помисли, че ще последва друг, още по-голям скок обратно и затова се хвана с две ръце за козината на гърба му. Скокът не се повтори. Вместо това вълкът предпазливо нагази във водата и продължи по течението нагоре.

Едва сега Маншон започна да се тревожи. Полуобувка и Мъхеста брада останаха далече назад, а горският жител крачеше нагоре по ручея и нямаше никакво намерение да се връща.

— Това куче поне не е бясно — успокояваше се Маншон. — Бесните кучета не смеят да припарят край вода!

Каква измамна утеха!

Вълкът най-сетне излезе на брега и търти през гората.

— Тази работа не ми харесва — стресна се Маншон. — Мислех, че ще поюздя малко за разнообразие, ама стига толкоз. Във всеки случай не може жребецът да носи своя ездач натам, накъдето му скимне.

Все някак щеше да намери обратния път, само трябваше да се върне при ручея. Няма защо да се тревожи повече. Но ако това смахнато куче го отнесе вдън гората, ще трябва навеки да се прости с приятелите си, да остане до края на живота си самотен.

— Не, не и не! — тръсна глава Маншон. — Не мога да издържа пак в самота. До гуша ми е дошло от нея!

И той пусна козината на вълка, и се търкулна като кафява топка върху горския мъх.

Този опит за бягство беше съвсем безнадежден. Вълкът изненадано се взря в Маншон, сграбчи го с челюстите си и така го разтърси, че чак стомахът го присви. После ловко го метна върху гърба си.

Маншон остана дълбоко съкрушен от подобни обноси. Пътуването продължи, но не си струваше да прави нов опит за бягство, поне засега. Лека-полека се съвземаше и пак си даде кураж.

— Навярно това ужасно куче иска да ме отнесе в къщичката си. Но нима в тия дебри е възможно да има селище? Кой знае! Само вятърът може да ми каже!

Вълкът ускори ход. После така побягна, че вятърът засвири в ушите на Маншон — може би да му нашепне отговора на тъй мъчителните въпроси.

Внезапно вълкът се закова на място. Ослуша се. Подуши наоколо. Маншон също се заслуша, надвесен над вълка, но не откри нищо подозрително.

Какво става пък сега? Защо вълкът е тъй предпазлив?

Пристъпваше внимателно напред, старателно избягваше откритите места, тулеше се под храстите. Безшумно, без дори клонче да докосне. Прокрадваше се с леки стъпки и от напрежение скулите на гърба му чак изпъкнаха.

Но ето че се дочуха гласове. Мъжки гласове!

— О, ясно ми е! — въздъхна Маншон. — Навярно ловци или дървари. Сигурно кучето е тяхно. Значи скоро ще стигнем там и край на тази дива езда през гората.

Вълкът наистина се придвижваше към гласовете, но с несигурни крачки.

— А-ха! — подсмихна се Маншон. — Кучето разбира, че е направило беля, и не смее да се покаже сега пред очите на стопаните си. Гузно е! Така и трябва да бъде! Та бива ли едно възпитано куче да прави такива щуротии — посред бял ден да грабне един честен смелчак и да го разнася из гората!

Най-после вълкът толкова приближи до хората, че от тяхната гълчава можеха да се разберат отделни думи и дори част разговора.

— Животът и навиците на вълците са основно проучени — стигна до Маншон дрезгав мъжки глас. — Но все пак не е изключено да се открие още нещо ново и интересно.

— Разбира се! — отвърна друг, по-мек глас. — Страшно ми иска да надникна по-отблизо в живота на вълците.

Само редките клони на дивия орех вече отделяха вълка от хората. Маншон успя добре да ги разгледа.

Брадат млад човек говореше с дрезгав силен глас, нахлупил шарено кепе на главата си, обут в ботуши. На врата му висеше бинокъл. Другарят му беше доста по-възрастен, слънчевите лъчи играеха по голото му теме, а големите, силно изпъкнали стъкла на слънчевите очила скриваха лицето му. И двамата носеха раници. Маншон напрегнато се вслушваше в разговора им. Разбра, че това са двама любители на природата, тръгнали да проучват живота на вълците. Дали в тази гора има вълци?

— Лично мен повече ме интересуват вълчетата — обади се плешивият. — Любопитен съм да узная как ги подготвят за самостоятелен живот.

— Разбира се! — закима брадатият. — Старите вълци им показват например как да разкъсват плячката. О, ако успеем да надникнем в тези часове на обучение!

Брадатият се разсмя.

Маншон най-после се досети. Разбира се, че в тази гора има вълци. И този хитрец, когото Маншон яздеше от толкова време вече, беше един от тях. Никое куче не може да се движи тъй безшумно! Нито едно куче не би се спотаило толкова близо до хората. И нито едно куче не би се отнесло така безцеремонно с един смелчага!

Спасението беше толкова близко! Спасение, от което го делиха само няколко храста. Хората бяха тук! Щяха да му помогнат, стига да успее да им се обади. Трябваше да действа бързо, не се знае още колко време щеше да се притулва тук вълкът.

Маншон не се и опита пак да скача от гърба му. Помнеше колко печално завърши първият му опит. Но как да се обади ма хората? И то тъй, че вълкът да не препусне мигновено напред заедно с него!

Маншон се озърна! Клонките! Клонките на храстите! Един подебел клон се е надвесил над главата му. Няма какво повече да мисли.

Ловко протегна и двете си ръце и се хвана за него. Увисна и се залюля напред-назад!

— Хора! — изтръгна се вик от гърлото му. — Хора! Помогнете!

И пак се залюля. Нагоре! Надолу!

Но и този му план се провали. Маншон не успя да викне още веднъж — крехкото клонче внезапно се откърши.

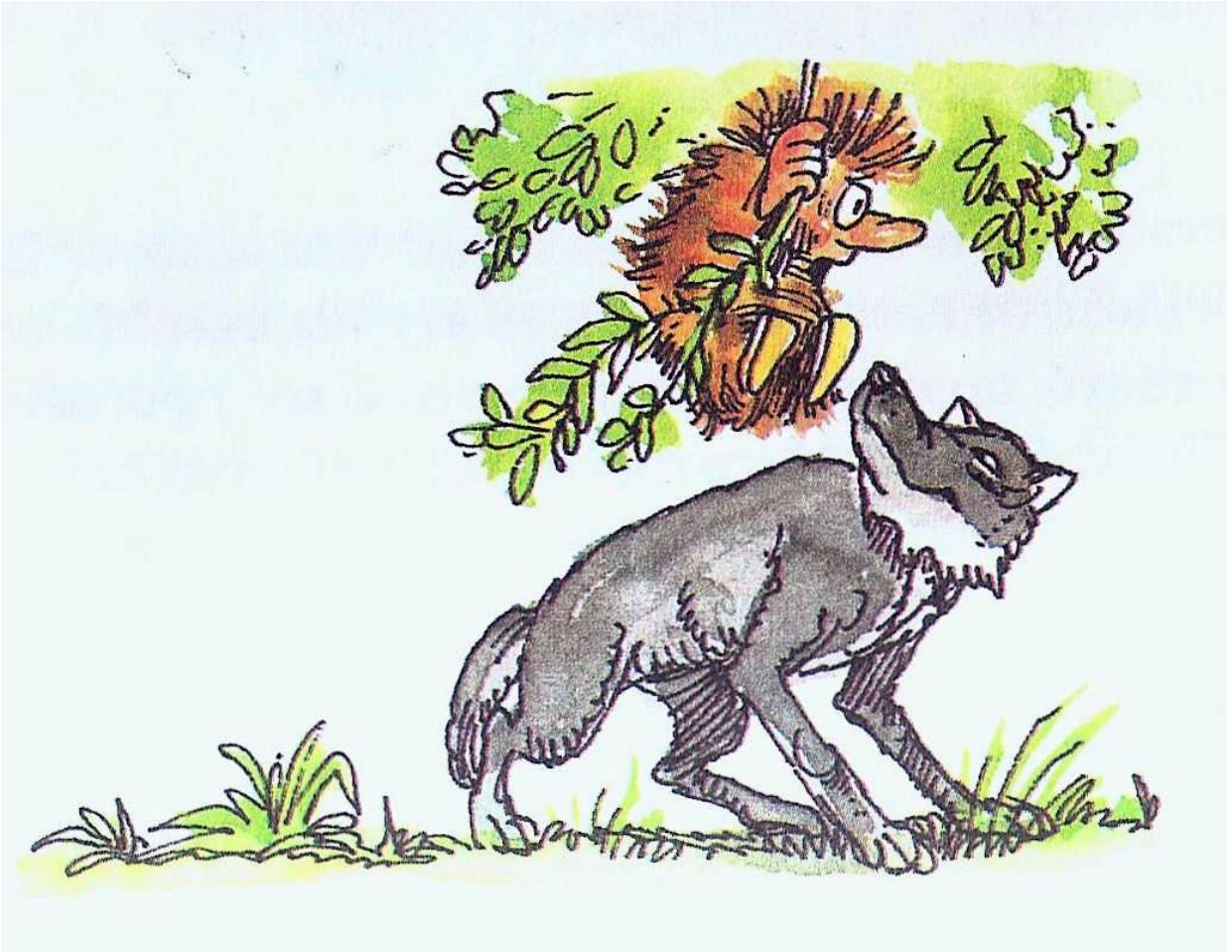
— Хора! — изписка Маншон.

Не го чува. Маншон отново бе в челюстите на вълка, който ускори хода си.

— Чу ли? — запита плешивият, като втренчи очи в брадатия.

— Стори ми се, че чух! — отвърна той.

Те веднага претърсиха храстите, но естествено нищо не откриха.

ПОСОКАТА Е ОТКРИТА

Когато вълкът изчезна от полянката, Полуобувка реши да излезе от автофургона и се втурна към Мъхеста брада. Мъжественото поведение на приятеля му прогони целия му страх и Полуобувка най-сетне можа да продума:

— Страшен си! — възкликна той признателно. — Просто легендарен! Как само метна под краката на онзи звяр цяла главня.

— Казвах ти аз, че срещу вълците няма нищо по-добро от огъня!
— засмя се Мъхеста брада.

— Правилно! — засия Полуобувка. — Огънят наистина е нещо фантастично!

Той се настани край него. Нямаше желание да се завира отново в автофургона. Огънят изведнъж започна много да му харесва. Мъхеста брада наслага дърва и приседна до Полуобувка. Сънят бягаше от очите им. Макар вълкът този път да не беше успял да им причини зло, все пак им развали съня.

— Ако се досети сега Маншон да си запали огън — взе да разсъждава Полуобувка. — Но той няма дори кибрит в джоба си. Маншон е твърде цивилизован, за да получи огън от триенето на два сухи клона един о друг!

— Имаш право — въздъхна Мъхеста брада. — Когато в продължение на години живееш само в автомобил, това не може да не ти окаже влияние.

— Така си е! — съгласи се Полуобувка. — Цивилизоваш се. Затова сега на Маншон ще му бъде още по-трудно да се приспособи към вълците.

Отново приказките им се завъртяха около Маншон. Скъпи, скъпи Маншон! Мили приятелю! Ако ти наистина си жив и в плен на вълците, дали ще можеш да издържиш в дивата им глутница? Ще понесеш ли техните сурови обичаи, ти, който си свикнал на всички удобства? Ще можеш ли да изтърпиш животинската им грубост, ти, който си чужд на всякакво насилие?

— Да не забравяме, че Маншон е поет — обади се Мъхеста брада. — Грубостта наранява най-дълбоко тъкмо поетите! А той е толкова чувствителен!

— Точно както и художникът, нали? — отвърна Полуобувка. — Някога, като млад, Маншон е искал да стане художник. Мечтаел да нарисува картини с животни, нали тъй? Искал да ги обезсмърти за вечни времена. Просто е ужасно, че сега тъкмо животни му причиняват страдание.

При тези думи Мъхеста брада свъси вежди:

— Не може винаги да се винят животните! — сопна се той. — Все едно да обвиняваме природата. Животните никога не могат да бъдат несправедливи. Те са просто такива, каквито са!

— Може би! — промърмори Полуобувка. — Всъщност аз обвинявам единствено вълка.

— Няма защо и той да бъде обвиняван! Вълкът постъпва така, както му е отредила природата. Той изобщо не умее да прави разлика кое е зло и кое добро за нас!

Полуобувка не можеше изцяло да се съгласи с Мъхеста брада, но не взе да спори с него. Добре си знаеше как се отнася Мъхеста брада към природата. Току-виж, заел се сега пък да опитомява вълка!

Следващите думи на Мъхеста брада сякаш повече допаднаха на Полуобувка.

— На нас не ни е необходимо да упрекваме вълците! — ясни Мъхеста брада. — Но това не означава, че се каним да оставим Маншон в плен. Разбирането е едно, а животът — съвсем друго нещо. Много добре знам какво представляват вълците като диви зверове, но за спасението на Маншон ще водя неотстъпна борба с тях!

— Чудесно! — закима Полуобувка. — Аз, честно казано, не разбирам много от вълци, но въпреки това съм готов да воювам заедно с теб!

Но по какъв начин щяха да се борят срещу вълците, засега никой от тях не можеше ясно да си представи. Край огъня, разбира се, всичко им изглеждаше много просто — грабвай главнята и нападай! Но няма навсякъде все огън да разпалват, я! Изскочи ли вълкът насреща им, няма време да се разчита само на огъня. Просто ще трябва да се действа.

А засега седяха и мълчаха. Взираха се в пламъците и тънеха в размисъл.

— Съмва — обади се по едно време Полуобувка.

Лека-полека нощният мрак взе да се разсейва. Оттук и оттам взеха да се обаждат птици. Настъпваше утрото.

— Идва новият ден — рече Мъхеста брада. — Ох, ако можехме да прозрем какво ни носи той!

Слънцето изгря. В този миг нейде отдалече се разнесе протяжен вой. Не беше бухалът!

— Вълците! — прошепна Мъхеста брада.

Полуобувка скочи. Само с два-три светкавични скока се озова до най-близкото дърво и пъргаво се закатери нагоре.

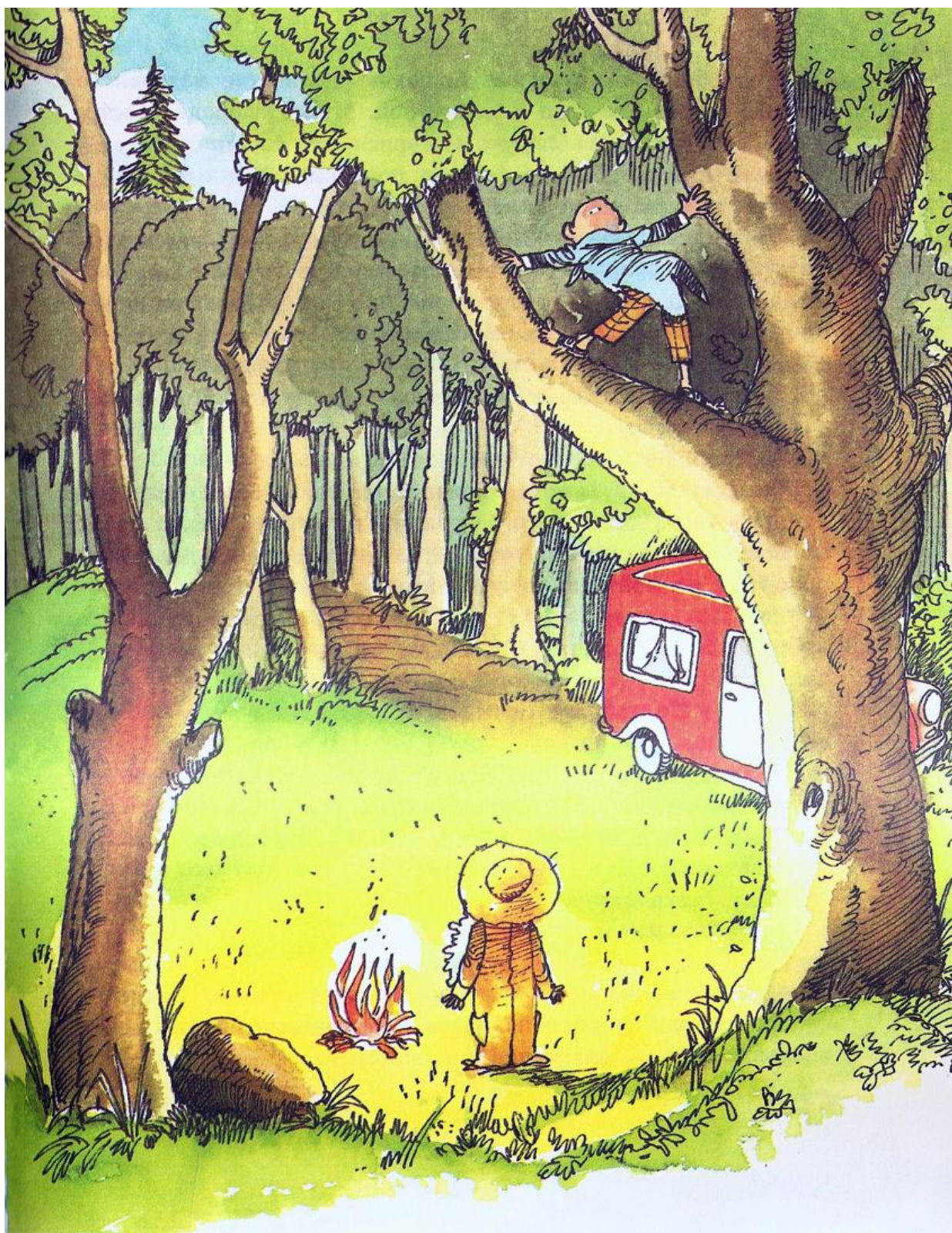
— Накъде хукна пък ти сега? — смая се Мъхеста брада.

Полуобувка не отвърна. Беше твърде зает с катеренето. Отново се разнесе едва доловим вой. Мъхеста брада наостри уши. Разбира се, вълците! Сигурно сега виеха вълчетата. Техните гласове бяха два пъти по-слаби. Вече можеха да тръгнат към леговището им.

Но трябваше да разберат в каква посока. Не изглеждаше да е много наблизо. Тия вълчета нямаше да вият цял ден, че да могат да следват гласовете им! Ако пък тръгнеха напосоки из гората, скоро щяха да се объркат. Защото гората всъщност е един безкраен лабиринт.

Но едва Мъхеста брада успя да си помисли това, Полуобувка се развика отгоре:

— Ясно! Воят идва откъм една огромна ела!

Чак сега Мъхеста брада осъзна защо той се беше покатерил на дървото. Съвсем не от страх пред вълците, както тайно си беше

помислил. Полуобувка се беше втурнал да открие ориентир, по който да тръгнат към вълчето леговище, и ето че успя! Някаква гигантска ела! Слава богу, щеше да им свърши добра работа. Вълчийт вой сякаш ги приближи до скъпия приятел!

Докато Полуобувка слизаше от дървото, воят се чу още веднъж-дваж и замлъкна.

— Ти си невероятен! — разчувствува се Мъхеста брада. — Благодарение на теб сега знаем накъде да вървим!

После стана, напълни от ручея една кофа вода и я плисна върху огъня.

Полуобувка отвори вратата на автофургона:

— Хайде, Якичка! — подвикна той. — Тръгваме.

Кучето зарадвано се втурна към вратата, готово да се отправи на път, но Полуобувка внезапно се замисли. Погледът му спря върху наполовина празния бидон за мляко, в който наливаха вода.

— Няма ли да си вземем нещо за из път? — запита Полуобувка.

— Разбира се, че няма — отвърна Мъхеста брада. — Гората ще ни нахрани и ще ни напои. Тя е нещо като огромна пазарска чанта. Жаждата си ще утоляваме с речна и изворна вода, а за храна ще ни служат най-различни горски плодове. И ако все пак останем гладни, в моята брада все ще се намери нещо.

Безкрайно беше учудването на Мъхеста брада, когато Полуобувка помъкна бидона за мляко навън и изля водата. После се върна, порови се из сандъчето за инструменти на Маншон и скоро намери бормашината.

— Сетих се за една стара ловджийска история — забърбори Полуобувка. — Още като дете съм я чувал. Един ловец облякъл рицарска броня, влязъл в една вълча глутница и сам-самичък избил две дузини вълци. Хищниците разярено се нахвърляли върху него, но зъбите им не могли да пробият метала.

— Така ли? — зачуди се Мъхеста брада, без да изпита особено въодушевление от тази история. — Какво общо има това с нас?

Но Полуобувка вече подготвяше бормашината за работа.

— Гледам, че и от този бидон за мляко може да излезе прекрасна броня — обясни той. — Трябва само да пробия две дупки на дъното за краката и две встрани — за ръцете. Така екипиран, ще бъда в

безопасност дори сред самите вълци, особено ако сложа и капака отгоре.

Смаяният Мъхеста брада не се сети какво да отговори. Работата спореше и скоро Полуобувка надяна бронята. Когато промуши ръцете и краката си, той подаде глава през отвора и бидонът сякаш прилепна върху раменете му.

— Приличаш ми на костенурка — прихна Мъхеста брада.

— Точно така — съгласи се Полуобувка. — И като костенурка ще се спотайвам вътре. Нека вълкът се опита да ме изкара навън.

Нямаше какво толкова да се чудят на ризницата, ами трябваше да действуват. Посоката беше определена, а и Маншон навярно очакваше помощ. Но можеха ли да оставят автофургона току-тъй на пътя. Избутах го към храстите и после нахвърляха клони върху него, за да го прикрият.

ПАТИЛАТА НА МАНШОН

Захапал Маншон, вълкът пристигна в леговището си, където с възторжено скимтене към него се втурнаха четири вълчета. Едва вълкът го остави и настъпи страшна олелия. С радостно ръмжене вълчетата се нахвърлиха върху Маншон, взеха да го търкалят, тичаха и си го

подаваха едно на друго като топка, раздърпаха го. От маншона на всички страни се разлетяха цели кичури. Вълчетата спираха от време на време и Маншон успяваше да стъпи на крака. Но само колкото да го проснат отново и с безкрайно старание да подновят дивата си игра.

Ако дрехата не беше върху гърба на Маншон, той сигурно щеше да се прости с живота. За щастие дебелият маншон беше съвсем сигурна защита, така че зъбите на вълчетата не можеха да го повредят сериозно. Но разбира се, това не облекчаваше положението му. От непрекъснатото търкаляне на Маншон му стана лошо, почувствува се съвсем слаб и дори на няколко пъти загуби съзнание.

Вълкът известно време наблюдава любопитно тази игра. Но после отиде при вълчетата и решително ги отблъсна от Маншон. Какво облекчение! Маншон седна на земята и отправи благодарен поглед към вълка. Но това трая само няколко мига. Вълкът отново се приближи към Маншон и започна да го избутва вън от леговището. Маншон се смути! Нима вълкът му даваше знак, че може да си върви? Наистина ли този див звяр му даряваше свободата? Вълкът отново го побутна, сякаш недоволен, че Маншон още не е тръгнал. Тогава Маншон закричи напред. В началото по-бавно, все още невярващ, но после ускори крачка.

„И така — вървеше и размишляваше той, — моите страдания май свършиха. Само дано издържа, да не се заблудя в гората. Най-напред трябва да открия ручея, там ще се поосвежа и после ще продължа по брега.“

С тези мисли Маншон се понесе напред. Приятелите му сигурно го очакваха и се тревожеха за него.

Но съдбата не се оказа толкова благосклонна, колкото си беше въобразил Маншон. Беше стигнал до някаква полянка в гората, когато му хрумна да се обърне назад и да се огледа. Ужас! Какво ти спасение!

Вълците се прокрадваха след него — както старият, така и малките. Следваха го дебнешком, продължаваха дивата си игра. Но само игра ли беше това? Маншон си спомни думите на природоизследователите, че сега вълците учат малките си да ловуват. Това беше тъкмо онзи урок, който мечтаеха да видят. Да можеха да го зърнат отнякъде!

Водени от стария вълк, вълчетата се подредиха в опасен полукръг, а след това едно от тях се втурна напред и отрязва пътя на Маншон.

Макар и уплашен до смърт, Маншон успя да забележи, че всичко ставаше светкавично, безмълвно и беше точно пресметнато. Това наистина трябваше да се види от природоизследователите. Но сега Маншон беше единственият зрител, вълците преследваха.

И нямаше никаква надежда да се измъкне!

„Край! — помисли си Маншон. — Моят жизнен път ще свърши в челюстите на вълка. Но все пак искам да умра достойно!“

„Аз съм поет — продължаваше да мисли Маншон. — Нека си отида от този свят със стихове на уста! Какво от това, че само дървесата ще чуят последните ми думи! Щом съчинявам стихове преди смъртта, тя ще изглежда достойна!“

Той се вгълби в себе си. Времето сякаш спря. След миг прозвуча развълнуваният му глас:

*Вълци край мене кръжат,
маншона ми ръфат грозно.
О, бедния аз ще умра,
в сън ще потъна морен!*

Маншон не можа да продължи. Вълчетата врхлетяха върху него и го събориха. Затъркаляха го, заблъскаха го като побеснели. На няколко пъти Маншон усети зъбите им през дебелията си дреха. Не е ли това последният му час?

Не, не! Все още не беше!

Отново се намеси старият вълк и отблъсна вълчетата от Маншон. После пак го побутна с муцуна да върви, този път обратно към леговището.

Какво можеше да означава тази игра?

Досети се! Вълчетата се учеха да ловуват. От него имаше полза само когато се движеше. Ето защо не бяха го убили досега.

Старият вълк отново побутна Маншон и той се отправи обратно към леговището.

Сърцето му все пак радостно затупка. Щеше да живее още, поне до вечерта! А дотогава можеше да съчини още някой и друг куплет.

Стигнаха леговището. Отново избутаха Маншон на пътечката и вълчетата пак се нахвърлиха отгоре му. Бяха по-смели и дръзки,

здравата го раздърпаха. Но сега той имаше надежда, че ще живее!

Най-сетне старият вълк реши да прекъсне урока по лов. Остави Маншон сред вълчетата и се скри в гората. Маншон изтръпна. Ами сега! Докато старият вълк ръководеше урока, той обуздаваше вълчетата. Но скоро се разбра, че няма нищо страшно. Вълчетата го търкаляха известно време, после им омръзна и го оставиха на мира.

Сега Маншон наистина можеше да помисли за бягство. Но беше толкова изнурен, че нищичко не можа да измисли. Легна до леговището и не помръдна.

Скоро старият вълк се завърна, праметнал едно агне на гърба си. Вълчетата заскимтяха, заръмжаха! Това беше невиджана гощавка. Чак когато се натъпкаха до насита, утихнаха.

Щом настъпи нощта, старият вълк тихомълком напусна леговището. Маншон все така не помръдваше от мястото си. Обори го дрямка и той заспа. Призори го разбудиха странни гласове, които го пронизаха. Виеха вълчетата. Вирнали муцуни към небето, те виеха в хор тъжно и протяжно.

Маншон се развълнува от този вой, сълзи бликнаха от очите му.

„Колко съм нещастен! — завайка се той. — Никога не съм понасял самотата. Но сега, когато вълчетата ми правят компания, самотата ми се вижда истински рай. Няма да завия заедно с тях, я!“

Но му идеше да завие от отчаяние. И наистина ревна с глас. Толкова беше нещастен!

Старият вълк се завърна от нощния си лов. Вълчетата се втурнаха към него, но този път той нищо не им донесе. Малките трябваше да се научат да ловуват сами и старият вълк отново вдигна Маншон на крака.

„Остава ми само да се надявам, че този звяр няма да отиде твърде далеч в своите уроци — помисли си Маншон, когато вълкът му даде знак да тръгва. — Повторението е майка на знанието! Преди да излязат на истински лов, трябва всичко да са овладели!“

И Маншон закричи напред, а вълчетата го последваха дебнешком.

В РИЦАРСКАТА БРОНЯ

През целия ден Полуобувка и Мъхеста брада не се спряха. Не усещаха ни глад, ни жажда. Тревогата за съдбата на Маншон ги подтикваше да бързат.

Не беше лесно да се открие вярната посока в гъстата гора. За ориентир им служеше голямата ела. Няколко пъти Полуобувка смъква

своята броня и се катери по дърветата, за да я открие, защото откъм нея бяха дочули вълчия вой. Там трябваше да стигнат.

И така, вървяха ли, вървяха.

— Как издържаш в тази ризница? — обади се по едно време Мъхеста брада.

— Малко ме убива на раменете — махна с ръка Полуобувка, — но още по-неудобно ще ми бъде да я нося в ръце. Полека-лека свиквам!

— Така е — съгласи се Мъхеста брада. — С всяко нещо се свиква. Но малко след това Полуобувка изохка:

— Ох, убива ме!

Измъкна се от бронята и се изтегна на тревата.

— Я да се кача пак на някое дърво — рече той. — Да проверя правилно ли вървим. Освен това, да се катериш по дърветата, след като си вървял с такава ризница, е просто едно приятно разнообразие.

Мъхеста брада не възрази. Съвсем наблизо имаше дърво — високо, тъкмо каквото им трябваше. Полуобувка се метна на долните клони и се изкатери нагоре.

Едва сега Мъхеста брада почувствува колко е изморен. Седна под дървото да си отдъхне. Якичка това и чакаше. Сви се до Мъхеста брада и завря глава в ръцете му.

— Но какво ти е? — зачуди се Мъхеста брада, като започна да милва кучето. — Ти пак се разтрепера.

Якичка наистина трепереше. Какво има? Ами ако изведнъж?...

От върха на дървото Полуобувка извика:

— Всичко пропадна! Няма я елата!

Мъхеста брада се стресна и скочи от мястото си.

— Не може да бъде! — провикна се в отговор той, но гласът му едва стигна до Полуобувка. И Мъхеста брада затрепера. Дали не е прихванал някаква болест от Якичка?

— Изчезнала е! — повтори Полуобувка и започна да слиза.

Щом стъпи на земята, веднага навлече ризницата си.

— Всяко нещо иска да му свикнеш. Ето вече никак не ме убива.

Но в мислите на Мъхеста брада се въртеше само онази гигантска ела. Къде се дяна?!

— Сигурно са я отсекли — реши Полуобувка.

Това им се видя единственото разумно обяснение. А как щяха да продължат сега своите издирвания?

— Ти огледа ли добре на всички страни? — недоумяваше Мъхеста брада.

— Че как иначе? — възрази убедено Полуобувка.

Настъпи мъчително мълчание. Само Якичка скимтеше и трепереше.

— Огледах добре — още веднъж обясни Полуобувка. — Отвисоко всичко се вижда. Я погледни това дърво колко е голямо! А аз се качих на самия връх. Гигантската ела я няма никаква.

Отново се умълчаха. Но внезапно Полуобувка и Мъхеста брада се спогледаха. Якичка душеше наоколо. Изтича напред, върна се назад, после се завъртя в кръг и не отлепяше нос от земята.

— Търси нещо — стресна се Полуобувка.

— И май го откри — забеляза Мъхеста брада.

Якичка наистина стискаше нещо кафяво на цвят в зъбите си.

Отдалече не можеше да се разбере какво е то.

— Якичка, тук! — извика Полуобувка.

Якичка дойде послушно и внимателно остави своята находка на земята.

— О, господи! — не се сдържа Полуобувка.

— Но това е... това е... — заекна Мъхеста брада. — Как да кажа, частица от нашия скъп приятел!

Кучето беше намерило парченце от дрехата на Маншон.

— Бедни приятелю! — нажали се Полуобувка. — Дали това не е всичко, което е останало от теб?

— Не бива да мислим за най-лошото — окуражи го Мъхеста брада.

Прибра парченцето в джоба си и добави:

— Може би ще успеем да го зашием върху дрехата на Маншон!

Кучето продължаваше да е неспокойно. И пак се втурна да души. Но изглеждаше изплашено до смърт.

— Странно — замисли се Полуобувка. — На всичко отгоре и елата никаква не се вижда.

Внезапно лицето на Мъхеста брада се озари от широка усмивка:

— Слушай! — провикна се той. — Ами че елата е същото това дърво, на което се покатери преди малко. Самата гигантска ела!

И двамата се загледаха в дървото. Точно така! Грамадно, най-високото в тази гора! Тайнствено изчезналата ела, нямаше съмнение!

Намериха и парченце от дрехата на Маншон. Оттук нейде се носеше вълчийт вой. А и кучето Якичка беше крайно възбудено.

— Май сме на самото място — заключи Мъхеста брада.

— Тръгвам! — заяви Полуобувка.

— Накъде? — трепна Мъхеста брада.

— Якичка ще ме отведе по вярната следа. Ти ме чакай тук! Нали нямаш ризница...

Мъхеста брада беше раздвоен. Сърцето му подсказваше да следва Полуобувка, но разумът го съветваше да остане. Надделя разумът! Ех, нека не се впускат и двамата в неизвестността. Нека Полуобувка разузнае по-напред! Бронята все пак ще го защити. Но ако се случи нещо с него, тогава ще действа той. Реши да се покатери на голямата ела и да не изпуска от очи Полуобувка.

— Якичка! — подвикна Полуобувка. — Хайде, търси Маншон!

Отправиха се на път. Кучето, забило нос в земята, хукна напред, а Полуобувка го следваше на няколко крачки след него. Ноздрите на Якичка възбудено душеха въздуха, а очите на Полуобувка старателно пробягваха по храстите.

— Търси, Якичка, търси! — повтаряше Полуобувка.

И двамата бяха нащрек. Не биваше да бъдат изненадани.

— Стой, Якичка! Не бързай! — викна по едно време Полуобувка.

Познатата миризма на Маншон подтикваше Якичка напред, в земята таеше и друга миризма, остра и подлудяваща. Миризмата на вълци! Тя отблъскваше кучето, връщаше го назад. Якичка едва не връхлетя върху Полуобувка.

Скоро изскочиха на малка полянка.

Кучето настръхна и изскимтя. Но сякаш не от страх. Имаше нещо друго, което го накара моментално да се втурне пред. Изостави Полуобувка и без страх пред вълчата миризма, като стрела се понесе напред през полянката.

— Якичка, върни се! — изплаши се не на шега Полуобувка.

Подобен вик се раздаде и от другия край на полянката.

— Назад, Якичка!

Какво значеше това? Там отсреща още някой назова кучето по име. Не беше ехото! А кой тогава?

— Якичка, връщай се! — чу се отново.

Полуобувка трепна от радост. Този глас му беше тъй познат, невъзможно беше да го сбърка с някой друг! И на полянката се показва онзи, който му беше толкова близък! Маншон! Цял-целеничък! Съвсем раздърпан, но жив и здрав! Той самият! Втурна се към Полуобувка. Якичка подскочи, като се опитваше да близне с езиче Маншон.

— Бягайте! — предупреди ги Маншон. — Вълците всеки миг връхлетят върху нас.

Полуобувка спря като гръмнат. Затова ли бе дошъл тук? При първата опасност да удари на бяг! Но нямаше време дори за бягство. Вълчетата изскочиха и започнаха да се прокрадват към тях.

Маншон се приближи до Полуобувка.

— Мен никой не може да ме измъкне оттук! — въздъхна той.

И набързо разказа за учебните часове по лов, както и за ролята, която му бяха отредили.

— Ще остана близо до теб! — заяви Полуобувка. — Моята ризница е сигурна защита.

Вълчетата правеха кръг около тях.

— Сега ще ни отрежат пътя — обясни Маншон.

Той знаеше точно намеренията им. Вълчетата просто повтаряха своя урок. Ето че дойде ред и на нападението им. Маншон, както и Полуобувка, се бяха подготвили да го приемат. Маншон си знаеше — той беше просто в междучасие, което сега вълците прекъснаха. Полуобувка изцяло се надяваше на ризницата. Ами Якичка?

— Бягай оттук, Якичка! — прогони го Маншон. — Бързо!

Кученцето просто се стъписа. Как така? Тъкмо беше открило стопанина си, пък той го гони! Не, ще остане, макар и да се бои от вълците! Якичка силно се притисна до Маншон и умолително размаха опашка.

Маншон се трогна, но Якичка незабавно трябваше да изчезне. И то колкото може по-скоро!

— Изчезвай! — изкрещя Маншон с възможно най-страшен глас и грабна от земята една пръчка. — Хайде!

Това беше достатъчно! Якичка го послуша. Само погледна Маншон изненадано, страшно посърна, после се въртна назад и изчезна.

Тъкмо навреме! Старият вълк изскочи от храстите и поведе нападението на малките си.

— Пак започват! — изохка Маншон.

Полуобувка клекна така, че дъното на бидона опря в земята. Сега краката му бяха защитени. После скри ръцете и накрая и главата си. Затвори капака. Чудесно! Вълчетата вече бяха при него. Врълхлетяха върху бидона.

Но Полуобувка се беше скрил. Те заскимтяха край него. Заблъскаха с лапи, сякаш искаха да пробият ламарината и да заврат муцуни вътре, но напразно.

Полуобувка беше сигурно защитен!

Първото изпитание на бронята се оказа успешно.

Но ето че бидонът се търкулна!

— Проклети вълчета! — изпъшка Полуобувка. — Къде по дяволите ще ме избутат сега?

А вълчетата ръмжаха страшно, бидонът се търкаляше все по-бързо и по-бързо! Вълчетата го догонваха. Сърцето на Полуобувка щеше да се пръсне. Ламарината трещеше оглушително. Едно търкаляне — страхотия!

Полуобувка беше съвсем зашеметен и скоро изгуби съзнание.

ОТКРИТИЕТО НА ПРИРОДОИЗСЛЕДОВАТЕЛИТЕ

Преди старият вълк да грабне Маншон в зъбите си и да го отнесе в леговището, той успя да зърне как Полуобувка заедно с бидона се изтърколи от горската полянка. Скоро и вълчетата се събраха в очакване да започне урокът им.

Полуобувка! Полуобувка изчезна! А къде е Мъхеста брада? Маншон не знаеше. Какво да предприеме? Нищо не можеше да

измисли! С Полуобувка размениха само няколко думи. „И сега какво?“ — чудеше се Маншон. „Трябва да спася Полуобувка! — реши той. — Още при първия урок“. Но какво се е умърлушил този вълк? Вече би трябвало да го избути на пътеката. Поне знак да даде кога ще започнат урока!

Маншон не се решаваше да се отдалечи. Нали веднъж вече опита, но тогава така го раздърпаха, че по-добре да не опитва втори път.

Той с надежда се вглеждаше в очите на стария вълк. Какво чака? Хайде! Но вълкът не му обърна никакво внимание. Зарязал е урока по лов?! Изглеждаше твърде неспокоен. Дали не е от неочакваната среща с Полуобувка?... Или нещо друго го тревожеше? Въртеше глава, душеше въздуха, послушваше се! И неочаквано се измъкна от леговището.

Сърцето на Маншон щеше да се пръсне. Какво може да е това? Да е усетил някакви животни и сега да го преследва! А може да е отишъл за Полуобувка, който беше съвсем наблизо. Или пък е открил Мъхеста брада? А защо не и Якичка? Или и тримата заедно...

Тревогата на стария вълк се предаде и на вълчетата. Но те не помръднаха от леговището. Напротив — хвърлиха се на земята и плътно се притиснаха едно до друго. От какво ли се уплашиха така? Можеше ли нещо да ги уплаши изобщо? Въпроси, догадки, на които Маншон не намираше отговор.

А не е ли сега моментът за бягство? Уж случайно, Маншон направи няколко крачки навън. Вълчетата мигновено скочиха и техният сподавен, но яростен вой, накара Маншон да се върне назад. Не, бягството е изключено. Пък и накъде ли да побегне? Полуобувка и Мъхеста брада лесно можеха да го открият тук, знаеха къде се намира. Ако сега хукнеше напосоки из гората, приятелите му можеха да го изгубят.

Не, не бива да стои така и да чака. Трябва да изпрати някаква вест за себе си. Да, точно това е нужно! Щом вече го търсят, значи всеки сигнал може да е от полза. Спомни си воя на вълците, който го разбуди призори. Поне ще опита, по-добър план не може да се измисли. Ако се развика за помощ, старият вълк току-виж довтасал. Кой знае какво ще последва. А виенето, виж, това е съвсем друго.

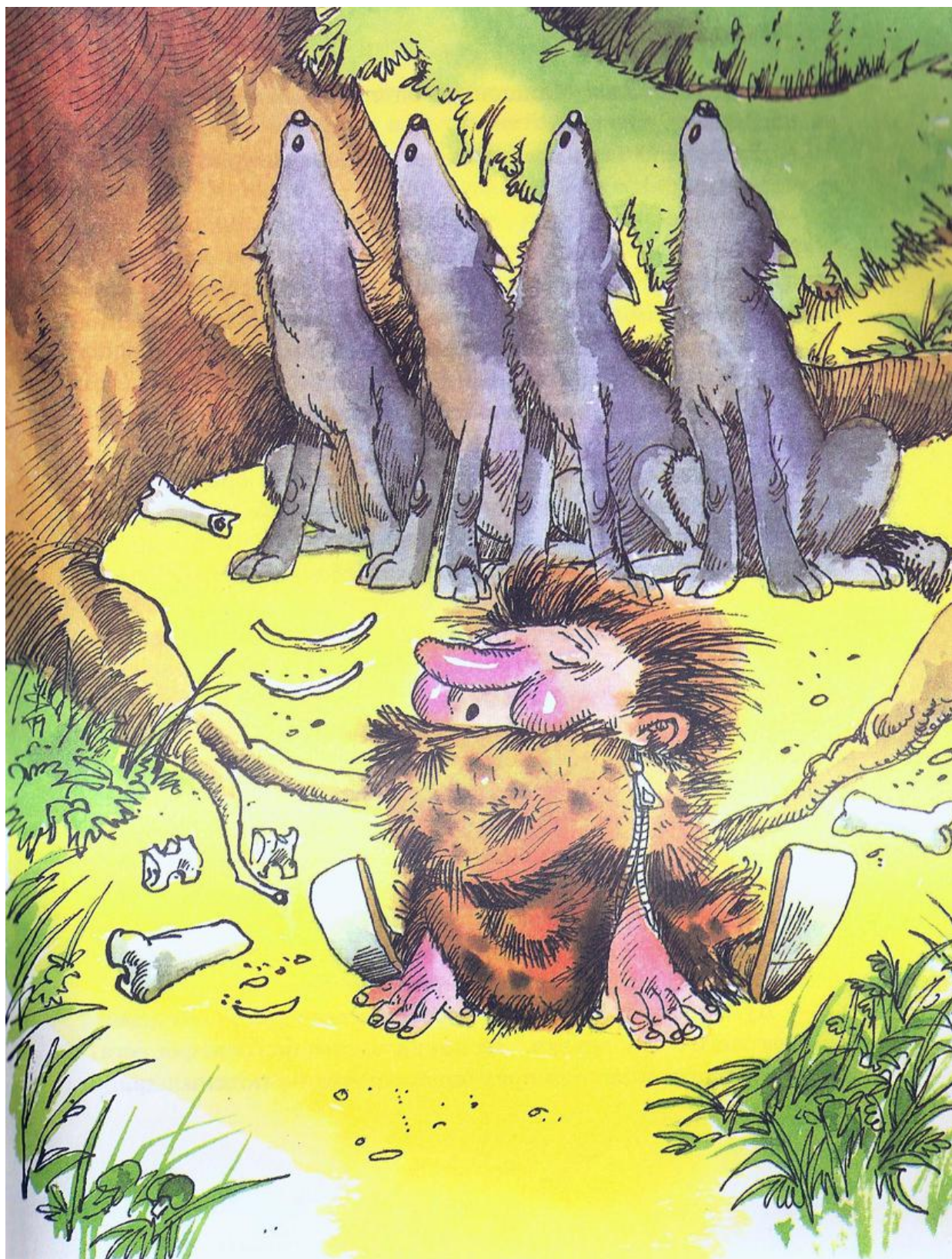
Маншон си пое дъх. И тъй...

Протяжен вой разби тишината. Повтори се... Вълчетата настръхнаха и вирнаха муцуни към небето. Маншон виеше така

естествено, сякаш беше вълк. След миг всички виеха в хор — проточено, някак печално. Воят на вълчетата от своя страна не остави равнодушен и Маншон. И той, закопнял за нещо свое, без сам да разбере, беше вирнал нос към небето. Странно наистина! Бяха като едно семейство — вълчетата и Маншон.

Виеха, забравили всичко друго. Не чуваха, не виждаха какво става около тях, само виеха.

Слънцето започна да клони към залез. Но Маншон и вълчетата не млъкваха. Маншон известяваше своите приятели, виеше не от скука и не от страх. Просто виеше, забравил печалната си орис.

— Ей богу, такова откритие!

Тези думи, прозвучали почти до тях, внезапно прекъснаха вълчия концерт. Вълчетата презглава се втурнаха към гората, бяха страшно изненадани от двамата мъже, случайно налучкали леговището им.

Маншон не се и помръдна. Поглеждаше към дошлите със замъглени от сълзи очи. Бяха двама... Изглеждаха му познати. А-ха, досети се! Природоизследователите! Братият и оня с голата глава!

По вълчия вой съвсем лесно откриха леговището.

— Гледай, хранениче на вълците! — обясни плешивият, като е изправи до Маншон. — Дете, откърмено с вълче мляко.

Братият дълбокомислено поклати глава:

— Да-а! Детето сигурно се е заблудило в гората и така са го намерили вълците. В момента вълчицата не е била гладна и го е отгледала заедно със своите вълчета.

Природоизследователите ликуваха. Най-после попаднаха на нещо необичайно! Хранениче на вълците... Истинско, живичко!

За деца, отгледани от вълци, вестниците неведнъж са писали.

— А-у-у, с каква козина е обрасъл само! — цъкаше плешивият. — Още една загадка на нашия двадесети век.

Братият се засмя.

— Нищо загадъчно! Природата се е погрижила за него. Но разбира се, интересно е по какъв начин едно живо същество се приспособява. При тукашните сурови условия на живот такава шуба е просто необходима за един горски обитател.

Той посегна към Маншон да опипа отблизо маншона му, но плешивият извика:

— Внимавай! Това хранениче на вълците сигурно е усвоило вълчите навици!

— Сигурно! — съгласи се братият и отдръпна ръката си. Маншон беше така изумен, че просто дума не можеше да продума. Но когато разбра, че ще го проучват сериозно като рядък екземпляр, бликналият гняв му възвърна дар словото:

— Извинявайте, но всяка граница си има свое нещо! — сопна се той, като пак обърка думите си.

— О-о! — ахна плешивият. — Не е забравил човешкия говор.

— Обърква смисъла на думите — забеляза братият. — Но иначе е запазил съвсем чисто произношение, без вълчи акцент.

Маншон поиска да им обясни, но те не го оставиха да се изкаже.

— Ако решим да проучим речта му, няма да започваме съвсем отначало — обади се плешивият.

— Разбира се — съгласи се брадатият. — И непременно ще трябва да го научим да говори. Човешката реч тъкмо ще ни сближи с него. Говорещ екземпляр е далеч по-лесно да бъде проучван, от такъв, който мълчи или в най-добрия случай вие!

— Не съм никакво хранениче, нито екземпляр — излезе от своето изумление Маншон. — Имам си дори автомобил.

Лицето на плешивия засия.

— Съвсем добре си говори! Страшно надарено дете! След някой и друг месец май ще можем да разменяме и мисли с него!

Брадатият се отнесе с недоверие към това.

— Думите му са смислени — свъси вежди той, — но нямат все пак логическа връзка. За какъв автомобил говори сега?

— Ами за някоя своя предишна играчка — поясни плешивият. — Възможно е духовните му връзки с човешкото общество да са останали в съзнанието му.

— И приятели си имам — опита се още веднъж да им се представи Маншон. — Полуобувка и Мъхеста брада.

Плешивият отвърна с усмивка:

— О-хо-о! Полуобувка и Мъхеста брада! Нали ти казах. Спомня си за своите играчки, още когато е бил сред хората. Моите деца също си имат Полуобувка и Мъхеста брада. По-добри играчки от тях трудно ще намериш. Малки гумени човечета, които се надуват. И още една си имат, забравих името й.

— Маншон! — подсказа му Маншон.

— Точно така! — потвърди плешивият. — Наистина Маншон!

Но всичко беше напразно. Природоизследователите бяха убедени, че той е откърмен с вълче мляко. За нищо друго не искаха и да чуят. Считаха, че са попаднали на рядка находка — хранениче на вълците. В никакъв случай нямаше да се съгласят, че не е отгледан от вълци, макар мъдрата природа да го е снабдила с дебела кожена дреха.

— Какво ще правим сега? — запита плешивият. — Да го отведем в града и най-напред да потърсим родителите му.

Брадатият мислеше другояче:

— Една рязка промяна на средата може да го обърка. Ще го върнем сред хората постепенно и неусетно за него. Умната!

След кратко съвещание решиха най-напред да задържат Маншон в своята палатка за някой и друг ден, докато свикне с хората.

— Няма закъде да бързаме — реши брадатият. — Такъв екземпляр се проучва понякога с години.

— Години?! — викна Маншон.

Брадатият направи свой извод от този отчаян вик:

— Умението му да говори е съвсем първично, просто повтаря като папагал.

— Ще се научи да говори — заяви плешивият. — Слагай го в раницата!

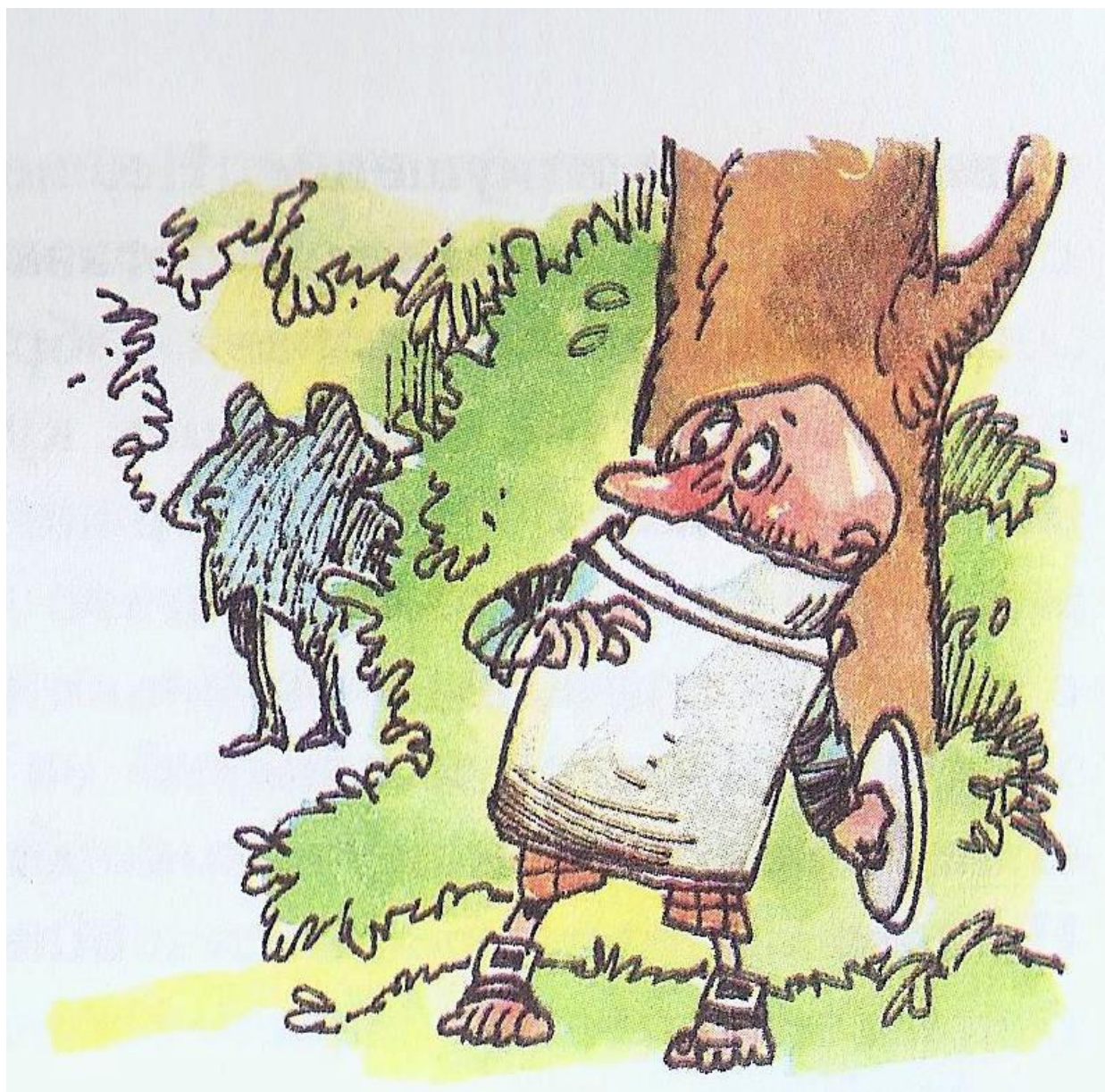
Природоизследователите предпазливо пристъпиха към Маншон, готови всеки момент да отскочат, ако случайно се нахвърли върху тях. Маншон беше толкова объркан, че не помисли за каквато и да е съпротива.

„С години!“ — отчаяно си повтаряше той.

Това ли беше неговото спасение?

СКИТАНИЯТА НА ПОЛУОБУВКА

Полуобувка идваше лека-полека в съзнание. Беше се натъртил жестоко, всичко го болеше. Когато отвори очи, вече се стъмваше. Такава тишина! Къде ли се намираше?

Потрепера от страх. Опита се да седне, но главата му се удари в нещо твърдо. Когато поиска да стане, ламарината направо закънтя.

Какво е това? И си спомни... Маншон, вълците! Ужасното търкаляне. Разбира се, бидонът за мляко! Черупката, която го сковаваше сега и не му позволяваше да помръдне.

Полуобувка се спотаи, преди да извади главата си навън. Ламарината този път не се раздрънка и той се вслуша напрегнато. После съвсем безшумно откrehна капака и се измъкна.

Вредом цареше тишина — муха да бръмне, ще се чуе. Недалеч зад дърветата се мержелееше поляна — там се срещнаха с Маншон.

Полуобувка хвърли разсеян поглед към голямата ела! Ха! Горещ сред клоните има нещо, подобно на разхвърляно свраче гнездо. Това е Мъхеста брада! Да свърне натам и да се посъветва с него. Полуобувка мъжествено потисна в себе си това приятно изкушение. Не, не бива да се губи време, скоро съвсем ще се стъмни. И тогава има да се лута за Маншон...

Полуобувка се изправи с бронята си и тръгна. Но сякаш наистина не му достигаше кураж. А трябваше да върви! Знаеше, че сега Мъхеста брада не го изпуска от очи, и това му вдъхна нови сили. Когато приятелят ти, макар и само с очи, те следва, и да вървиш ти е по-леко...

Скоро Полуобувка излезе на горската поляна. Дотук добре спазва посоката — кучето го беше довело насам по следите. На това място се срещнаха с Маншон. Къде ли се свря Якичка? Сякаш потъна вдън земя! Как ще се оправи сега без водач?

Ето от тези храсти изскочи и се втурна към него Маншон! Полуобувка добре си спомняше. Спря да обмисли как да премине откритото пространство. След това щеше да се скрие в горските дебри. Краката му се подкосяваха. Добре, че вече не го съпровождаше погледът на Мъхеста брада. Насъбра всичкия си кураж и пое напред!

Нямаше и помен от вълците. Ами ако изневиделица се нахвърлят върху него? Единствената му надежда беше бронята! Сигурен спасителен костюм! Освен това го предпазваше от остриите клони.

Внезапно Полуобувка спря и се ослуша. Стъпки!

Настръхна, но скоро осъзна, че по пътеката стъпваха два чифта крака. Вървяха тежко и тромаво. Така в гората можеха да се движат само хора! Четири крака! Значи бях двама!

Да ги помоли ли за помощ? Но и хората биват всякакви — кой добър, кой лош! Злият човек, както се казва, е вълк за другите! Какво да прави? Не можеше да реши!

И точно в този момент единият от двамата се обади:

— Трябва ни сурово месо! Който е отраснал при вълците, друго не яде!

Полуобувка застана нащрек. Сурово месо! Какъв ужас!

Що за хора са тия тук? Студени тръпки го полазиха. Да ги моли за помощ би било истинско безумие!

— За съжаление нямаме оръжие — обади се единият от тях.

— Все ще измислим нещо — успокои го другарят му.

„Съвсем естествено — помисли си Полуобувка. — Израснали са при вълците. Виждали са как те разкъсват нещастните животни и едва ли ще ги трогне невинно пролята кръв.“

Откъде можеше да знае, че бедният му приятел сега се свива в раницата на гърба на единия от двамата мъже. Как да допусне, че те смятаха именно Маншон за отраснал сред вълците. И никак не беше чудно, че Полуобувка възприе по своему дочутото. Той се спотаи в храстите и остана неподвижен дотогава, докато двамата се отдалечат. И се осмели да продължи по своя път чак когато вече не чуваше нито говор, нито шум от стъпки.

Полуобувка внезапно се успокои. Дори изчезна и паническият страх от вълците. Те поне бяха хищници и се хранеха със сурово месо, но такава им бе природата. Не бяха като тия двамата — вълци на два крака.

Полуобувка претръпна и реши да проучи местността, в която се намираше.

Добре, че се озърна наоколо. Откри разхвърляни оглозгани кости, изпотъпкана трева и цели кичури козина.

Намираше се в самото леговище на вълците. Личаха дори местата, където са се излежавали. Значи тук се укриваше цялото зло котило! Не можеше да повярва, че тъй лесно се озова тъкмо където трябваше. Наслуки избраната посока се оказа правилна. Е, имаше и малко късмет! Но къде са се дянали вълците? Къде е Маншон? Да не би?... Тези кости тук!... Не, не! Не бива да мисли за най-лошото!

Навярно вълците са подушили грозящата ги опасност и са избягали от леговището. Отвлекли са и Маншон. Сигурно бяха побегнали от ония двамата, кръвожадните, дето току-що минаха оттук! Какво да предприеме той сега? Къде да търси вълците и Маншон? Из тая огромна гора!... Съвсем безнадеждна работа! Не, ще остане тук

нейде наблизно, ще почака да види какво ще стане. Полуобувка не се и съмняваше, че скоро щеше нещо да се случи. Той дори не можеше да си представи своя живот без неочаквани, изненадващи събития.

И този път не се наложи да чака дълго. Събитията го изненадаха още преди да е открил подходящо място за засада.

По-скоро усети, отколкото дочу, че някой приближава. Такова едно предчувствие за близка опасност. Полуобувка машинално прибра ръцете си в бидона, сви краката си. Само очите му шареха през отвора.

Леко шумолене.

Какво е това? Вятърът? Не, така му се е сторило. Просто не знаеше какво да мисли, но щеше да бъде нащрек.

Шумоленето се повтори. Някой крадешком се промъкваше насам като дебнещ звяр. Наистина беше звяр! Вълк!

Кого ли дебне? Кого друго, освен него, Полуобувка!

Той се навря в бидона, само очите му шареха през откренатия капак. Остана като гръмнат! Виждаше този вълк за първи път. На пръв поглед нямаше никаква разлика — вълците твърде много си приличат. Но Полуобувка не се съмняваше, че пред него сега стоеше друг вълк. Навярно онзи, който отвлече Маншон, за да учи вълчетата си да ловуват. Той трябва да е!

Беше много едър. И доста свиреп на вид. Очите му горяха от стаена злоба. Сигурно е бащата. Бродил е наоколо и сега се е завърнал в леговището, но не намира нито вълчетата, нито майка им. Вместо тях пред него се мъдри някакво човече в броня. Полуобувка изтръпна. Гневът на този вълк щеше да се стовари сега върху него, неканения натрапник.

Прогонил е майката с вълчетата! Навярно за вълка той беше нагъл разбойник, заселил се в неговото леговище!

Вълкът стоеше като прикован на двайсетина крачки от Полуобувка. Едно нищо и никакво разстояние! Три-четири мигновени скока и... край! Един вълк ще вземе тези двайсетина метра за две-три секунди! Полуобувка прецени това обстоятелство и скри главата си в бидона. Сви се на топка и тракна капака. Толкова тясно беше, че и пръстите на краката си не можеше да шавне.

И тогава вълкът пристъпи към него.

Не, не се нахвърли, както очакваше Полуобувка. Напротив! Пристъпваше предпазливо и бавно дойде до самия бидон. Полуобувка

затаи дъх.

Вълкът протегна лапа и търколи бидона.

Ей сега ще започнат пак да го търкалят през камъни и сухи дървета до припадък. Вълкът остави бидона на мира. Решил е да изчака — така поне се стори на Полуобувка. Да, чакаше нещо, но какво?

Да чака каквото си ще! Полуобувка реши да се изправи вече.

В никакъв случай! Изправи ли се на крака, трябва да се покаже от бидона. Вълкът навярно това и чакаше!

Ох, докога ще се свива в тази броня? Денонощие или две? Гладът и жаждата ще го принудят да излезе от бидона. Но ако вълкът изгубеше търпение, Полуобувка можеше и да излезе победител в състезанието. Бронята обаче засега беше истинска клопка за него.

И като нямаше повече сили да обмисля положението си, Полуобувка притвори очи напълно отчаян!

МЪХЕСТА БРАДА ДЕЙСТВУВА

Разсъмна се. Ето го и слънцето.

Мъхеста брада чу добре воя на вълците. Цяла нощ бе стоял на своя пост върху широкия клон на елата, притиснал гръб в нейния ствол

и увил брадата си около съседния клон, за да не падне долу. Сега тъкмо отвиваше брадата си.

Къде ли пропаднаха Маншон и Полуобувка? Свидетел беше на тяхната краткотрайна среща и видя завърналия се Полуобувка. Но после? Дълга, предълга нощ измина, а Маншон и Полуобувка нито се чуваха, нито се виждаха. С тази грижа Мъхеста брада заслужи от дървото. Никога не е бил майстор в катеренето, повече от половин час измина, докато се смъкне на земята. Когато се съвзе, лапна няколко горски ягоди, колкото да залъже глада си. Набра ги под дървото, а не от брадата си. Животът го беше научил да не пропилява лекомислено плодовете, които имаше. Можеха да настъпят такива дни, когато майката земя нямаше да има храна да му предложи. И тогава той щеше да преживява от брадата си, макар и с трошици, тъй да се каже.

Вълците междувременно продължиха да вият, но Мъхеста брада тръгна все пак по памет тъкмо в посока към тяхното леговище. Той си даваше сметка колко е опасно да се изправиш беззащитен пред зверовете. Маншон имаше дебелата си дреха, която го предпазваше от вълчите зъби, а Полуобувка беше с броня. Но той самият?

„Да става каквото ще! — вдигна глава Мъхеста брада. — Ако вълците се нуждаят от моя живот, за да запазят своя, значи така е отредила самата природа. Със смъртта си ще окажа полза на малките вълчета. Ще им помогна да се научат да разкъсват по-добре. Образно казано, със своята смърт ще прокарам пътя право срещу изгряващото слънце, по който ще тръгнат малките вълчета.“

Но все още Мъхеста брада беше този, който сега крачеше срещу изгряващото слънце. Отмина полянката и се мушна в гъсталака, но слънчевите лъчи проникваха и през най-гъстите клони и осветяваха всичко наоколо. Беше светло и Мъхеста брада съгледа под един храст изтърван от някого колан. Блясъкът на металната катарам резна очите му. Той се наведе и вдигна колана. От яке ли беше, или от палто? Принадлежи на човека, който го е изгубил. Но какъв беше този човек? Коланът бе паднал на земята наскоро, по него нямаше петна от ръжда.

Мъхеста брада беше на същото място, откъдето предния ден минаха природоизследователите. Полуобувка също беше стъпил тук, но в сумрака не забеляза този колан. Мъхеста брада още нищо не знаеше за природоизследователите. Не беше ги съгледал от своя пост и затова

сега бе тъй изненадан. Човек ли? В тоя пущинак, до самото леговище на вълците? Наистина, какъв беше той?

Мъхеста брада не можеше да разбере! Този човек си имаше свои пътища и свои занимания, които въобще не засягаха Мъхеста брада. Кой го знае какви приключения — красиви и опасни — диреше този човек из гората!

Но сега Мъхеста брада държеше неговия колан! Можеше да му послужи! Пъхна пръстите на дясната си ръка в катарамата и после нави колана около ръката си чак до лакътя. Чудесно! Ако сега вълкът раззине уста, поне ще може да забие ръката си муцуната му. Коженият колан ще го защити от острите зъби. Образно казано, може да вземе колана за изкуствен зъб. Издебва хитро вълка и забива този зъб в него!

Мъхеста брада продължи да върви. Сега, когато не беше съвсем беззащитен, стана някак си по-уверен. Вярно е, може да пожертвува своя живот, щом това изискваха природните закони, но доброволно нямаше да се покори. Никакво примирение! В природата съществува истинска борба на живот и смърт. По-слабите умират, остават по-силните. Но те побеждават след отчаяна борба, докато на свой ред не бъдат победени.

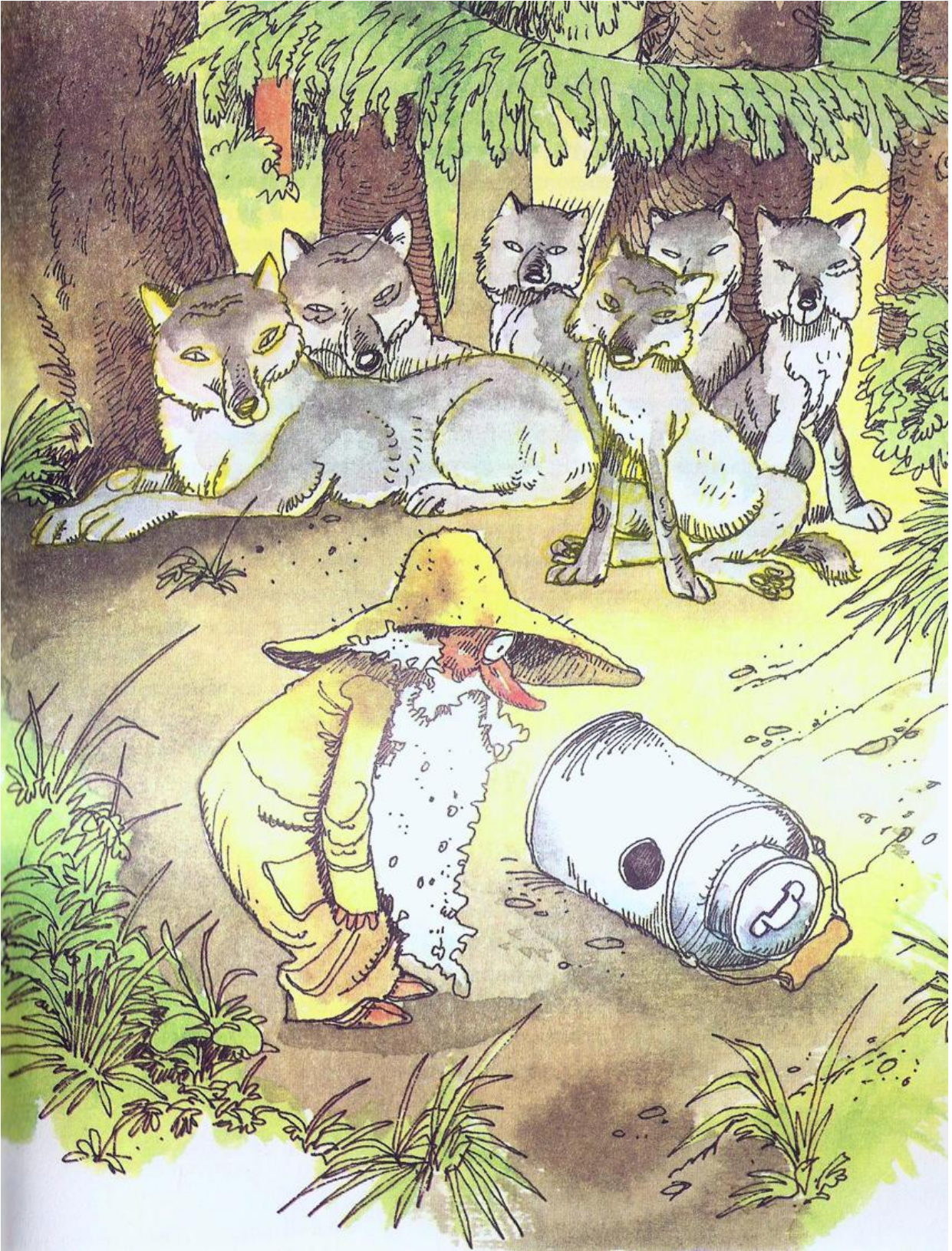
Внезапно сред храстите нещо заблещука. Някакъв метален предмет! Слънчевите лъчи така ярко се отразяваха в него, че Мъхеста брада не можа да разбере какво беше това. Присви очи вдигна ръка да заслони лицето си. Бидон за мляко! Чудесната ризница на Полуобувка! Ето какво се е търколило на земята.

Мъхеста брада ускори ход.

— Полуобувка! — викна той. — Вътре ли си?

И дочу познатия му глас, но странно приглушен:

— Тук съм! Тук! Цял-целеничък, скъпи приятелю!

Мъхеста брада не схвана смисъла на тези думи. Какво се е случило? Защо Полуобувка не скочи на крака и не го поздрави радостно?

Едва когато още приближи, Мъхеста брада разбра.

Вълците! Двата стари вълка с четирите вълчета! Цялото вълче котило се е насъбрало край бидона. Ами Маншон?

Мъхеста брада спря и изгледа вълците един по един. Видяха му се спокойни. Дори и не помръднаха! Не, не са враждебно настроени. Приеха Мъхеста брада естествено, не като живо същество, а като растение.

Напуши го смях! Растение! Наистина ли можеше да бъде за вълците просто едно растение? Впрочем какво по-хубаво от това? Важното е, че го приемаха такъв, какъвто си е! По него нямаше нищо, което да предизвика тяхната стръв. И миризмата му им беше известна, защото Мъхеста брада миришеше не на нещо друго, а на гора. Навярно вълчетата го взеха за обрасла с мъх буца пръст. И това беше напълно възможно.

Стигнал до този извод, Мъхеста брада смело пристъпи към бидона.

— Как се чувствуваш?

Вместо да отговори на въпроса му, Полуобувка изненадано запитва от своя страна:

— Вълците още ли не са те нападнали?

— Засега още не! — отвърна Мъхеста брада. — Къде е Маншон?

Полуобувка трябваше да признае, че не знае нищо за него.

— Когато пристигнах до леговището на вълците, нямаше никой — обясни той. — Но тогава дойде ей този вълк и ме гътна настрани, така че не смея да шавна повече. Помръдна ли дори капака, вълкът мигом идва при мен! Тук са вълчицата и вълчетата, но Маншон не е с тях.

— Бедният Маншон! — тежко въздъхна Мъхеста брада. — Свършили са май неговите патила!

Полуобувка също въздъхна и бидонът отекна от въздишката му.

— Все пак ще го търсим — продължи Мъхеста брада. — Ако за зла участ Маншон не е вече между живите, наш дълг е да го погребем, за да почива в мир.

— Мен ме отпиши! — изохка Полуобувка. — Вълците няма да ме оставят да помръдна оттук. Този бидон се превърна в моята гробница. Глупаво е, като си помисля, че доброволно и напълно здрав сам се погребях тук.

Мъхеста брада потъна в размисъл. Какво биха сторили вълците, ако той отмъкне бидона? Заедно с Полуобувка, разбира се... Той можеше да си позволи това повече от всеки друг...

Няма какво да събира кураж! Вълците можеха всеки момент да променят своето поведение.

Трябва да побърза! Как ли да го хване този бидон? Полуобувка не беше кой знае колко едър, но все пак си беше тежичък.

Аха, коланът! Съдбата просто му подари този колан!

Сега, когато се сети как, Мъхеста брада мигновено реши да действа. Бързо разви колана от дясната си ръка и го върза за дръжката на бидона. Опитва се да го издърпа. Бидонът лекичко се плъзна върху на капалите по земята листа и клони, като шейна в снега.

— Какво става? — разтревожи се Полуобувка.

— Спокойно! — рече Мъхеста брада. — После ще говорим.

Все още всичко зависеше от вълците.

Мъхеста брада тръгна, като подръпваше бидона след себе си. И чудно, вълците допуснаха да стане това. Те изобщо разрешиха на Мъхеста брада повече, отколкото на всеки друг. Сега дори не се и помръднаха, сякаш нищо особено не се беше случило. Изглежда, наистина нямаха намерение да попречат на Мъхеста брада. Погледът им изразяваше пълно безразличие. Или дори облекчение. Навярно останаха доволни, че най-после някой ги избави от този бидон!

МЕЖДУ НЕБЕТО И ЗЕМЯТА

Мъхеста брада откри тясна пътечка и тръгна по нея заедно с Полуобувка в бидона. Доста вече се бяха отдалечили от леговището на вълците. Бидонът все така леко се плъзгаше.

Съдбата се показва още веднъж милостива към тях. Мъхеста брада винаги считаше, че никога не трябва да се губи вяра в щастливата звезда. Дори за Маншон не биваше да предполагат най-лошото, поне дотогава, докато не открият нейде само дрехата му.

— Накъде вървим? — обади се Полуобувка.

— Нямам представа — призна Мъхеста брада. — Накъдето извива пътеката, натам и ние!

Наистина сега нямаше значение накъде отиват. Най-важното е да се отдалечат от леговището на вълците. Когато бъдат извън опасност, ще имат време да си изготвят нов план и да обмислят добре какво ще правят.

— Не е ли вече време да се измъквам от тази тенекиена гробница? — изохка от бидона Полуобувка.

Мъхеста брада се спря. Бяха вече вън от опасност. И помен нямаше от вълците.

— Излизай! — каза Мъхеста брада. — Стига съм те влачил!

Главата на Полуобувка се подаде навън, после и тялото. Най-после се освободи от тази прехвалена броня.

— Ох, целият съм се схванал, даже пръстите си не мога да помръдна.

Едва-едва се изправи на крака. Та нали толкова време остана свит на кълбо в бидона.

— Само с едно шаване на пръстите сега няма да минеш — пошегува се Мъхеста брада. — Трябва да се разкършиш, така че кръвта ти да се раздвижи по цялото тяло.

Полуобувка се опита да последва съвета на Мъхеста брада, но наистина страшно се беше сковал. Кой знае още колко време щеше да тъпче на едно място, ако внезапно не изпадна в яростен гняв. Този идиотски бидон, тази метална гробница го докара до това състояние. Засили се ядосано и ритна бидона.

Но мигновена болка прониза тялото му, Полуобувка отскочи назад и изрева. Сякаш огън опари голите му пръсти. Заподскача, после се просна на земята, отново стана и затропа. Този неவிждан танц се съпровождаше от писъци. Полека-лека болките стихнаха, Полуобувка се умири и дори престана да хленчи.

— Помогна ти този ритник, раздвижи кръвта ти. Ето сега се оправи и стоиш здраво на краката си — спокойно го погледна Мъхеста брада.

Полуобувка не отвърна нищо, грабна бидона и с все сила го запокити отвъд пътеката.

— Стига ми толкоз! — измърмори той. — Мишките да се врат сега в него!

Мъхеста брада не съжаляваше за бидона. С тези отвори по него той вече за нищо не ставаше. Но от колана не се отказа. Толкова е хубав, пък и късмет му е. Само по някакво чудо би могъл да срещне пораншния му притежател. Мъхеста брада отиде при бидона и отвърза колана.

— Откъде го имаш този колан? — учуди се Полуобувка.

— Намерих го в гората — обясни му Мъхеста брада. — Близо до леговището на вълците.

— Сега разбирам — погледна го многозначително Полуобувка.

И той разказа на Мъхеста брада за двете ужасни човешки същества, които вчера вечерта случайно беше подслушал.

— От приказките им подразбрах, че са израснали сред вълците — обясни Полуобувка. — Сигурно бяха гладни и търсеха сурово месо.

— Сурово месо ли? — ужасен повтори Мъхеста брада.

Но се случи нещо, което мигом издуха мислите им за онези ужасни човешки същества. Полуобувка случайно се озърна назад.

— Вълците! — изписка той.

Мъхеста брада също се обърна.

Вълците! Разбира се! Подновили са своите, тъй да се рече, учебни занятия. Или пък изкусно са се укривали, та изневиделица да се нахвърлят върху жертвите си.

Полуобувка се втурна напред, сякаш малко преди това не беше схванат целият.

„Накъде се юрна? — помисли Мъхеста брада. — С вълците ли ще се надбягва? Напразни надежди!“

Буйната кръв на Полуобувка така се беше разпалила, че наистина не можеше да се спре. И сега той тичаше като обезумял.

Мъхеста брада не можеше да изостави своя другар.

„Да става каквото ще! — реши той. — Жив или мъртъв, все ми е едно!“

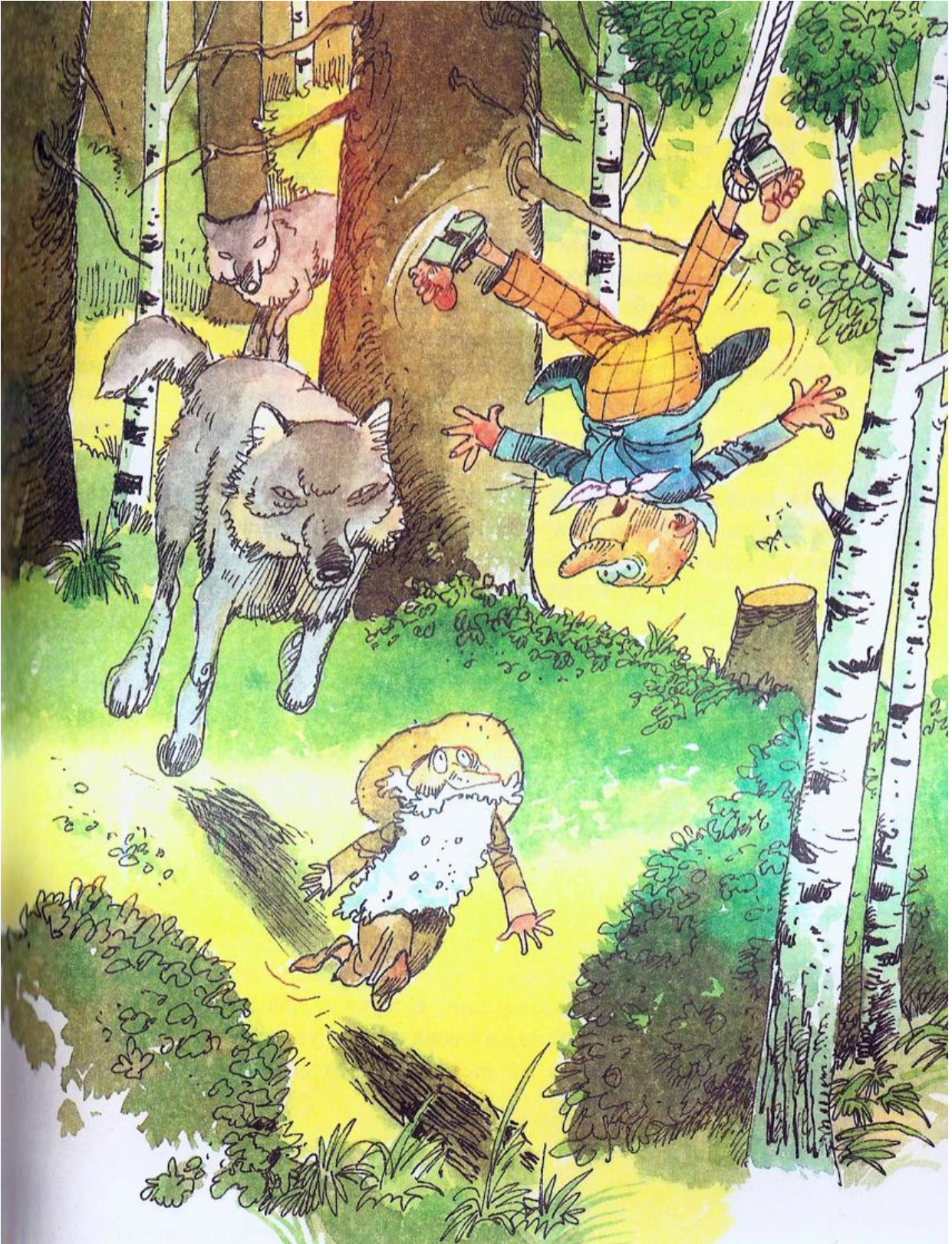
И се понесе след Полуобувка.

Зад себе си усети лекия тръс на вълците. Те пъргаво тичаха след бегълците и вече почти ги настигаха. Пустият му Полуобувка! Бяга ли, бяга, изплезил език! Как не се досети, че можеха да оцелеят, само ако се покатерят на някое дърво... И ето ти чудо!

Отскок! И след секунда Полуобувка се намери на едно дърво.

Или очите на Мъхеста брада го лъжеха? Без да спира, Мъхеста брада пак погледна натам, където Полуобувка се беше метнал във въздуха. Не, беше видял добре!

Полуобувка висеше край самата пътека върху клоните на млада ела. Да, увиснал беше с главата надолу.

Мъхеста брада вече долови ускореното дишане на вълка зад себе си. Поиска да отбие встрани, но не можа. Препъна се в някакъв клон и се просна с лице към земята. Ето, предната лапа на вълка е върху врата му. След миг ще го разкъса!...

Мъхеста брада затвори очи. Но някаква незначителна сила го изтръгна от лапите на вълка и го запрати нагоре. Когато пак отвори очи, вече се люлееше редом с Полуобувка върху клоните на друга ела, също тъй стройна и хубава.

Мина доста време, докато Мъхеста брада се съвземе! Какво стана? Каква беше тази сила, дето го хвърли върху дървото и го застави да виси сега с главата надолу?

Тук имаше нещо свръхестествено!

Един поглед надолу и всичко се изясни... Капан за зайци! С Полуобувка просто бяха попаднали в капан за зайци.

Подобни капани се правят, като младият клон на ела се превива чак до земята и се свързва с примка. После примката се затяга и освобождава клона, който се изправя нагоре. Съвсем просто нещо! Още в древността ловците залагали по горските пътеки такива капани. Ето че и двамата се озоваха в примката! Без да забележат това в своя устремен бяг. Добре, че се случи тъй! Поне от вълците се отърваха.

— Как се чувствуваш там? — провикна се Полуобувка към съседната ела. — Кръвта ти раздвижи ли се?

— Ами! Нахлу в главата ми — изохка Мъхеста брада. — Положението ни е безизходно, скъпи приятелю.

— Изглежда нашият жизнен път ще свърши тук — отвърна Полуобувка. — Между небето и земята!

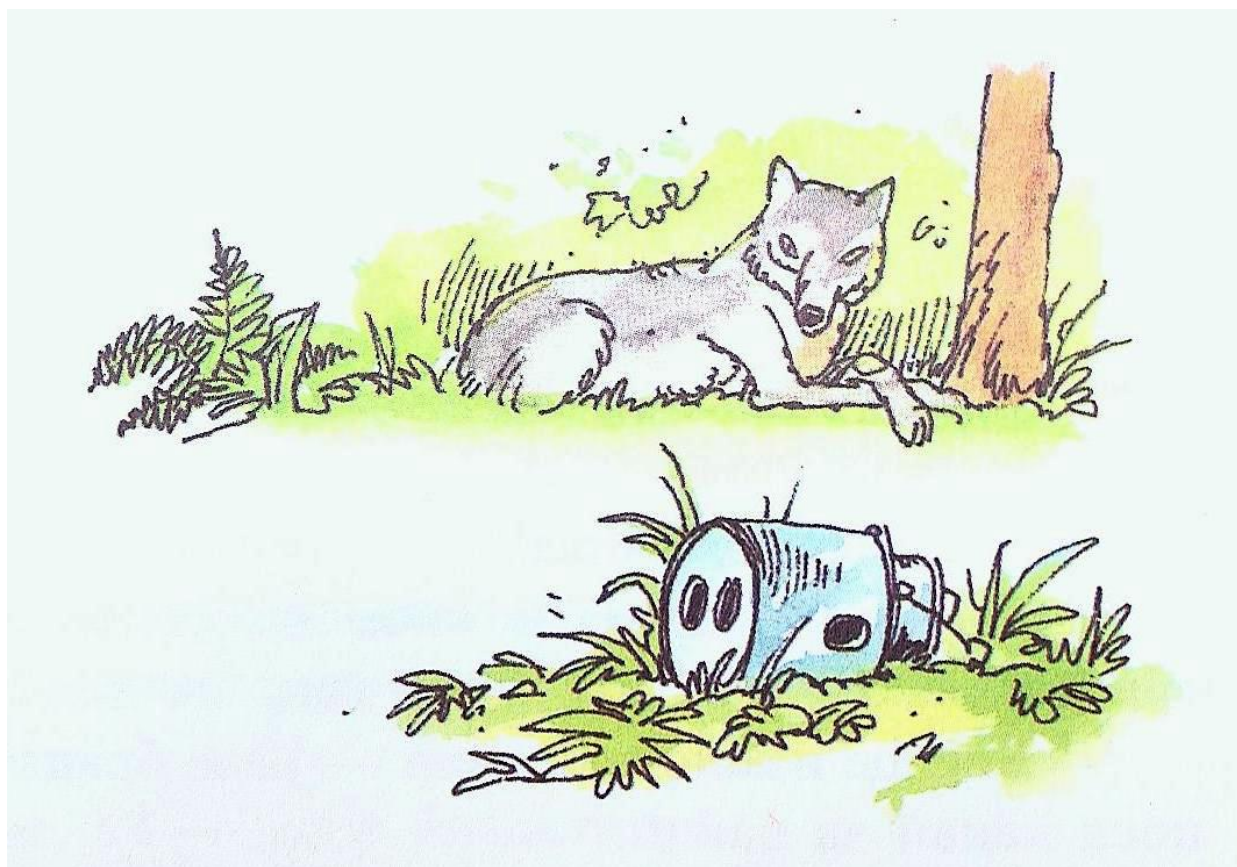
Наблизо се разлетяха гарвани. Цяло ято закръжи над Мъхеста брада и Полуобувка. Предугаждаха края им!

— Лешояди! — ядно промърмори Мъхеста брада.

Под елите неспокойно шареха вълците и току поглеждаха нагоре. Тяхното учение неочаквано беше прекъснато и това никак не им харесваше. Май крояха нещо, съветваха се. Какво ли щяха тепърва да им погодят?

Нито Мъхеста брада, нито Полуобувка можеха да отговорят. Бяха обзети от необяснимо безразличие. Каквото ще става, да става! В главите им зашумя. Мислите им се разбъркаха. Една-единствена само

проблясваше в съзнанието им — така ще свършат те, между небето и земята!

СЪРДЕЧНА СРЕЩА

Когато природоизследователите се връщаха от вълчето леговище към палатката си, и двамата просто ликуваха. Колко щедро беше

възнаградена сегашната им експедиция в тази гора. Хранениче на вълците! Обрасло в козина дете! Това се казва откритие!

Ще върнат на обществото това човешко създание. Родителите на детето ще бъдат изумени, като видят своето съкровище в този кожух! Но да не бързат! Най-напред да го научат да говори и да се храни с нож и вилица. Постепенно ще го отучат от вълчите му навици. Не трябва да го хранят с каква да е храна и щом досега е яло само... Сигурно само сурово месо!

Брадатият изрази гласно мисълта си:

— Трябва да намерим сурово месо! Който е отраснал при вълците, друго не хапва!

Плешивият закима в знак на съгласие. Само че откъде сурово месо в гората? При това са без оръжие.

— Все ще измислим нещо — рече брадатият. — В раницата нося капан за зайци.

Плешивият остана изненадан и любопитствува да види капана. Брадатият му направи знак да потърпи малко и продължи спокойно да крачи по горската пътека. Едва на половин час път от палатката той спря и отвори раницата си.

— Тези капани ги открих при едно от своите лутания в горските дебри — обясни той. — Днес такива капани никъде няма да откриеш, пък и никой вече не ги прави. Много по-сигурни са железните капани, правени във фабрика.

Плешивият не откъсваше очи от брадатия, когато той се залови да залага капаните. Най-напред сведе клоните на две млади ели, свърза ги с капана, а после грижливо разстла примките по земята. Маншон също взе негласно участие в тази работа. Вярно е, че нищо не видя, но природоизследователите така подробно обясняваха, че всичко му стана пределно ясно.

Какъв ужас! Природоизследователите не жалеха своя труд, за да го нагостят с прясно месо. А дали ще хапне от него, дори не помисляха. Просто желаеха Маншон да бъде нахранен със сурово месо. За безумец ли го имаха? На всяка цена искаха да го изкарат хранениче на вълците! И дори не допускаха, че си има свои собствени желания! Маншон изтръпна при мисълта, че ако останеше по-дълго в ръцете на тези хора, можеше и в опитно животинче да се превърне, дето не разбира онова, което говори, и с апетит си похапва сурово месо. Как да предположи

какво го чака още? Природоизследователите бяха така запалени, че скоро песента му ще бъде изпята...

Испадна в ужас! Видя се как тича по следите на зайците — четириногото хранениче на вълците. В пълно отчаяние, Маншон с все сила зарита в раницата.

— О-хо-о! — измърмори плешивият. — Какво се бунтуваш там? Не стига, дето живееш на чужд гръб, ами и не мируваш на всичко отгоре!

— Да го вържем, а? — каза брадатият.

Плешивият намери това предложение за уместно и посегна да смъкне колана си, за да върже с него Маншон. Но колана го нямаше.

— Изгубил съм си колана! — изненада се плешивият.

Ех, колан като колан, няма да се връщат назад за него, пък и едва ли ще го открият някъде. Плешивият беше останал без колан, но по-важното беше, че не му се удаде да върже Маншон като пленник.

А и той разбра. Само с ритане доникъде нямаше да я докара. Ще го вържат и... толкоз! По-добре беше да си кротува в раницата и да изчака удобния момент. Ще се прави, че уж нищо не го засяга. Дори и това, че го имат за хранениче на вълците. Щом на природоизследователите толкова им се иска да бъде такъв, нека е така! Както щат, тъй да го наричат, той самият знае кой е!

Маншон съм аз и знам добре това!

Маншон ще съм за вечни времена!

Ей тъй неочаквано и за самия себе си съчини стихове, поезията му вдъхна нови сили и при сегашното му положение това беше най-доброто...

Природоизследователите най-сетне стигнаха до своята палатка. Вече съвсем се беше стъмнило. Скоро заигра весел огън. Плешивият свари чай, а брадатият донесе от палатката хляб и сирене. Най-напред трябваше да се подкрепят.

— Какво ще правим с нашето откритие? — озадачи се плешивият. — Сурово месо все още нямаме!

— Дребосъчето само ще се погрижи за себе си — отвърна брадатият. — Току-виж, изровило си нещо от земята.

Плешивият развърза раницата си и измъкна оттам Маншон за вратлето.

— Е, как е, малкият? — запита той. — Ще се оправиш ли?

Маншон не се обади. Би било истинско унижение за него да отговори на подобен въпрос.

— Поогледай се, може някоя мишка да си уловиш — окуражи го плешивият. — Вълците не те ли научиха да ловиш мишки?

Но Маншон продължаваше да мълчи.

Самият той беше едно мишле за вълците. Подхвърляха го, тъй да се каже, както котка подхвърля мишка. Но защо ли да им обяснява на тия двамата тук?

Зави му се свят. Навярно беше от чистия въздух — толкова време го държаха в задушната раница. А можеше и от глад да е. Троха не бе сложил в устата си, откак вълците го бяха отвлекли. Сега гладът напомни за себе си и Маншон не можеше да откъсне очи от хляба и сиренето. Наистина парченце хляб и малко сиренце щяха да му бъдат достатъчни. Но дори да умираше от глад, пак нямаше да отрони и дума пред тия природоизследователи.

Боже, колко е гладен! Като вълк!... Точно тъй прошепна той на себе си.

— Гладен съм... гладен... — повтори вече на глас Маншон. — Гладен вълк...

Както и преди се случваше, Маншон и сега обърка думите. „Гладен вълк!“ — каза го съвсем случайно, но плешивият чу тъкмо това.

— Не си ми никакъв вълк ти — доброжелателно му се присмя той. — Само се чувствуваш като такъв.

А брадатият добави:

— Израснал си сред вълците, но съвсем не си вълк.

Маншон изпадна в ужас! Ах, този проклет навик да обърква думи и изрази!

Страшна пустота зейна в душата му. Тези тук наистина бяха хора, но сред тях беше тъй самотен! По-самотен откогато и да било! Не го разбираха и това беше най-страшното!

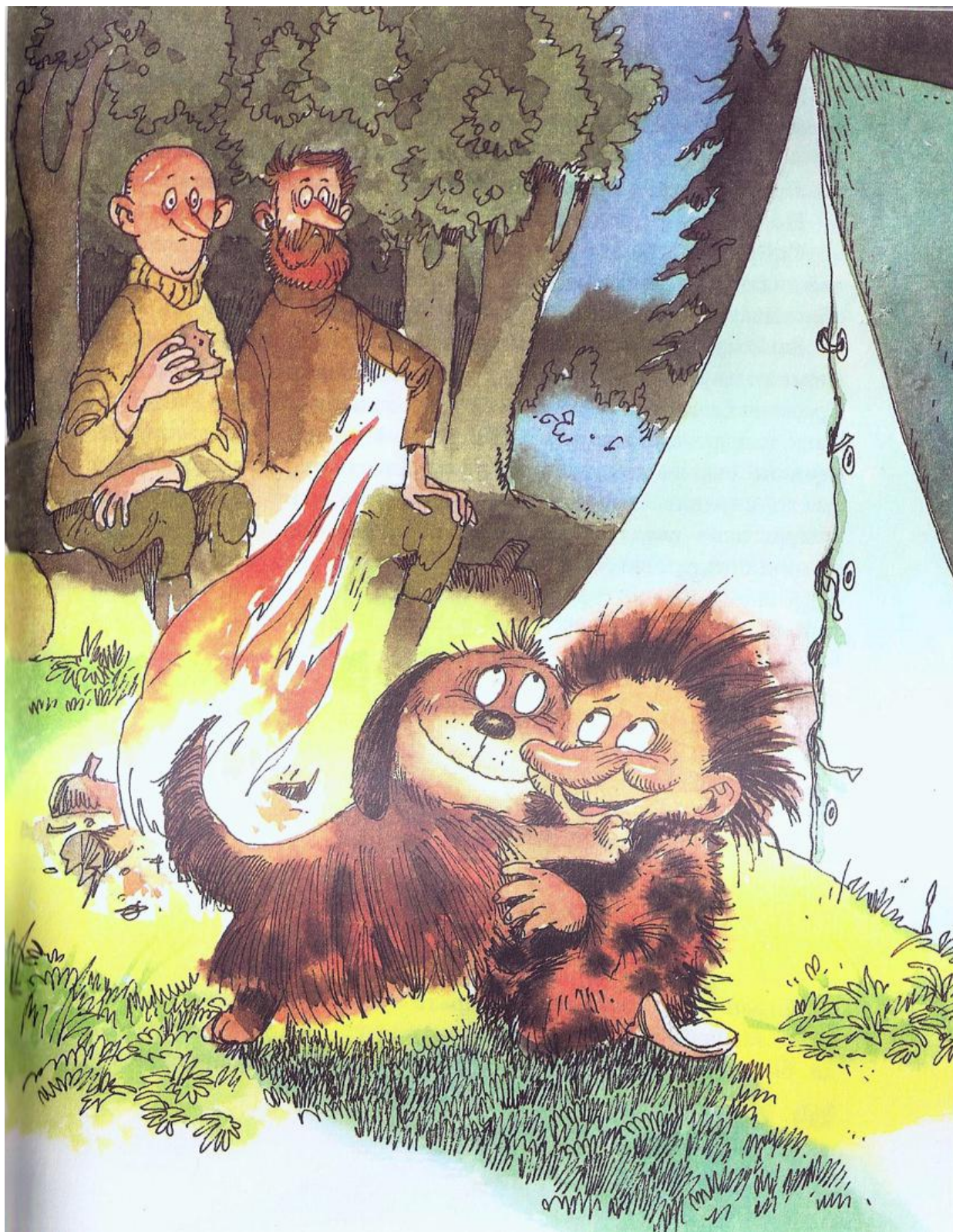
Гладът продължаваше да напомня за себе си.

— Но моля ви — с отпаднал глас промълви Маншон.

И отправи измъчен поглед към природоизследователите. Искаше да си измоли малко хляб, но тъкмо в този момент:

— Якичка!

Гласът на Маншон проряза горската тишина. Якичка! Неговото кученце изскочи от тъмната гора на поляната, осветена от огъня. Мъничкото, верно и доблестно куче Якичка!

Радостта от неочакваната среща беше взаимна. С дълги стремителни скокове Якичка се втурна към Маншон и се хвърли да

ближе ръцете и лицето му. Скимтеше от радост, махаше с опашка и скачаше по раменете на Маншон. Премалял от глад, Маншон не успя да се задържи и се просна на земята, но дори и така не се опази от нежностите на своето куче.

Природоизследователите следяха с интерес тази среща.

— Якичка, кученцето ми! — още дълго шепнеше Маншон.

— Нарича това куче Якичка! — зачуди се брадатият. — Излиза, че има вродено чувство за хумор!

— Виж, виж как се радват един на друг! — не остана назад и плешивият.

Брадатият се замисли:

— Да не забравяме, че кучетата са от рода на вълците — мъдро поясни той. — Двамата усещат нещо общо помежду си и това ги сближава.

— Да-а! — съгласи се плешивият. — Имат нещо общо. Личи дори от кожухчетата им.

— Да, тези кожухчета наистина изглеждат съвсем еднакви — съгласи се и брадатият. — Считам, че ще имаме полза от това куче. Я виж, то намери много по-леко общ език с храненичето, отколкото ние с теб.

— Така е — съгласи се плешивият. — Ще ни бъде нещо като посредник.

Брадатият отчупи парченце хляб.

— Къц-къц! — помами кучето той. — После се обърна към плешивия: — Любовта на кучешкото сърце минава през стомаха.

Якичка наостри уши и изви глава към брадатия. Кучето беше също толкова гладно, колкото и Маншон, а може би и още по-гладно. Цяла една дълга нощ и цял един още по-дълъг ден то се беше лутало из огромната непозната гора. След като се подчини на Маншон, който му заповяда да избяга от вълците, кучето се беше втурнало накъдето му видят очите. Накрая се обърка из вековната гора. Не успя да открие следите на смелчагите. Луташе се насам-натам, додето за щастие не забеляза огъня, който го доведе при неговия любим стопанин. През цялото това време бедното животно не беше хапнало нито зальк.

Брадатият подхвърли хляба към Якичка, а кучето го улови още във въздуха.

— Браво! — похвали го брадатият и пак отчупи от хляба.

О-хо-о! Този път и Маншон улови парченцето, и то във въздуха. После лакомо го захапа.

— Нашата работа напредва — зарадва се брадатият. — И хляб яде вече. Ако върви тъй, ще позабрави суровото месо.

— След две седмици може и плодове да му предложим — допълни плешивият. — Диваците предпочитат плодовете.

Засега нагостиха кучето и Маншон само с хляб. Хапнаха и те и най-после всички бяха сити.

— Време е да си лягаме — предложи брадатият. — Утрото е помъдро от вечерта.

Плешивият кимна.

— Да приберем ли храненичето в палатката? — обърна се той към брадатия.

Но другият се колебаеше:

— Нека остане край огъня — отсъди накрая той. — Току-виж призори завие и ще ни събуди рано-рано.

Те прекрасно знаеха как умееше да вие Маншон. И за да не избяга през нощта, набутаха го пак в раницата и здраво я завързаха.

— Кучето ще го пази — реши плешивият.

И добре го каза. Якичка се промъкна до раницата и се сгуши до нея. Пламъците се снишиха и огънят лека-полека взе да догаря.

ОТНОВО НА ЗЕМЯТА

Лек ветрец разлюля клоните на дърветата.

— Зле се наредихме! — изпъшка Мъхеста брада.

— Да си попеем, по-леко ще ни стане — подхвърли шеговито Полуобувка и затананика. — Лю-лю, лю-лю-лю!...

Но на Мъхеста брада не му беше до шеги.

— Образно казано, песента ни вече е изпята — въздъхна той.

— Хубава картинка сме — стрелна го с очи Полуобувка. — Да можеше някой да я обърне нагоре, та да не висим надолу с главата.

Мъхеста брада не отвърна на шегата на своя приятел. След малко Полуобувка пак го заговори:

— Хич не ми харесват вълците върху тая картинка!...

Сега и Мъхеста брада погледна към вълците. Какво чакаха още? Май не им се ще да се признаят за победени! И не им се изпуска плячката, която им се вижда тъй достъпна! Виреха муцуни нагоре и дебнеха.

И твърде скоро всичко започна...

Вълчицата приближи с двете си вълчета елата, на която се поклащаше Мъхеста брада, а вълкът поведе другите две към Полуобувка.

Вълчицата се засили, подскочи със зинала паст и за малко не щракна челюсти в брадата на Мъхеста брада.

— Страшен скок! — промърмори смъртно бледен Мъхеста брада.

— Увий си брадата — посъветва го Полуобувка. — Ако вълчицата успее да я докопа, ще те смъкне от дървото и край!

Мъхеста брада незабавно уви брадата около врата си.

— Сега и шал си имаш — намери кога да се пошегува Полуобувка. — Няма да си простудиш поне гърлото.

Вълчетата последваха примера на майка си, но за щастие те не скачаха тъй нависоко. После вълчицата пак се метна нагоре. Дявол да го вземе! Мъхеста брада мислено благодари, че се вслуша в съвета на Полуобувка. Сега вълчицата наистина можеше да го дръпне за брадата.

— Излиза, че не са прекъсвали своя урок — обади се Мъхеста брада с разтреперан глас.

— Направо спортно състезание — подметна Полуобувка. — А ние с теб сме голямата награда!

Но тутакси спря да бърби. Вълкът събра вълчетата под неговата ела и като че ли ги предупреди да внимават. После се засили и скочи нагоре...

Горещият дъх на звяра парна Полуобувка през лицето. За малко да го сграбчи. Ако беше поискал, можеше дори да го близне с език.

— Сантиметри не му достигнаха — изплаши се здравата Полуобувка. — Работата взе да става дебела!

Заподскачаха нагоре и вълчетата, но те не бяха опасни. Страшното идваше от следващия скок на вълка.

— Я се залюлей по-силно! — на свой ред и Мъхеста брада посъветва Полуобувка. — Подвижната цел не се улучва така лесно.

Полуобувка размаха ръце, залюля се като махало.

Вълкът подскочи нагоре. Изглеждаше страшно разярен. В този скок вложи цялата си вълча злоба и огромна сила.

Полуобувка изпищя от ужас! Муцуната на вълка се мерна пред лицето му. Звярът едва не впи зъби в гърлото му. Но подобно на махало, Полуобувка бавно се отдалечи от вълка, а при следващото му приближаване, вълкът беше вече бухнал на земята.

— Спасен съм! — извика Полуобувка.

— Но докога? — погледна към него Мъхеста брада.

Вълчицата и двете вълчета, посъзвели се след първия си неуспех, вдигнаха муцуни към Мъхеста брада и вече обмисляха следващия си опит.

Но какво става? Ще скачат ли най-после?

Вълчицата се суетеше на едно място и като че Мъхеста брада вече не я интересуваше.

Вълкът също наостри уши.

— Нещо са подушили — втренчи очи Полуобувка.

Вълчетата, усетили, че нещо не е наред, застанаха нащрек.

— Нещо се е случило — оживи се Мъхеста брада.

Само за миг старите вълци изчезнаха, следвани от малките си. Сякаш никога не са били тук!

— Чуват се някакви гласове — пръв заговори Полуобувка.

Ослушаха се! Човешки говор. Шум от счупени клонки... И пак гласове... Ето че се виждат и хората. Затова значи изчезнаха вълците.

Хората бяха още доста далеч, но Полуобувка вече ги разпозна от своята ела.

— Но това са пак ония — с горчиво съжаление прошепна той. — Същите, дето търсеха сурово месо!

— Тук нейде заложихме капаните — каза онзи с дрезгавия глас.

— Още две крачки напред, ако се не лъжа — отговори другият с по-мек глас.

Природоизследователите бяха станали още по изгрев слънце. И не защото Маншон ги беше разбудил с вълчи вой, ами тъй, от само себе си! Веднага се почувствуваха съвсем бодри и пълни с енергия, готови да действуват. Раницата им стоеше до угасналия огън и в нея никой

дори не шавна. Помислиха, че Маншон се е успал. Горкичкият! Навярно завръщането му сред хората доста го бе преуморило. Нека да почива, да спи докогато си иска, а те ще отидат да проверят капаните. Кучето също не се виждаше, сигурно е отишло да ловува. Поеха на път в много добро настроение, уверени, че и в капаните се е хванало нещо. И ето ги сега тук!

— Я гледай! — провикна се плешивият. — И на двете ели виси по нещо!

— Сполука! — плесна с ръце брадатият.

— Но това не са зайци! — смутено измърмори плешивият, след което се зае да трие очилата си.

Брадатият също се взря натам, защото беше без очила.

— Някой се е пошегувал с нас! В нашите капани за зайци са се уловили кукли!

— Но те са живи, движат се! — извика плешивият.

— Ами, просто се премятат — отвърна брадатият. — А може и да се движат, ако са с батерии.

Природоизследователите застанаха под самите ели. Плешивият съгледа своя колан, който Мъхеста брада беше изтървал на земята. Грабна го зарадван, препаса се с него и закопча якето си.

— Чудесно! Но аз съвсем не бях го изгубил тук!

Откъм клоните на елата се дочу гласът на Мъхеста брада:

— Намерих вашия колан в гората, близо до леговището на вълците.

Природоизследователите останаха като гръмнати. Истинска човешка реч!

— Помогнете ни най-после! — обади се заядливо и Полуобувка. — Какво чакате?

— Говорят! — прошепна плешивият. — Това не са кукли, ами истински...

Не успя да продължи.

— Е? — обади се брадатият. — Какви могат да бъдат те според теб?

Плешивият не отговори. Пък и какво ли би могъл да каже!

— Вероятно имат монтирана магнитофонна лента — упорито продължи брадатият, но май че и сам не вярваше, че е възможно да се направят подобни кукли.

— Кръвта ми слезе в главата — простена Полуобувка. — Нима не разбирате, ние просто ще изпаднем в безсъзнание.

— Сигурно имат и изкуствена кожа — ококори се плешивият. — Нали сме в двадесетия век.

Брадатият остави тази забележка без коментар.

— Давай да ги смъкваме долу! — кратко нареди той.

Като наведе клоните на елата, брадатият внимателно освободи Полуобувка от примката, а плешивият стори същото с Мъхеста брада. Само след няколко мига смелчагите се озоваха долу на земята.

— Да живее майката земя! — възторжено възкликна Полуобувка. — Толкова е приятно да я чувствуваш под краката си.

И в същия миг му причерня пред очите, той разпери ръце и се просна в безсъзнание пред нозете на природоизследователите.

— Това пък какво означава?... — изненада се плешивият.

— Сигурно пружината им се е развила — победоносно се отзова брадатият. — Ще трябва да я навием.

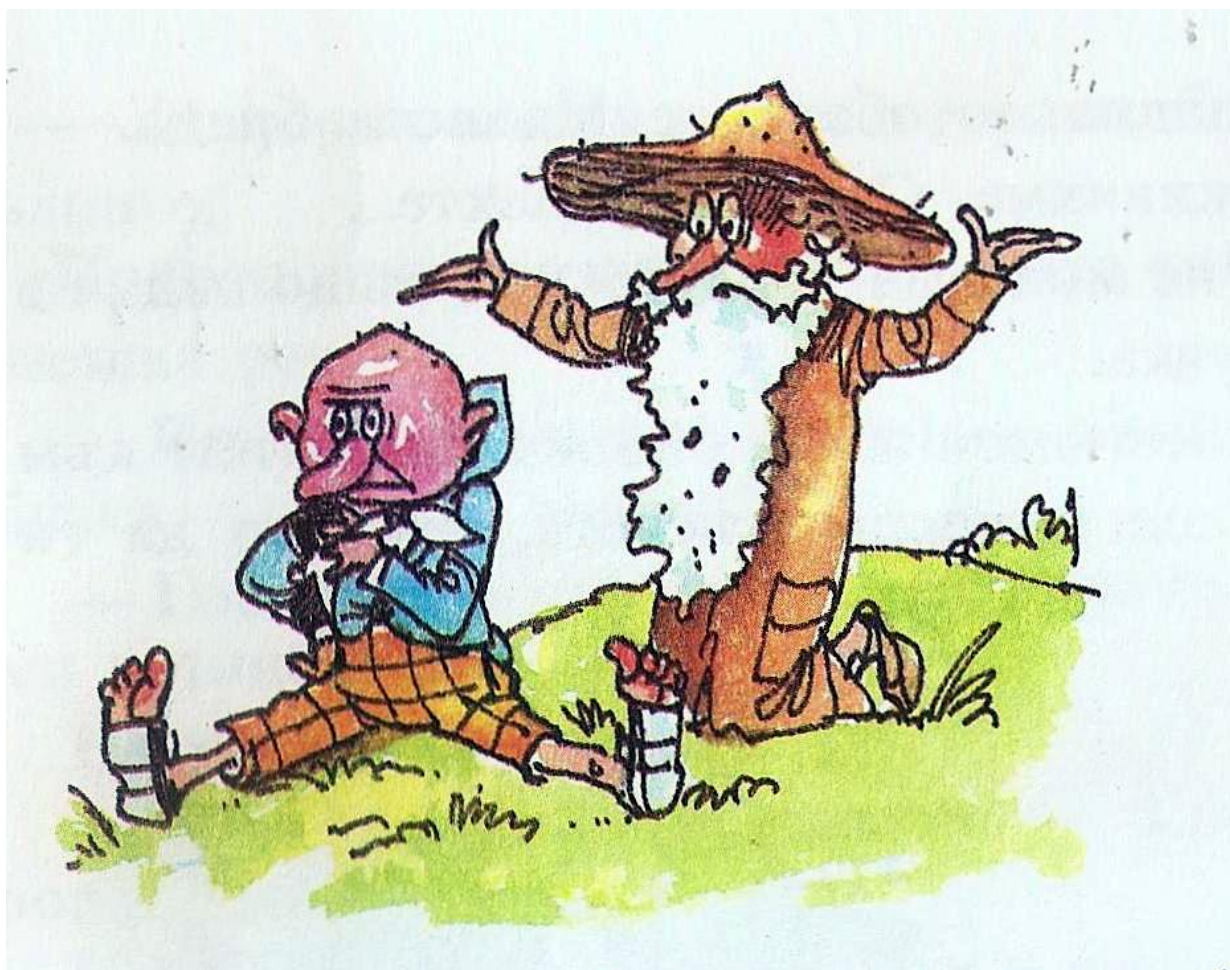
— Той просто припадна — обади се Мъхеста брада. — Толкова страхотии преживяхме. Само да знаехте...

Но и Мъхеста брада не можа да продължи, и също падна в безсъзнание до Полуобувка.

— Кажи ми сега — безпомощно се обърна брадатият към своя другар — откъде ще намерим ключета, с които да ги навием.

ПОЛУОБУВКА СИ ОТИВА

Когато Полуобувка и Мъхеста брада отново дойдоха в съзнание, видяха се да лежат край палатката на природоизследователите, които вече приготвиха закуската. От чайника над огъня се виеше пара.

— Гледай, разшаваха се! — извика плешивият, като посочи Полуобувка и Мъхеста брада.

— Ами работят с батерии — равнодушно отвърна брадатият. — Може и да са със слънчеви батерии.

И тъй като плешивият хвърли изпитателен поглед към смелчагите, брадатият поясни:

— Полежаха на слънцето, батериите им се заредиха и механизмът заработи отново.

Плешивият не отговори. Той се взираше в Полуобувка и Мъхеста брада с нарастващ интерес. Те му приличаха на джуджета. Само дето бяха малко по-големи, но ако той беше дете, сигурно щеше да ги вземе за джуджета — едното с брада, а другото — голобрадо! Ами ако наистина са джуджета?... Тогава и храненичето на вълците нямаше защо да вземат за дете! Току-виж, че е също като тия...

По гърба на плешивия пробягаха тръпки!

„Какво се вдетинявам сега? — упрекна се той и пропъди мисълта за джуджетата. — Каква нелепост! Пък искам да ставам изследовател!“

— Къде съм? — внезапно се развика Полуобувка.

Беше се съвзел напълно от припадъка и сега се оглеждаше с любопитство наоколо.

— Виждаш ли? — победоносно се обърна брадятият към своя другар. — Лентата отново започна да се върти. А храненичето на вълците все още спи в раницата.

И без да отвърне на Полуобувка, брадятият пристъпи към раницата, приклепна и с нежност я потупа:

— Време е да ставаш — галено рече той. — Чаят е готов. Хайде, измъквай се навън и бъди възпитано момче!

Мълчание! Нито звук! Никой не шавна в раницата. Интересно!

— Какво ли се е случило? — загрижи се плешивият.

Брадятият трескаво развърза вървите. Още няколко напрегнати мига и...

— Но тук има само трева!

— Какво? — не разбра плешивият.

— Избягал е! — сопна се брадятият. — Напълнил раницата с трева и духнал...

Двамата се гледаха като гръмнати.

— Пропаднахме! — изпъшка плешивият. — Сами сме си виновни! Защо го оставихме без наблюдение? Трябваше да го пазим!

Недоумение! Пълно отчаяние!

— Бих искал да знам кого в края на краищата проучваме? — избухна брадятият. — Тия тук ли?

И посочи смелчагите. Плешивият се оживи:

— То и тях ще трябва да проучим! — отвърна той. — Такива човечета не всеки ден се срещат!

Брадятият махна с ръка:

— Я не се шегувай! — избоботи той. — В края на краищата ние сме природоизследователи, а не организатори на куклен театър. Трябва да имаме ясна цел и неотклонно да я следваме.

— Именно! — съгласи се плешивият, но изглеждаше леко смутен. — Нашата цел си беше в раницата, а сега я няма там!

— Ще го търсим! — отсече брадатият. — Може отново да се е върнал във вълчето леговище, нали вълците са негови осиновители. Хранениче на вълците! Сигурно иска да живее по вълчите си обичаи, защото не успя да свикне с нас. Пък и суровото месо му харесва повече!

Мъхеста брада малко по малко идваше на себе си.

— Чуваш ли? — прошепна той на Полуобувка. — Леговището на вълците! Тяхното хранениче... Дали не става дума за нашия Маншон? Тия са го прибрали и затова не си го намерил при вълците.

— Маншон ли? — разсеяно се съгласи Полуобувка. — Разбира се, той...

В този миг му мина през ума важна мисъл, но той не я изрече на глас.

Мъхеста брада стана и отиде при природоизследователите.

— Извинете — учтиво се поклони той, — бихте ли ми описали как изглежда храненичето на вълците?

Брадатият не му обърна внимание. Полуобувка и Мъхеста брада го дразнеха и той съвсем не се интересуваеше от това, как и откъде са дошли на тоя свят. Сега просто го нервираха и дори не му се щеше да ги слуша.

Плешивият се оказа по-разговорчив.

— Храненичето на вълците е космато — обясни той на Мъхеста брада. — Високо е колкото теб, бих казал дори, че помежду ви има нещо общо.

— Разбира се! — възкликна Мъхеста брада. — Вие говорите за нашия приятел Маншон.

— Маншон ли?! — изненада се плешивият.

Сега и брадатият не остана безразличен и избухна в жлъчен смях:

— Маншон?! — изхълца той. — Много добре казано! Ако размислиш добре, може да се допусне, че храненичето на вълците носи голям пухкав маншон.

Брадатият още дълго се смя. Но след това решително се обърна към плешивия:

— Хапка няма да хапна, докато не докараме тук тоя жив маншон!
Мъхеста брада не успя да отвърне. Природоизследователите потеглиха на път с широка крачка.

Настъпи тишина. Мъхеста брада се озърна за Полуобувка.

След още няколко напрегнати мига Полуобувка каза своята дума:

— Сега най-последно се разбра какво представлява нашият мил приятел. Хранениче на вълците! Боже мой!...

Именно това беше онази мисъл, дето му се мярна през ума и сега мира не му даваше!

Мъхеста брада от изненада не можа да се сети какво да отвърне. Полуобувка не млъкваше:

— Едва сега разбирам защо Маншон с такава настойчивост ме отпрати от вълчето леговище, а той остана в него.

— Тъй... — възмути се Мъхеста брада. — Как говориш за своя приятел! Нали сам видя? Вълкът го отвлече!

Полуобувка презрително изкриви устни:

— Много лесно може да се обясни! — отвърна той. — Вълкът е познал своето хранениче, а и Маншон нямаше нищо против него. Защото му се е преяло сурово месо!

Мъхеста брада беше възмутен до дъното на душата си!

Полуобувка сигурно беше откачил. Хранениче на вълците! Природоизследователите подхвърлиха едно необмислено предположение, а Полуобувка го взе за чиста монета! Отде му влезе това в главата? Нечувано... Но в края на краищата... Ако Маншон беше живял с вълците като малък, какво значение можеше да има това сега? Маншон си беше Маншон! Добре го познаваха, много по-добре от тия самозвани природоизследователи!

Мъхеста брада каза:

— Дори Маншон да е отраснал сред вълците, това изобщо не е повлияло на неговия характер.

— Досега наистина в нищо не можем да го упрекнем — съгласи се Полуобувка. — Но той само трябваше да зърне стария вълк и вълчата му кръв се разигра.

— Стига най-последно! — изпъшка Мъхеста брада. — Толкова дълго беше на дървото с главата надолу, че и мислите ти се обърнаха наопаки!

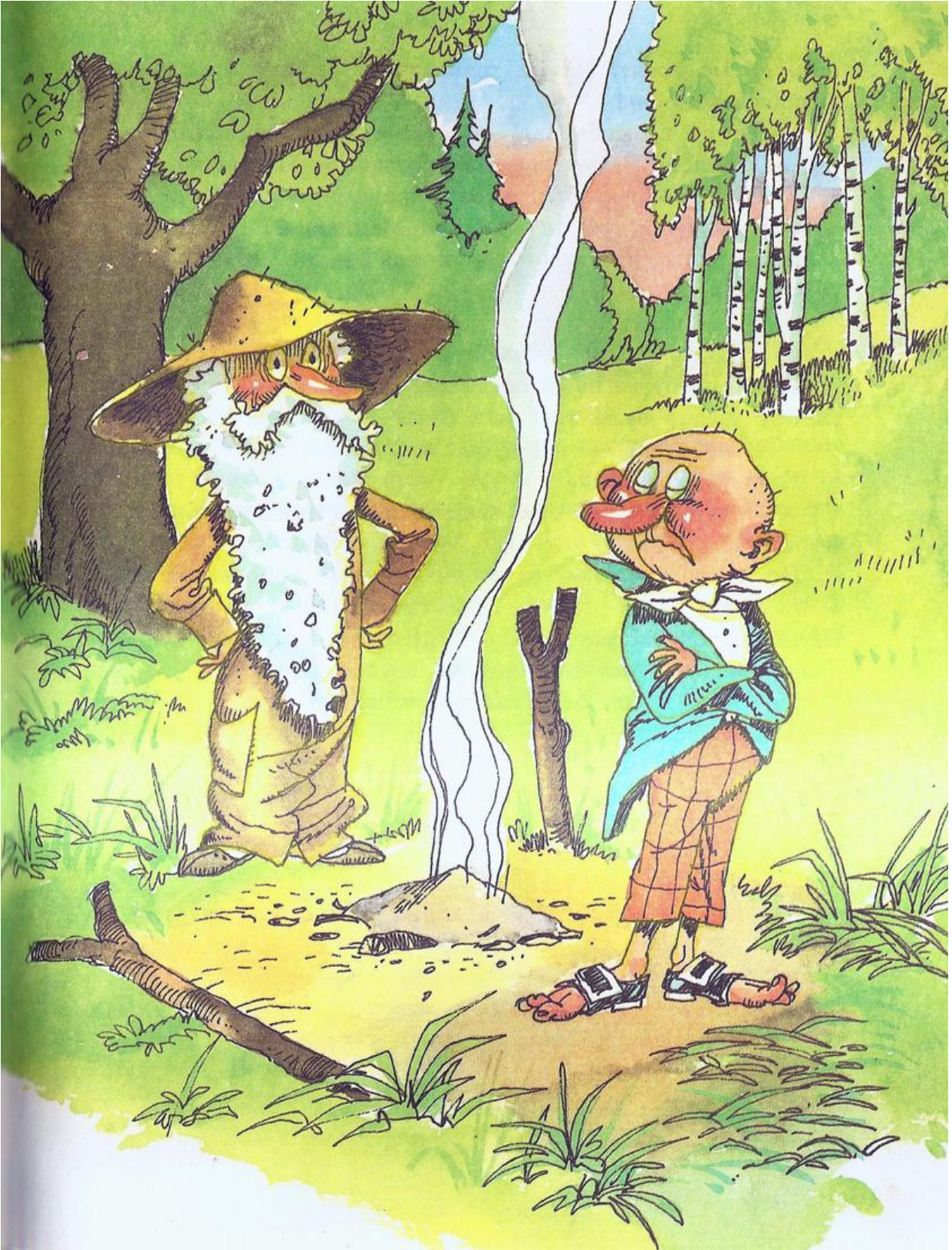
Но Полуобувка не можеше да се примири.

— Във всеки случай повече не мога да се доверявам на Маншон — заяви той. — Никак не се знае кога и как може да се разрази отново смъртоносна гоненица с вълчата глутница!

— Свърши ли? — тръсна глава Мъхеста брада. — Имаш ли да кажеш още нещо?

Отговорът на Полуобувка беше отдавна готов:

— Глупак бях, че се оставих Маншон да ме подмами в тази гора. Едва сега разбирам! Мога спокойно да мина и без него! Морето ме чака! Време е да тръгвам!

Най-после Мъхеста брада кипна. Каква обида! Нима наистина Маншон ги беше подмамил насам? Глупости! Нали те сами настояваха да отбие автомобиля по горския път! Каква вина имаше той? Този Полуобувка...

— Тръгвам! — в същия миг заяви Полуобувка. — Имам си нозе да ме носят! Не ми трябва ни Маншон, ни неговият скапан автомобил!

— Ти си се побъркал! — отсече Мъхеста брада.

— Тръгвам! — повтори Полуобувка. — Идваш ли с мен?

— О, не! — отвърна Мъхеста брада.

Как можеше той да изостави Маншон на произвола на съдбата? Маншон би ли постъпил така с него? Никога! А Полуобувка?!...

— Довиждане!

— Пак размисли! — надигна глас Мъхеста брада.

Но Полуобувка не се поколеба! Обърна гръб и се отправи на път! Какво беше това наистина? Кошмарен сън?...

— Полуобувка! — ревна Мъхеста брада.

Никой не отвърна.

— Полуобувка! — още веднъж викна Мъхеста брада. — Върни се!

Но както и преди, отговори му само горската тишина!

Мъхеста брада пристъпи към огъня и започна да го гаси. Щури природоизследователи! Оставиха огъня да гори! Мъхеста брада гасеше и все поглеждаше натам, накъдето се изгуби Полуобувка. Огънят отдавана замря, но Мъхеста брада все не можеше да се примири с мисълта, че Полуобувка тъй лесно си замина от тях. Но станалото, станало!

С тежка въздишка Мъхеста брада закрочи през гората.

КАКВО СЕ СЛУЧИ С МАНШОН?

След като природоизследователите пъхнаха Маншон в раницата, той твърдо реши най-напред да се наспи добре. Страшно изнурен беше, наистина се нуждаеше от почивка. Но сънят не идваше. В раницата беше тясно и задушно. И мозъкът му пак заработи. В раницата!... Отново пленник, този път на природоизследователите!

Сигурно е, че оттук измъкване няма! Откъм палатката се чуваше хъркане. Удобно и безопасно време да изчезне. Но как?

— Якичка! — подвикна Маншон едва чуто.

Якичка тихо изскимтя, но с нищо не можеше да помогне на своя стопанин. Как да развърже възлите на раницата? Единственото, което можеше, е да стои и да го варди.

Маншон започна да опипва раницата. Беше ушита от здрав брезент. Да имаше един нож! С голи ръце не се разрязва тази дебела материя. Но Маншон никога не беше имал нож. Какво да прави? Дори да беше истинско хранениче на вълците, научено да гризе кокали, пак нямаше да успее да прегризе раницата със зъби. И все пак...

„Трябва всичко да се опита — трескаво мислеше Маншон, като стъпи на четири крака. — Ето така!“

И той мъничко се попридвижи с раницата напред. Но докъде щеше да стигне така? Ако природоизследователите не го откриеха, раницата нямаше да пропусне неговия вик за помощ. И просто щеше да си загине в гората.

В един момент Маншон усети, че от едната страна му е по-топло. О-хо-о! Огънят! Като се поблъска още малко, Маншон започна да се доближава до огъня. При това внимаваше да не се превърне заедно с раницата на въгленче...

С отчаяна смелост Маншон реши да прегори своя затвор. Само едно въгленче да подхване раницата и... Опасен план, но друг изход нямаше.

Маншон се дотътри още по-близо до огъня. Стана му горещо, но ще потърпи. Само две стъпки още... На какво му замириса? На изгоряло, разбира се... Ох, дано само не се подпали!

Сподавено се разкашля от дима. Сърцето му се разтупка, очите му плузнаха в сълзи. Прекрасно знаеше, че димът можеше да го задуши, но дори непоносимата горещина го караше да ликува. Трябваше да се освободи! На всяка цена!

Недогорелите въглени свършиха своята работа. В раницата зейна дупка. Маншон усети, че вече диша по-леко. Отворът се разширяваше, но все още беше невъзможно да се измъкне навън.

Що за глас му се счу? О, Якичка! Скимти уплашено и се мята край огъня! Страхува се за Маншон.

— Не бой се, Якичка! — тихичко го успокояваше Маншон. — Всичко ще се нареди добре!

Раницата вече така прегорях, че Маншон можа да изскочи от нея. Свободен! Жив и здрав! При това свободен!

Идеше му да се развика от радост, но се боеше да не разбуди природоизследователите. Пък и малко прибързано се радваше. Маншонът му тлееше на няколко места.

Вода! Но откъде?

Ами сега? Малко ли му беше на кожухчето от вълчите зъби — проскубано и окъсано, а сега и опърлено от огъня.

Страхотия! Маншон вече беше готов да съблече маншона си, но в този миг сякаш някой му подвикна: „Лягай!“

Точно това му трябваше! Маншон се просна по гръб и се затъркаля по земята. И така спаси маншона си. Остана си истински Маншон, който винаги ще намери как да опази кожухчето си от всяка опасност.

Маншон се изтегна изнемогнал на земята. Якичка дойде при него, размаха опашка и започна старателно да го ближе по лицето.

Какво блаженство! Ах, да можеше да затвори макар и за минута очите си! Да потърси забрава в съня! Върху гола земя да подремне като Мъхеста брада... Но Маншон събра сили и прогони това гибелно желание. Трябва да се отдалечи от палатката, и то колкото може по-скоро. Призова своята твърда воля и скочи на крака. Хвърли поглед към раницата.

Беше изгоряла почти наполовина. Да-а... Когато природоизследователите видят тези жалки останки от своята раница, мигом ще разберат, че техният пленник е избягал!

Маншон се сети за нещо и бързо насъбра трева. Премести раницата на предишното ѝ място и я натъпка с трева, а обгореното обърна към земята. Чудесно! Когато на сутринта природоизследователите погледнат насам, няма да разберат от пръв поглед какво се е случило. Ще си помислят само, че храненичето на вълците е потънало в дълбок сън. Във всеки случай, поне време щеше да спечели...

И така Маншон направи всичко, което можеше да се направи.

— Хайде, Якичка!

Той закричи, а кучето весело го последва. Маншон гледаше с четири очи да не се отправят случайно към вълчето леговище! Не желаше да има нищо общо с тия зверове.

Никак не е приятно да се луташ из тъмната гора. Трябваше да върви пипнешком, да внимава да не се спъне, да не одраска лице в

клоните на дърветата. Но сега Маншон не се боеше, че вълците го следват по петите! След него припкаше само Якичка, неговото предано другарче. И тъй като кучето беше съвсем спокойно, Маншон нямаше причини да се страхува. Каква радост, че се срещнаха двамата. Какво щастие, че си имаше тъй верен и сигурен приятел!

Ускори ход и след около два часа Маншон дочу приятно ромолене. Разбира се, това беше ручейт. Едва сега усети каква жажда го измъчва.

*О, ручей мой, ромониш тихо!
Вода ще пийна до насита!*

Сам не разбра как се родиха тия стихове.

Маншон се хвърли към ручея и започна жадно да пие. Живителна прясна вода! Якичка също залочи с истинска наслада.

Точно от този ручей започнаха всичките му промеждия! Но сега всичко трябваше вече да се оправи. Най-напред да се добере до автофургона. Вярната посока ще открие по ручея. И няма защо да се бои, че ще се обърка.

Маншон се отправи незабавно на път. Знаеше, че не бива да се застоява повече. Само миг да поседне и умората щеше да го повали. Едно-две, едно-две... Само напред, по брега на безкрайния ручей, само напред!...

Нощта преваляше. На изток небето светлееше. Тук-таме от клоните на дърветата се обадиха птици. Изведнъж брегът на ручея се стори познат на Маншон. Да, да! Точно тук вълкът го праметна на гърба си.

И макар безкрайно уморен, Маншон се затича към познатото място. Пристигна най-сетне! Ето я просеката... Същият онзи път, по който пътуваха. Тук нейде съвсем наблизо трябваше да се намира и автофургонът.

Пак се затича, но трябваше да поспре. Ходилата му просто горяха. Това пък какво е? Ха, бормашинка! На кого ли пък е притрябвала тя? В тази гора?

Но къде се е дянал неговият автомобил?

Маншон внимателно се огледа наоколо.

Огнище... Една колиба от пръти, покрита с клони. Нямахте я тук преди. Аха, бормашинката е трябвала на този, който е правил колибата, за да пренощува в нея. А на сутринта... На сутринта е поел с неговия автомобил.

Маншон беше отчаян! Автомобилът му! Това не беше само автомобил, но и негов дом! Дом и на Полуобувка, и на Мъхеста брада! Кой знае дали ще поискат да останат с него сега, когато автофургонът, по-точно домът им, беше изчезнал!

Маншон се чувствуваше крайно изморен. Страшно му се спеше, не беше в състояние да премисля нищо. Поне мъничко да подремне, пък после щеше да му мисли!

Маншон тръгна към колибата. Къде ли е вратата? Или нещо подобно? А-ха! Ето! Между прътите му се мярна обикновена дръжка. Маншон я дръпна и вратата се отвори. Влезе. Вътре беше тъмно, промъкна се пипнешком. Гледай ти!... Легло! Съвсем му е по мярка. И меко! Как не им е било жал да оставят в гората едно толкова хубаво легло? Изтегна се, Якичка веднага се настани до него, но Маншон дори не забеляза. Той мигновено беше заспал и сега хъркаше юнашки за първи път в живота си!

И РАДОСТ, И МЪКА!

Маншон се събуди по никое време. Припомни си снощните събития, колибата, в която сега нощуваше. Обхвана го страх.

Няма вече автомобил! Съвсем самотен и бездомен е! Само този маншон му е останал, но и той е изпокъсан и опърлен. Защо съдбата е тъй безмилостна към него?

Маншон широко отвори очи и в сумрака на колибата съзря очертанията на хладилник. Какво? Хладилник в този горски пущинак?!

Тръпки го побиха. Невъзможно! Ето и скрин. Но това е неговият скрин! Маншон скочи, дръпна чекмеджето. Писма! Неговите писма, ония, дето някога сам си пишеше.

Сега всичко му стана ясно. Никаква колиба не беше това, ами неговият автомобил, само че покрит с клони. Хладилникът, скринът,

леглото... Лежеше в собствената си постеля!

Такова щастие! Неочаквано, истинско щастие! И то завладя цялото му същество.

Маншон отвори хладилника. Чудесно — парченце салам, трошици извара. И това му стигаше!

Салама даде на Якичка, а той самият похапна от изварата. После излезе да се поразтъпче.

Преваляше пладне. Слънцето се беше издигнало високо и осветяваше вековните горски дебри.

„Да, тук слънчевите лъчи стоплят повече, отколкото ако си край морето!“ — помисли си Маншон.

Но сам не знаеше кога щяха да се озоват край морето. Къде ли са сега Полуобувка и Мъхеста брада? Тук ли да ги дочака, или да надуе клаксона и да ги потърси из гората?

Разбира се, по-удобно беше да ги чака тук. Но като премисли и прецени едно-друго, все пак реши, че най-добре е да тръгне. Не го свърташе на едно място. Съдбата на приятелите не му даваше покой!

Може вълкът пак да е излязъл на лов! Ами ако попадне на Полуобувка и Мъхеста брада? Може би те самите бяха тръгнали да го търсят из гората. Всъщност даже го намериха...

Сега тримата щяха да се излежават на морския бряг, ако ония природоизследователи не им бяха объркали сметките. Полуобувка и Мъхеста брада направиха всичко възможно. Дори Полуобувка рискува живота си, за да го освободи от вълците. Скъпи Полуобувка! Мили Мъхеста брада! Мои верни приятели! Къде сте сега?

Маншон махна клоните и откри автомобила. После седна зад волана.

— Тръгваме, Якичка!

Якичка размаха опашка в знак на съгласие и Маншон запали мотора.

Автомобилът потегли бавно. Нямаше защо да се бърза. Ще пътува кротко и умерено, иначе лесно можеше да отмине Полуобувка и Мъхеста брада, без да ги забележи.

След известно време Маншон натисна продължително клаксона. И се ослуша. Тишина! Никой не му отвърна. Нищо, не губеше надежда.

„Автомобилният сигнал стига по-далече от човешкия глас!“ — утешаваше се Маншон.

Неговите приятели може и да са чули клаксона, а той да не чува техния вик. Трябва да бъде търпелив. И никакво бързане!

Отново подкара съвсем бавно своя автомобил.

Добре, че сигналите му няма да стигнат до ония природоизследователи. И що за хора бяха те? Да допуснат, че Маншон хранениче на вълците. Просто да се пръснеш от смях! Виж, въображение не им липсваше! Но може ли въображението до такава степен да заслепи хората? Преди всичко Маншон гореше от желание час по-скоро да се срещне с Полуобувка и Мъхеста брада. Ще кара по криволичещата просека с надежда, че зад първия, следващия или друг някой завой ще изникнат любимите му приятели. Ах, да имаше тази негова мисъл магическата сила да ги доведе насам. Маншон стигна до един завой и намали скоростта. Завоите са опасни, не се знае какво може да изскочи иззад тях. Премина без особени затруднения. И внезапно натисна спирачките!

Ръцете му конвулсивно натиснаха волана. Не, това е плод на неговото въображение.

Не може да бъде!

На двајсетина крачки пред него, съвсем като жив, седеше Мъхеста брада. Самият той! Истинският Мъхеста брада!

Маншон не откъсваше очи от неочакваното видение.

Кой би могъл да допусне, че мисълта имаше такава свръхестествена сила! Мъхеста брада му се усмихваше зарадван и някак и тъжен... Маншон също се усмихна на своето видение. И неговата усмивка криеше тъга. Беше щастлив, че намери приятеля си, и трепереше от страх, че видението всеки миг можеше да изчезне...

Не, напразно се страхуваше... Ето, Мъхеста брада стана и закричи към автомобила. Протегна ръка и отвори вратата.

Отвори вратата! Маншон се обърка. Можеше ли едно видение да направи подобно нещо? Не, разбира се! Видението просто преминава дори през затворени врати. А сега автомобилът зееше отворен и Мъхеста брада наистина влезе в него.

— Най-после! — рече той. — Бях загубил всякаква надежда!

— И аз! — отвърна Маншон.

— Добре го измисли! Да надуваш клаксона! — продължи Мъхеста брада. — Иначе едва ли бихме се срещнали...

Маншон млъкнаше като гръмнат. Пред него беше не някакво видение, а самият Мъхеста брада. Цял-целеничък, от плът и кръв! И напълно се увери в това, когато приятелят му го прегърна.

— Бедният Маншон! — рече Мъхеста брада, като се вглеждаше в окаения маншон на своя другар. — Колко много изстрада!

— Нищо ми няма! — скромно промълви Маншон. — А къде е Полуобувка?

— Хайде да тръгваме! — уклончиво отвърна Мъхеста брада. Маншон предугади нещо недобро.

— Защо не сте заедно с Полуобувка?

— В началото бяхме заедно — обърка думите си Мъхеста брада. — Но после...

Искаше да скрие, да не издава, че Полуобувка сметна Маншон за хранениче на вълците и затова реши да не се връща при тях. За бедния Маншон това щеше да е страшен удар.

— И после какво? — все по-озадачен заразпитва Маншон.

— Ами разделихме се!

Колебливият, несигурен глас на Мъхеста брада разтревожи Маншон.

— И защо се разделихте?

— Защото...

Мъхеста брада подбираше думите си.

— Но моля ти се! — не издържа Маншон. — Не крий нищо от мен. Нещо лошо ли е станало? Кажи, не ме подлудявай!

— Когато се разделихме, Полуобувка беше жив и здрав — опита се да го успокои Мъхеста брада.

— Но защо тогава се разделихте? — чудеше се Маншон.

Мъхеста брада съвсем се затрудни.

— Да тръгваме! Това е една много объркана история и за самия мен!

Маншон даде газ, но тревогата му растеше. Мъхеста брада и Полуобувка да се разделят?! Не, тук имаше някакво недоразумение.

След малко Маншон наду клаксона.

— Няма смисъл да свириш — обади се Мъхеста брада. — Не вярвам Полуобувка да е някъде наблизо.

— Но къде може да е? — съкрушен попита Маншон. — Ти май криеш нещо от мен?

Мъхеста брада въздъхна. Повече не биваше да измъчва Маншон. Догадката понякога е много по-тежка и от най-жестоката истина.

— Полуобувка тръгна сам за морето. Просто избяга от нас.

— Как така? — възкликна Маншон и мигом загуби самообладание.

Разсеяно завъртя кормилото, натисна докрай педала на газта.

— Какво ти каза той? — развика се Маншон.

И в този миг се случи страшното.

Като подлуден звяр, автомобилът с пълна скорост изскочи от пътя. Моторът изрева. Храстите запращяха. Всичко се затресе и потрепера. И стоп! Автомобилът се вряза между две крайпътни дървета!

— Извинявай! — смути се Маншон. — Извинявай много! — пак повтори той. — Но това, което ми каза...

Мъхеста брада го прекъсна:

— Няма защо да ми обясняваш. Разбирам те!

— Сега ще дам заден ход — обясни Маншон.

За щастие моторът беше съвсем здрав. Маншон даде заден ход. Но автомобилът не се и помръдна. Само колелетата се завъртяха на едно място и толкова. Маншон опита да подкара напред. Напразно. Разбира се, само с помощта на мотора нямаше да стане.

— Ще слеза да бутам — обади се Мъхеста брада.

— Едва ли ще помогне — тръсна уплашено глава Маншон.

Мъхеста брада погледна към предната врата и мигом разбра, че няма да я отворят. Можеше, но само ако измъкнат автомобила оттук.

Имаха още една възможност. Мъхеста брада се хвърли към задната врата, натисна бравата. Но и тя не се отвори. Бравата се беше изкривила. Мъхеста брада натисна вратата с рамо, заблъска с все сила. Но и това не помогна.

— Опитай се да смъкнеш стъклото — помоли Маншон.

Мъхеста брада направи опит. Напразно! Ламаринените стени на автомобила се бяха изкривили и подпираха лостчетата, с които стъклата се повдигаха и сваляха. Сега те не можеха да се помръднат.

— Ще трябва май да разбием предното стъкло — ядоса се Мъхеста брада.

Но Маншон поклати глава:

— Това няма да помогне. Всички стъкла са нечупливи. Но почакай, тук имам бормашинка, ще направим отвор през стените.

Той затършува из сандъчето с инструментите, но след малко разпери ръце:

— Няма я! Изчезнала е!

Мъхеста брада се досети:

— С тази бормашинка Полуобувка си направи броня от бидона — обясни той. — За защита срещу вълците!...

А Маншон си мислеше за онази бормашинка, която така лекомислено беше подритнал в гората. Ясно! Полуобувка беше забравил да я прибере. Маншон погледна натам, където държаха бидона за мляко. Нямаше го. Полуобувка го беше превърнал в броня...

— Сега сме без бормашинка — плахо промълви Маншон. — И преди всичко без капчица вода!

Бяха изпаднали в бедствено положение. Оставаше им само да чакат и да се надяват, че някой случаен пътник ще им помогне. От време на време щяха да дават сигнали с клаксона и това беше всичко.

Спогледаха се безпомощни! Какво нещастие! Страшно нещастие!

СМЪРТТА ЧУКА ПО СТЪКЛОТО

— Гърлото ми гори — оплака се Маншон. — Нямаме капчица вода.

Мъхеста брада отвърна:

— Брадата ми така е изсъхнала, че може всеки момент да се разпадне.

Но именно тази изсъхнала брада ги спасяваше досега от глад. Бяха останали само четири ягодки. Мъхеста брада откъсна две и ги подаде на Маншон:

— Има още две за после — каза той. — И нищо повече.

Сами не знаеха от колко време лежаха един до друг върху леглото на Маншон. С всеки изминал час се чувствуваха все по-зле. Обзе ги

слабост. Приказките ги изморяваха, но от време на време те пак ги подхващаха.

— Образно казано, смъртта скоро ще почука на стъклото — въздъхна Мъхеста брада.

— Навярно — съгласи се и Маншон. — В началото ще почука учтиво, но после ще влезе, без да ни пита. За нея е без значение това, че автомобилът е затворен. Тя и през нечупливите стъкла ще се промъкне.

Дълго лежаха в мълчание. Не бяха от тия, дето ще чакат със скръстени ръце, докато смъртта ги сграбчи. Но всички опити да напуснат автофургона се оказаха напразни. Не успяха да отворят нито една врата, а върху стъклата дори пукнатина не се появи. На няколко пъти Маншон отправи сигнали, но призивът за помощ не стигна до ничие ухо.

— Кой знае къде ще ни погребат — обади се по едно време Маншон.

— Бих искал да остана завинаги в гората — отвърна Мъхеста брада. — Да се превърна целият в еленов мъх. Това е най-добрият паметник, който мога да си представя за себе си.

— Наистина ли? — зачуди се Маншон.

— Вечният кръговрат на природата — обясни Мъхеста брада. — Представи си само, моята брада изтънява, но от нея поникват млади стръкове еленов мъх. Може би все някога ще се намери човек, който да си свари чай от еленов мъх, за да лекува кашлицата си.

— А мен ще трябва да ме погребат в автомобила — замислено отвърна Маншон. — И ще напишат: „Тук почива Маншон във вечна самота!“

Щом спомена самотата, Маншон така се натъжи, че две едри сълзи мигом бликнаха от очите му. Мъхеста брада викна уплашено:

— Не давай воля на сълзите си! Ще те връхлети още по-свирепа жажда!

Маншон почака сълзите да се търкулнат надолу по бузите и ги облиза с език.

— Страшно е да умреш сам!

— Може и въобще да не ни открият — разсъди Мъхеста брада. — Тогава няма дори да ни погребат. Тук ще заспим своя вечен сън, а и ти няма да бъдеш самичък.

Маншон разбра, че Мъхеста брада искаше да обърне всичко на шега, но никак не му беше до смях. Той седна нацупен в леглото.

Якичка се промъкна и се сгуши в него.

— Горкичкото! — каза Маншон и взе да милва кучето. — Споделяш своята съдба с мен, но виждаш ли какво стана сега? Заради мене смъртта заплашва и теб.

Сърцето на Маншон са свиваше от болка. Якичка му повярва, довери му се. А той... Сега беше отговорен и за живота на кучето си.

При тази мисъл Маншон скочи. Не, няма да се предадат на смъртта доброволно. И натисна клаксона.

— Биб-биб-биб... Би-и-иб, би-и-иб, би-и-иб... Биб-биб-биб!...

Маншон даваше сигнал за бедствие. Три кратки изсвирвания, три по-дълги и отново — три кратки.

После пак:

— Биб-биб-биб... Би-и-иб, би-и-иб, би-и-иб... Биб-биб-биб!...

Но както и досега, сигналите за помощ оставаха без отговор и Маншон пак се умърлуши. Дали изобщо имаха надежда за спасение? Наистина ли щяха да напуснат този свят в разцвета на силите си, в най-хубавите си години?

Мислите на Маншон го върнаха назад и той се видя малко момче, сгушено в сивия маншон на своята баба. О, да-да!... Точно така изглеждаше на една стара снимка! Колко отдавна Маншон не беше разтварял своя албум и сега неочаквано го завладя непреодолимо желание да погледне там. Върна се при леглото и повдигна дюшека откъм едната страна. Извади албум, целият изрисуван с цветя.

— Якичка, искаш ли да видиш албума ми?

Кучето помахна опашка, поласкано от вниманието на своя стопанин.

Маншон седна край масата, Якичка скочи в скута му.

— Гледай сега — разтвори албума Маншон. — Това е наша семейна снимка. Мама, татко, баба, дядо и другите ми баба и дядо! Всички са облечени в официални маншони. А този мъничък пакет в ръцете на мама съм аз! Снимката я направили наскоро след като съм се родил.

Якичка заскимтя от удоволствие.

— Нали съм много сладък тук? — запита Маншон. — Нямам никаква коса, а маншонът ми съвсем не е от кожух, ами от бархет.

Мъхеста брада се закашля.

— Може ли и аз да видя тези снимки? — запита той и се надигна любопитно.

— Извинявай! — отвърна Маншон. — Но аз не съм ти забранил. И не искам да те притеснявам. Въобразяваш си какво ли не просто от излишно възпитание.

— Виж какво — приятелски му призна Мъхеста брада, — твоите снимки много ме интересуват.

Пристъпи към масата и се загледа през рамото на Маншон. А той вече разгръщаше нова страница.

— Тук съм в детската количка — показва Маншон друга снимка. — А този, дето ме вози, е дядо. Той често ме извеждаше на разходка, защото имаше най-много време от всички у дома. И винаги ми четеше стихове.

— А, още оттогава си обикнал поезията! — възкликна Мъхеста брада. — Щом от тази крехка възраст си слушал стихове, поезията, така да се каже, е в кръвта ти.

— Може би — отказа да спори Маншон. — Не съм се замислял още над тия неща.

Продължиха да разглеждат снимките.

— Тук е моята баба, когато е била млада — показва Маншон. — Ето и венчалната им снимка с дядо ми. Той е седнал, а баба е застанала права до него, нежно опряла ръка върху рамото му.

— Красива снимка — отбеляза Мъхеста брада. — Колко е хубав този снежнобял маншон, който е облякла баба ти!

— Сватбен е — обясни Маншон. — Ушит е от бяла мечка.

И разгърна друга страница.

— Тук съм малко по-голям. Ловим с баща ми риба... А тази снимка е коледна. Цялото ни семейство се е събрало под елхата.

— Мило семейство — промълви Мъхеста брада.

И внезапно повиши глас:

— Но, скъпи Маншон, защо досега не си ни показвал този албум? Полуобувка никога не го е виждал!

Маншон повдигна глава и погледна с недоумение своя приятел.

— Полуобувка ли? — повтори той. — Просто не се е налагало. Защо тези снимки те развълнуваха така? В тях няма нищо особено.

— Ти си мислиш, че няма!

Мъхеста брада неспокойно пристъпваше насам-натам, после тежко въздъхна:

— Ако Полуобувка беше видял тия снимки, никога нямаше да те помисли за хранениче на вълците.

— Хранениче на вълците ли? — смая се Маншон. — За такъв ме помислиха природоизследователите, но Полуобувка?!...

Мъхеста брада бавно приседна на леглото:

— Той също...

Албумът трепна в ръцете на Маншон и след малко се търколи на пода.

— Не исках да ти казвам — мрачно продължи Мъхеста брада. — Но сега, след като видях твоите семейни снимки, думите сами се изплъзнаха от устата ми. Полуобувка дочул ония да си приказват и като му бръмнало в главата, че ти си израснал сред вълците и че с теб...

Мъхеста брада се умълча, стори му се, че беше отишъл твърде далече...

— И какво с мен? — тихо попита Маншон. — С мен е опасно, така ли?

— Такова нещо... — още по-тежко въздъхна Мъхеста брада. — Сега, пред лицето на смъртта, защо да крия. Така си беше! — завърши той.

— И затова ли си тръгна?

— Да!

Настъпи тягостно мълчание. Дори Якичка подразбра, че нещо не е в ред, и близна с език лицето на Маншон, за да го утеши. Това беше страшен удар за Маншон. Албумът остана да лежи на пода. Маншон се тръшна на леглото и заби нос във възглавницата.

Мъхеста брада също почувствува как ръцете и краката му се подкосяват. Гладът и жаждата го измъчваха, а сега и това душевно терзание. Как не се усети навреме, биваше ли да казва цялата истина на Маншон? Да беше си премълчал! Но думите сами се изплъзнаха от устата му. Дори в предсмъртния си час трябваше да премълчи за Полуобувка.

Така или иначе, вече нищо не можеше да се направи. Мъхеста брада се изтегна на леглото до Маншон, който продължаваше да плаче. Сърцето на Мъхеста брада се сви от болка. Той откъсна последните две ягоди от брадата си и ги поднесе на Маншон:

— Хапни си!

Но и това не помогна, а в брадата на Мъхеста брада вече нямаше нищо.

— Благодаря! — каза Маншон с пълна уста, но продължи да плаче.

Мъхеста брада лежеше и мислеше: „Докога? Докога ще издържим?“

И в този момент:

— Чук! Чук-чук! Чу-ук!

Маншон се умълча.

Повтори се:

— Чук! Чу-у-ук!

„Ето че и смъртта ни навести! — помисли си Мъхеста брада. — Засега само чука по стъклото, но после ще се вмъкне и тук.“

Затвори очи и зачака своя край.

ПОЛУОБУВКА СЕ ЛУТА ИЗ ГОРАТА

Когато Полуобувка се сбогува с Мъхеста брада и се отдалечи от палатката на природоизследователите, беше изпълнен с решимост да започне нов, напълно самостоятелен живот.

„Та нали и аз самият съм личност! — размишляваше той. — Нима съм задължен цял живот да се влача подир някого като опашка. Мога и сам да се справя, дори по-добре от всички тия смелчаги, взети заедно!“

— Полуобувка! — достигна до него умоляващият зов на Мъхеста брада, но той не се поддаде и закричи още по-бързо. Нямаше защо повече да си губи времето.

Ако Мъхеста брада е решил на всяка цена да преживее край едно хранениче на вълците, моля, Полуобувка няма да му пречи. Мъхеста брада и бездруго все такива едни прищявки си има — нали беше си избрал за приятел отровно змийче, сега пък хранениче на вълците. Но той, Полуобувка, повече няма да търпи подобна компания. Друг ще бъде неговият жизнен път.

— Полуобувка! — сподиря го пак гласът на Мъхеста брада. Полуобувка не му отговори. Беше направил вече своя избор.

Добре, че срещна тия природоизследователи, да му отворят очите. Маншон — хранениче на вълците! Точно така! Кой по-добре от тях можеше да открие това. Чудеше се сега, че по-рано сам не беше отгатнал какъв е Маншон и от каква кожа е ушит маншонът му.

„Не, не и още веднъж не!“ — размишляваше Полуобувка.

Не му трябва на него никакъв Маншон. Нито пък Мъхеста брада.

Сам ще се оправи! Да не е той някакъв си Маншон, та да рони сълзи в самотата си. Откъде е дошъл този страх у него? Ами оттам, от леговището на вълците. В кръвта му е тъй нареченият стаден инстинкт. А той трудно се преодолява.

Досега Полуобувка вървеше просто тъй, но вече трябваше да определи в коя посока да се отпрати. На коя ли страна е морето? Там навред някъде! Леле-е, като стигне до плажа! Ще си закупи една дузина лимонади — хубави, добре газирани. Ще се излегне на пясъка и от време на време ще отпива по глътка, по две. Щастие! Лимонадата ще шуми, морето ще се плиска. Тъй отдавна не е почивал. Слънце, въздух, пясък, вода и... лимонади!

Полуобувка вървеше, без да спира.

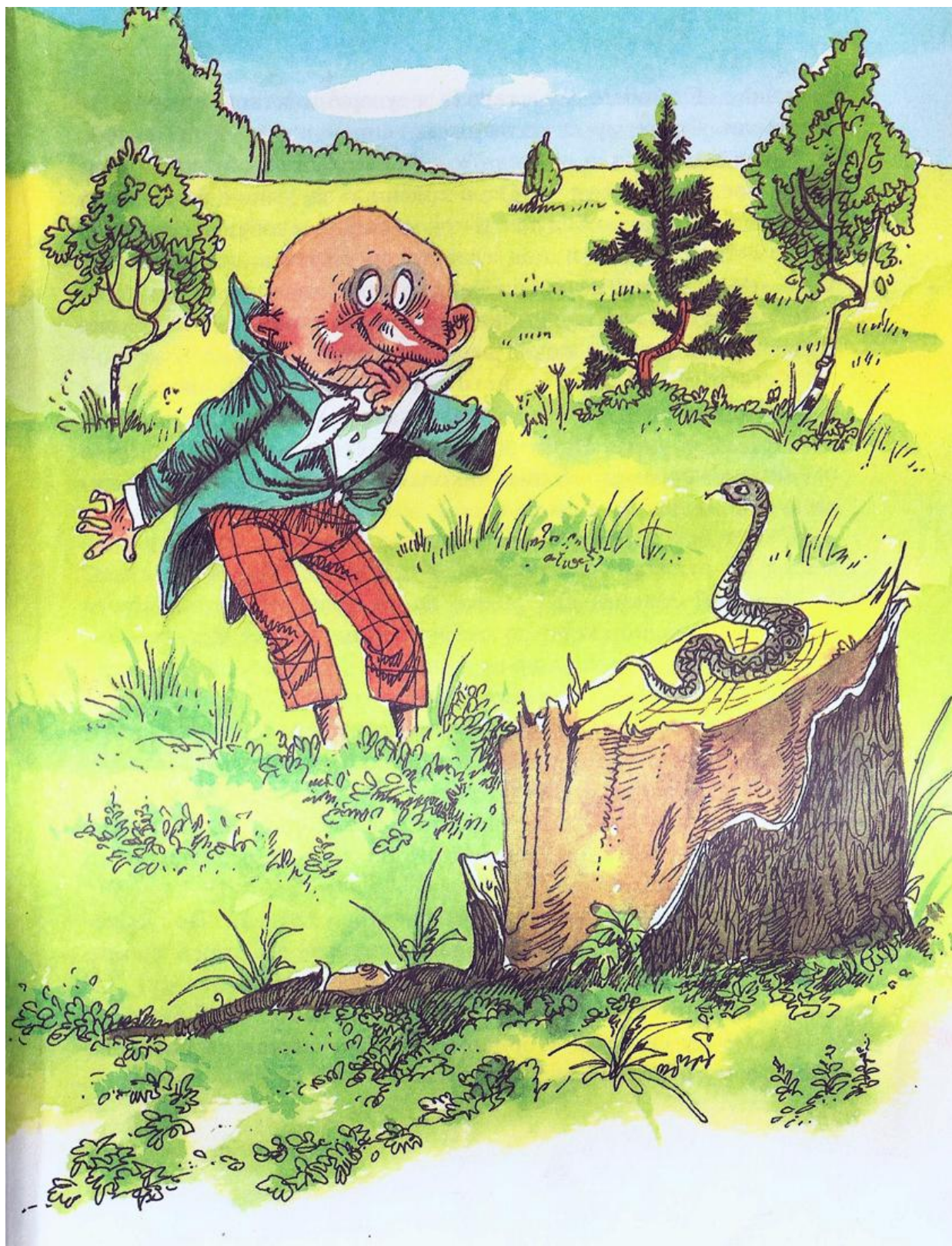
Гладът започна да се обажда. Край морето можеше и риба да си налови. Страшно обичаше пържена риба. Е, да, но до морето май е доста далеч, а тук няма откъде да вземе риба. Ще мине с това, което му предлага гората.

Полуобувка сведе поглед и затърси горски плодове. И мигом изписка. Змия! Отровна змия се стрелкаше на зигзаг към голите му пръсти. За малко не я настъпи. Само крачка още и... В голите му палци

щеше да се забие отровният ѝ зъб. И какво щеше да стане с него? Сам-самин в гората, ухапан от змия... Ужас!

„Ох, малко да се съвзема!“ — задъхан си каза Полуобувка. Краката му се подкосяваха, сърцето му лудо биеше. Огледа се наоколо и забеляза сред буйните тревисти туфи един гладък пън. Я да седне на него, да посъбере сили, а после пак ще гони пътя. Но едва приближи до този пън и отново изпищя. И тук змия! Навила се на кълбо отгоре и се грее на слънце. Полуобувка се разтрепера. С тия голи пръсти все на змии налиташе по пътя. Вместо да се пръждосват при Мъхеста брада. Нали той им е приятел. Къде ли е сега? Дали се намериха с Маншон? Ах, много го интересува! Полуобувка си има свои грижи.

Няма да почива тук, дума да не става. На всяка крачка змии, каква ти почивка! Но толкова много бе огладнял.

Вървя, вървя, а земята сякаш се люлееше под него.

„Съвсем съм отслабнал — окая се Полуобувка. — Свят ми се вие, крайно време е да хапна нещо!“

Като по поръчка точно пред него изникнаха чудесни сочни плодове. Такива не беше виждал. Добре, че птиците не са ги окълвали досега. Приличаха му на ягоди, но бяха жълти. Полуобувка се наведе и си откъсна. Лепнеха от сладост като мед. Ура-а! Гладът беше победен!

Ядеше, лапаше до забрава. Истинско блаженство! С всяка ягода самочувствието му растеше. Какви плодове! Сладки, сочни! Жалко, че Маншон и Мъхеста брада не можеха да си хапнат и те! Да набере и за тях, а?

Нали ги изостави? Полуобувка тъпчеше устата си, но можеше ли да изяде всички ягоди!

Най-после засити глада си. А сега какво? Помисли малко, после изплете набързо една кошничка от листа на репей и започна да я пълни с плодове. Да си има малко в запас.

Маншон бил хранениче на вълците! Голяма работа! Нека е хранениче на когото си ще! Важното е, че си е Маншон. Поне в това нямаше никакво съмнение. А нима самият той, Полуобувка, не е отраснал като дете при някакви си англичани? Точно така! Стреляше насам-натам с прашката си... Но нека помисли още малко, нека отдаде дължимото на истината: оказва се, че Маншон — това хранениче на вълците — е малко сърдечен от самия него!

Какво направи? Как можа? Не, трябва час по-скоро да открие Мъхеста брада и Маншон.

Хранениче на вълците! Такава дреболия да го разсърди? Тримата са истински смелчаги — всеки със своите особености и слабости!

Кошничката се напълни. Тези чудесни плодове трябва непременно да бъдат поднесени на Маншон и Мъхеста брада. Само да не ги излапа, без да разбере!

Но какво става? Земята пак започна да се люлее под краката му. Нали вече не е гладен! Да не би да му се вие свят? Чудна работа!...

Земята наистина се люлееше под всяка негова стъпка. Беше нагазил в тресавището.

Ето водата вече се процежда между пръстите на краката му. Блато като блато! Ами змиите? Едва ли биха се навъдили толкова, ако не беше блатото! Ами тези чудни плодове?... Не са ли същите блатни боровинки, за които говореше Мъхеста брада, когато проучваха

картата? Точно така! Мъхеста брада спомена, че растат само из блатата... Но Полуобувка се досети и за нещо друго. Нали Маншон им беше обяснил, че от едната страна на гората започва морето, а другата е блатото. И какво излиза сега?... Ама че се обърка!... Вместо до морето, беше стигнал до блатото. Добре, че навреме се усети, иначе... Ако беше навлязъл по-навътре в блатото? И тресавището — с бездънните ями, които безжалостно поглъщат своите жертви.

Полуобувка се обърна назад и закрачи обратно по познатия му вече път. И земята не беше мокра, нито се люлееше. Не се люлее ли? На Полуобувка му се зави свят от умора и безсъние. Стъпките му станаха неуверени и той едва не се трополи. Очите му се затваряха.

„Кое е по-сладко от меда?“ — сети се Полуобувка за една тара пословица. Но така беше примрял за сън, че не може да си спомни отговора. Без да избира място, Полуобувка се хвърли на земята и подложи под главата си първата попаднала му буца пръст. Дори не забеляза как една голяма пъстра змия изплашено изскочи изпод нея и се втурна да бяга. Полуобувка блажено въздъхна и почти веднага заспа...

Когато се събуди, слънцето се беше издигнало високо над горските върхари. Едва сега разбра, че беше спал цяло денонощие. Или две? Иди, че разбери, съвсем беше загубил представа за времето. Лапна няколко от плодовете в кошничката и отново закрачи по пътя.

Сънят просто възроди Полуобувка. Крачеше бодър, с ясна мисъл и отлично настроение. Къде ли е Мъхеста брада? А Маншон? Никога вече няма да се раздели с тях. Ще ги търси! И дано по-скоро се съберат тримата заедно.

Полуобувка бързаше по горския път. Слънцето прежуряше, птиците се надпяваха, а той самият гореше от желание час по-скоро да се види с Маншон и Мъхеста брада. Започна да се безпокои, че няма да ги открие. Може и да не са в гората. Сигурно вече се излежават на морския плаж и даже не се сецат за него. Ускори крачка. От време на време спираше и викаше по име приятелите си. Но никой не му отвръщаше. Само вятърът изшумоляваше.

Денят се изтърколи и се спусна вечерен хлад. Но Полуобувка не спираше, макар да не знаеше накъде да търси своите любими приятели. В един миг се закова на мястото си!

— Биб-биб-биб... Би-и-иб, би-и-иб, би-и-иб... Биб-биб-биб!

Не, не му се беше сторило! Истински сигнал за помощ!... Толкова му е познат този клаксон!

Автомобилът на Маншон! Този сигнал е неговият! Полуобувка бързо се ориентира за посоката. Завърза добре кошничката, провеси я на гърдите си и се втурна натам, откъдето идеше сигналът. Клоните на дърветата шибеха лицето му, но той не им обръщаше внимание. Тръни се забиваха в ходилата му, но той тичаше с всички сили.

Защо ли дават този сигнал? Да не би вълците?... Или пък ония природоизследователи? А може би е нещо още по-лошо! Гората е пълна с изненади. Полуобувка жадно си поемаше въздух. И не спираше да тича.

Ах, дано автофургонът не напусне гората! Не, тези, които зоват за помощ, знаят, че не е тъй лесно да се открие автомобила им в гората. Сигналът за помощ не се чу повече. Но Полуобувка беше уверен, че тича в правилна посока. Логично беше да си мисли, че автомобилът е някъде тук. Но къде по-точно? И накъде да върви сега?

Краката му се подкосиха, когато погледът му случайно се насочи малко по-встрани от пътя. Ето го автофургона на Маншон. Но заседнал безпомощно между две крайпътни дървета.

Полуобувка се довлече до автомобила, хвана дръжката на задната врата. Но тя не се отвори. Почука по стъклото. Мълчание! Почука отново. В същия момент Якичка радостно се разлая!

СПАСЕНИ!

Мъхеста брада и Маншон дочуха лая на Якичка като през сън.

— О, я ни остави на мира! — измърмори Мъхеста брада. — Нека смъртта влезе спокойно!

Чукането се повтори. И този път много настойчиво. Маншон повдигна клепачи. Изви се към прозореца и не повярва на очите си.

— Полуобувка!

Маншон мигновено скочи от леглото, Мъхеста брада — след него. Нямаше грешка — Полуобувка! Зад стъклото на автофургона

надничаше любимият приятел, по лицето му личеше и радост, и печал. Ох, скъпи, предани, завинаги наш приятелю! Колко навреме идваш!

Те се вглеждаха в своя приятел през нечупливото стъкло. За жалост нито Мъхеста брада, нито Маншон можеха да стиснат ръката му, да не говорим за прегръдка. Вратите и прозорците бяха затворени и за Полуобувка — той нищо не можеше да направи отвън.

Маншон седна зад волана.

— Тикай! — развика се той към Полуобувка. — Здравата тикай, аз ще дам заден ход!

Естествено Полуобувка нищо не чу, но постепенно схвана за какво става дума.

Моторът изръмжа. Полуобувка мигновено се залови за работа. Сложи кошничката с плодовете на земята и побърза към предната част на автомобила. Опря рамо и хайде, давай!

Моторът зарева като луд, но автомобилът дори не се помръдна. Прегръдката на дърветата беше по-силна от Полуобувка и от мотора, взети заедно. Задните колела ровеха на едно място, облак прах се вдигна зад автомобила.

— Не помръдва! — изпъшка Маншон и изключи мотора.

Но Полуобувка не се отказа. Огледа се наоколо, донесе няколко камъка и ги напъха под задните колелета.

— Давай газ! — извика Полуобувка.

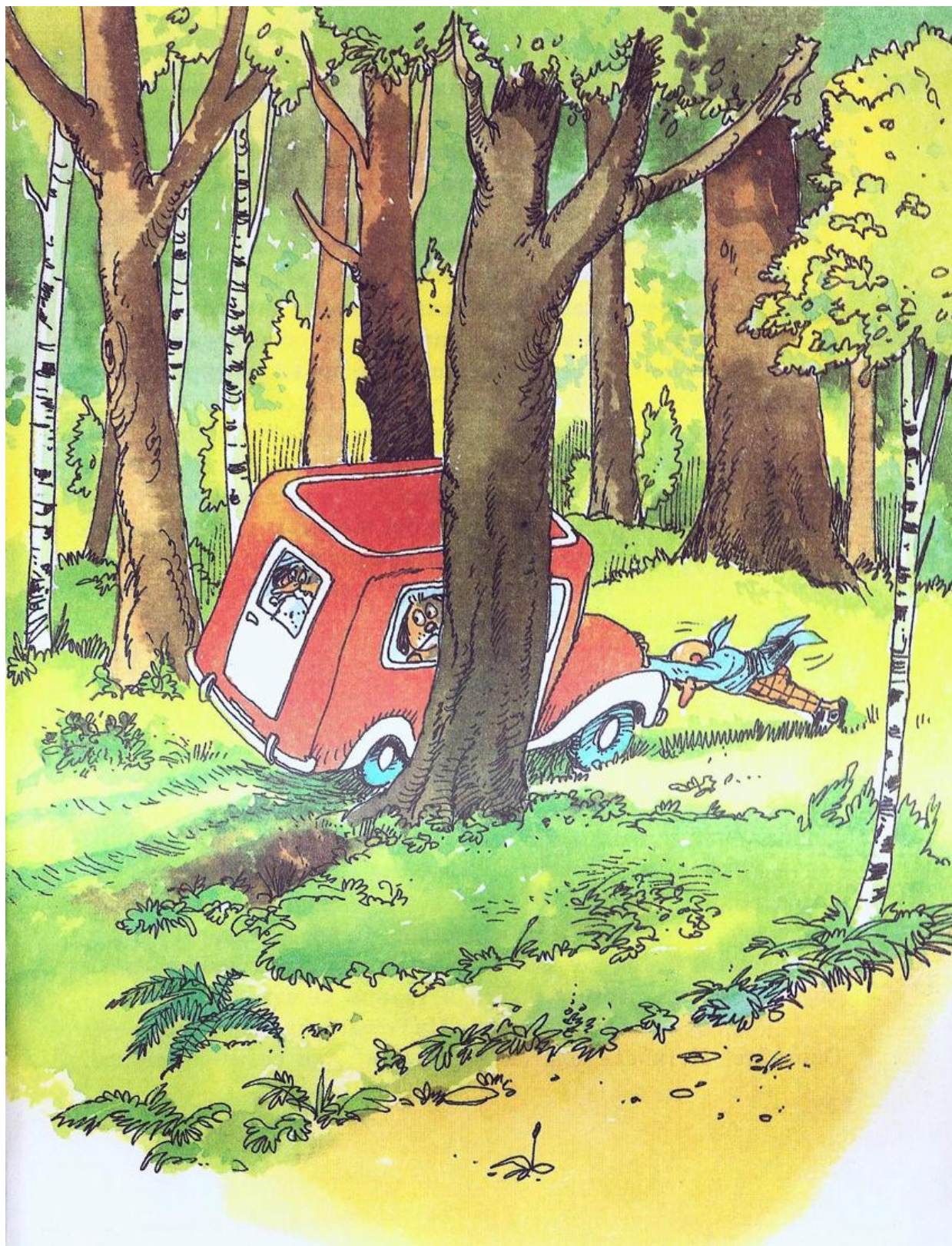
Опитаха още веднъж. Полуобувка напъгаше сили, Маншон изтръгна от мотора невъобразим вой.

— Давай по-яко! — крещеше Маншон.

Мъхеста брада също не се сдържа:

— Давай, братко! Давай!

До Полуобувка не достигаше нито звук, но той и така разбираше какво да прави. Буташе с всички сили, от напрежение чак сълзи изскочиха от очите му. Голите пръсти на краката му заораха дълбоко в земята. Но все едно — автомобилът не се и помръдна. Дърветата не искаха да го пуснат.

— Нищо няма да излезе — отчая се Маншон и угаси мотора.

В този миг Мъхеста брада обнадеждено се развива:

— Ами бормашинката? Бормашинката, а? Полуобувка може да я донесе!

Маншон се удари по челото:

— Вярно бе! Тъкмо тя ще ни спаси!

Засиял от радост, той пак закрещя към Полуобувка:

— Донеси бормашинката! Тя е там, да... там, където си я хвърлил!

Този път Полуобувка бързо схвана какво се иска от него. Ах, да! Спомни си! Когато правеше бронята, дотолкова се бе увлякъл, че дори забрави да прибере обратно инструмента. Недопустима небрежност, за която сега други трябваше да плащат.

— Ясно! — подвижна Полуобувка. — Ще бъде изпълнено!

И така се втурна напред, че скоро се изгуби от очите на Маншон и Мъхеста брада.

Появата на Полуобувка ги ободри, но непоносима жажда стопяваше силите им.

— Е, сега поне няма да чакаме смъртта, а своя скъп приятел — обади се Маншон.

Полуобувка се завърна при тях и това преизпълни доброто сърце на Маншон с голяма радост. Не, не само защото сега щяха да бъдат спасени от смъртта. Просто Полуобувка не можеше да ги изостави! Не ги разочарова той! Дори да го е мислел за опасен храненик на вълците, какво от това? Маншон му прощава на драго сърце. Полуобувка е отново при тях и това най-важното!

— Непоносимо е да стоиш и да чакаш без работа — започна Мъхеста брада. — Ако стоим така със скръстени ръце, времето ни се стори безкрайно!

— Прав си! — съгласи се Маншон. — Но какво да измислим сега?

Той огледа автофургона. При катастрофата всичко се беше обърнало наопаки. Я да вземат да подредят и почистят! Не, това можеше и да почака! Нека видят как ще се развият събитията... Но... Маншон се огледа и видя, че здравата е одрипавял. Маншонът му беше раздран от дивите набези на вълчетата и опърлен на няколко места. С такъв маншон никой уважаващ себе си шофьор не би седнал зад волана. А и правилата за движение изискват от водача да бъде прилично

облечен. Но най-важното един порядъчен смелчага не може да сподели компанията на приятелите си в такъв вид.

Не след дълго Мъхеста брада и Маншон усърдно се заеха да поправят дрехата — Маншон шиеше отпред, а Мъхеста брада — на гърба. Колкото повече напредваше работата им, толкова по-далеч оставаха тревожните мисли и опасения.

Най-после Маншон доби напълно приличен вид. Само отпред на гърдите му остана да зее дупка, през която прозираше нежната му плът.

— Е, нищо! — примири се Маншон. — Тази дупчица няма никакво значение. Честна дума, дори е по-добре, че я има. Идва ми по малко хладинка оттам.

— Не се безпокой! — Мъхеста брада измъкна от джоба си онова парченце, което Якичка откри близо до леговището на вълците. — Ей сега ще го зашием където трябва!

И той се зае да шие. Внезапно ги стресна трясък!

Маншон и Мъхеста брада се послушаха. Трясъкът се повтори.

Полуобувка! Беше дошъл, докато те се залисваха с кърпенето на маншона, и сега усърдно работеше, залепил бормашинката до бравата на вратата. И ето, бравата поддаде и най-после се отвори. Свободни!

— Ура-а-а! — развика се Мъхеста брада и скочи навън, последван от Маншон.

Якичка се изхитри и ги изпревари. С лай се завъртя около Полуобувка. А той самият сияеше от радост, макар и малко смутен. Остави бормашинката и грабна кошничката си:

— Моля! — протегна я към Мъхеста брада и Маншон. — Опитайте! Истински блатни боровинки! Ако се не лъжа, де!

Мъхеста брада и Маншон се нахвърлиха върху плодовете. Колко сочни и вкусни им се сториха те. Мигом утолиха и глада, и жаждата. Чудесни боровинки!

— Е, тия не са расли в брада — пошегува се Полуобувка, — но не им отстъпват по вкус и аромат.

Кошничката вече беше празна, когато Мъхеста брада отбеляза:

— Струва си да се живее, пък дори и само заради тия горски плодове! Мисля, че ще започна изкуствено да поливам брадата си и ще отглеждам в нея по-разнообразни боровинки.

— Чудесна идея! — подкрепи го Маншон и обърса с опако на дланта си полепналия по устните му сок. — Къде ги намери,

Полуобувка?

Полуобувка все си беше малко гузен, но сега съвсем помръкна. Оная работа около Маншон... Първо го обиди, после се запиля сам из гората! Да отвори ли сега дума за тези детинщини?!

— Тези боровинки... — опита се да запази самообладание той. — Ами набрах ги в блатото... чак там бях отишъл... Боровинките виреят само из най-влажните места, нали така, Мъхеста брада?

Но Мъхеста брада замълча. Значи Полуобувка чак в блатото беше попаднал? Объркал пътя и... сега се е върнал при тях, само защото се е уплашил! Значи така?...

— За вас ги набрах — замънка Полуобувка. — Аз ядох чак до пръсване от тях!

Маншон си припомни думите на Мъхеста брада, как и защо ги беше напуснал Полуобувка. Но ето, той си беше тук! Спаси живота им! Който мисли за стари глупости, да пукне!

— Боровинките ми се харесаха най-много заради своя превъзходен вкус — обади се Маншон само колкото да рече нещо.

— Да! — побърза да се съгласи Полуобувка.

Но Мъхеста брада пак премисляше нещо. Не разбираше защо тия двамата бърбеха само за боровинки.

— На мен ми се струва, че за блатните боровинки е най-добре да растат в гората — продължи Полуобувка. — И не само за да украсяват нашата трапеза. С разкошния си жълт цвят те са като бисери сред гората. И съвсем няма да сгреша...

— И тъй като не грешиш, ти считах Маншон за хранениче на вълците — внезапно изплю камъчето Мъхеста брада.

Беше казано най-важното.

— Така си беше! — призна Полуобувка и се обърна към Маншон. — Истина ли е това? Природоизследователите твърдяха, че ти си расъл сред вълците.

Бузите на Маншон пламнаха като божур. Вместо него отговори Мъхеста брада:

— Това твърдение напълно се отрича от наличните фотодокументи!

— Тъй ли? — изненадан вдигна вежди Полуобувка. — Съжалявам, че повярвах на ония.

Сега вече и Мъхеста брада нямаше за какво да се заяжда.

ГЛАСЪТ НА МОРЕТО

Маншон и Мъхеста брада слязоха долу до ручея да се напият с вода и се върнаха с пълни шепи орехи. Блатните боровинки поутолиха глада им, но все пак месестите орехови ядки ги заситиха по-добре. След всичко преживяно трябваше да съберат сили. Но въпреки щастливото си избавление, смелчагите бяха потиснати. Безпощадно разобличен от Мъхеста брада, Полуобувка седеше унил и мълчалив. Между приятелите настъпи неприятно напрежение и никой от тях не успяваше

да го преодолее. Нямаше и повод да бъдат по-весели — автофургонът им беше здраво заседнал между две дървета. Колко пъти се опитваха да го изтикат, но напразно.

— Не измъкнем ли автофургона, ще останем да живеем в гората — рече Мъхеста брада.

И тайно се зарадва. Не е чак толкова лошо. Ще заживеят нормално, в пълно съзвучие с природата. Автофургонът им ще бъде като малък дом. Сега беше най-подходящият сезон да се подготвят за такъв живот — орехите зрееха, гората беше пълна с плодове и гъби. А през пролетта все щяха да открият някакви корени, с които да изкарат лятото.

Но Маншон не искаше и да чуе за подобно нещо.

— Да тръгнем пеш, все ще стигнем донякъде — побърза да заяви той. — В гората ще изпукаме от студ и глад.

— Ще съберем дърва за зимата — опита се да ги окуражи Мъхеста брада. — В гората дърва колкото щеш.

— Разбира се — неочаквано се разпали Маншон и посочи дърветата, които държаха в плен автомобила им. — Вижте ги тия двете тук, просто плачат за трион. Други, по-тънки и сухи, лесно ще съберем.

Колко проста работа! Как не можаха да се сетят досега!

Разбързаха се. Маншон влезе в автомобила и измъкна оттам грамаден трион. Закипя работа.

Първо застъргаха с триона Полуобувка и Мъхеста брада, после Маншон и Полуобувка, Полуобувка и Мъхеста брада и отново Мъхеста брада и Маншон. И когато Полуобувка за втори път смени Маншон, вече нямаше какво да се реже — голямото сухо дърво с трясък се заклати и плавно се стовари върху земята. Само накриво отрязаният пън остана да стърчи и да напомня, че тук е имало дърво.

Мъхеста брада нещо се вгледа в поваления гигант.

— Ще има какво да горим през зимата! — измърмори той.

После си спомни, че сега вече няма да останат в гората. Пътят за техния автофургон беше отново открит. И Маншон, все още загрижен, хвана bravата на предната врата. Дали щеше да се отвори? Отвори се!

— Автомобилът се нуждае от ремонт — измърмори Маншон и седна зад волана. — Но за това ще се погрижим край морето, дотам не остана много път.

Мъхеста брада се вмъкна след Маншон.

— Тръгваме ли? — запита той и се засрами, че гори от нетърпение.

— И още как! — отвърна Маншон.

Якичка също подразбра, че пътешествието отново започва и с радостно скимтене скочи през вратата в автомобила.

— Ти какво чакаш още? — изненада се Маншон и погледна към Полуобувка.

А той стоеше на няколко крачки от тях, без да се помръдне, като вкаменен.

— Слушай! — развика се Мъхеста брада. — Морето ни зове, хайде, скачай вътре!

Полуобувка пак не отговори. И не помръдна дори. Но защо така? През цялото време Полуобувка жадуваше за морето. Все разправяше как ще се излежава на пясъка, как ще се пече. А сега?... Какво му е? Стои като втрещен!

— Лошо ли ти е? — запита го Маншон.

Полуобувка кимна.

— Душата ме боли.

— Душата ли? — ахна Мъхеста брада.

Полуобувка поиска да им обясни.

— Не оцених вашата дружба аз! Това, дето исках да си замина, беше подло от моя страна. Прощавайте, приятели! Нека сега ме накаже самотата!

Маншон и Мъхеста брада стояха потресени.

— Не си направил кой знае какво, че да те наказваме чак и със самота! — най-после успя да продума Маншон. — Със сигурност твърдя това, нали съм изпитал самотата на своя собствен гръб!

— Ти спаси живота ни, Полуобувка! — рече Мъхеста брада и в гласа му затрептя умиление. — А сега искаш да те изоставим! Никога!

Лицето на Полуобувка оставаше напрегнато. Той едва преглъщаше сълзите си.

— Не съм достоен за вашата дружба — едва чуто промълви той. — Вината ми е много голяма, но все пак не ме споменавайте с лошо...

— Полуобувка! — извиси глас Маншон. — Какви глупости дрънкаш! Аз съм най-големият виновник!

— Ти ли? — вдигна глава Полуобувка.

— Разбира се! — отвърна Маншон. — Че как няма да ме вземеш за вълчи храненик? Нали виждаш какъв съм рунтав, рошав и грозен!

— Охо-о! — измърмори Мъхеста брада. — То пък ние сме едни красавци!

И стана тя — всеки от тримата винеше сам себе си. Най-после Полуобувка пристъпи колебливо към вратата.

— Скъпи Маншон — каза той, — според мен можеш да бъдеш хранениче на когото си щеш! Но ти си един благороден страшно симпатичен смелчага и тъкмо затова ми е трудно да те гледам в очите!

— Скачай вътре! — заповяда Маншон. — Хайде, моля ти се!

И Полуобувка все пак влезе и седна в автомобила. Маншон запали мотора и се измъкна на заден ход до просеката.

Смелчагите се умълчаха. Всеки от тях беше потънал в мислите мисли.

Автомобилът се носеше напред и увеличаваше скоростта. Моторът работеше съвсем безупречно.

— Ако всичко върви добре, привечер сме край морето — наруши мълчанието Маншон.

— Пътьом да се спрем до някой магазин — обади се Мъхеста брада. — Якичка здравата прегладня. Горкичкото, нали не яде горски плодове, нагладува се!

— Разбира се! — съгласи се Полуобувка. — И с лимонади ще се запасим!

Така си приказваха те, макар напрежението между тях все още да не беше се стопило. Говореха сякаш насила — дали не охладняваха вече един към друг?!

Минаха около два часа, може би и малко повече, когато Маншон внезапно впери поглед напред.

— Хора на пътя пред нас! — каза той и мигом намали скоростта.

Мъхеста брада и Полуобувка погледнаха през предното стъкло. Пред тях вървяха двама души, претоварени с багаж.

— Слушайте! — викна Полуобувка. — Ами че това са природоизследователите!

Да, наистина! Братият и плешивият бяха! Изглежда се прибираха и вече напускаха гората.

Природоизследователите забелязаха автомобила им и дадоха знак да спрат.

— Искат да ги вземем на автостоп! — обади се Мъхеста брада.

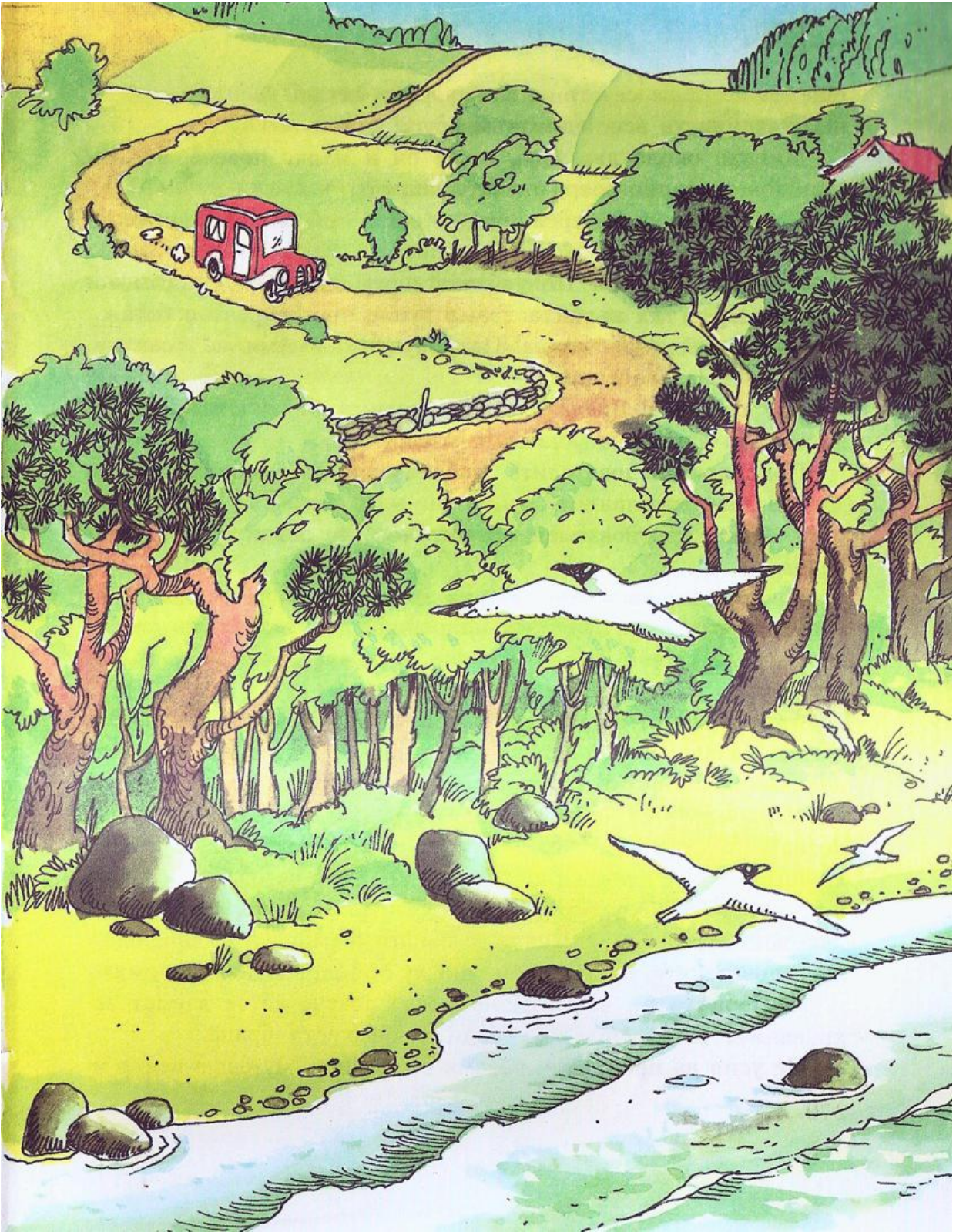
Маншон свъси вежди. Никак не желаше да си има пак работа с тия така наречени природоизследователи, но какво все пак...

Автофургонът се изравни с хората. Маншон хвърли бегъл поглед назад, като се увери още веднъж, че в колата нямат никакво свободно място. В същия миг успя да надзърне в очите им. Природоизследователите не го познаха. Пък и да са го познали, с каюта очи можеха да го погледнат в този момент! Никога нямаше да възприемат, разбира се, в негово лице онзи, когото така прибързано нарекоха хранениче на вълците. И все пак една безкрайна изненада се изписа по лицата на природоизследователите. Бяха тъй смаяни, че Маншон го напуши смях.

— Познаха те, нали? И не могат повече да те вземат за хранениче на вълците — обади се Мъхеста брада.

Не успя да продължи, разсмя се. Смехът му беше ведър и заразителен. А Полуобувка просто се запревива от смях. И мигом хладината, която се беше промъкнала между тях, се изпари.

Природоизследователите останаха далеч зад тях. Скоро гората орedia. Най-после! Но трудно им беше да определят къде точно свършва гората и започва голото поле. Пред тях се показва широка пътна магистрала.

Маншон удари спирачките — преди да се втурнат сред потока от коли, нека съберат сили. Моторът едва стихна, когато Мъхеста брада извика:

— Чувате ли?

Безмълвно се заслушаха. Маншон дори поотвори вратата, за да чуят по-добре...

Странен гальовен шум долиташе нейде отдалече... С разтреперан от възбуда глас Полуобувка обяви:

— Морето шуми!...

Никой от смелчагите не беше в състояние да продума. И тримата стояха заслушани с благоговение в тайнствения глас на морето.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.